

KYYNIJÄRVI-JUHANSUO OSAYLEISKAAVAN MUUTOS JA LAAJENNUS

SELOSTUS

1.4.2019

Ilmakuva alueesta ja kaavan rajaus.

Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu kaavoituskatsauksessa 27.1.2017

Kakela 15.8.2017 § 25 , 26.6.2018 § 229, 16.4.2019 §

Kh

Kv

DNO: NOK 672/2017, Tweb: NOK/387/05.00.01/2019

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Selostus koskee 18.2.2019 päivättyä Kyynijärvi-Juhansuo osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen yleiskaavakarttaa.

Kaavan valmistelija:

Nokian kaupunki, kaupunkikehityspalvelut, maankäyttö, kaavoitus, kaavoitusarkkitehti Hannu Eerikäinen.

1.2 Kaava alueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee valtatie 11 pohjoispuolella ns. Kolmenkulman alueella. Suunnittelualue rajautuu lännessä ja pohjoisessa Koukkujärventiehen, idässä Tampereen kaupungin rajaan. Etelässä suunnittelualueen raja kulkee pääosin valtatiessä 11 lukuun ottamatta valtatie 11 ja 3 liittymäaluetta, jossa yleiskaava-alue rajautuu Rounionkatuun.

Yleiskaava-alueen pinta-ala on noin 836,9 hehtaaria.

1.3 Kaavan tarkoitus ja tavoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteensovittaminen. Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi.

Yleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa Kolmenkulman alueen kehittäminen maakuntakaava 2040 mukaisesti seudullisesti merkittävänä teollisuuden, jätteenkäsittelyn, kierrätyksen ja biotalouden yritysalueena sekä turvata läheisten Natura-alueiden perusteena olevien luontoarvojen säilyminen ja seudullisesti tärkeät virkistys- ja viheryhteydet Nokialta Ylöjärvelle ja Tampereelle.

Voimassa olevaa osayleiskaava on tarpeen muuttaa erityisesti alueen pohjoisosassa, jossa maa-ainesten läjittämiseen tarkoitettu alueelle (E/V) on suunniteltu maakuntakaavan mukaisesti puu- ja biomassaterminaalin sijoittamista. Terminaalin sijoittuminen koko suunnittelussa laajuudessa edellyttää ulkoilureitin ja seudullisen virkistys- ja viheryhteyden soittamista nykyistä pohjoisemmaksi. Pohjoisosassa on tarpeen muuttaa myös ranta-alueiden osayleiskaavaa alueella olevien erityisvarastoalueiden osalta.

Osayleiskaavalla tutkitaan mahdollisuudet valtatie 11 varren tehokkaampaan rakentamiseen ja alueen kokoojakatujen ja ulkoilureitistön uudelleen linjaukselle.

Kaavahankkeen vaikutuksista Kaakkurijärvien ja Myllypuron Natura-alueisiin on laadittu luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arviointi. Pirkanmaan ELY-keskuksen lausunto Natura-arvioinnin riittävydestä on kaavaselostuksen liitteenä.

1.4 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, päivätty 10.8.2017 ja tarkistettu 20.6.2018 ja 15.11.2018
- Luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen lausunto Kyynijärvi-Juhansuo osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen Natura-arvioinnista, Kaakkurijärvien ja Myllypuron Natura 2000 -alueet, Pirkanmaan ELY-keskus 29.3.2019 (PIRELY/9099/2018).

1.6 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

Tätä kaavaa varten laaditut selvitykset:

- Kyynijärvi-Juhansuo osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen Natura-arviointi, 28.2.2019 Pöyry Oy
- Kolmenkulman hulevesiselvitys, Sweco ympäristö Oy 2018, päivitys 2019
- Kaakkurijärvien Natura-alueen nykytilan melumittaukset, Pöyry Oy 2017
- Kolmenkulman osayleiskaava-alueen muinaisjäännösinventointi, Mikroliitti Oy 2017 ja selvityksen täydennys 2018
- Selvitys 110 kV voimajohdon siirtämisen tai kaapeloinnin kustannus- ja ympäristövaikutuksista, Eltel Oy 2017.
- Kolmenkulman laajennusalueen luontoselvitys, Luontoselvitys M.Ranta 2017
- Kolmenkulman keskiosan alueen luontoselvitys, Luontoselvitys M.Ranta 2016
- Kyynijärven alueen kasvillisuus selvitys, Luontoselvitys M.Ranta 2016
- Kyynijärven alueen liito-oravaselvitys, Luontoselvitys M.Ranta 2016

Kolmenkulman alueelle tai alueen tavoiteltua tilaa koskevat aikaisemmin laaditut selvitykset ja suunnitelmat:

- Koukkujärven bioratkaisun YVA-selostus, Pöyry Oy 2017
- Ecolan Oy:n Nokian Kyynijärven tuhkarakeistamo YVA-selostus, Linnunmaa Oy 2017
- Pirkanmaan maakuntakaava 2040 kaavakartta ja selostus, Pirkanmaan liitto 2017
- Nokian kaupungin maapoliittinen ohjelma 2016, (Nokian kaupunki)
- Pirkanmaan ampuma- ja moottoriradat, Pirkanmaan Liitto 2016
- Maanvastaanotto- ja kierrätysalueselvitys Tampereen ja sen kehyskuntien alueella, Pirkanmaan Liitto 2015
- Pirkanmaan puuterminaalit, Pirkanmaan Liitto 2014
- Suunnat Pirkanmaan kasvulle ja työlle, työpaikka-alueet 2040. Pirkanmaan Liitto 2014
- Maakuntakaavan virkistysalueiden tarvetarkastelu, Pirkanmaan Liitto 2014
- Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040, Tampereen kaupunkiseudun seutuhallitus 2014
- Pirkanmaan väestö- ja työpaikkasuunnite 2040, Pirkanmaan liitto 2013
- Tampereen sisääntuloväylien VT11 ja VT 12 liikenteellinen tarkastelu Nokialla, Pirkanmaan ELY-keskus, Nokian kaupunki 2011

- Rudus Oy:n kiviaineksen kierrätysalue Nokiolla, YVA-selostus 28.2.2011. Ramboll Finland Oy
- NCC Roads Oy:n Myllypuron kiviaineksen otto ja murskaus, kiinteä asfalttiasema sekä kivi- ja asfalttijätteen vastaanotto ja käsittely, Nokia. YVA-selostus 24.2.2010, Ramboll Finland Oy
- Myllypuron virtausmallinnuksen päivitys, Suunnittelukeskus Oy, 2006
- Kolmenkulman aluesuunnitelma, Sigma konsultit Oy, 2006
- Tampereen Myllypuron ja Nokian Kynnijärvi-Juhansuon osayleiskaavojen Natura 2000 –vaikutusarvio, Pöyry Environment Oy, 2006
- Tampereen Myllypuron ja Nokian Kynnijärvi-Juhansuon osayleiskaavavaluonnosvaihtoehtojen vaikutusten arviointi, Suunnittelukeskus Oy, 2006
- Kolmenkulman alueen vesihuollon yleissuunnitelma, Suunnittelukeskus Oy, 2006
- Myllypuron – Vihnusjärven ympäristöselvitys, Tampereen kaupunki, 2005
- Vihnusjärven valuma-alueen hydrologinen selvitys – Lisäselvitykset, Suunnittelukeskus Oy, 2004
- Nokian Kynnijärvi-Juhanuon osayleiskaava-alueen eliöstö- ja biotooppiselvitys, Tampereen kaupunki/Kari Korte, 2003
- Vihnusjärven valuma-alueen hydrologinen selvitys, Suunnittelukeskus Oy, 2002
- Pirkanmaan Jätehuolto Oy, jätteenkäsittelykeskusten ympäristövaikutusten arviointi, arviointiselostus, SCC Viatak, Tampere 2001 (aineistoa ei löydy sähköisesti)

Oppaat ja ohjeet sekä muu aineisto:

*Ympäristöhallinto 2016. Ympäristö > Luonto > Suojelualueet > Natura 2000 -alueet.
[[http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Suojelualueet/Natura_2000_alueet/Kaakkurijarvet\(6059\)](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Luonto/Suojelualueet/Natura_2000_alueet/Kaakkurijarvet(6059))] (23.8.2016)*

- Tampereen seudun taajamien taustapitoisuudet ja kohonneiden arseenipitoisuuksien vaikutus maankäyttöön, 2009 (GTK)
- Liikennetarpeen arviointi maankäytön suunnittelussa, Suomen Ympäristö 27/2008
- Naapurina voimajohto (Fingrid)
- Ohje voimajohtojen huomioon ottamiseen yleis- ja asemakaavoituksessa sekä maankäytön suunnittelussa (Fingrid)

3 LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualue sijaitsee ns. Kolmenkulman alueella valtatie 11 ja valtatie 3 välisellä alueella Nokian keskustaajaman pohjoispuolella. Aluetta rajaa etelässä Valtatie 11 (Porintie), lännessä ja pohjoisessa Koukkujärventie ja idässä Tampereen raja.

Suunnittelualueella on teollista toimintaa Kyynijärven alueella, jossa sijaitsee Pirkanmaan jätehuolto Oy:n jätteenkäsittelykeskus ja muita kiertotalouden yrityksiä. Niiden lisäksi Kyynijärven alueella sijaitsevat mm. Nokian renkaat Oy:n testirata, ajoharjoittelusäätien ajoharjoittelurata sekä Pyry ry:n motocross ja speedway-radat. Valtatie 3 liittymän ympärillä on valmiita ja rakenteilla olevia toimitilojen ja kaupan alueita Rounionkadun ja Juhansuonkadun varrella.

Suunnittelualue on keski- ja pohjoisosaltaan pääosin kallioista metsää, jossa on useita pienialaisia suopainanteita. Suunnittelualueen poikki etelä-pohjoissuuntaisesti kulkee olemassa oleva ulkoilureitti, Kankaantaka-Koukkujärven maja, joka on talvisin hiihtolatuna. Reitti yhdistyy suunnittelualueen pohjoisosassa Tampereelle ja Ylöjärvelle kulkevaan ulkoilureittiin. Suunnittelualueen länsi- ja luoteispuolella on Natura-2000 verkostoon kuuluvat Kaakkurijärvien luonnonsuojelualueet. Osa suunnittelualueesta on lisäksi Natura-2000 verkostoon kuuluvan Myllypuron valuma-alueella.

Suunnittelualueella on useampia toiminnassa olevia kalliokiviaineksen ottoalueita valtatie 11 pohjoispuolella ja Tampereen rajalla Myllypuron eritasoliittymän läheisyydessä. Kyynijärven ja Juhansuon asemakaava-alueilla on käynnissä asemakaavan toteuttamisesta johtuvaa louhintaa vielä useamman vuoden ajan.

Osayleiskaava-alueen sijainti ja rajaus.

3.1.2 Luonnonympäristö

Maisemarakenne, maisemakuva

Alueen maisemarakenne muodostuu etelä- ja luoteisosan kallioselännteistä sekä niiden väliin jäävästä alavammasta laaksomuodostelmasta.

Luoteisosan kallioalueen keskellä sijaitsee jätteen loppusijoitusalue, joka on suunnittelualueen korkein kohta. Eteläosan kallioselännteen korkeimmat kohdat louhitaan maa-ainestiluvan mukaisesti. Valtatien 11 varrella on louhosalueiden ulkopuolella jäljellä muuta maastoa korkeampaa kallioselännettä.

Laaksomuodostelman äärialueita ovat Kyynijärvi lounaassa, vedenjakajana toimiva pohjois-eteläsuuntainen ´satula´ alueen keskellä, Juhansuo koillisessa sekä Haukijärvi- Kirkaslampi pohjoisessa. Em. satulan itäpuoliset alueet lukeutuvat Myllypuron valuma-alueeseen ja läntiset osat Kyynijärven valuma-alueeseen.

Maisemakuvaltaan alue on viimeisen 30 vuoden aikana ollut muutoksessa metsämaasta teollisuus- ja työpaikka-alueeksi. Muutos on ollut hidasta ja vähittäistä ja tapahtunut etäämmällä metsän takana. Maiseman muutokset ovat nopeutuneet ja konkretisoituneet viime vuosina, kun alueelle voimaan tulleita asemakaavoja on toteutettu ja rakentaminen on siirtynyt valtateiden varrelle ja näkyy selkeämmin.

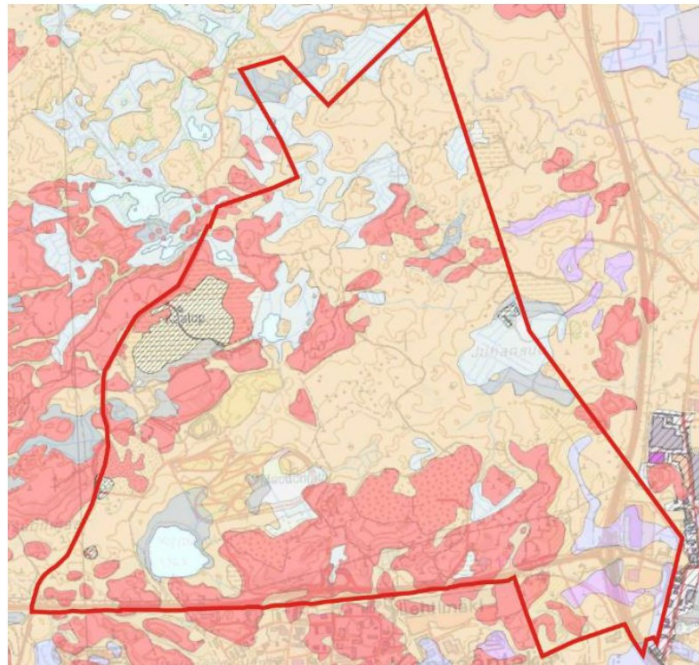
Etualalla rakentuva Juhansuon asemakaava-alue valtateiden 11 ja 3 risteyksessä. Taustalla Rudus Oy:n ja NCC Roads Oy:n maa-ainesten ottoalueet.

Maaperä ja pinnanmuodot

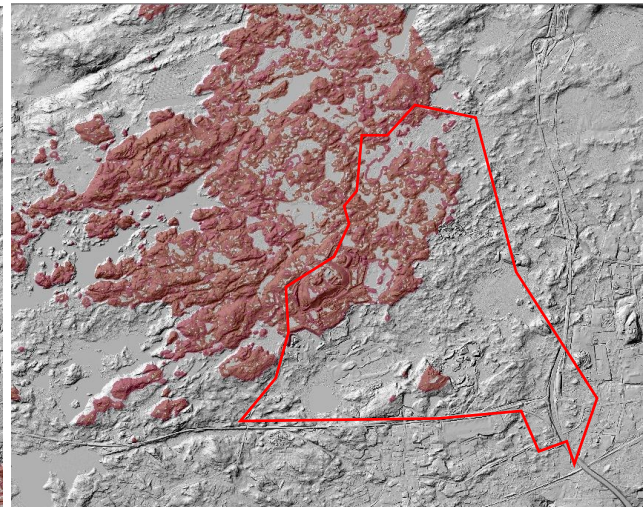
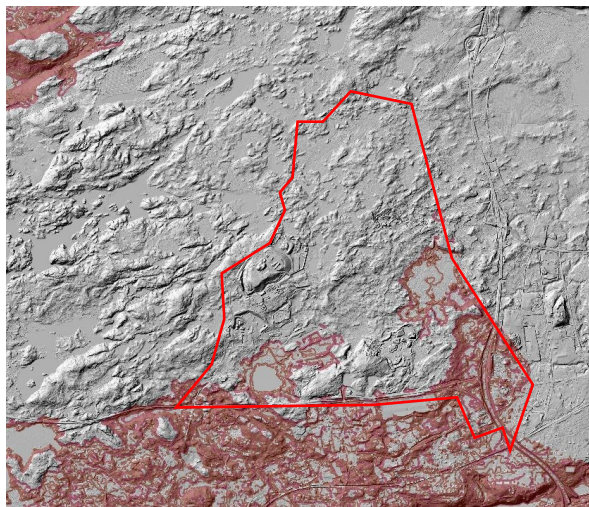
Suunnittelualueen kallioperä on pääosin profyyristä granodioriittia.

Alueen maaperä on pääosin hiekkamoreenia- ja kalliota. Rakentamisen kannalta heikomin kantavat siltti-alueet sijoittuvat järvien sekä soiden ympäristöön. Aluetta vertikaalisesti halkova koillinen-lounaissuuntainen alava vyöhyke Juhansuon ja Kyynijärven välillä on hyvin loivapiirteistä. Vyöhykettä reunustavat luoteessa jätteenkäsittelyalueen suunnalla sekä etelässä valtatie 11 suunnalla korkeahkot kallioselänteet, jotka sisältävät jyrkkärinteisiäkin maastonosia jopa runsaasti jyrkänteitä.

- Kallioma, maarpeite enintään 1 m (yleensä moreenia) (Ka)
- Rapakallio (RpKa)
- Rakka (RaKa)
- Lohkareita (Lo)
- Kiviä (Ki)
- Hiekkamoreeni (Mr), Soramoreeni (SrMr)
- Hienoainesmoreeni (HMr)
- Sora (Sr)
- Hiekka (Hk)
- liejuinen Hiekka, humuspitoisuus 2-6 % (LjHk)
- karkea Hieta (KHt)
- liejuinen Hieta (karkea), humuspitoisuus 2-6 % (LjHt)
- hieno Hieta (HHt)
- liejuinen hieno Hieta, humuspitoisuus 2-6 % (LjHHt)
- Hiesu (Hs)
- Liejuhiesu, humuspitoisuus 2-6 % (LjHs)
- Savi (Sa)
- Liejusavi, humuspitoisuus 2-6 % (LjSa)
- Lieju, humuspitoisuus yli 6 % (Lj)
- Rahkaturve (St)
- Saraturve (Ct)
- Turvetuotantoalue (Tu)
- Täytemaa (Ta)
- Kartoittamaton (0)
- Vesi (Ve)

Maaperäkartta.

+140 MPY tai sitä matalammat alueet (vas.) ja +160 MPY tai sitä korkeammat alueet (oik.) suunnittelualueella.

Alueen korkeussuhteet vaihtelevat lounaisosan +130 ja luoteisosan kaatopaikka-alueen +183 välillä. Pinta-alaltaan selkeästi laajimmat alueet sijaitsevat +140 ja +160 välillä. Kyynijärven korkeusasema on +134,4 ja Haukijärven +157. Juhansuon korkeusasema on n.

+137. Valtatiehen 11 rajoittuvien kallioalueiden huiput kaava-alueen eteläosassa kohoavat +160 yläpuolelle. Alueella olevien maa-ainestenottoalueiden luvan mukainen louhintataso on noin +143–146.

Rakennettavuus

Maaperän kantavuus on moreeni- ja kallioalueilla hyvä. Juhansuon turvealueen sekä vesistöjen rantavyöhykkeiden silttialueiden rakennettavuus on heikkoa.

Maaston kaltevuudet, korkeuserot ja alueelle tyypilliset siirtolohkareikkoalueet vaikeuttavat rakentamista. Alueelle suunnitellut teollisuuden hankkeet sekä niiden laajoista piha-alueista koostuva maankäyttö suosii mahdollisimman tasaista maastoa. Alueiden esirakentaminen edellyttää paikoin merkittäviä louhintoja ja maansiirtoja.

Kasvillisuus, eläimistö, luontotyytit ja luonnonsuojelu

Suunnittelualue kuuluu eteläboreaalisen kasvillisuusvyöhykkeen vuokkovyöhykkeelle eli Lounaismaan ja Pohjanmaan rannikon alueelle (Ympäristöhallinnon Avoin tieto -tietokanta 2017). Eliömaakuntana on Etelä-Häme.

Alueelle on laadittu kattavat luontoselvitykset ja vaikutusten arvioinnit voimassa olevan yleiskaavan laadinnan aikaan. Selvitykset ovat yli 10 vuotta vanhoja, mutta antavat hyvän pohjan alueen suunnittelulle. Tätä kaavatyötä varten luontoselvityksiä on päivitetty. Suunnittelualueelle on laadittu kasvillisuus selvitys kesällä 2016. Selvitystä on laajennettu pohjoisen suuntaan keväällä ja kesällä 2017. Kaavahankkeen vaikutuksista Kaakkurijärvien ja Myllypuron Natura-alueisiin on laadittu luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arviointi.

Alue on kumpuilevaa kallioista maata joka korkeimmilta kohdiltaan on kuivaa kangervatyypin kangasmaata ja laikuittain myös jäkälätyypin karukokankaan tyyppistä kasvillisuutta ja avokalliota. Alueen toinen yleinen kasvillisuustyyppi kuivahkon kankaan ohella on mustikkatyypin tuore kangasmetsä. Sen valtapuuna kasvaa yleensä kuusi, joskus myös mänty. Sekapuuna esiintyy koivua, haapaa ja raitaa. Läheltä moottoriturheilurataa, alueen länsireunalta, löytyy alueen ainoat käenkaali-mustikkatyypin lehtomaiset kangasmetsät. Ne ovat samalla myös alueen vanhinta metsää jossa valtapuuston muodostavat järeät kuuset. Sekapuuna kasvaa koivua, mäntyä ja haapaa.

Alueella on runsaasti louhikoisia kallioalueita ja niiden väleissä suopainanteita. Alueella ei ole kovin montaa reheväksi suoksi luokiteltavaa kohdetta kun puolestaan karuja rämeitä on runsaasti. Alueen kasvillisuuden mainittavan arvoinen lajisto on niukka, mikä heijastelee alueen karuutta ja niukkaravinteisuutta.

Selvitysalueella on sekä neva- että rämekasvillisuutta painottuen alueen pohjoispuolisiin osiin. Aivan alueen länsirajalla on pieni lampi joka on lyhytkorsinevan reunustama ja muuttuu tupasvillarämeen kautta laajemmaksi isovarpurämeeksi. Lyhytkorsinevan kasvillisuus muodostuu rahkasammaleista, mutasarasta, rahkasarasta, valkopiirtoheinästä, suokukasta sekä karpalosta (Ranta 2016).

Edellisen osayleiskaavan yhteydessä tehdyissä selvityksissä alueelta on määritelty joukko luonnonoloiltaan arvokkaita alueita, avainbiotooppeja. Avainbiotoopit ovat säästyneinä luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia elinympäristöjä, joiden ominaispiirteiden perusteella lajisto todennäköisesti sisältää alkuperäisen luonnon lajeja. Tyypillisimpiä avainbio-

NOKIAN KAUPUNKI

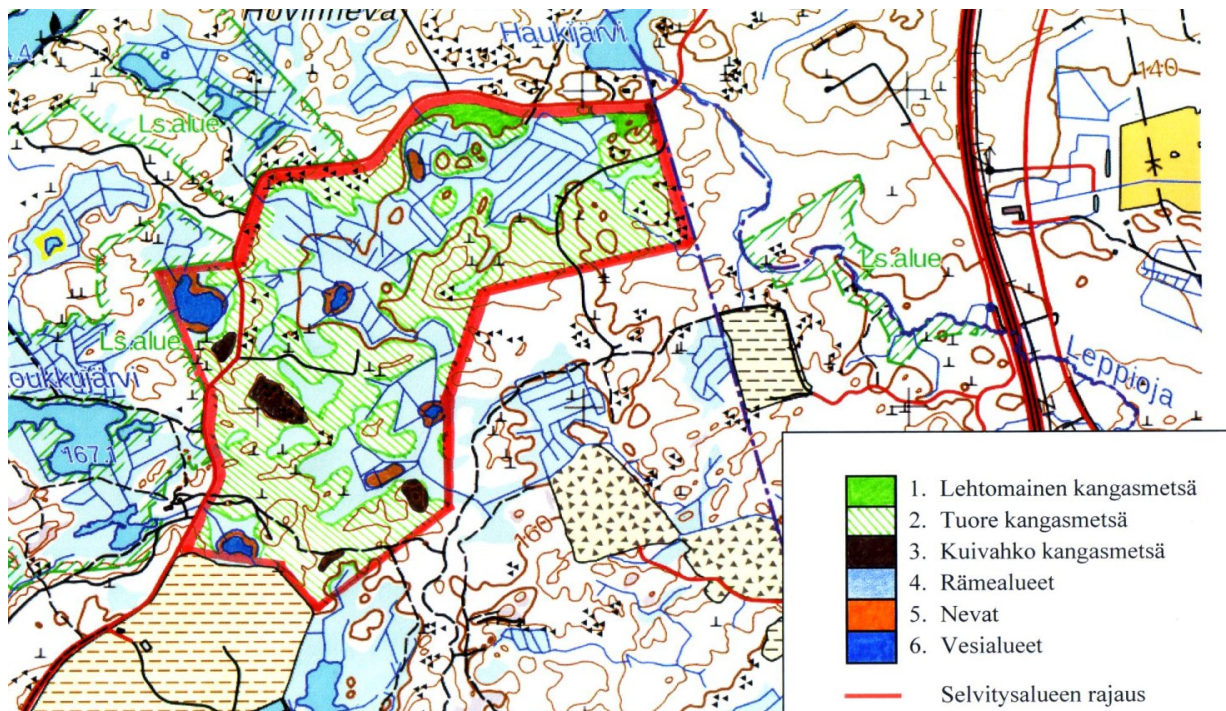
tooppeja alueella ovat jäkäläkalliot, siirtolohkareikot, vähäpuustoiset suot, laskupurot ja lammet. Suunnittelualueella ei kuitenkaan uuden kasvillisuus selvityksen 2016 mukaan sijaitse yksittäistä hajuheinäesiintymää lukuun ottamatta luonnonsuojelulain (29 §) suojeltuja luontotyyppijä, metsälain (10 §) erityisen tärkeitä elinympäristöjä, vesilailla (2 luku 11 §) suojeltuja vesiluontotyyppijä eikä uhanalaisiksi tai silmälläpidettäviksi arvioituja luontotyyppijä.

Suunnittelualueen keskiosasta, noin 350 metrin päässä jätteenkäsittelyalueesta luoteeseen on havaittu vuonna 2016 useita lähekkäisiä ketonoidanlukon kasvupaikkoja, joilla kaikilla oli useita kymmeniä kasveja (Pirkanmaan ELY-keskus 2016). Ketonoidanlukko on arvioitu silmälläpidettäväksi (NT) lajiksi. Lajin kasvupaikkoja ovat muun muassa laidunkedot ja kalliorinteet.

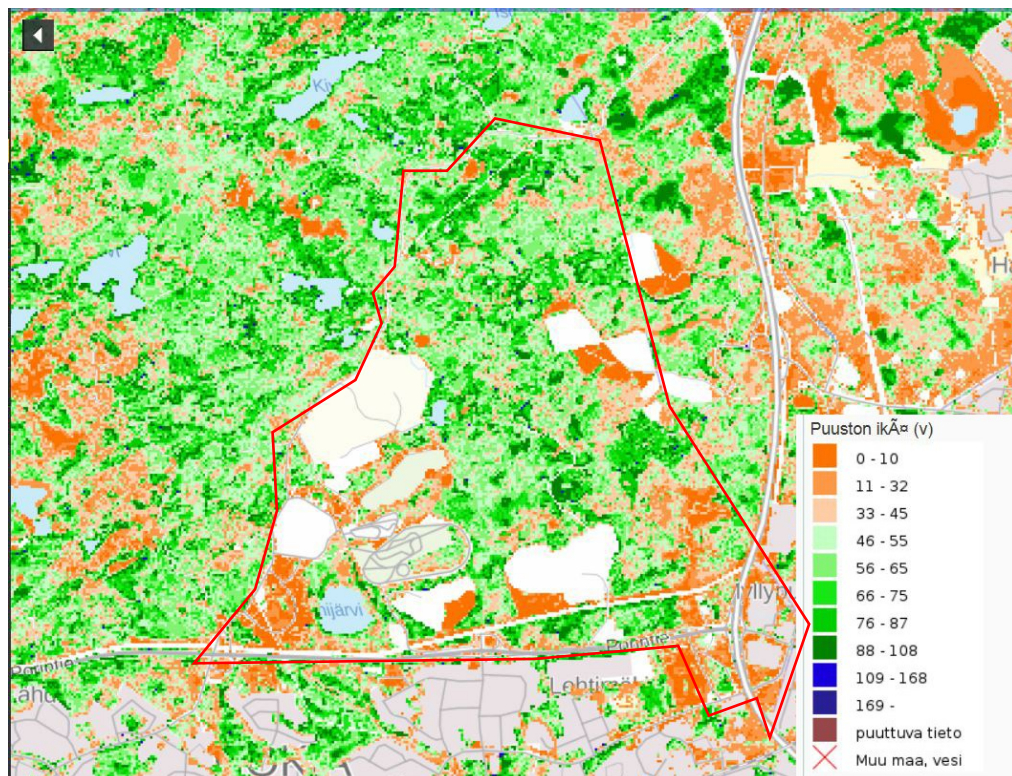

	1. Kuivan ja karukkokankaan kasvillisuus		4. Lehtomainen kangasmetsä
	2. Kuivahko kangasmetsä		5a. Soistuneet alueet: Nevat
	3. Tuore kangasmetsä		5b. Soistuneet alueet: Rämeet

Kasvupaikkatyytit 2016 kasvillisuus selvityksen alueella (Ranta 2016).

Kasvupaikkatyytit 2017 kasvillisuusselvityksen alueella (Ranta 2017).

Alueen puustoa on viime vuosina/vuosikymmenen aikana kaadettu runsaasti eikä järeää metsää ole paljoa jäljellä. Karuudesta johtuen alueella kasvaa runsaasti mäntymetsää, mutta luonnollisesti kosteammilla ja ravinteisemmilla paikoilla myös kuusta ja lehtipuuta. (paikatietoikkuna.fi).

Hajuheinä

Hajuheinä on IUCN uhanalaisuusluokituksen mukaisesti valtakunnallisesti silmällä pidettävä laji sekä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteiden I ja IV lukeutuva laji.

Hajuheinä on rauhoitettu Suomen luonnonsuojeluasetuksessa (160/1997). Rauhoitus tarkoittaa sitä että kasvupaikkaa ei saa tuhota eikä sen olosuhteita muuttaa siten että kasvin elinolosuhteet vaarantuvat.

Hajuheinä suosii kasvupaikkanaan louhikkoisia kuusimetsiä, vähäkivisiä lehtokorpia, puroja rotkolaaksoja sekä puronvarsikorpia. Hajuheinän kasvupaikat ovat vähentyneet lähinnä maankäytön seurauksena. Tärkeää kasvupaikalle on lohcareiden alla virtaava vesi sekä kostea pienilmasto. Hajuheinän osalta on erityisen tärkeätä huolehtia siitä että lajin tarvitsemat kosteusolosuhteet ja suojaava puusto säilyvät.

Kyynijärvi-Juhansuon osayleiskaavaa varten vuonna 2005 tehdyssä inventoinnissa suunnitelualueelta Nokian puolelta löytyi kaksi hajuheinäesiintymää. Lisäksi silloisen ympäristökeskuksen tiedossa oli kolmas esiintymä Juhansuon pohjoisreunalla. Kaikki kolme esiintymää merkittiin osayleiskaavaan.

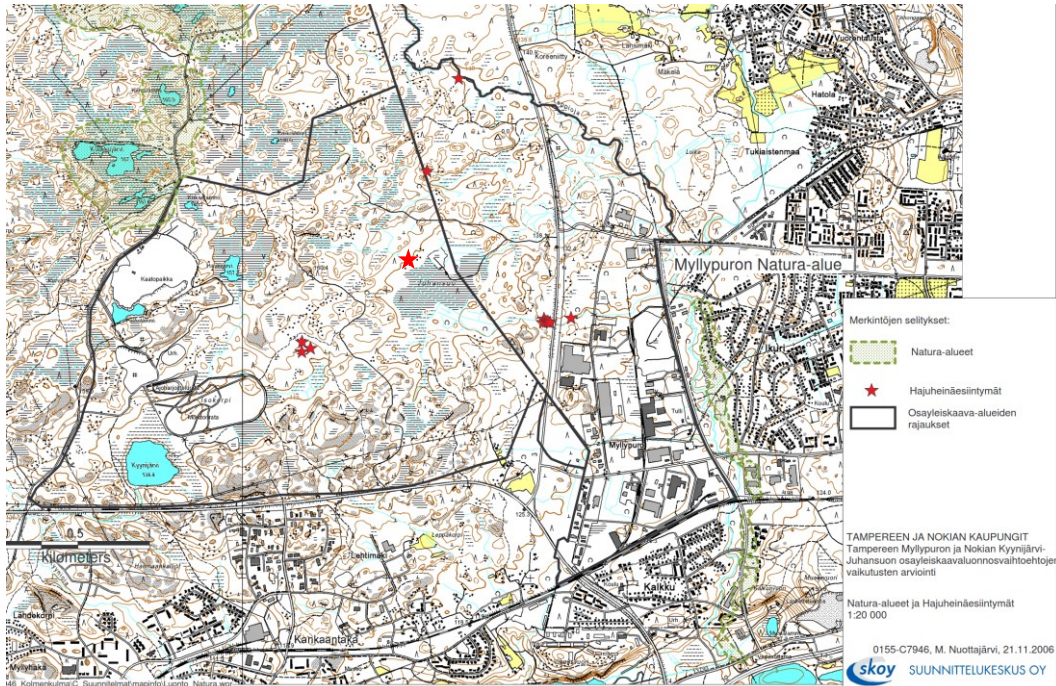
Kaava-alueen keskellä oleva hajuheinäesiintymä (Isokorpi) on tunnistettu myös vuoden 2016 selvityksessä edelleen elinvoimaiseksi esiintymäksi.

Tampereen rajalla oleva hajuheinäesiintymä on todettu hävinneeksi (Poikkeamislupa 1273, KH § 338).

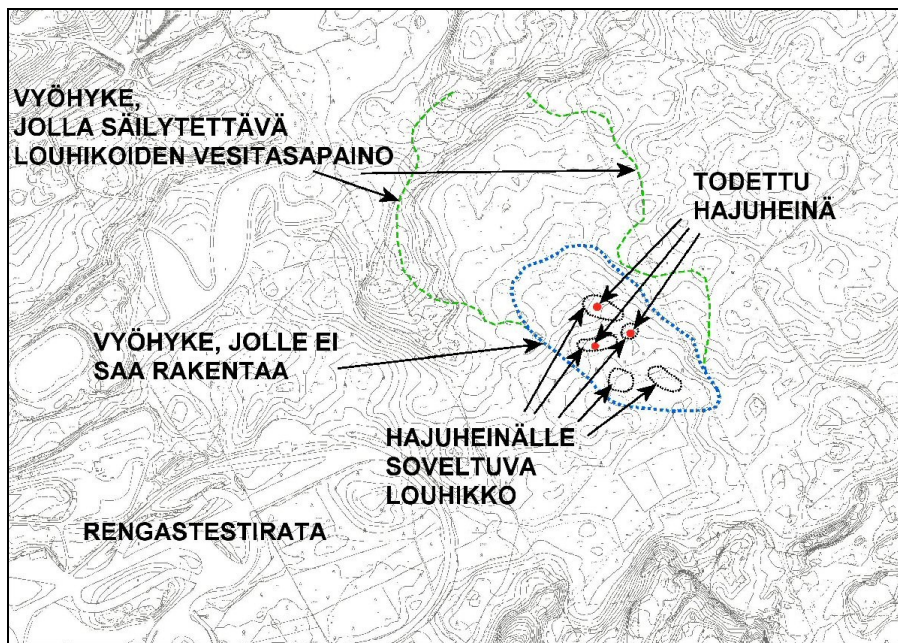
Juhansuon pohjoisreunalla olevan hajuheinäesiintymän alueelta ei ole löytynyt hajuheiniä vuoden 2005 eikä sen jälkeisissä maastotarkastuksissa. Esiintymää ei ole kuitenkaan vielä virallisesti todettu hävinneeksi. NCC Industry Oy:n ympäristölupa (LSSAVI/438/04.08/2010) velvoittaa huomioimaan hajuheinäesiintymän Kyynijärvi-Juhansuon osayleiskaavan S3-alueella ja säilyttämään sen luonnon tilan. Pirkanmaan ELY-keskus on esittänyt, ”että haki- ja tule tulee laatia ennallistamissuunnitelma, jossa esitetään keinot S3-merkinnän mukaisen hajuheinäesiintymän kosteusolosuhteiden palauttamiseksi ennen pintamaiden läjittämistä välttämiseen tilaan”. NCC Industry Oy on laatinut hajuheinän alueelle palauttamis- ja elinympäristön ennallistamishankkeen yhteistyössä Villivyöhyke ry:n sekä alueen maanomistajan kanssa. Hankesuunnitelma on esitetty Pirkanmaan ELY-keskukselle elokuussa 2014. Hankkeen tarkoitus on ollut aktivoida alueen luontaista maaperän siemenpankkia, jotta maaperässä mahdolliset sijaitsevat hajuheinän siemenet saisivat suotuisat itämis- ja kasvuolosuhteet. Hankkeessa ennallistetaan myös aluetta hajuheinälle luontaiseksi kasvuympäristöksi. Alueelta ei ole elvytystoimista huolimatta löytynyt hajuheiniä vuosien 2014-2018 maastotarkastuksilla (NCC Roads Oy ja Villi Vyöhyke Ry).

NOKIAN KAUPUNKI

*Suunnittelualueella on ollut tiedossa kolme hajuheinän (*Cinna latifolia*) esiintymisaluetta.*

Rengastestiradan koillispuolella on vuonna 2005 todettu suojelua edellyttävä hajuheinäesiintymä (Isokorpi).

 Hajuheinän (*Cinna latifolia*) esiintymisalue

Moottoriradasta koilliseen sijaitseva hajuheinän kasvupaikka on suon laidassa oleva pienialainen louhikkoinen korpilaikku joka kohoaa ylemmäs rinteeseen. Puusto muodostuu kuusesta, pensaana kasvaa korpipaatsamaa ja vadelmaa (Ranta 2016)

Eläimistö:

Keväällä 2016 tehdyn liito-oravaselvityksen (Ranta 2016) mukaan alueelta ei havaittu merkkejä liito-oravista. Suunnittelualueen alueen metsät ovat pääosin mäntyvaltaisia, pirs-taleisia ja talousmetsinä hoidettuja, joten ne eivät tarjoa liito-oravalle sopivia elinympäristöjä. Lähimmät tiedossa olevat liito-oravahavainnot ovat noin kahden kilometrin päästä Nokian keskustasta (Pirkanmaan ELY-keskus 2016). Liito-orava on kuulunut myös Kaakkurijärvien Natura-alueen suojeluperusteisiin, mutta ehdotuksessa Natura-alueiden tietojen ajantasaistamisesta se ehdotetaan poistettavaksi (Ympäristöministeriö 2016).

Liito-orava sekä muun muassa viitasammakko ja lepakot kuuluvat luontodirektiivin IV(a) liitteen lajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kielletty luonnonsuojelullailla (49 §). Suunnittelualue ei tarjoa viitasammakolle sopivaa elinympäristöä. Lepakoiden liikkuminen alueella ainakin satunnaisesti ruokailemassa on mahdollista. Hankealueella ei kuitenkaan ole niille pesäpaikoiksi sopivia luonnonkoloja eikä rakennuksia (Ranta 2016 ja 2017).

Suunnittelualueen linnustoa ei ole erikseen selvitetty. Muiden luontoselvitysten yhteydessä tehtyjen havaintojen mukaan suunnittelualue on linnustoltaan tavanomaista rakennetun alueen reunametsää, jossa esiintyy pesivinä lähinnä kangasmetsien lintulajeja. Kaakkurijärven Natura-alue hankealueen pohjois- ja länsipuolella on tärkeä pesimäalue etenkin kaakkurille (Pirkanmaan ELY-keskus 2016). Natura-alueen pienillä järvillä ja lammilla pesii myös muita vesilintuja sekä rantojen ja rantametsien lintuja. Natura-alueen suojelun perusteena olevat lajit ovat kaakkuri, kehrääjä, kuikka ja kurki. Lisäksi suojelun perusteisiin ehdotetaan

lisättäväksi laulujoutsen ja yksi uhanalainen lintulaji (Ympäristöministeriö 2016). Edellä mainitut lajit eivät ole viimeisimmän lintujen uhanalaisuusarvioinnin mukaan uhanalaisia tai silmälläpidettäviä eivätkä Lounaismaan alueella alueellisesti uhanalaisia.

Koukkujärven jätteenkäsittelyalueella on tehty pitkään lokki- ja varislintumäärien seurantoja Pirkanmaan jätehuolto Oy:n toimeksiannosta. Alue on hyvä ravintolähde etenkin talvehtiville varislinnuille sekä keväällä ja loppusyksyllä muuttaville lokeille. Pienten kaatopaikkojen sulkeutuminen ja biojätteen käsittelyn tehostuminen muualla ovat näkyneet lintumäärien pieninä nousuna 2000-luvulla. Vuosien 2014 – 2015 seurantaraportin mukaan naakkojen ja harmaalokkien osuus vuosittaisista lintumääristä oli lähes 80 % ja loput 20 % muodostui lähinnä naurulokeista ja variksista. Suurimmat harmaalokkimäärät (noin 4 000 – 5 000 yksilöä) havaittiin loppusyksyllä ja suurin naurulokkimäärä (noin 8 000 yksilöä) huhtikuussa. Suurin naakkaparvi (5 000 yksilöä) ja suurin määrä variksia (1 500 yksilöä) alueella oli tammikuussa. Havaituista lokkilinnuista selkälokki arvioitiin vuoden 2015 uhanalaisuusarvioinnissa erittäin uhanalaiseksi (EN), naurulokki vaarantuneeksi (VU) ja merilokki silmälläpidettäväksi (NT).

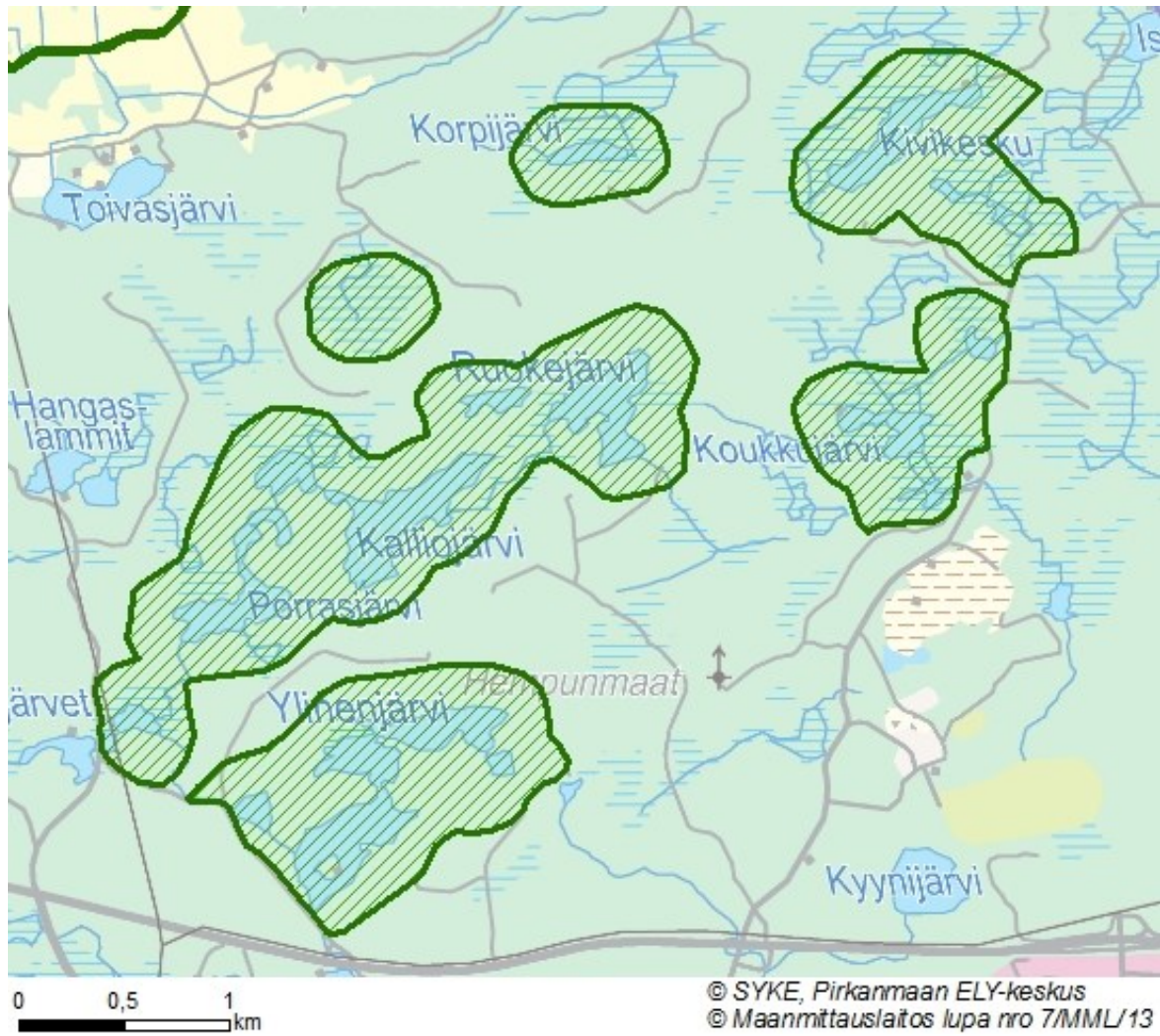
Natura-alueet:

Kaavoitettavan alueen länsipuolella sijaitsee ns. Kaakkurijärvien Natura-alue. Natura-alueisiin lukeutuu myös Tampereen puolella sijaitseva Myllypuro, johon osa kaavoitettavan alueen pintavesistä kulkeutuu. Natura-alueita ja kaavan vaikutuksia Natura-alueisiin on kuvattu tarkemmin kaavaselostuksen liitteenä olevassa 28.2.2019 päivytyssä Natura-arvioinnissa.

Kuudesta osa-alueesta koostuvan Kaakkurijärvien Natura-alueen (FI0333004, SAC ja SPA, 574 ha) lähin osa-alue sijaitsee vajaan 100 metrin päässä suunnittelualueesta. Koko Natura-alue sijoittuu 3,5 kilometrin säteelle.

Luonnontilaisten pienten järvien ja lampien muodostama aluekokonaisuus on tärkeä kaakurin pesimäalue. Lajin pesimäpopulaatio on alueella harvinaisen suuri, ja lajin tiheys alueella Etelä-Suomen suurimpia. Järvien ja lampien rantasuot ovat monin paikoin luonnontilaisia. Kaakkurijärvien Natura-alueen suojelun perusteina on neljä luontodirektiivin luontotyyppiä, luontodirektiivin II liitteen laji liito-orava sekä neljä lintudirektiivin I liitteen lintulajia (Pirkanmaan ELY-keskus 2016). Ehdotuksessa Natura-alueiden tietojen ajantasaistamisesta luontotyypit ovat samat, lintulajeihin ehdotetaan kahta lintulajia lisää ja liito-orava ehdotetaan poistettavaksi (Ympäristöministeriö 2016).

Kaakkurijärvien suojelun tavoitteena on pienten järvien ja lampien muodostaman kokonaisuuden suojeleminen. Suojelun toteutuskeinona on maa-alueilla luonnonsuojelulaki ja vesistöissä vesilaki. Alueelle on jo perustettu noin 15 yksityismaiden luonnonsuojelualuetta, jotka kattavat lähes koko Natura-alueen.

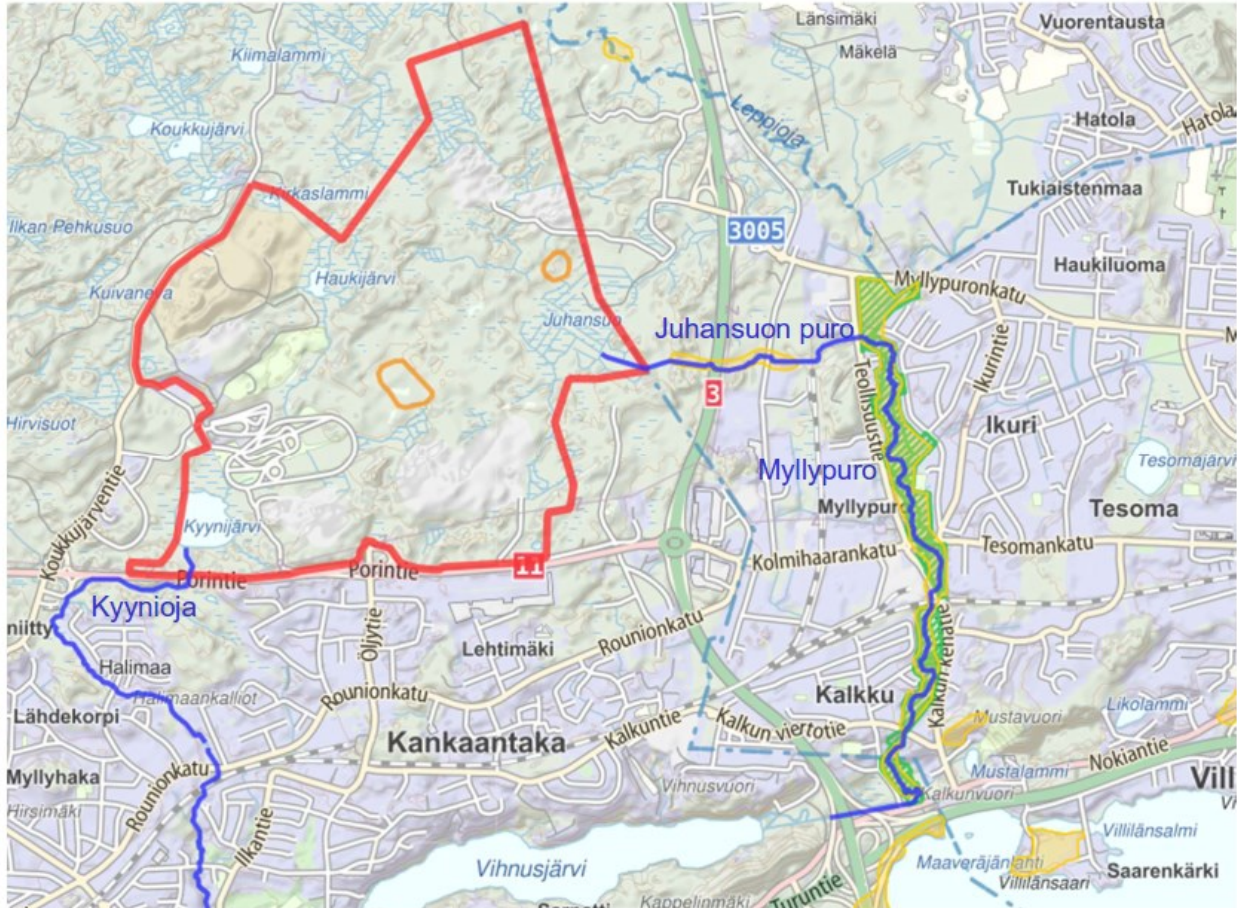

Kaakkurijärvien Natura-alueen raja.

NOKIAN KAUPUNKI

Myllypuro sijaitsee noin 1,5 km suunnittelualan itäpuolella, Tampereen ja Nokian alueella. Myllypurosta on suojeltu yli kaksi kilometriä pitkä purovarsilehto-osuus, jonka pinta-ala on noin 20 ha. Alue kuuluu valtakunnalliseen lehtojensuojeluohjelmaan ja Natura-alueeseen (koodi FI0345001). Tyypiltään Myllypuron lehtoalue on tuoretta ja kosteaa lehtoa, jonka puusto on kuusivaltaista.

Suunnittelualan pääasialliset purku-uomat ja hajuheinäsiintymät sekä Myllypuron Natura-alue (Sweco 2017).

Vesisuhteet ja valuma-alueet

Suunnittelualue kuuluu neljään valuma-alueeseen (Ympäristökarttapalvelu, Karpalo).

Suunnittelualue kuuluu Kokemäenjoen vesistöön. Alueen vedet virtaavat Nokianvirran kautta Kuloveteen ja edelleen Kokemäenjoen kautta Itämereen. Suunnittelualue jakaantuu pohjois-eteläsuuntaisesti kahteen lähes yhtä suureen valuma-alueeseen. Itäinen osa mm. Juhansuon seutu kuuluu ns. Vihnusjärven- Myllypuron valuma-alueeseen, jonka vedet kulkevat pääosin Myllypuron kautta Vihnusjärveen ja edelleen Pyhäjärveen. Kaava-alueen läntisen osan hulevedet kulkeutuvat lähes yksinomaan Kyynijärveen ja sitä kautta Kyyniojaan ja sen jatkona olevaa Kylmänojaa pitkin Nokianvirtaan. Kaava-alueen eteläosassa valtatie 11 tuntumasta pintavesiä ohjautuu Lehtimäen itäpuolitse ojastoja pitkin suoraan Vihnusjärveen.

Kyynijärvi laskee vetensä Kyyniojaa ja Laajanojaa pitkin Nokianvirran yläjuoksulle. Kyynioja on paikoin luonnontilainen ja siinä esiintyy purotainta. Kyynijärveen laskee mm. Haukijärven, Iso-Koukkujärven ja Pikku-Koukkujärven vedet. Valuma-alue koostuu metsästä ja suosta. Valuma-alueella sijaitsee Koukkujärven kaatopaikka, jonka vedet johdetaan nykyisin viemäriin ja edelleen Nokian kaupungin jätevedenpuhdistamolle. Kyynijärvi on edelleen toipumassa vuonna 2007 tapahtuneesta järven pilaantumisesta, joka oli seurausta kaatopaikalta puhdistuslaitokselle johtaneen putken rikkoutumisesta. Lisäksi järveä kuormittaa edelleen aikoinaan kaatopaikan pilaama Haukijärven vesi.

Kyynijärven vedenlaatua on tutkittu säännöllisesti muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta 1970-luvun puolivälistä lähtien ja sen rehevyystaso on vaihdellut lievästi rehevän ja rehevän vesityypin välillä.

Nokian Renkaat Oy:lle on myönnetty 9.7.2001 vedenottolupa (diaarinumero 00349/01/8150) veden johtamiseen Kyynijärvestä Nokian Renkaat Oy:n testiradan kasteluvedeksi. Sallittu vedenottomäärä on enintään 500 m³/vrk ja 10 000 m³/v.

Kankaantaan hiihdon tuki ry:llä on vedenottolupa Kirkaslammista tykkilumen tekoa varten.

Järvet

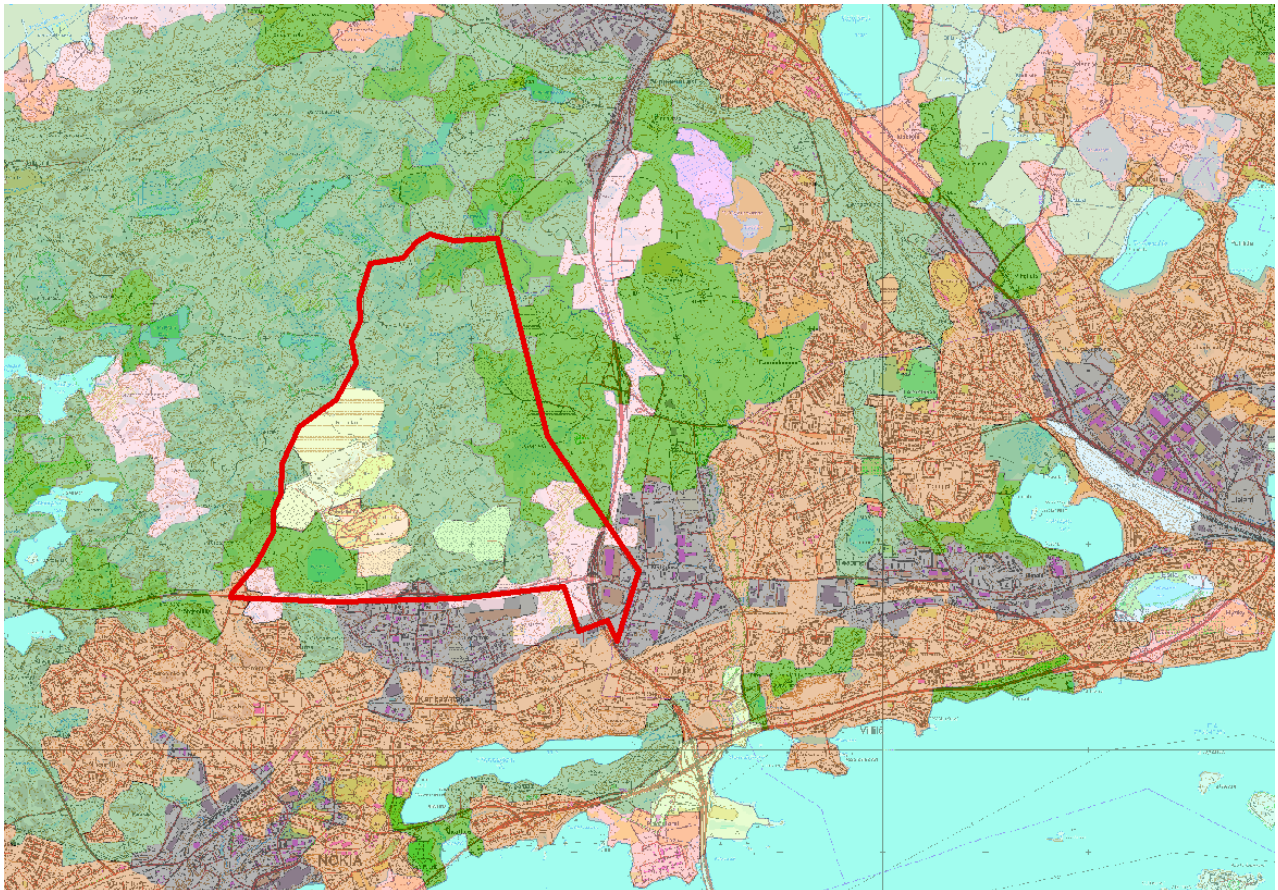
Alueella sijaitsee kaksi järveksi luokiteltavaa vesistöä Kyynijärvi ja Haukijärvi. Pienempiä vesialueita ovat Paskolampi ja Kirkaslampi.

3.3 Rakennettu ympäristö

Yhdyskuntarakenne

Suunnittelualue sijaitsee Tampereen kaupunkiseudulla rakennetun yhdyskuntarakenteen reunalla liikenteellisesti hyvin saavutettavalla valtateiden 3 ja 11 välisellä alueella.

Alueelle on viime vuosikymmenten aikana hakeutunut tyypillisesti asuintaajaman ulkopuolisia suurehkoja tilavarauksia tarvitsevia ja myös eriasteisia ympäristöhäiriöitä tuottavia toimintoja, kuten kaatopaikka ja maa-ainesten ottoalueita.

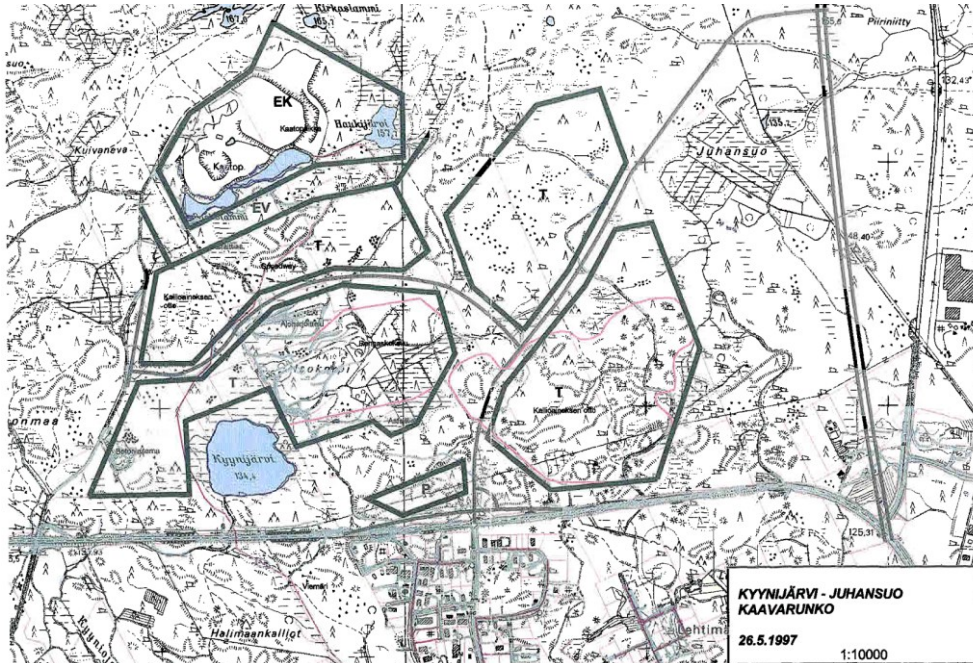

Maankäyttöluokat Corine 2012 tietokannan mukaan.

NOKIAN KAUPUNKI

Aluetta on pidemmän aikaa suunniteltu kuntien välisenä yhteistyönä seudullisesti tärkeäksi teollisuus- ja työpaikka-alueeksi. Alue onkin yhteistyön tuloksena saanut nimityksen Kolmenkulma. Tampereen seudun rakennesuunnitelmassa 2040 ja Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 Nokian Kolmenkulman alue on merkitty uudeksi, merkittävästi kehitettäväksi työpaikka-alueeksi. Nokian Kolmenkulman alueen ominaispiirteitä ja toiminnan painopiste-alueita ovat kiertotalous, cleantech, teollisuuden symbioosit, logistiikka ja kauppa.

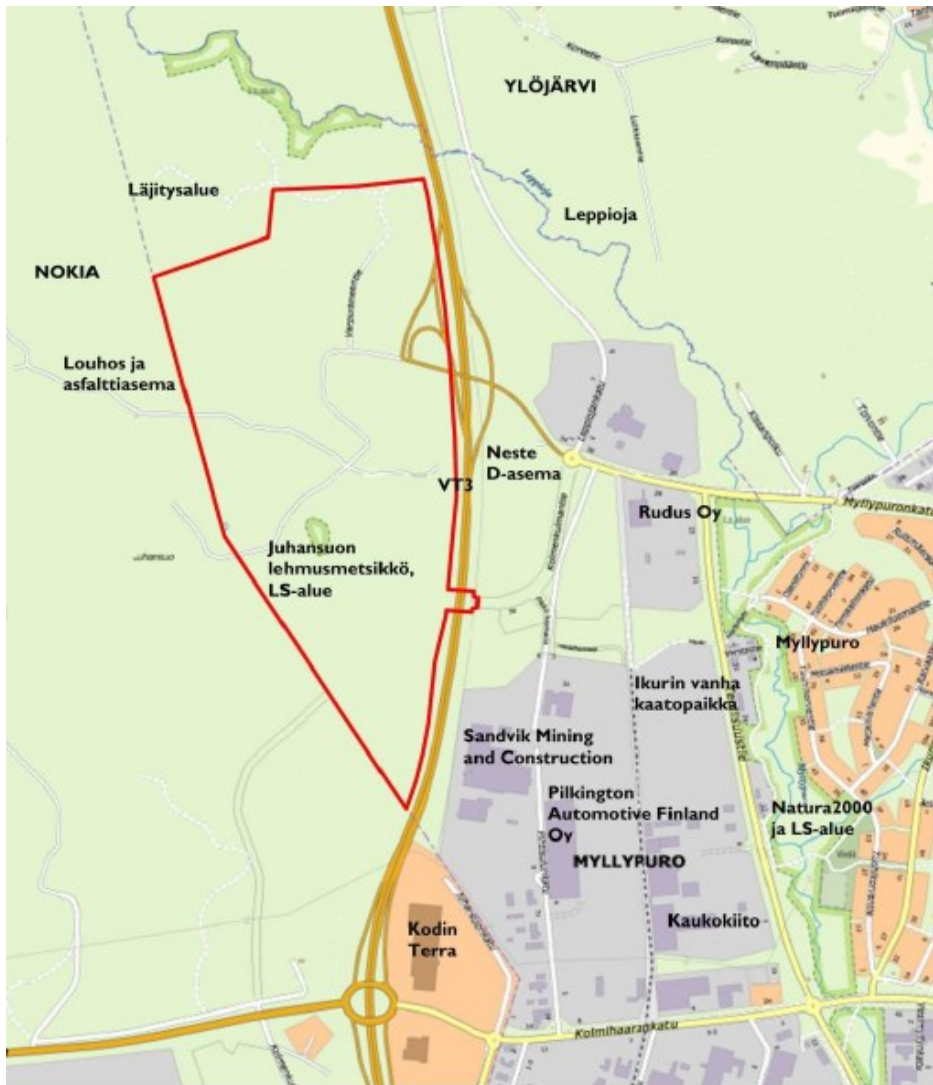
Vuonna 1997 laadittu kaavarunko Koukkujärven ja Öljytien liittymisen kohdalle, ennen valtatie 3 toteuttamista.

Suunnittelualueen itäosassa sijaitsee Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n Koukkujärven jätteenkäsittelykeskus ja asemakaavan mukaisesti rakentuva Kyynijärven teollisuusalue. Jätteenkäsittelyalueen eteläpuolella sijaitsevat motocross- ja speedwayradat sekä Nokian renkaiden testirata ja ajoharjoittelurata. Suunnittelualueen länsiosassa valtatie 3 liittymän tuntumassa on asemakaavan mukaisesti toteutettava Juhansuon työpaikka- ja teollisuusalue. Alueella sijaitsee mm. huoltoasema ja rautakauppa.

Suunnittelualue on keski- ja pohjoisosaltaan pääosin metsätalouskäytössä olevaa metsää ja suota. Tampereen rajan tuntumassa on kaksi toiminnassa olevaa kalliokiviaineksen ottoaluetta ja niihin liittyviä läjitysalueita. Metsäalueella on vilkkaassa käytössä olevaa ulkoilureitistöä, jonka runkoväylänä toimii Kankaantaan alueelta Koukkujärvelle ja edelleen mm. Julkujärvelle suuntautuva ulkoilureitti.

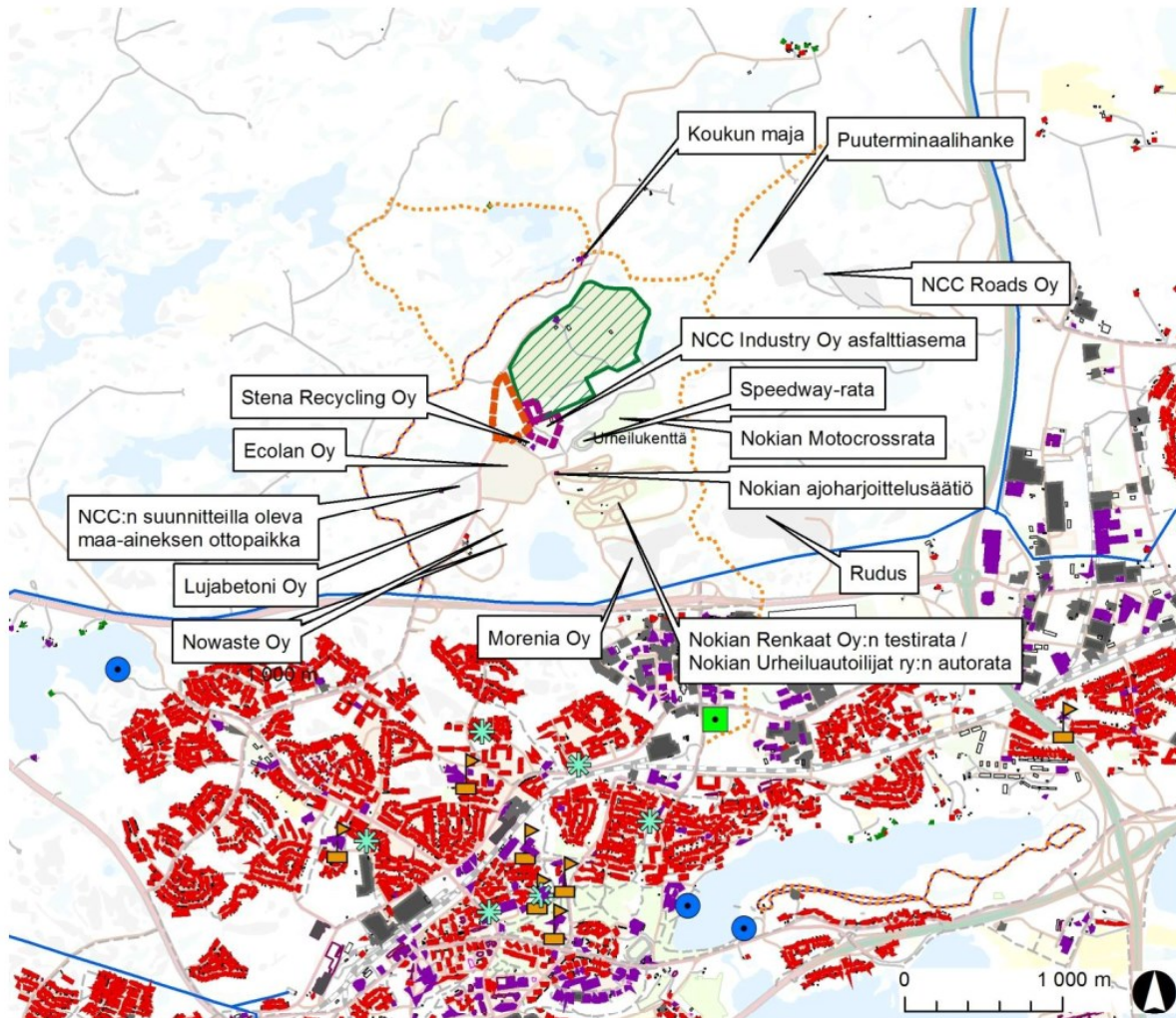
NOKIAN KAUPUNKI

Tampereen Myllypuron työpaikka-alueen suurimpia toimijoita ja nimistöä. Lähde: Tampereen kaupunki, WSP 2016

NOKIAN KAUPUNKI

- Jätevedenpuhdistamon suunniteltu hankealue
- Biokaasulaitoksen suunniteltu hankealue
- Koukujärven jätteenkäsittelykeskus
- Asuinrakennus
- Lomarakennus
- Liike-/julkinen rakennus
- Teollinen-/muu rakennus
- Olemassa oleva 110 kV voimalinja
- Uimaranta
- Päivakoti
- Paloasema
- Koulu
- Kuntoreitti

Suunnittelualueen nykyisiä toimintoja ja toimijoita. Ote Bioratkaisun YVA-selostuksesta (Pöyry 2017)

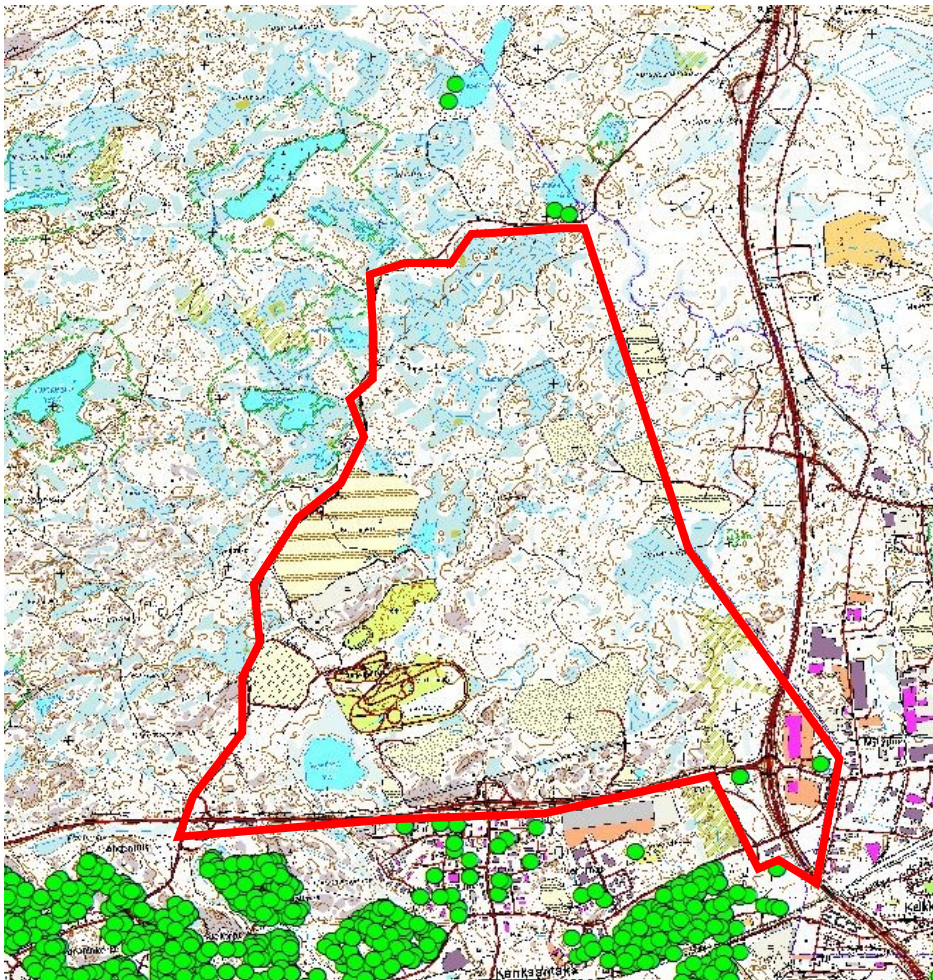

Asuminen

Suunnittelualueella on kaksi asuttua kiinteistöä. Asuinrakennukset sijoittuvat valtatie 3 liittymän viereen.

Kyynijärven alueella valtatie 11 pohjoispuolella ja suunnittelualueen keskiosassa ei ole asutusta. Kankaantaan teollisuusalueella on valtatie 11 eteläpuolella 6 asuinrakennusta.

Koukkujärventien varrella Haukijärven rannalla on Nokian puolella viisi rakennuspaikkaa ja Tampereen puolella yksi. Nokian puolella kaksi kiinteistöä on ympärivuotisesti asuttuja.

Asukkaat kaava-alueella ja sen ympärillä (vihreä piste).

Kulttuuriympäristö ja muinaisjäännökset

Mikroliitti Oy:n laatiman muinaisjäännösinventoinnin mukaan Alueella ei ole kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä muita kulttuurihistoriallisia jäännöksiä.

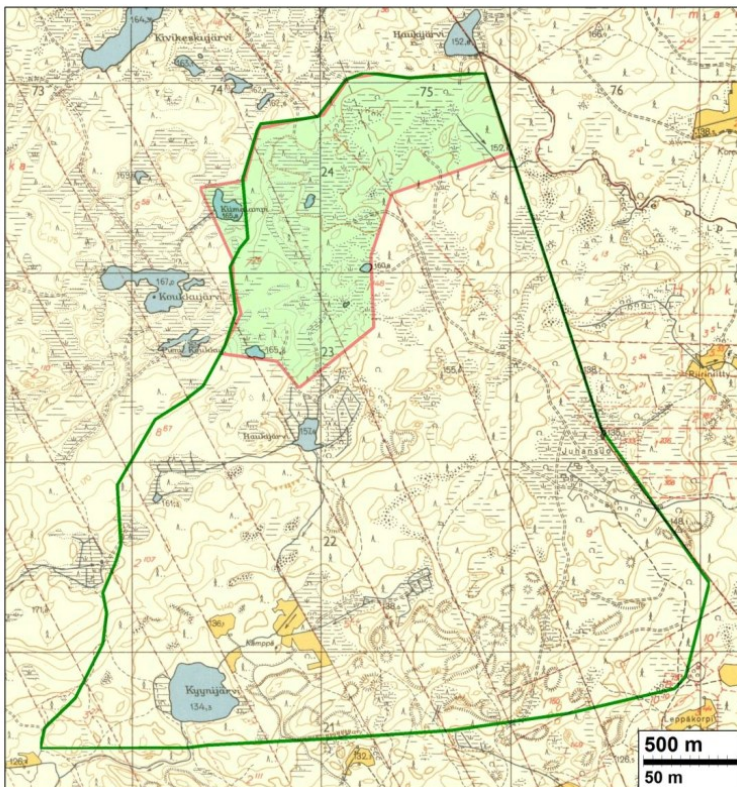
Vanhojen yleiskarttojen perusteella (Kuninkaankartasto 1796-1804, pitäjänkartta 1847 ja 1903, senaatin kartta 1909, peruskartta 1953 - 1991) alueella ei ole ollut historiallisena aikana asutusta eikä muutenkaan kartoille merkittävää toimintaa ennen 1900-luvun puolta väliä (kämpä ja pari peltolohkoa Kyynijärven koillispuolella). 1900-luvun lopussa alueelle on tehty metsätietä. Alue on kuulunut Kankaantaan jakokuntaan. Läheisin vanha talonpaikka, ky-

NOKIAN KAUPUNKI

läntöntti sijaitsee yli kilometrin etäisyydellä alueen etelärajalta etelään. Alue on ollut takamaata, hyödyntämätöntä joutomaata.

Alueesta laadittiin arkeologin tarpeisiin optimoitu maastomallia maanmittauslaitoksen laserkeilausaineistosta. Sitä pyrittiin erityisesti paikantamaan mahdollisia vanhoja louhoskuoppia. Maastomallista nähdyt epäilyttävät ilmiöt osoittautuivat maastotarkastuksessa luontaisiksi. Alueella tarkastettiin siellä kulkevien metsäteiden varret ja niiltä tehtiin muutamia pidempiä lenkkejä alueen maastoihin. Kyynijärven ympäristöä tutkittiin laajemmin, samoin kallioita heti Porintien pohjoispuolella, jossa maastomallissa erottui erilaisia ”kalliokoloja”, mutta ne olivat luontaisia. Kyynijärven kuivilla rannoilla (suon äärillä) tehtiin myös satunnaisesti koekuopituista esihistoriallisen asuinpaikan varalta. Mitään merkkejä vanhoista rakenteista tai jäännöksistä ei alueella havaittu.

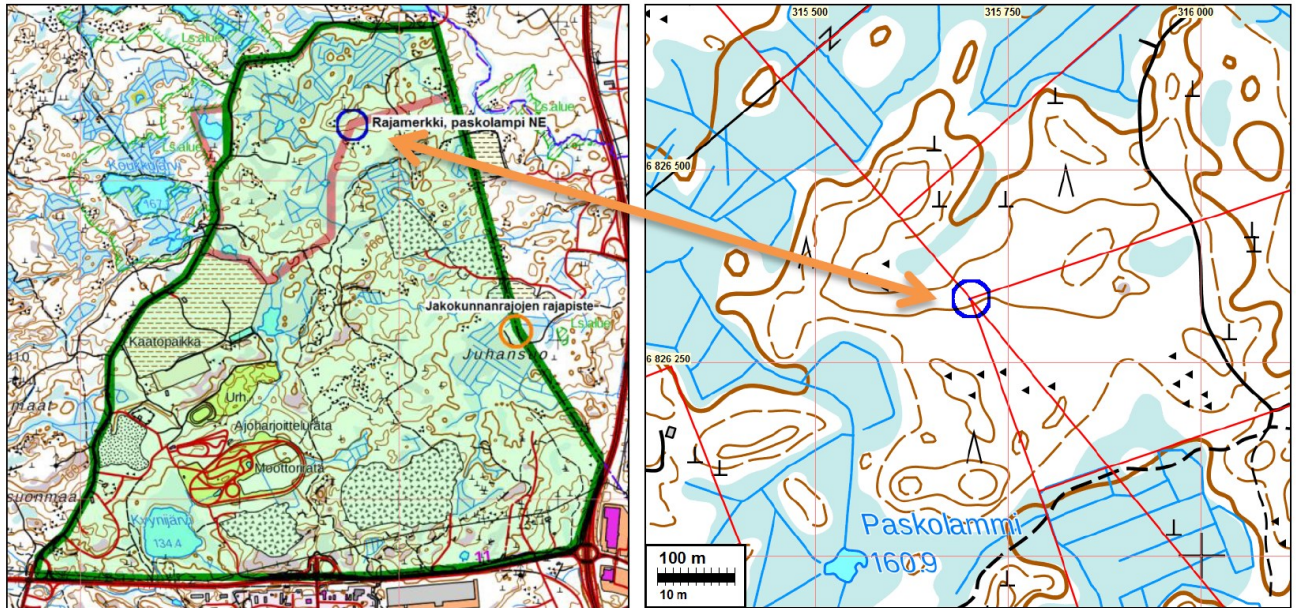
Ote vuoden 1953 peruskartasta ennen kaatopaikkatoiminnan aloittamista. Vihreällä ja punaisella viivalla rajattuna inventoidut alueet (Mikroliitti Oy 2017)

Pirkanmaan maakuntamuseo antoi v. 2017 Kolmenkulman inventoinnista lausunnon 3.8.2018 (393/2018) jossa maakuntamuseo totesi mm. että alueella on kylärajan taite ja siinä mahdollisesti olevaa rajamerkkiä ei ole tarkastettu. Samoin alueen itärajalta – nykyisellä kuntien rajalla ja vanhalla jakokuntien rajalla olevia, isojakokartalle merkittyjä rajapisteitä ei ole tarkastettu.

Alueen koillisosan halki kulkee Kankaantaan ja Maatialan kylien välinen raja. Rajassa on 1,8 asteen taite Paskolammen koillispuolella. Taitekohtaan on tullut aiemmin myös yksi kiinteistöraja ja nykyään se on neljän kiinteistön rajapiste. Rajamerkki on edelleen käytössä ja se on ”virallinen” neljän kiinteistön rajapiste. Paikalla nyt olevan rajamerkin rakennusajankohdasta ei ole tietoa. Pystykivi kaiveruksineen vaikuttaa kuitenkin suhteellisen nuorelta. Sen perustana oleva kivikasa voi olla osin tai kokonaan vanhempi – tai sitten ei. Rajapiste

on ”ikivanha” kylänraja. Sillä nyt olevan fyysisen rajamerkin iästä ei kuitenkaan ole tietoa. Siinä voi olla usean aikaisia ”kerroksia”. Se voi olla osin tai kokonaisuudessaan 1900 luvulta tai 1800 luvulta tai se voi olla 1800 lukua vanhempi, paitsi pystykivi, jossa ai-nakin numero-kaiverrus on nuorehko. Pystykivi itsessään voi periaatteessa olla vanhempi kuin siihen tehty kaiverrus – mutta onko pystykivi ollut aina ”pystykivenä” rajamerkissä, siitä ei ole tietoa.

Ote muinaisjäännösinventoinnin raportista.

Työpaikat, palvelut ja elinkeinotoiminta

Nokian elinkeinorakenne ja työssäkäynti

1990-luvun lama pudotti Nokian työpaikkojen lukumäärän noin 10 500 työpaikasta noin 8 600 työpaikkaan. Tämän jälkeen kaupungin työpaikkakehitys oli positiivista aina vuoteen 2007, jolloin työpaikat vähenivät jälleen voimakkaasti noin 1 500 työpaikalla. Viime vuodet työpaikkakehitys on ollut jälleen kuitenkin positiivista ja vuonna 2011 Nokialla oli 11 078 työpaikkaa. Yli kolmannes Nokian työpaikoista on teollisuuden alalta, mikä tekee siitä kaupungin suurimman toimialan. Julkiset palvelut ovat toiseksi merkittävin toimiala vaikka se on hieman menettänyt työpaikkaosuuttaan vuoden 2005 jälkeen. Yksityiset palvelut ovat kolmanneksi suurin työllistäjä. Se ja kaupan ala ovat kasvattaneet työpaikkaosuuttaan 2000-luvulla.

Hieman alle puolet Nokialla asuvista työskenteli asuinkunnassaan vuonna 2011. Merkittävä osa Nokialla asuvista käy töissä Tampereella. Myös Ylöjärvelle ja Pirkkalaan kumpaankin pendelöi yli 400 henkilöä Nokialta. Nokialle tultiin työhön eniten Tampereelta, yli 2 100 henkilöä. Myös Ylöjärveltä (513 henkilöä), Sastamalasta (435), Pirkkalasta (305) ja Hämeenkyröstä (231) käytiin Nokialla paljon työssä (Pirkanmaan liitto 2014).

Merkittävimmät työpaikkakeskittymät

Nokian taajamarakenteessa sijaitsee 92 % kaupungin työpaikoista. Nokian ydintaajamassa on yli 7 850 työpaikkaa, Siuron ja Kuljun taajamassa noin 1 150 työpaikkaa ja Korvolan taajamassa 78 työpaikkaa. Nokialla työpaikat ovat keskittyneet varsin voimakkaasti ydinkes-

NOKIAN KAUPUNKI

kusta-alueelle. Ydinkeskustassa ja sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee yli puolet kaupungin työpaikoista. Merkittäviä suuria työpaikkakeskittymiä ei sijaitse taajamarakenteen ulkopuolella Pitkäniemeä lukuun ottamatta.

Nokian suurin työpaikkakeskittymä on keskustan ja Yrittäjänkadun yritysalueen muodostama kokonaisuus. Alueella on yli 2 250 työpaikkaa.

Koukkujärven – Kyynijärven alueella on runsaasti teollista toimintaa, kallioaineisten louhintaa sekä moottoriurheilun harjoittelu- ja testausalueita. Valtatie 11:n eteläpuolella sijaitsevat Kankaantaan ja Lehtimäen työpaikka- ja teollisuusalueet

Kankaantaan yritysalueella on noin 950 työpaikkaa, joista noin kolmannes on teollisuuden alalta. Kankaantaan alueelle sijoittuu noin 10 % koko kaupungin työpaikoista.

Kankaantaan yritysalue	949	10 %
Teollisuus (C)	309	
<u>Kauppa (G)</u>	285	
<i>tukkukauppa</i>	159	
<i>autokauppa</i>	73	
<i>vähittäiskauppa</i>	53	
Kuljetus ja varastointi (H)	109	
Rakentaminen (F)	87	
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta (N)	52	

Kankaantaassa on huomattavasti myös monipuolisia kaupan toimintoja. Kuljetuksen ja varastoinnin sekä rakentamisen työpaikkoja on alueella paljon. Kankaantaka on pääosin maakuntakaavan työpaikka-alueita, joka kytkeytyy laajaan Kolmenkulman työpaikka-aluekokonaisuuteen. Kankaantaassa sijaitsevat myös Neste Oil:n polttoainevarasto ja Forcit Oy:n varasto, jotka ovat Seveso II-direktiivin mukaisia kohdealueita. (Pirkanmaan liitto 2014).

Kolmenkulman alueelle on sijoittumassa merkittävä bio- ja kiertotalouden yrityskeskittymä (Eco 3 -alue), joka tarjoaa mahdollisuuksia mm. monille uusille bio- ja kiertotalouden, vesitalouden ja energia-alan teknologia- ja palveluyrityksille.

Julkistetut, yhteensä n. 50 miljoonan euron suuruiset investoinnit käsittävät muun muassa seuraavat hankkeet (Kolmenkulma 2017):

- Pirkanmaan Jätehuolto Oy, biokaasulaitos (2018)
- Nokian Vesi Oy, jätevedenpuhdistamo (2019)
- Ecolan Oy, tuhkien jatkojalostamon laajennus ja jätevesilietteen terminen käsittely (2017)
- Nowaste Oy, pyrolyysilaitos (2017)
- Nowaste Oy, muovin ja kumin kierrätys- ja jalostuslaitos (2017)
- Pirkanmaan Metsänhoitoyhdistyksen puuterminaali
- Stena Recycling Oy
- NCC

NOKIAN KAUPUNKI

- Leppäkosken Sähkö Oy
- Nokeval Oy
- Eera Waste Refining
- Karpin Käsittely Oy

Pirkanmaa on valtioneuvoston cleantech-strategian kärkialue, jossa Kolmenkulman cleantech-elinkeinovyöhyke on merkittävimmissä roolissa. Cleantech-visio 2020 on, että Tampereen kaupunkiseutu on älykäs ja yksi Euroopan dynaamisimmista vihreän teknologian alueista tarjoten yrityksille loistavan cleantech-osaaajaverkoston sekä lukuisia liiketoimintamahdollisuuksia merkittävässä Eco-Industrial Parkissa.

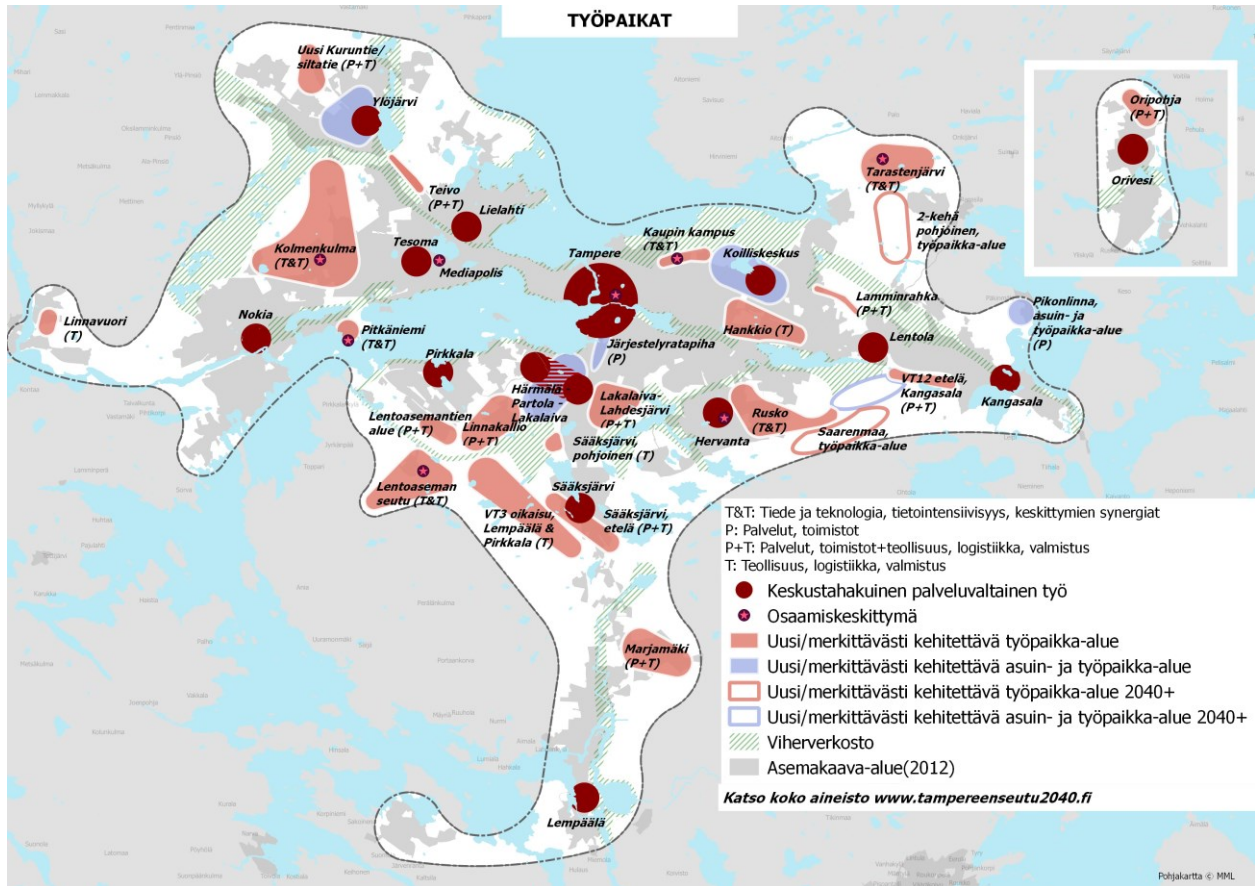
MAL-aiesopimuksen mukaisesti Tampere, Nokia ja Ylöjärvi kehittävät yhdessä Kolmenkulman aluetta cleantech-teollisuuden tarpeisiin. Alueelle rakentuu merkittävä, monialainen bio- ja kiertotalouden keskittymä, joka yhdessä jo rakennettujen yritysalueiden kanssa muodostaa yhteensä yli 850 ha yrityskeskittymän. Alueelle tavoitellaan syntyvän yli 7 000 työpaikkaa, joista Nokialle on suunniteltu sijoittuvan noin 2900 työpaikkaa.

Kolmenkulman alueen Nokian puolelle sijoittuvat alueet. (Kolmenkulman nettisivujen päivitetty kartta).

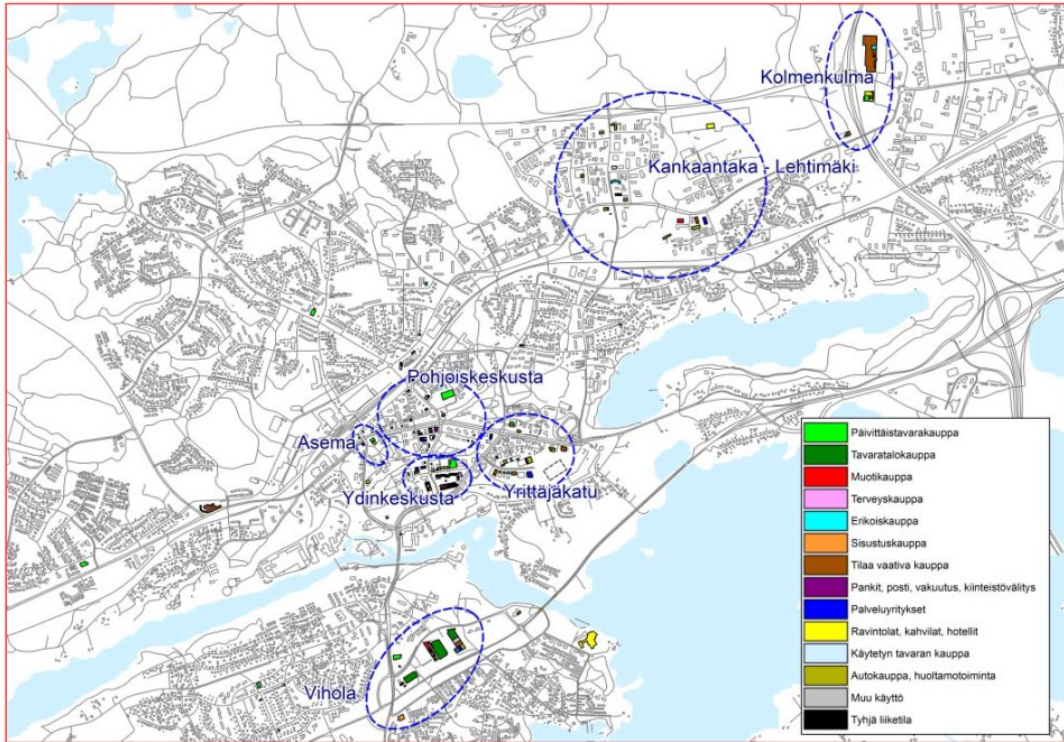

NOKIAN KAUPUNKI

Tampereen kaupunkiseudun rakennesuunnitelma 2040 työpaikat-kartta (seututoimisto 2014)

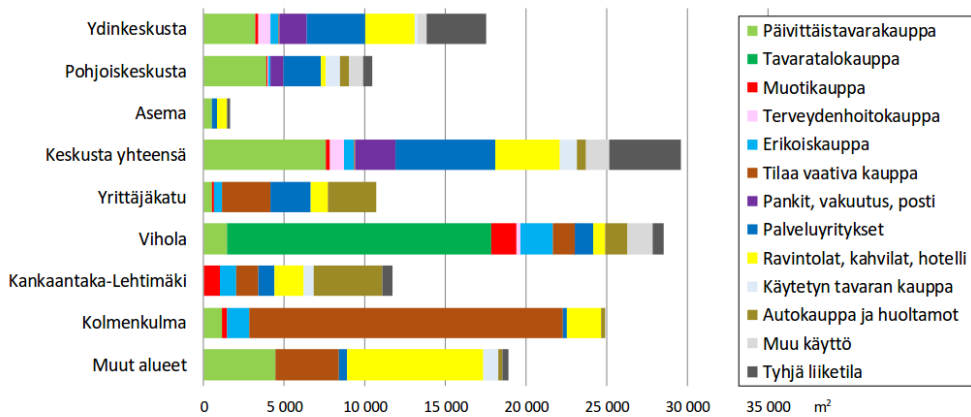
Nokian kaupallisia palveluita on selvitetty vuonna 2017 osana keskustan kehittämishanketta. Selvityksen on laatinut WSP Oy. Nokialla pääosa kaupan palveluista on keskittynyt keskustaan. Market-alueella Viholassa on myös monipuolisesti kaupan palveluita. Tilaa vaativaa kauppaa on keskittynyt Kolmenkulmaan ja Kankaantaan-Lehtimäen alueelle. Lähipalveluita on asuinalueella ja yksittäisiä kaupan palveluita ympärikaupunkia. Kankaantaan-Lehtimäen alueella autokauppaa sekä teknistä erikoiskauppaa ja palveluyrityksiä. Alueella on tehtaanmyymälänä muotikauppana Nanson myymälä. Kolmenkulmassa on pinta-alalla mitattuna eniten tilaa vaativaa kauppaa, lähinnä rauta- ja rakennustarvikekauppaa.

Kaupan palveluverkko Nokialla 2017

Lähde: WSP kartoitus

Pohjakartta: Maanmittauslaitoksen maastotietokanta ja maastokartta 05/2017

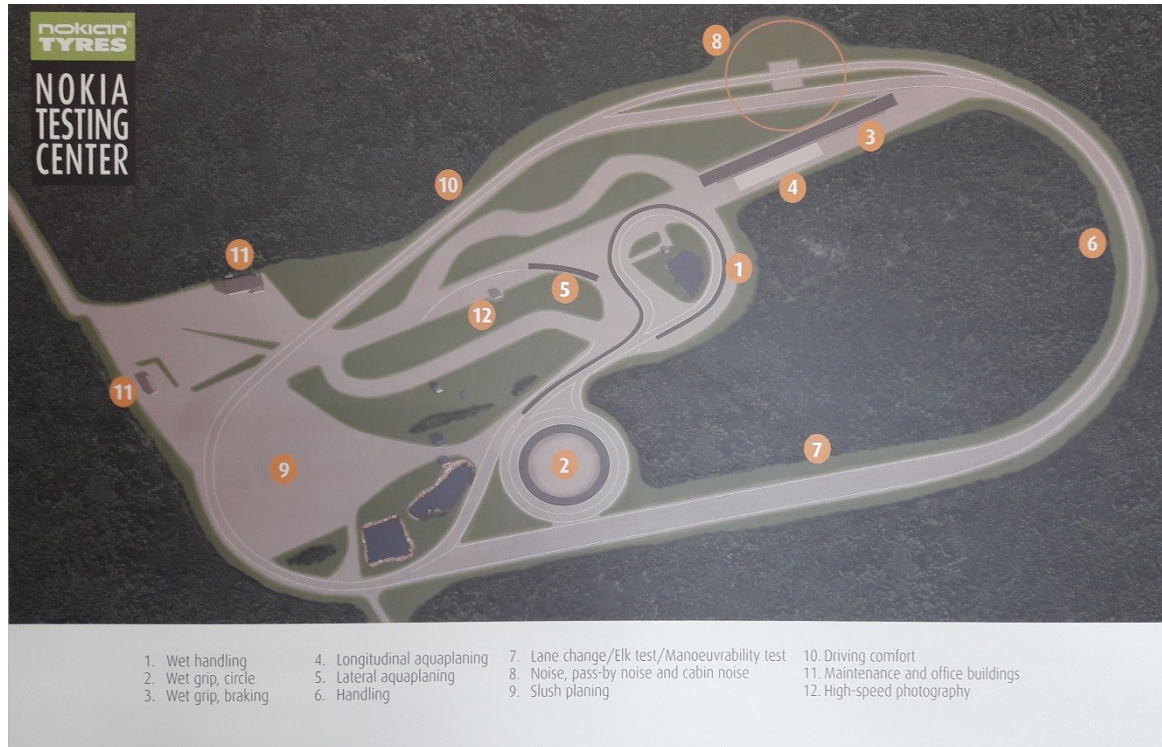

Liiketilöiden pinta-ala kaupan keskittymissä 2017

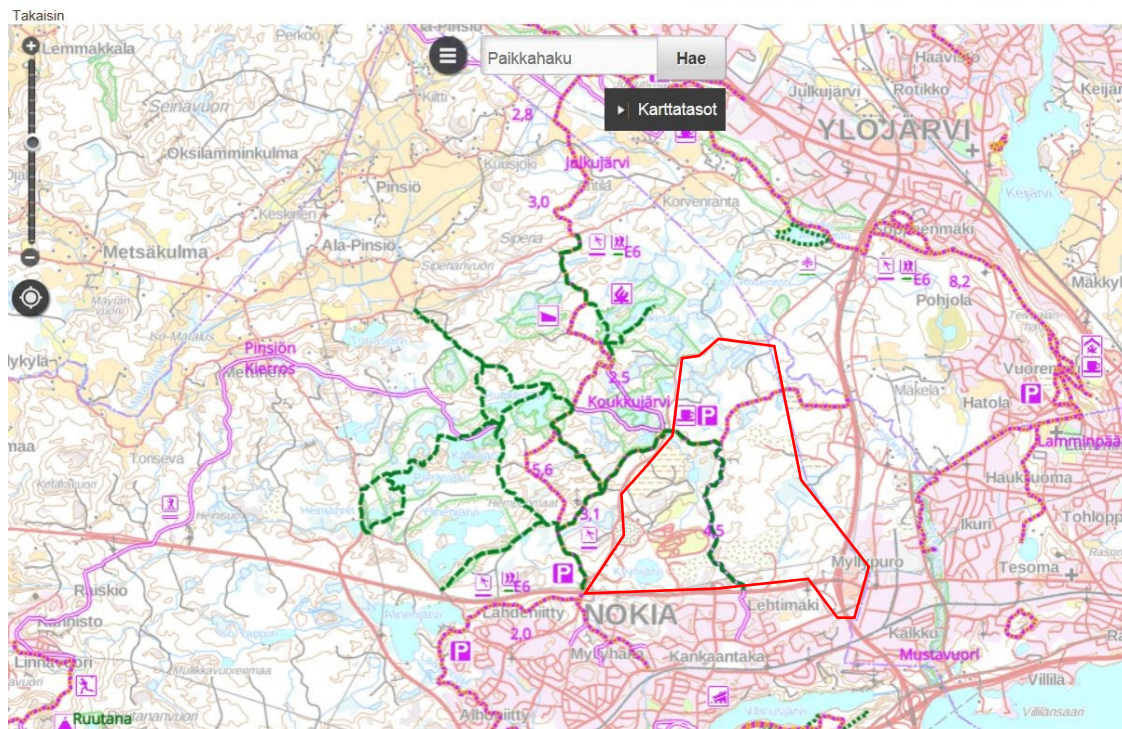
Lähde: WSP kartoitus

NOKIAN KAUPUNKI

Nokian renkaiden testiradan toiminnot (Nokian renkaat Oy).

Suunnittelualueen virkistys- ja ulkoilureitit ja viherpalveluita. Alueen keskeltä kulkee pohjois-eteläsuuntainen ulkoilureitti, joka yhdistyy laajempaan Kaakkurijärvien alueella kulkevaan reittiverkostoon ja edelleen Tampereen ja Ylöjärven puolelle.

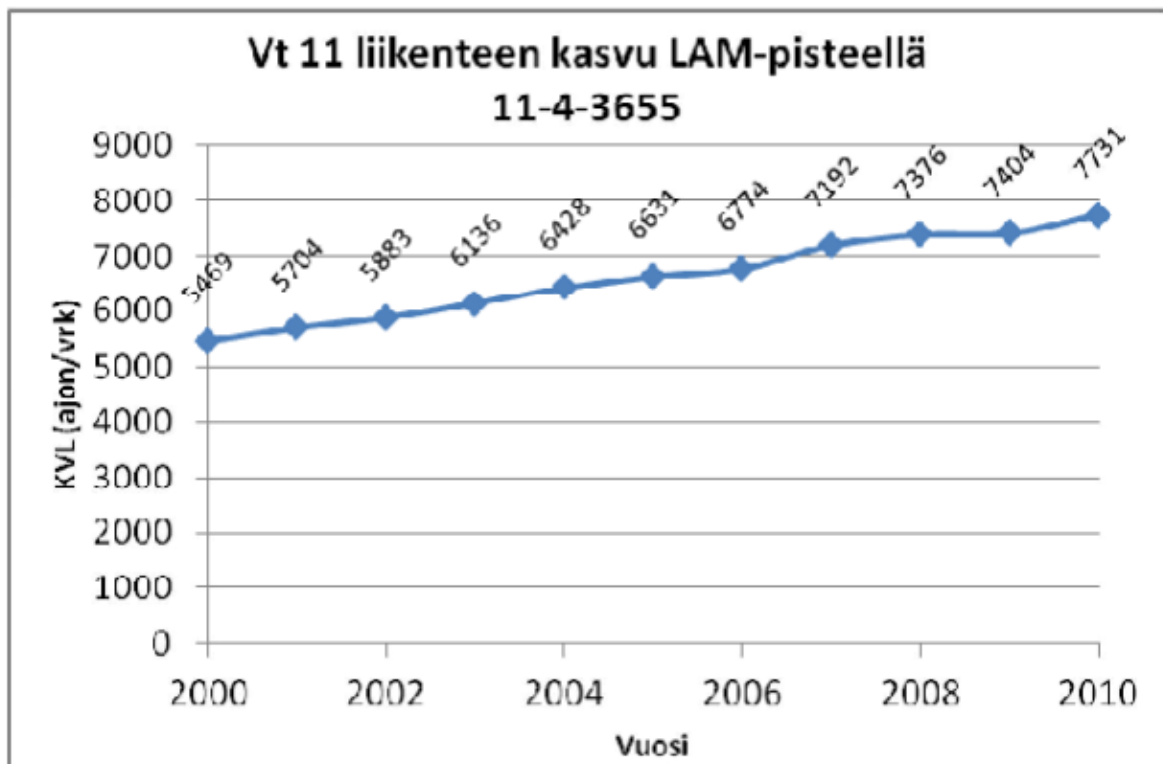

Liikenne

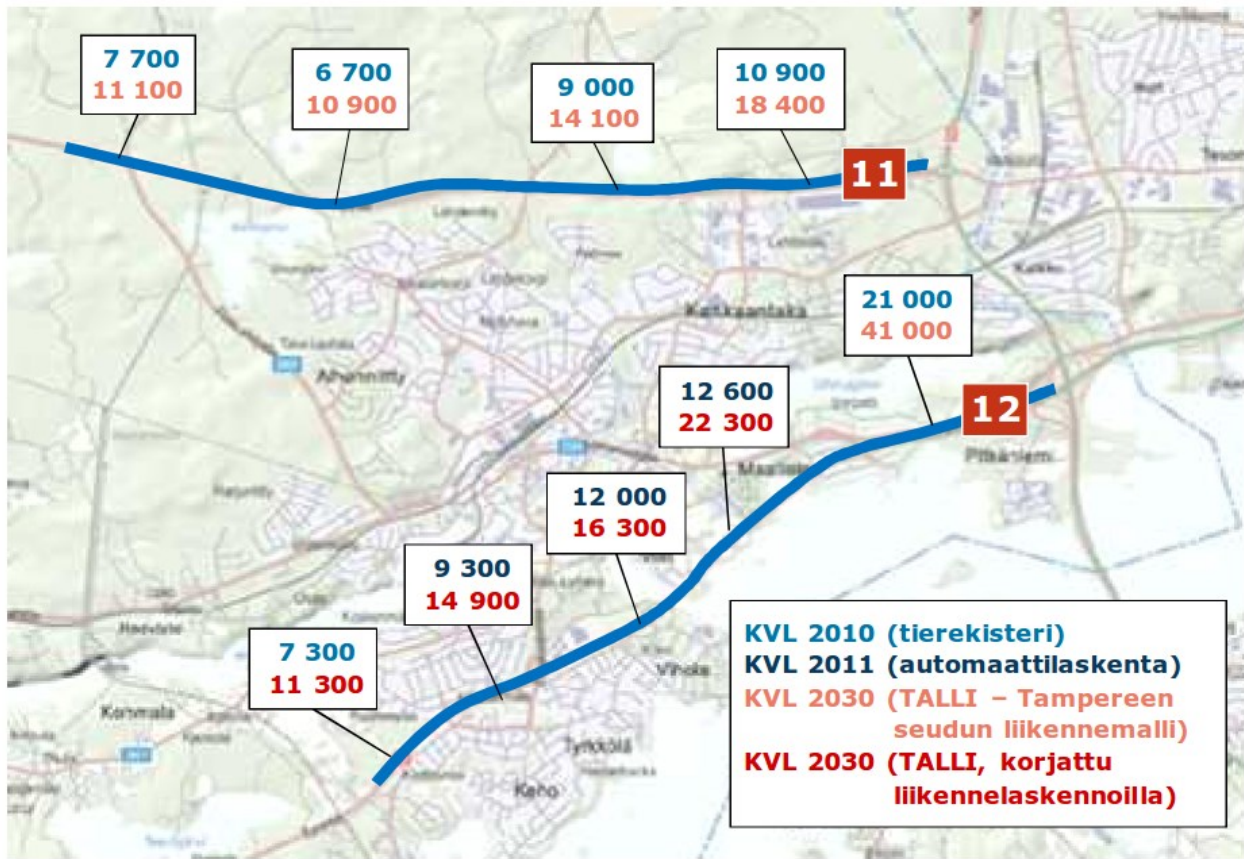
Suunnittelualue rajoittuu etelässä valtatiehen 11 ja kaakossa valtatiehen 3. Valtatielle 11 on kaksi liittymää, Koukkujärven ja Öljytien liittymät. Valtatielle 3 liitytään Kolmenkulman eritasoliittymän kautta, joka on myös valtateiden 11 ja 3 välinen liittymä. Liittyminen valtatielle 3 on mahdollista tulevaisuudessa myös Myllypuron liittymän kautta, joskin nykyisin Myllypuron liittymälle johtaa Nokian puolelle vain väliaikainen työmaatie NCC:n kalliolouhosalueelle.

Suunnittelualue rajoittuu lännessä Koukkujärven yksityistiehen. Koukkujärventien alkuosa valtatiehen 11 liittymästä jätteenkäsittelykeskukselle on katualuetta. Koukkujärventie liittyy Ylöjärven puolella valtatielle 3. Alueen sisäinen liikenne tukeutuu vahvasti Kynnijärvi-Juhansuon osayleiskaavassa osoitettuun kokoojakatuverkkoon, jota parhaillaan toteutetaan Juhansuolla.

Valtatien 11 suunnitteluosuus on 1-ajoratainen ja nopeusrajoitus on Kalkun liittymästä Kanakaantaan liittymään 80 km/h, tästä länteen 100 km/h ja pistemäisesti (Porin yhdyntien liittymän kohdalla) 80 km/h. Suunnittelualueella sijaitsee liikenteen automaattinen mittausasema (LAM-piste 11-4-3655) valtatiellä 11 Porin yhdyntien ja Pinsiöntien välissä. Liikenne on kasvanut viimeisen viiden vuoden aikana 17 % (keskimäärin 3,1 % vuodessa) ja kymmenen vuoden aikana yhteensä 41 %. Raskaan liikenteen osuus pisteellä oli vuonna 2010 arkisin 8 prosenttia (Ramboll 2012).

Valtatien 11 LAM-pisteen liikenteen kasvu vuosina 2000-2010.

Kuva 9 Valtateiden 11 ja 12 nykyliikennemäärät sekä liikenne-ennuste vuodelle 2030.

Valtatiet 11 kuuluu nykyisin suurten erikoiskuljetusten tavoitetieverkkoon (SEKV). Näin ollen niillä on voimassa mitoitusavoitteet, joilla pyritään mahdollistamaan 7 x 7 x 40 m kokoiset erikoiskuljetukset.

Nykytilanteessa valtatie 11 palvelutaso on hyvä. Suunnittelualueen liikennesuoritteesta 99,9 % sijoittuu palvelutasoluokille A-D (kuusiportainen palvelutasoluokitus, jossa A=erittäin hyvä palvelutaso ja F=erittäin huono palvelutaso) eikä suunnittelualueen liikenne pääsääntöisesti ruuhkaudu (taulukko 1). Vuonna 2015 suunnittelualueen pituudesta 15 %:lla liikenne ruuhkautuu vuoden 50. huipputunnin aikana, mutta tällöinkin luokkiin A-D sijoittuu yli 90 % suunnittelualueen liikennesuoritteesta.

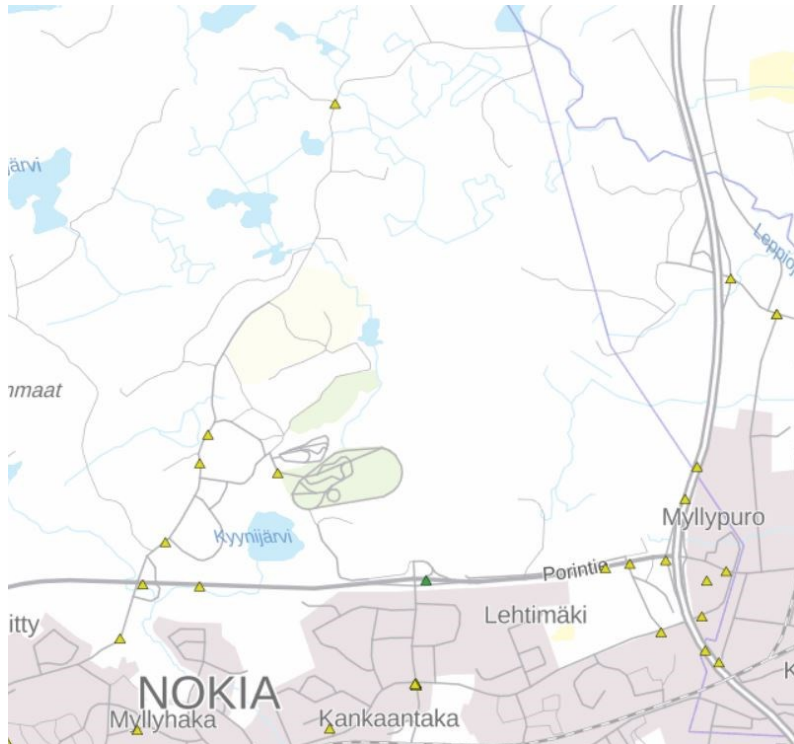
Valtatien 11 palvelutaso on yleisellä liikenteen kasvulla kuitenkin selvästi heikentymässä vuosien 2025–2030 välillä, jolloin suunnittelualueen ruuhkakilometrien määrä kaksinkertaistuu käsittäen sen jälkeen noin neljänneksen suunnitteluosuudesta. Vuosina 2020–2025 valtatie 11 liikenteen palvelutaso heikkenee siten, että erittäin huonolla palvelutasolla ajavia on 0,1 % suoritteesta ja vuonna 2030 0,2 % suoritteesta.

Valtatiellä 11 merkittävimmän onnettomuusryhmän muodostavat hirvionnettomuudet, joita on sattunut seitsemän eli kolmannes kaikista onnettomuuksista. Merkittävä hirvionnettomuuksien kasauma on Alisenjärven pohjoispuolella, Caruna Oy:n voimajohtojen ja valtatie 11 risteämiskohdassa sekä siitä hiukan länteen. Hirvionnettomuuksien lisäksi on sattunut yksi peuraonnettomuus ja yksi muu eläinonnettomuus, jolloin eläinonnettomuuksien osuus tiejakson kaikista onnettomuuksista nousee 43 prosenttiin. Valtatie 11 toinen huomattava onnettomuuskasauma ja -luokka muodostuvat Porin yhdyntien liittymän risteämisonnetto-

NOKIAN KAUPUNKI

muuksista, joita on tapahtunut viiden vuoden aikana kolme (14 %). Näistä kaksi on johtanut henkilövahinkoihin. Minkään muun luokan onnettomuuksia ei ole sattunut tarkasteluajanjaksolla kahta enempää.

Liikenneonnettomuudet suunnittelualueen läheisyydessä vuosina 2011-2015. Öljytien liittymässä on ollut yksi kuolemaan johtanut onnettomuus vuonna 2012.

Suunnittelualueen saavutettavuus joukkoliikenteellä on huono. Tampereen suunnasta tuleva varsin tiheä ja yhtenäinen joukkoliikennevyöhyke katkeaa Nokian itäosissa Kolmenkulman alueella jättäen Kolmenkulman ja Kankaantaan suuren työpaikkakeskittymän tois- taiseksi joukkoliikennevyöhykkeiden ulkopuolelle.

Suunnittelualueen eteläpuolella noin 1 kilometrin päässä sijaitsee Tampere–Pori-rata, jolla kulkee sekä henkilö- että tavaraliikennettä.

Tekninen huolto

Kyynijärven ja Juhansuon voimassa oleville asemakaava-alueille on toteutettu kunnallistekniikka.

Jätteenkäsittelykeskuksen alueelle suunnitellaan biokaasulaitosta ja sen viereen Nokian uuden jätevedenpuhdistamon sijoittamista.

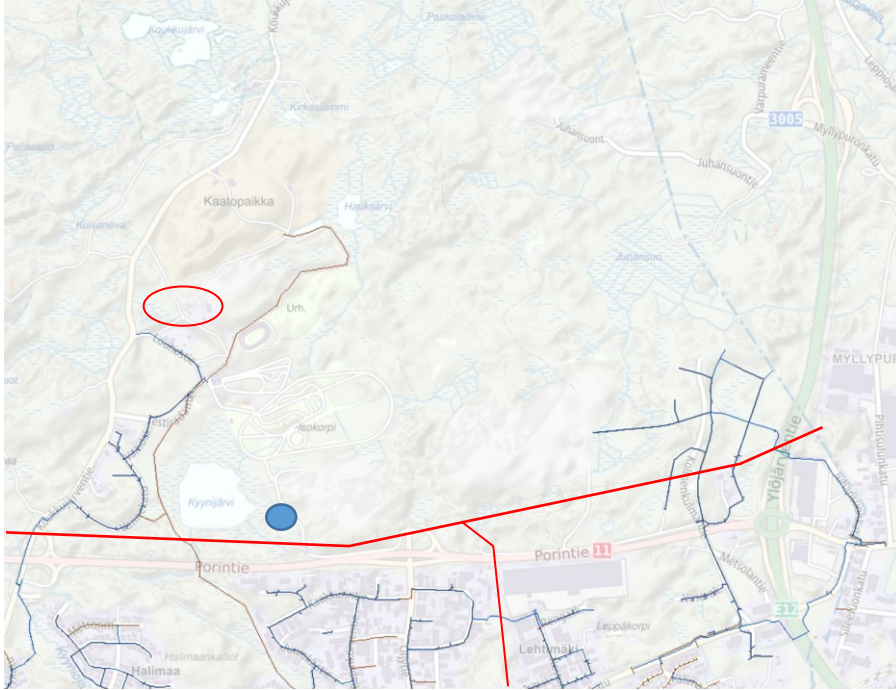
Nokian kaupungilla on pilaantumattomien, korkeintaan suurimpia suositeltuja taustapitoisuuksia sisältävien ylijäämämaiden vastaanottoalue Kyynijärven vieressä. Läjitystoiminnan lisäksi alueella on lupa pilaantumattoman Mara-asetuksen pitoisuusrajat täyttävän rakennuskelpoisen maa- ja kiviaineksen, betonin, tiilen ja lento- ja pohjatuhkan välivarastointiin ja murskaukseen alueella.

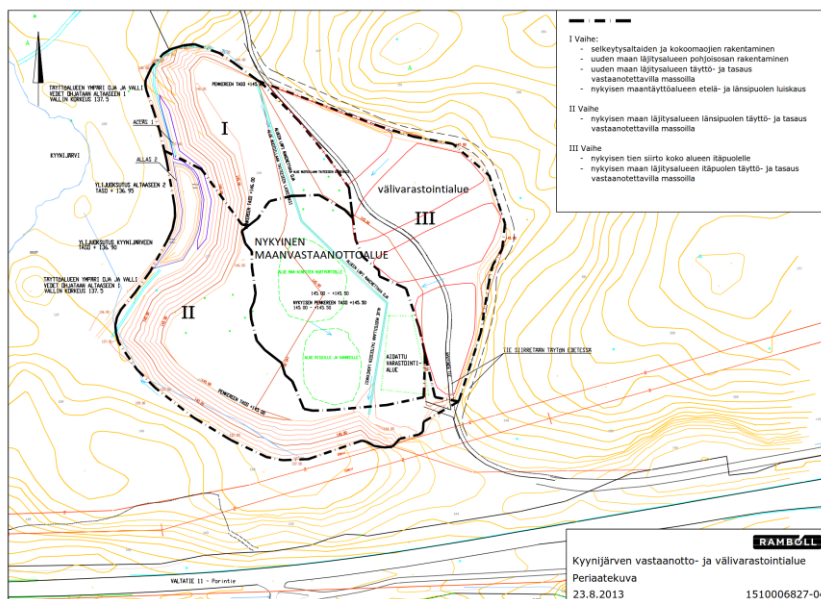
NOKIAN KAUPUNKI

Alueen länsiosassa Koukkujärventien varrella kulkee kaatopaikan biokaasujen johtoputki. Kaasu käytetään lämpöenergiaksi.

Valtatien 11 varrella kulkee Caruna Oy:n 110 kV voimajohto. Elenia Oy:n 110 kV voimajoh-
to liittyy Carunan johtoon Öljytien liittymän itäpuolella.

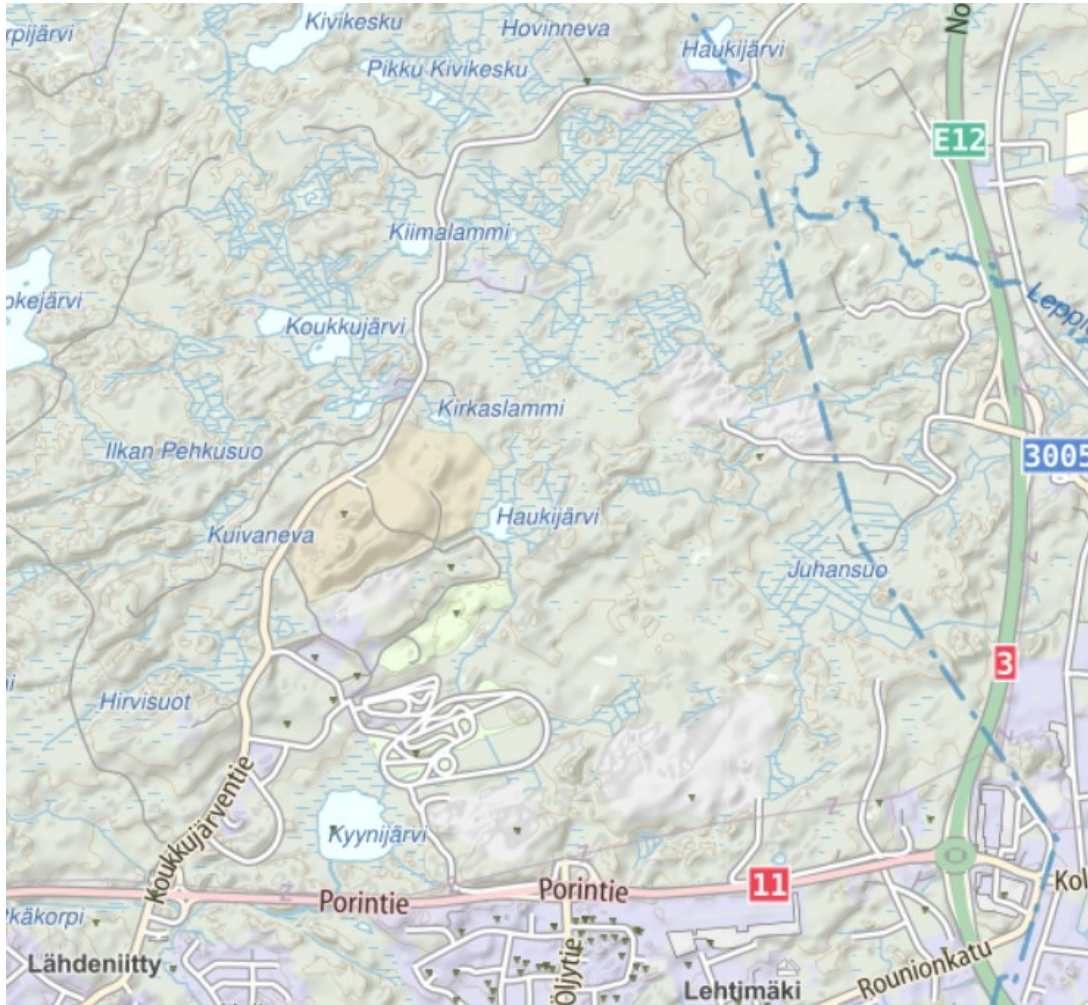
Viemäriverkosto (ruskea viiva), vesijohto (sininen viiva) 110 kV voimajohto (punainen viiva)
ja kaupungin maavastaanottoalue (sininen piste). Jätevedenpuhdistamon ja
biokaasulaitoksen sijoituspaikka (Punainen ympyrä).

Nokian kaupungin Infrapalveluilla on maa-ainesten vastaanotto- ja välivarastointialue Kyyinjärven rannalla. Alue on aikaisemmin toiminut pilaantumattomien maa- ja kiviainesten maankaatopaikkana.

Ympäristöluvut

Suunnittelualueella on 16 kaupungin ympäristösuojeluviranomaisen valvonnassa olevaa kohdetta (vihreä kolmio).

Suunnittelualueella voimassa olevia Nokian kaupungin myöntämiä ympäristölupia:

3/2009 Pirkanmaan Osuuskauppa ympäristölupa polttonesteiden jakeluasemalle ABC,

1/2011 NCC Roads Oy ympäristölupa kallion louhintaan ja murskaukseen,

4/2011 Nokian Urheilutoimilijat ry ympäristölupa moottoriurheilu- radalle. Uusi kokonaislupa

3/2012 olemassa olevan moottoriurheiluradan lupamääräysten tarkistaminen.

1/2013 Lujabetoni Oy ympäristölupa valmisbetoniasemalle

2/2014 Rudus Oy ympäristölupa kallion louhintaan ja murskaukseen sekä muualta tuotavan louheen vastaanottoon, välivarastointiin ja murskaukseen

3/2014 Nokian kaupunki ympäristölupa maankaatopaikkatoiminnalle, rakentamisessa syntyvien maa- ja kiviainesten, betonin ja tiilen välivarastoinnille sekä betonin ja tiilen murskaukselle.

5/2014 Karpin Käsittely Oy ympäristölupa ammattimaiseen jätteen hyödyntämiseen.

1/2015 NCC Roads Oy ympäristölupa kallion louhintaan ja murskaukseen Kallion louhinta ja murskaamo Nokian kaupungissa tilalla Korpela (536-415-6-3). Hakemuksen mukaan taimitetaan myös tiloille Korpela (536-407-13-1), Metsä (536-407-22-0) ja Metsä 2 (536-415-11-0) reunoille louhinnasta jääneet luiskat.

3/2015 Nokian kaupunki ympäristölupa Murskaukseen.

6/2015 Ecomation Oy ympäristölupa pyrolyysilaitokselle

7/2015 Nokian Pyry ry ympäristölupa moottoriurheiluradalle

3/2016 NCC Roads Oy ympäristölupa tiili- ja betonijätteen, rakennusvillan sekä kattuhuovan vastaanottoon, käsittelyyn ja välivarastointiin.

4/2016 Ecolan Oy ympäristölupa tuhkan vastaanottoon, käsittelyyn ja varastointiin

1/2017 Nowaste Oy ympäristölupa jätteiden ammattimaiseen käsittelyyn.

Lisäksi suunnittelualueella on voimassa alueellisen ympäristökeskuksen ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston myöntämiä ympäristölupia:

PIR-2004-Y39 Tieliikelaitos Etelä-Suomen alue, purettavista silloista ym. saatavan jätteen betonin hyödyntäminen tie- ja meluvalleissa.

PIR-2004-Y-144 ja lupamääräysten muutos, Pirkanmaan Jätehuolto Oy Koukkujärven jätteenkäsittelykeskus.

PIR-2006-Y-105 Stena Metall Oy, Nokian tulossyksikkö jättemateriaalien käsittely ja kierrätys.

LSSAVI/438/04.08/2010 NCC ROads Oy Kallion louhintaa, kiviaineksen murskausta, asfaltiasemaa sekä jätteiden käsittelytoimintaa koskeva ympäristölupapäätös.

3.1.5 Ympäristöhäiriöt

Jätteenkäsittely ja muu teollinen toiminta

Koukkujärven jätteenkäsittelyalueella on ollut loppusijoitustoimintaa vuodesta 1962. Nykyisin alueella sijaitsee vaaka-asema, pientuojien lajittelupiste, käytössä oleva tavanomaisen jätteen loppusijoitusalue, vanha käytöstä poistettu loppusijoitusalue, puhdistamolietteen kompostointialue, rakennusjätteiden lajittelukenttä sekä kaatopaikkakaasun keräysjärjestelmä. Voimassa olevan ympäristöluvan mukaan loppusijoitusalueelle voidaan vastaanottaa tavanomaista jätettä keskimäärin 200 000 t/a ja vaarallista

jätettä keskimäärin 50 000 t/a (nykyisin alueella ei ole vaarallisen jätteen loppusijoitustointia). Puhdistamolietettä voidaan ympäristöluvan mukaisesti kompostoida kentällä aumoissa noin 60 000 t/a. Kaatopaikkakaasu toimitetaan lämpöyhtiölle tai poltetaan soihdussa.

Jätteenkäsittelykeskuksen nykyiset päästöt koostuvat lähinnä päästöistä viemäriin, kaatopaikkakaasusta, pölystä, hajusta ja melusta. Jätteenkäsittelyalueella muodostuvat kaatopaikkavedet muiden käsittelytoimintojen jätevedet (mm. vedet kompostointi alueelta ja muilta kentiltä) ja saniteettivedet johdetaan tasausaltaan kautta jätevesiviemäriin ja edelleen puhdistamolle. Kaatopaikalla muodostuvat kaatopaikkakaasut kerätään keräysjärjestelmän avulla ja toimitetaan lämpöyhtiölle. Lämpölaitoksen häiriötilanteessa kaasut poltetaan soihdussa. Pölyä muodostuu jonkin verran jätteenkäsittelykeskuksen toiminnassa, mutta pölyämistä ehkäistään mm. jätteiden peittämisellä ja teiden päällystämällä sekä kastelulla. Jätteenkäsittelyalueella voi ajoittain esiintyä myös mikrobeja, jotka ovat yleensä tavallisia ulkoilmassa ja ympäristössä esiintyviä bakteereja. Hengitysilman pienhiukkasten mukana hengityselimistöön joutuvat mikrobit voivat aiheuttaa terveyshaittoja lähinnä kompostointikentällä työskenteleville henkilöille. Jätteidenkäsittelytoiminnassa muodostuu myös jonkin verran hajua ja melua. Toiminnan aikana melua syntyy pääasiassa jätteenkuljetusliikenteestä ja alueella käytettävistä työkoneista.

Nykyinen jätteiden käsittelytoiminta aiheuttaa jonkin verran roskaantumista jätteenkäsittelykeskuksessa ja sinne johtavien teiden varsilla johtuen tuulen ja lintujen levittämistä ja kuljetuksen aikana kuormasta pudonneista roskista. Roskaantuminen rajoittuu pääasiassa jätteenkäsittelykeskuksen lähiympäristöön. Koukkujärven nykyisen kaatopaikan vanhat osat on suljettu ja alue maisemoidaan. Alueen liikennemäärät ovat viime vuosina vähentyneet.

Kyynijärven alueelle on sijoittunut erilaisia jätteenkäsittelyyn ja kiertotalouteen liittyviä laitoksia. Laitokset ovat saaneet toiminnalleen ympäristöluvat. Hankkeiden toteuttamiseen liittyvien ympäristövaikutusten arviointien mukaan toiminnoista aiheutuvat häiriöt kuten melu, pöly, värinä ja liikennemäärien kasvaminen ovat vähäisiä, koska alue on kaavoitettu teollisuusalueeksi eikä häiriintyviä kohteita ole välittömässä läheisyydessä.

Suunnittelualueella ovat toiminnassa seuraavat maa-aineksen ottoalueet: etelässä Morenia Oy (Kankaantaka ka:n luvan päättymispäivä 16.6.2019), idässä Rudus Oy (Purra Metsän alueen luvan päättymispäivä 27.11.2017, uusi hakemus vireillä), koillisessa NCC (Myllypuron alueen luvan päättymispäivä 20.1.2023, Korpelan alueen luvan päättymispäivä 8.4.2025). (Ympäristöhallinnon Avoin tieto -tietokanta 2017, Nokian kaupunki). Maa-ainesten ottamisesta aiheutuu jonkin verran melua ja pölyämistä lähiympäristöön. Haitta on väliaikainen ja poistuu toiminnan päättyttyä.

Moottoriurheilu ja ajoneuvojen testaus

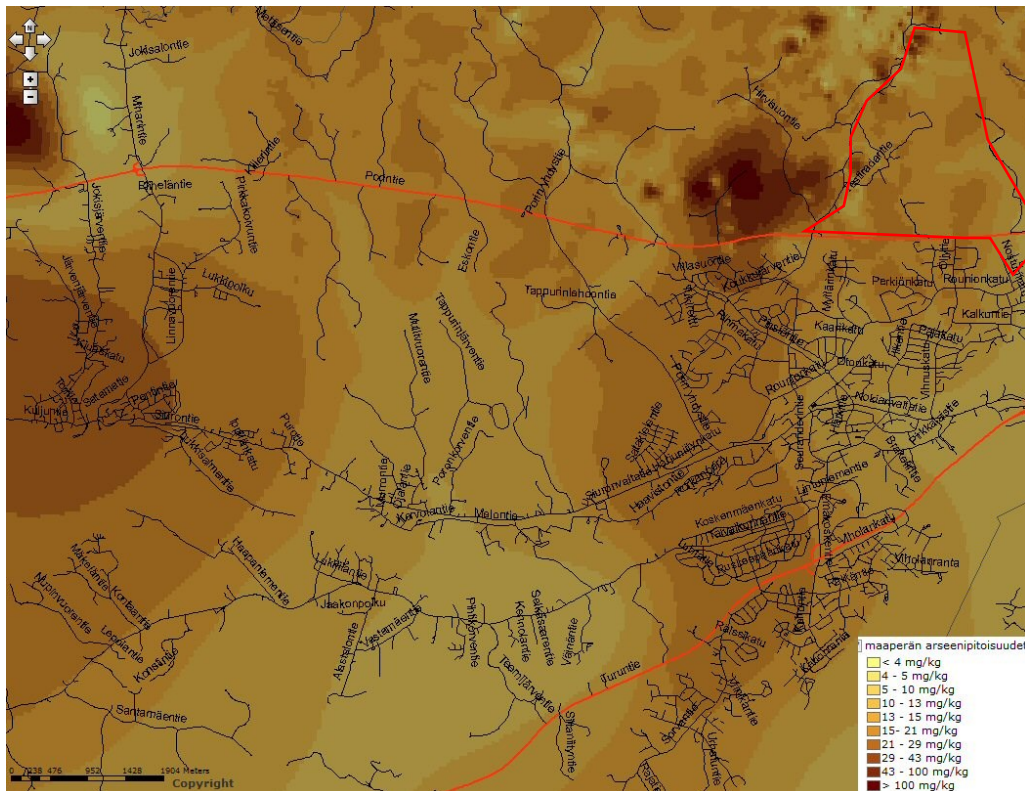
Suunnittelualueen keskellä sijaitsee useita moottoriurheilun harjoittelu- ja testausalueita (Speedway-rata, Nokian Pyry ry, Nokian ajoharjoittelusäätiö, Nokian Renkaat ja Nokian Urheiluautoilijat ry). Toiminnoista aiheutuu ympäristöön lähinnä meluhaittaa. Toimintoja on rajoitettu ympäristöluvilla.

Maaperän haitta-ainepitoisuudet

Alueelle ei kaavatyötä varten ole laadittu arseeniselvitystä, mutta alueella voimassa olevien maa-ainestenoton ympäristölupien ehdossa ei ole rajoitteita alueelta saatavan kiviaineksen sijoittamiselle.

Nokian alueella arseenipitoisuudet ovat VNa 214/2007 mukaista kynnysarvoa (5 mg/kg) suuremmat. Koska Pirkanmaan arseeniprovinssin arseenipitoisuudet ovat luontaisesti muuta Suomea korkeammat, on Geologian tutkimuskeskus suositellut kynnysarvon sijasta käytettäväksi pohjamaoreenin taustapitoisuutta 25 mg/kg (SSTP, suurin suositeltu taustapitoisuus). Nokian alueella moreenin arseenipitoisuutta 25 mg/kg voidaan pitää sellaisena pitoisuutena, joka ei aiheuta terveys- tai ympäristöriskejä. Lupahakemuksien yhteydessä todetut arseenipitoisuudet alittivat edellä mainitun pitoisuusarvon.

Maaperän arseenipitoisuudet Nokian kaupungin alueella. Kaava-alueen länsipuolella Kaakkurijärvien alueella arseenipitoisuudet ovat yli 100mg/kg. Kaava-alueella pitoisuudet ovat taulukon keskivaiheilla 10-30mg/kg

Liikenteen ja muiden toimintojen melu

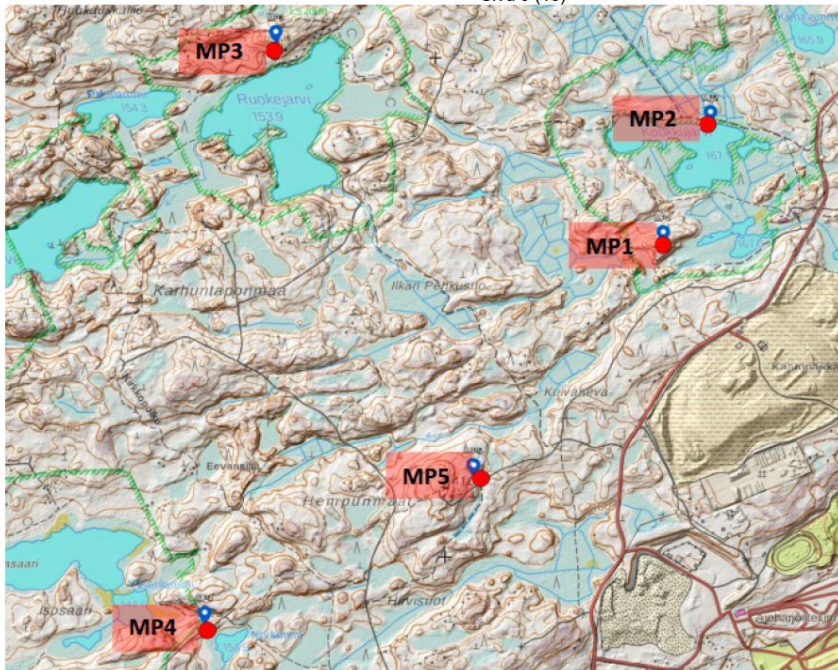
Kaakkurijärvien Natura-alueilla on tehty pitkänajan melumittauksia vuoden 2017 aikana. Pöryr Finland Oy mittasi yhteistyössä APL Systems Oy:n kanssa viidessä mittauspisteessä ympäristömelua kahdessa eri vaiheessa kolmen kuukauden ajan, joista ensimmäinen vaihe sijoittui alueen rauhoitusajan (mm. suojeltujen lintulajien pesintäaika, jolloin ei saa harjoittaa kivenmurskausta) sisälle touko-kesäkuuhun (1kk) ja toinen vaihe normaaliajan sisälle (2kk) elo-lokakuulle.

Mittauspisteet valittiin tarkoituksellisesti Kaakkurijärvien Natura-alueilta (2 pistettä Koukkujärven suojelualueelta), jonne epäillään emittoituvan melua Koukkujärven alueen toiminnoista. Kartoituksessa selvitettiin erityisesti ajoratatoimintojen, kivenlouhinnan ja alueen muun melun tilannetta Kaakkurijärvien Natura- ja virkistysalueilla.

Taulukko 3. Normaaliajan korjatut keskiäänitason LAeq mittaustulokset

Mittauspiste	LAeq, klo 07-22 [dB]	LAeq, klo 22-07* [dB]	LAeq, klo 07-22 (myös viikonloput) [dB]	LAeq, klo 07-22, melumallinnus, Bioratkaisun YVA, Nykytila [dB]
MP1	47	45	46	48
MP2	45	46	44	47
MP3	43	43	42	40
MP4	47	45	46	45
MP5	50	45	48	51

Mittauspisteiden sijainti kartalla.

Taulukko 2. Rauhoitusajan korjatut keskiäänitason LAeq mittaustulokset

Mittauspiste	LAeq,klo07-22 [dB]	LAeq,klo22-07 [dB]*
MP1	45	41
MP2	42	42
MP3	42	40
MP4	44	44
MP5	43	41

* korjaamattomat tulokset yöajan osalta

Rauhoitusajan korjatut keskiäänitason mittaustulokset (Pöyry 2017)

Taustamelukorjattujen ja vain arkipäivät sisältävien mittaustulosten perusteella melutaso normaaliajankohdan sisällä Koukkujärven Natura-alueella ylittää luonnonsuojelualueiden päiväajan ohjearvon 45 dB alueen kaakkoisosassa (MP1), mutta ei enää alueen takaosissa. Samoin melutaso Ylisenjärven Natura-alueella ylittää ohjearvon alueen itäosassa (MP4).

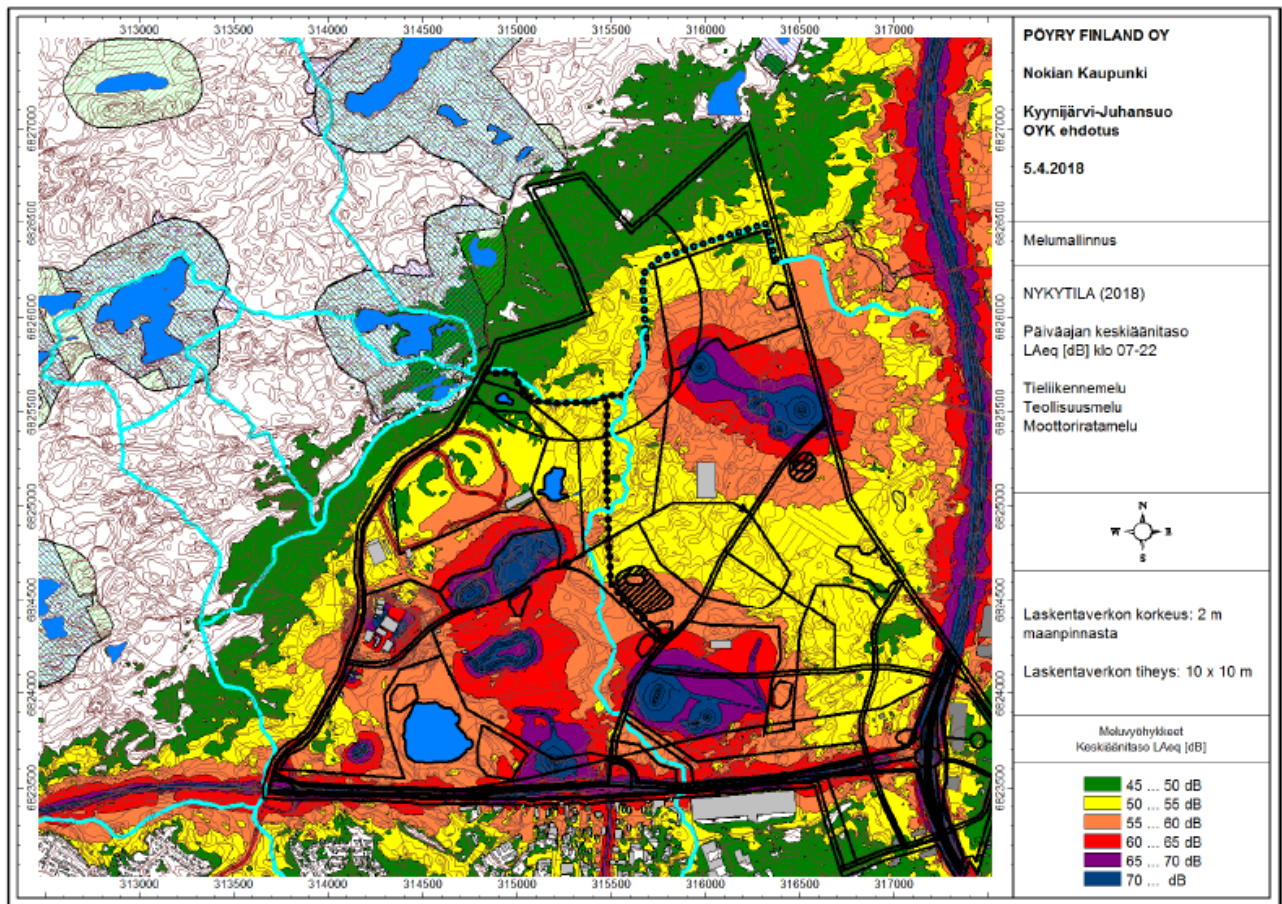
Pisteissä MP1 ja MP5 osa melusta on impulssimaista. Alueen melun enimmäistasot aiheuttaa lentoliikenne, erityisesti puolustusvoimien hävittäjätoiminta, jonka korkeimmat mitatut piikit olivat yli 90 dB:n tasolla (MP1, MP4).

Rauhoitetun ajankohdan keskiäänitason LAeq tulokset ovat selkeästi alempia kuin aktiivisen ajan, joka viittaa siihen, että rauhoitettu ajankohta toimii ympäristömelun kannalta suotuisasti.

Mittauspisteissä MP1 ja MP5 melu koostui pääsääntöisesti toiminnan melusta ja ajoradan melua havaittiin enimmäkseen vain viikonloppuisin. Toiminnan melu koostui rikotuksesta, kallioräjäytyksistä, kuorma-autojen äänistä sekä yksittäisistä ja paikoin voimakkaista kolahduksista. Joinakin hetkinä toiminnan melu oli verrattain tasaista, mutta rikotuksen ja yksittäisten kolahdusten aikana impulssimaista.

Pisteessä MP3 oli odotusten mukaan hiljaisinta ja päiväajan tulokset alittavat keskimäärin 45 dB:n ohjearvon. Pisteessä MP4 vaikutti valtatie 11 tieliikennemelu eikä melussa yleisesti havaittu impulssimaisuutta, vaan melu on pääsääntöisesti tasaista. Joidenkin ylilentojen melu kuului tähän pisteeseen parhaiten, mikä näkyi myös kohonneissa enimmäisarvoissa. Pisteeseen MP5 kuuluivat ajorataharjoittelun äänet parhaiten, mutta niiden esiintyvyys keskittyi viikonloppuihin, joiden vaikutus on korjattuja tuloksia alentava. Syy tulosten alenemaan on alhaisempi keskiäänitaso sekä viikonloppujen määrien mukaan pidentynyt keskiäänitason LAeq aikajakso.

Bioratkaisun ympäristönvaikutusarvioita varten tehty nykytilan melumalli on hyvin linjassa mittaustulosten kanssa. Meluarvot ovat noin 1 dB:n pienempiä lähimpien pisteiden MP1 ja MP5 luona. Eroa on melupäästöjen painotuksissa, missä ajorataharjoittelun osuus on oletettua vähäisempi.

Kuva 10. Päivitetty melun nykytilanne, keskiäänitaso LAeq,klo 07-22 (yhteismalli tie-, mootto-rirata- ja teollisuusmelun osalta).

Nykytilan melumallinnus, keskiäänitaso LAeq klo 07-22 (Pöyry Oy 2018).

Pohjois-eteläsuuntainen ulkoilureitti Kankaantaan teollisuusalueelta Koukun majalle kulkee suurimman osan matkasta valtatie tai moottoriurheiluratojen melualueella. Melu kuitenkin vähenee kuljettaessa Natura-alueiden suuntaan.

Voimalinjat

Valtatien 11 pohjoispuolella sijaitsee Caruna Oy:n valtakunnallinen 110 kV:n voimajohto, Melo-Kankaantaka, joka kulkee Melon voimalaitokselta valtatie 11 vartta ja valtatie 3 yli Tampereen puolelle.

Elenia Oy:llä on maakuntakaavassa 110 kV voimajohto- ja liittymävaraus Lehtimäen teollisuusalueelta valtatie 11 yli Carunan edellä mainittuun voimajohtoon. Voimajohto on toteutettu vuoden 2018 aikana.

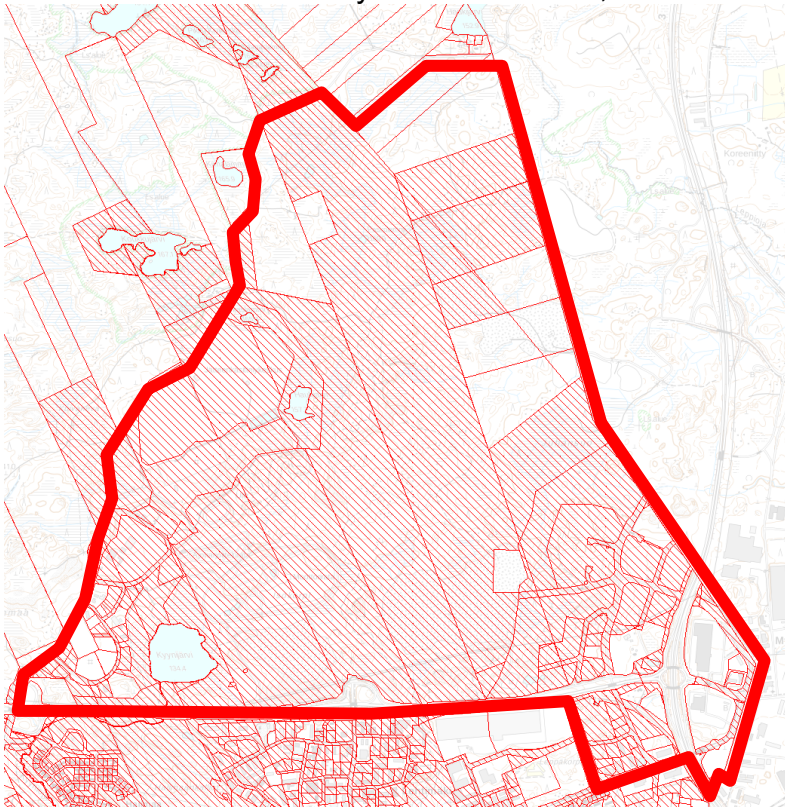
Johtoalueilla on voimassa rakentamisrajoitus, joka on noin 30 metriä johdon molemmin puolin. Alueella ei saa rakentaa tai harjoittaa sellaista toimintaa josta voi olla vaaraa johdon käytölle tai kunnossapidämiselle. Voimajohtoja risteävien liikennejärjestelyjen suunnittelua koskee Tiehallinnon ohje Sähköjohdot ja maantiet, 2011, (Liikenneviraston ohjeita 04/2011). Kaikista voimajohtoalueita koskevista suunnitelmista tulee pyytää lausunnot voimajohtojen

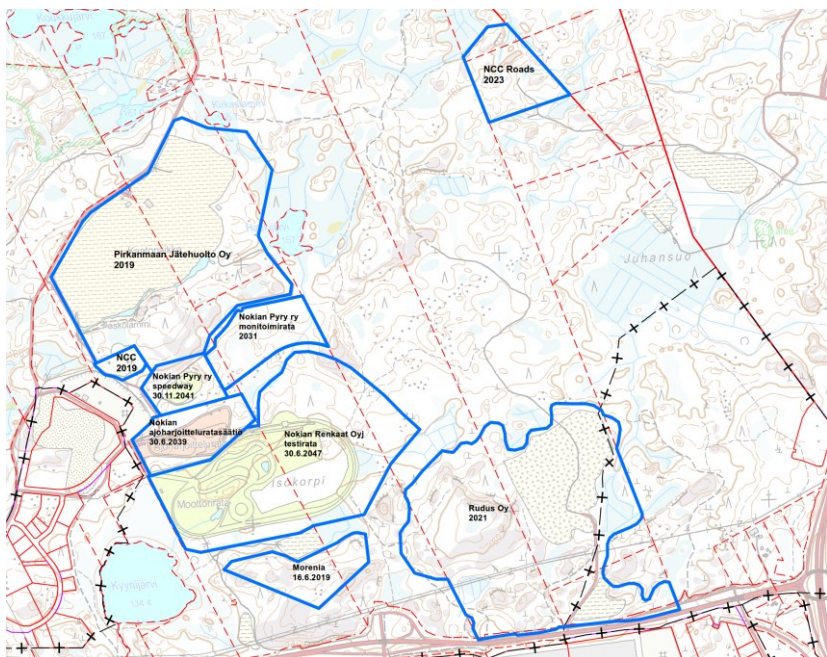
omistajilta. Voimajohtojen tarkempi etäisyys rakentamisesta tarkennetaan asemakaavoituksessa.

3.1.6 Maanomistus

Suunnittelualan kokonaispinta-ala on noin 836,9 hehtaaria, josta Nokian kaupunki omistaa noin 658 hehtaaria. Kaupungin omistamista maista noin 200 hehtaaria on vuokrasopimusten perusteella eri yhteisöjen ja yritysten hallinnassa. Näistä noin 78 hehtaaria on vuokrattu maa-ainesten ottoalueeksi. Asemakaavoittamatonta yksityisten omistamaa maa-aluetta on noin 109 hehtaaria. Näistä suurin osa sijoittuu suunnittelualan pohjoisosaan. Asemakaava-alueilta on yhteensä noin 35,6 hehtaaria tonttimaata yksityiseen omistukseen.

Nokian kaupungin maanomistus suunnittelualueella (punainen rasteri).

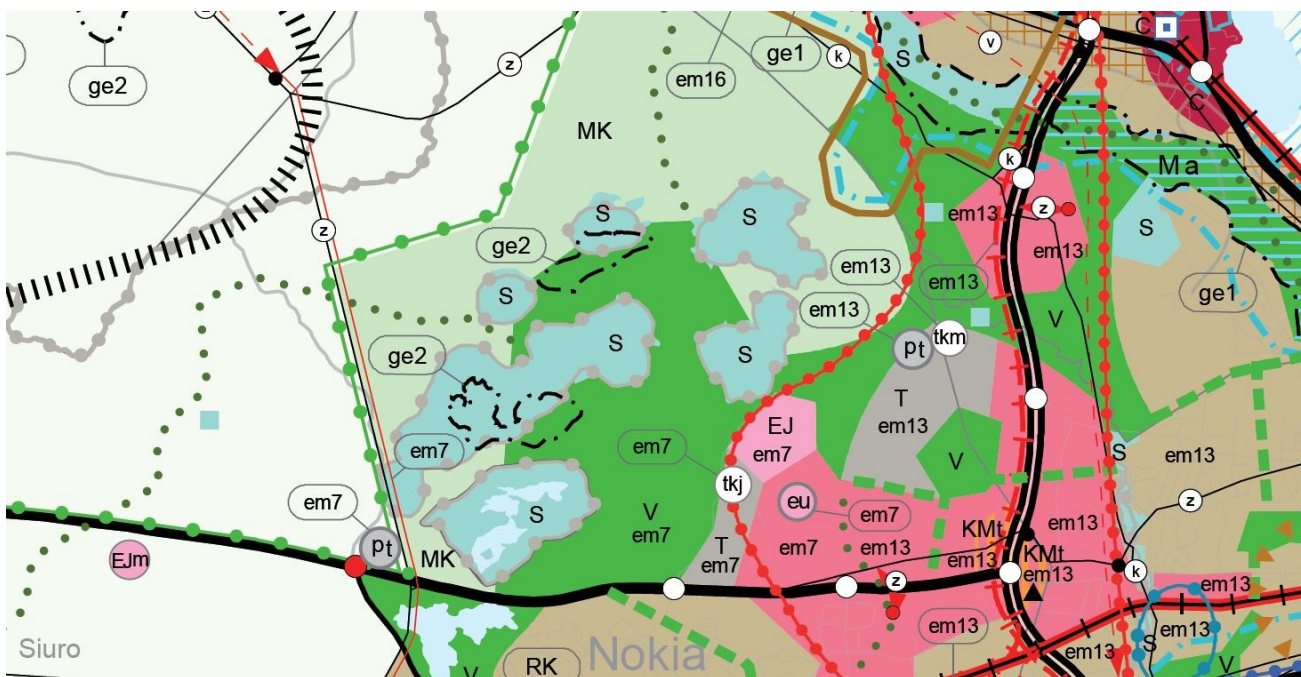

Vuokra-alueet ja vuokra-ajat.

3.6 Suunnittelutilanne

Maakuntakaava

Suunnittelualueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Maakuntakaavassa Kolmenkulman suunnittelualueelle on osoitettu useita kehittämissperiaattemerkintöjä, alueva-rauksia ja yhteystarpeita. Maakunnan liitto pitää Kolmenkulman aluetta seudullisesti tärkeänä työpaikkojen ja teollisuuden alueena, joka tulee nähdä osana valtatie 3 varrelle sijoittuvan seudullisen työpaikkavyöhykkeen kokonaisuutta. Kolmenkulman alueella on myös seudullisesti merkittävää viherympäristöä ja luonnonarvoja, jotka tulee turvata tarkemmassa suunnittelussa.

Ote Pirkanmaan maakuntakaava 2040 kaavakartasta.

Kolmenkulman aluetta koskevat seuraavat maakuntakaavan merkinnät ja määräykset:

Yleismääräysten mukaan virkistys- tai suojelualueeksi taikka liikenteen tai teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetulla alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 33 §:n mukainen ehdollinen rakentamisrajoitus.

Taajamien rakentamattomat ranta-alueet tulee säilyttää pääsääntöisesti rakentamattomina ja varata yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa yleiseen virkistyskäyttöön.

Yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä vesialueita ovat Kokemäenjoki, Mallasvesi, Näsijärvi, Roine ja Vihnusjärvi. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on vesiensuojelunäkökohdat otettava huomioon siten, ettei näiden vesialueiden veden laatua heikennetä tai käyttöä vedenhankintaan vaaranneta.

Kehittämisperiaatemerkinnot:

Koko suunnittelualue on osa kaupunkiseudun läntisten yritysalueiden kehittämisvyöhykettä (kk2). Joka on osoitettu Valkeakoskelta, Lempäälän, Pirkkalan ja Nokian kautta Ylöjärvelle. Kehittämissuosituksen mukaan Kolmenkulman aluetta kehitetään erityisesti ympäristöeollisuuden ja cleantech-yritystoiminnan yritysten sijoittumisedellytyksiä suosivasti. Aluekoko- naisuutta kehitetään hyvin saavutettavana, valtakunnallisesti merkittävänä ja vetovoimaisena yritysvyöhykkeenä. Suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon eheä yhdyskuntarakenne ja alueiden tarkoituksenmukainen toteutusjärjestys sekä kehän suuntainen joukkoliikenne.

Koukkujärven alueelle on osoitettu teknisen huollon kehittämisen kohdealue, jätevesien ja lietteiden käsittely (tkj), jolla tulee varautua seudullisen kokoluokan jätevesien, lietteiden ja biojätteiden käsittelyyn. Alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Suunnittelumääräyksen mukaan merkittävät ympäristöhaitat on estettävä teknisin ratkaisuin. Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7.

Teknisen huollon kehittämisen kohdealue, maanvastaanotto ja kierrätys–kohdemerkinnällä (tkm) on osoitettu alueet, joilla tulee varautua seudulliseen maa-ainesten ja uusiokäyttöön soveltuvien jätteiden käsittelyyn. Suunnittelumääräyksen mukaan alueelle voidaan loppusijoittaa puhtaita ylijäämämaita. Muun jätteen sijoittaminen alueelle vaatii yksityiskohtaisempia selvityksiä. Alueen suunnittelussa on turvattava riittävä suoja-alue ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Alueen käyttö tulee suunnitella siten, että se sopeutuu toiminnan loputtua ympäröivien alueiden maankäyttöön eikä siitä aiheudu merkittäviä, pysyviä maisemavaikutuksia. Alueilla, joilla on maakunnan kiviaineshuollon kannalta merkittäviä kiviainesvaroja, on ensisijaisesti turvattava edellytykset ottamistoimintaan. Alueen tarkka sijainti ja laajuus määritellään yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Merkintään liittyy Tampereella ja Nokialla Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13

Aluevaraukset:

Valtatien 3 ja 11 liittymän ympärille on osoitettu työpaikka- ja kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön (KMt). Merkinnällä on osoitettu keskusta-alueiden ulkopuoliset työpaikka-alueet, jotka yhdyskuntarakenteellisen sijaintinsa perusteel-

la soveltuvat työpaikkatoimintojen lisäksi seudullisesti merkittävän paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan alueiksi. Suunnittelumääräyksen mukaan alueelle voidaan osoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä, jotka kaupan laatu huomioon ottaen voivat perustellusta syystä sijoittua myös keskustatoimintojen alueiden ulkopuolelle kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskauppaa.

Vähittäiskaupan suuryksiköt on mitoitettava ja niiden toteutus on ajoitettava alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, että ne kytkeytyvät ajallisesti ympäröivien työpaikka- tai taajamatoimintojen alueiden toteuttamiseen, eivätkä aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia kaupan palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle. Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan keskittymää, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön. Kolmenkulman alueella erikoistavarakaupan enimmäismitoitukseksi on määritelty 45 000 k-m² ja keskustahakuisen erikoiskaupan enimmäismääräksi 3000 k-m². Merkintään liittyy Nokialla Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13.

Suurin osa Kolmenkulman suunnittelualueesta on osoitettu Työpaikka-alueeksi (TP). Merkinnällä on osoitettu seudullisesti merkittävät ja toimialarakenteeltaan monipuoliset liike- ja toimistorakentamisen tai tuotantotoimintaan varatut alueet. Suunnittelumääräyksen mukaan alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota tarkoituksenmukaiseen toteutusjärjestykseen ja yhdyskuntarakenteen eheyteen sekä joukkoliikenteen järjestelyihin ja toimiviin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin. Alueelle ei tule osoittaa merkittävää määrää uutta asumista eikä asumiseen saa kohdistua merkittäviä ympäristöhäiriöitä. Merkitykseltään seudullisten vähittäiskaupan suuryksikköjen koon alarajat ovat paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan osalta Nokian keskustaajamien alueella 15 000 k-m² ja muilla työpaikka-alueilla 3 000 k-m². Alueen suunnittelussa on otettava huomioon, etteivät vähittäiskaupan suuryksiköt aiheuta merkittäviä haitallisia vaikutuksia seudun palveluverkon tasapainoiselle kehittämiselle. Työpaikka-alueen merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7, Tampereella, Nokialla ja Ylöjärvellä Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13.

Teollisuus- ja varastoalue (T)

Merkinnällä on osoitettu seudullisesti merkittävät tai muuten laajat teollisuus-, logistiikka- ja varastotoimintojen alueet. Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7 sekä Tampereella ja Nokialla Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13.

Suunnittelumääräyksen mukaan alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota tarkoituksenmukaiseen toteutusjärjestykseen. Erityistä huomiota on kiinnitettävä toiminnan ympäristövaikutusten hallintaan sekä alueen saavutettavuuteen rautateitse tai raskailla ajoneuvoilla. Taajamarakenteessa sijaitsevilla teollisuus- ja varastoalueilla on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa otettava huomioon riittävät varotoimenpiteet ja suojavyöhyke suhteessa asumiseen ja virkistysalueisiin. Alueelle ei tule sijoittaa uutta asumista. Nokialla ja Tampereella Kyynijärvi-Juhansuon alueella voidaan käsitellä myös jäte- luokituksen saaneita materiaaleja.

Suunnittelusuosituksen mukaan uudet vaarallisia kemikaaleja valmistavat tai varastoivat laitokset, joita koskee EU-direktiivi 2012/18/EU (SEVESO III-direktiivi), tulee ensisijaisesti ohjata näille alueille.

Virkistysalue (V).

Merkinnällä on osoitettu seudullisesti merkittävät taajamiin liittyvät virkistysalueet ja/tai taajamien ekologisen verkoston kannalta erityisen tärkeät alueet.

Suunnittelumääräyksen mukaan alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava virkistyskäyttöedellytyksien säilyminen ja kehittäminen, alueen hyvä saavutettavuus sekä osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus virkistysalueella. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota ympäristön laatuun, alueen ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta. Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7.

Viheryhteys.

Merkinnällä osoitetaan taajamiin liittyvät olemassa olevat tai tavoitteelliset viheryhteydet, joilla on erityistä merkitystä alueellisen virkistysverkoston ja/tai ekologisten yhteyksien kannalta. Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee määrittää viheryhteyden tarkempi sijainti sekä varmistaa maastokäytävän riittävä leveys, jotta seudullisten viheralueiden ja ulkoilureittien muodostama verkosto voidaan toteuttaa riittävän yhtenäisenä kokonaisuutena. Alueen suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota ympäristön laatuun, alueen ominaisuuksiin ekologisen verkoston osana sekä merkitykseen luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Puutermiinali (pt).

Kohdemerkinnällä on osoitettu puutavaran ja bioenergiaraaka-aineiden kuljetuksiin, käsittelyyn ja kuormausjärjestelyihin liittyvän tieliikenteen tai raide- ja tieliikenteen yhdistävän maakunnallisesti merkittävien termiinalien yleispiirteinen sijainti.

Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava liikennejärjestelyjen toimivuudesta sekä asumisen ja muun maankäytön yhteensovittamisesta. Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7 ja Tampereella ja Nokialla Myllypuron Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em13.

Ampuma- ja/tai moottorirata-toimintojen alue (eu).

Kohdemerkinnällä on osoitettu maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ulkotiloissa sijaitsevat ampuma- ja/tai moottorirata-alueet. Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon harjoitettavien lajien soveltuvuus alueelle sekä huolehtia siitä, että merkittävien toiminnasta aiheutuvien ympäristöhäiriöiden vaikutukset ehkäistään riittävin teknisin ratkaisuin ja/tai suoja-aluein. Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7.

Jätteenkäsittelyalue (EJ).

Merkinnällä on osoitettu jätteiden ja kierrätysmateriaalien vastaanottoon, käsittelyyn ja loppusijoitukseen varatut alueet. Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huolehtia ympäröivillä alueilla tapahtuvaan ulkoiluun ja muuhun virkistyskäyttöön kohdistuvien haittojen ehkäisemisestä. Merkintään liittyy Nokialla Kaakkurijärvien Natura-alueen läheisyydessä erityismääräys em7.

Natura 2000 -verkostoon kuuluva alue.

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset Natura 2000 -verkostoon kuuluvat alueet, joiden suojeluarvojen huomioon ottamisesta on säädetty luonnonsuojelulain 65 ja 66 §:ssä.

Ulkoilureitti.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ohjeelliset ulkoilureitit. Merkintä osoittaa ensisijaisesti tarpeen reitille. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureitin toteuttamisedellytykset osana maakunnallisesti ja seudullisesti toimivaa reitistöä. Suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota luonnonarvojen säilymiseen suunnatamalla reitit kulutusta kestäville alueille.

Ohjeellinen päärata.

Merkinnällä osoitetaan uusi ratayhteys välillä Pirkkala–Ylöjärvi. Merkintään liittyy Nokialla erityismääräys em13. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee varmistua siitä, ettei radan rakentaminen tai toiminta vaaranna vedenhankintaa varten tärkeän pohjavesialueen veden laatua tai aiheuta sen määrään kohdistuvia merkittäviä muutoksia. Vedenottamoiden toimintaedellytyksiä ei saa heikentää. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymiseen, ulkoilureitien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen sekä radasta aiheutuvien meluvaikutusten ehkäisyyn ja risteävien katujen ja teiden järjestylihin. Maankäytön suunnittelulla tai toteutuksella ei saa estää varauksen myöhempiä toteuttamista.

Eryitysmääräys 7.

Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Kaakkurijärvien (FI0333004) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää meluvaikutuksien ja linnustoon kohdistuvien vaikutusten ehkäisemiseen sekä vesitalouden säilymiseen.

Eryitysmääräys 13.

Suunnittelumääräyksen mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät Myllypuron (FI0345001) Natura-alueen valuma-alueella suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden ja veden laadun säilymiseen.

Yleiskaava

Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Kyynijärvi–Juhansuon osayleiskaava, joka on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.10.2007.

Osayleiskaavassa valtateiden varrelle on osoitettu työpaikka-alueita (TP-2) ja alueen keski-osiin teollisuus- ja varastoaluetta (T-1) sekä maa-ainesten ottoaluetta, joka ottamisen päätyttyä asemakaavoitetaan teollisuus- ja varastoalueeksi (EO/T-1). Alueita ympäröivät suojaviheralueet (EV-1) valtatie 11 varrella ja jätteenkäsittelyalueen ympärillä sekä virkistysalueet (V-2) alueen pohjoisosassa. Lisäksi on osoitettu yleisen tien aluetta (LT). Kokooja-

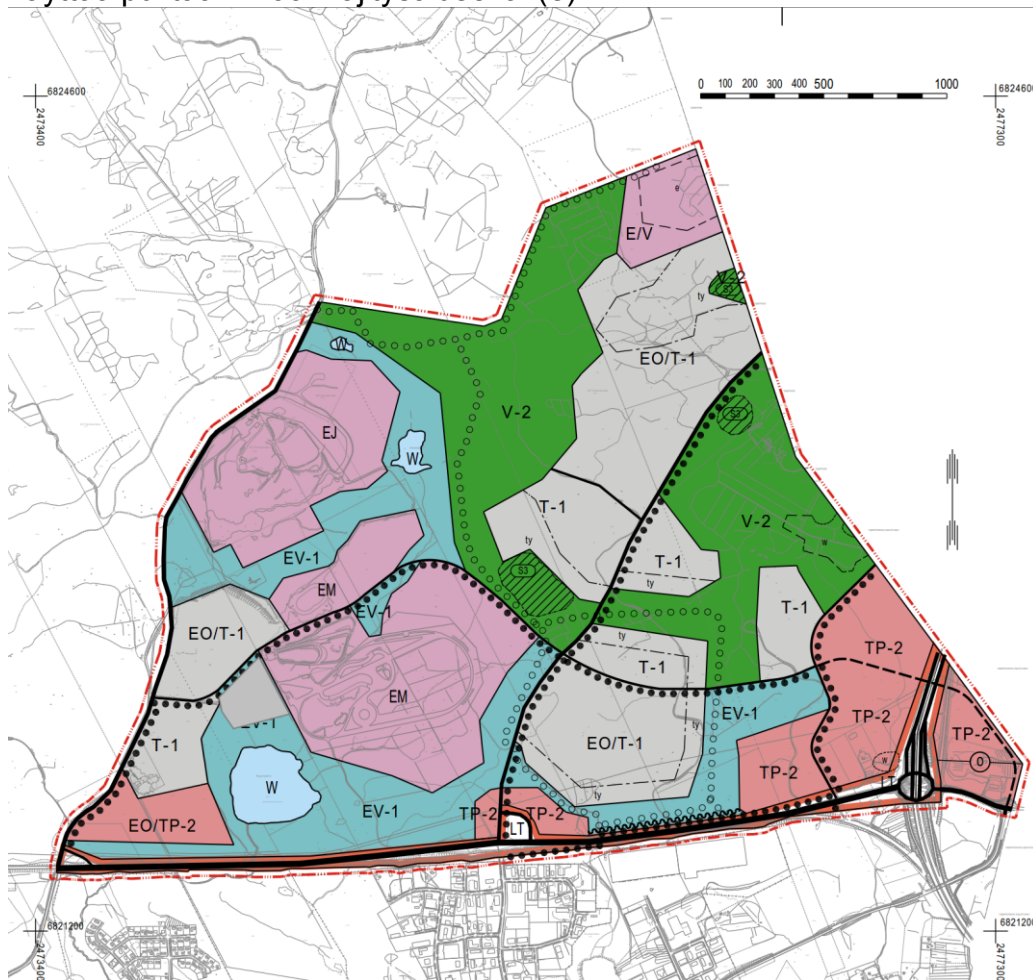

katujen sekä valtatieyhteyteen on merkitty kevyen liikenteen reitit. Suojaviheralueille ja virkistysalueille on merkitty ulkoilureittejä.

TP-2 -alueelle saa sijoittaa liike- ja toimistotiloja sekä ympäristökuvallisesti näihin verrattavia teollisuus- ja varastotiloja. Teollisuus- ja varastotiloja voidaan rakentaa enintään 50 % rakennetusta kerrosalasta. T-1 -alueelle sekä EO/t-1 -alueelle liike- ja toimistotiloja voidaan rakentaa enintään 50 % rakennetusta kerrosalasta. Alueelle ei saa sijoittaa myyntipinta-alaltaan yli 400 m²:n suuruisia päivittäistavarakaupan myymälöitä.

EV-1 -alueella sekä V-2 -alueella maisemaa muuttavat toimenpiteet ovat luvanvaraisia. V-2 -alueella sallitaan vähäinen, luonnonympäristön huomioonottava, yleistä virkistystoimintaa palveleva rakentaminen. V-2 -alueelle on hajuheinäesiintymästä johtuen merkitty luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisen EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainitun lajin esiintymisalueen suojavyöhyke (S3), joka tulee säilyttää luonnontilaisena. Esiintymisaluetta koskevalla valuma-alueella tulee kiinnittää huomiota lajin tarvitseman kosteuden säilyttämiseen. Hajuheinäesiintymien valuma-alueille on osoitettu alueen osa, jolla ympäristö aiheuttaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia (ty).

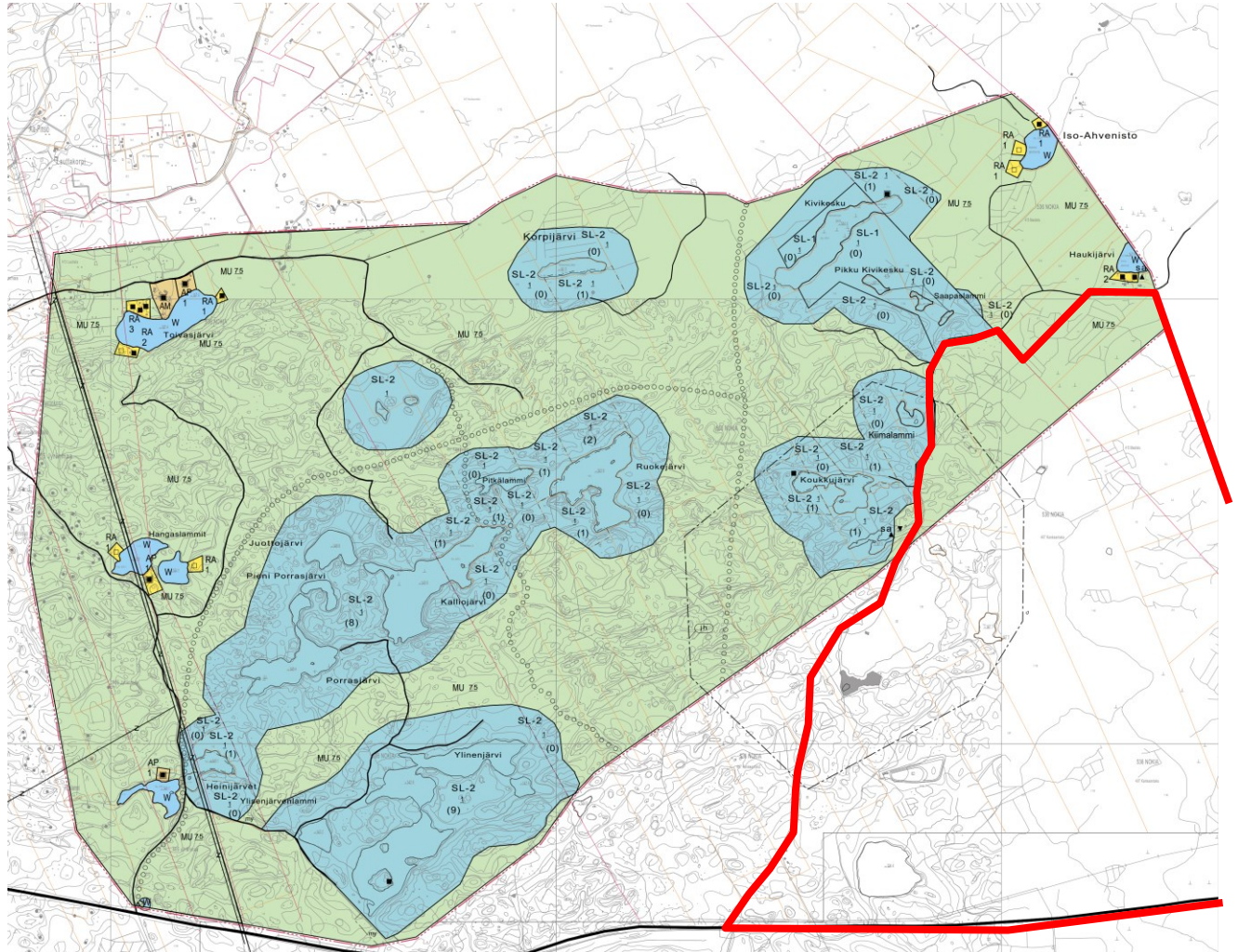
Yleiskaavan pohjoisosassa on maa-ainesten läjitysalue, joka toiminnan päätyttyä asema-kaavoitetaan virkistysalueeksi (E/V). Alueen sisälle on määritelty osa-alue, jota voidaan käyttää puhtaan maan läjitysalueena (e).

Kyynijärvi-Juhansuon osayleiskaava.

Suunnittelualueen pohjoisosassa ja länsipuolella on voimassa ranta-alueiden osayleiskaava, joka tullut kokonaisuutena voimaan 1.7.2004. Ranta-alueiden osayleiskaavassa suunnittelualueelle on osoitettu maa- ja metsätalous aluetta, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU). Koukkujärventien länsi- ja pohjoispuolelle on osoitettu Natura-alueet (SL). Jätteenkäsittelyalueen ympärille on osoitettu kaatopaikan suojavyöhyke (jh)

Ote Nokian kaupungin ranta-alueiden osayleiskaavan kartasta 3. (Suunnittelualueen rajausta punaisella).

Asemakaava

Suurin osa osayleiskaava-alueesta on asemakaavoittamatonta.

Suunnittelualueella ovat voimassa seuraavat asemakaavat:

Kyynijärven 25. kaupunginosan asemakaavat 25:1, 25:2, 25:3 ja 25:4, joilla on osoitettu kadut, teollisuusalueita (T-7), jätteenkäsittelyalue (EJ), teknisen huollon ja jätteenkäsittelyn korttelialue (ETJ) sekä suojaviheralueet (EV).

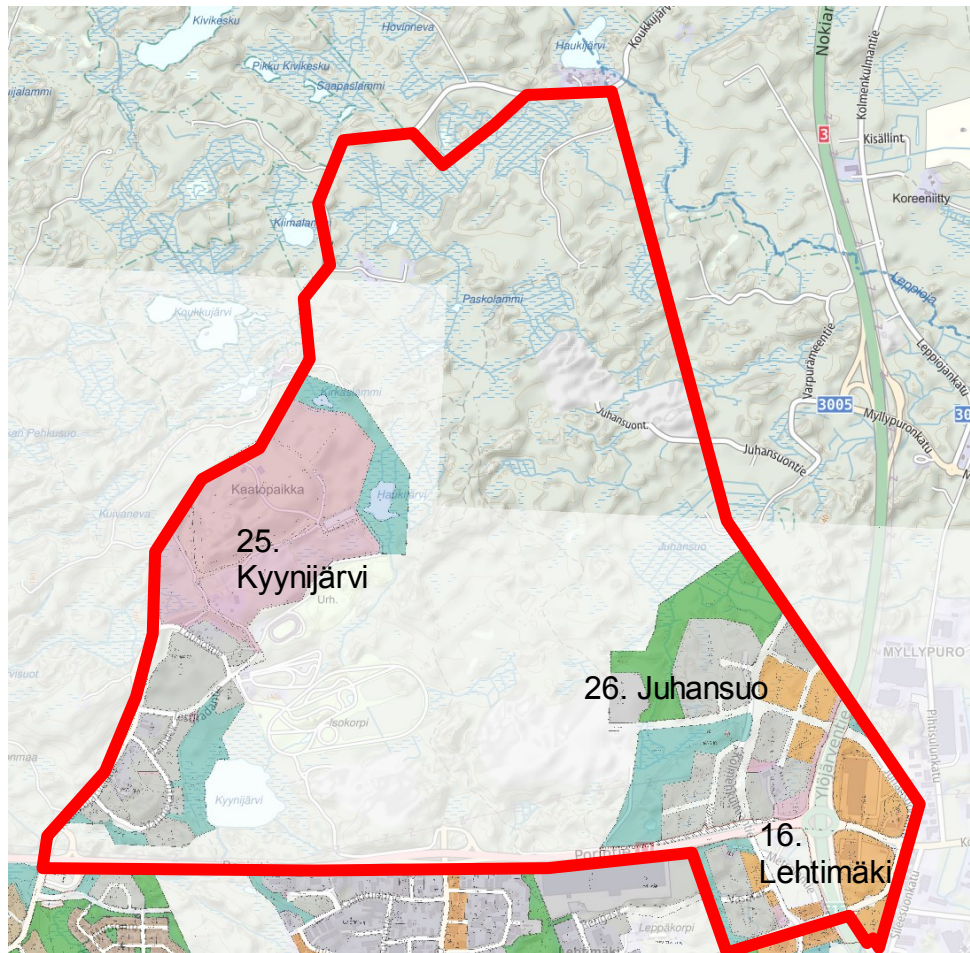
Juhansuon 26. kaupunginosan asemakaavat 26:1, 26:2, 26:3, 26:4, 26:5 ja 26:6, joilla on osoitettu kadut, toimitilojen ja kaupan alueita (KTY) teollisuusalueita (T-7) sekä suojaviheralueita (EV) ja erityisalueita (E).

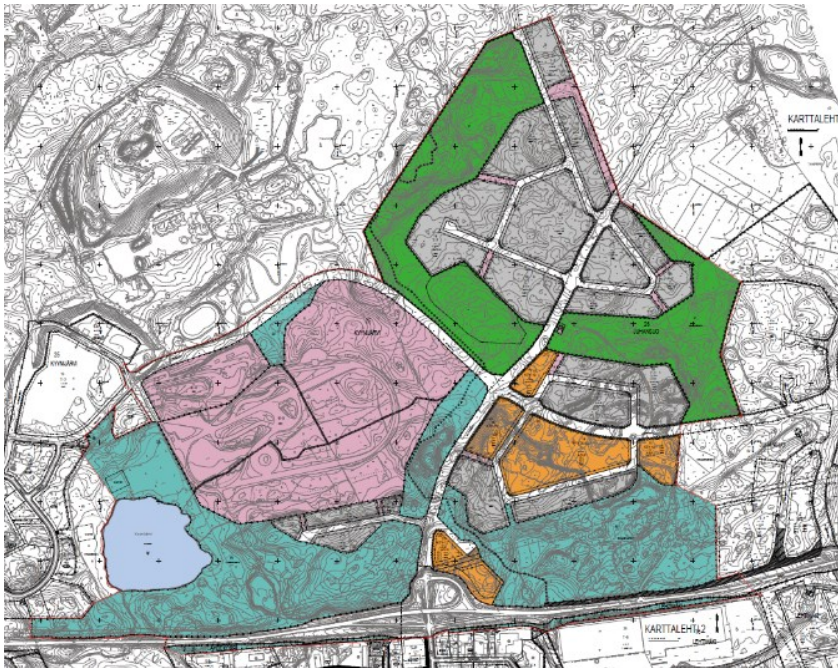
NOKIAN KAUPUNKI

Valtatien 11 eteläpuolisella alueella on voimassa Lehtimäen 16. kaupunginosan asemakaavat 16:10, 16:12 ja 16:15, joilla on osoitettu kadut, toimitilojen ja kaupan alueita (KTY) teollisuusalueita (T-7 sekä suojaviheralueita (EV).

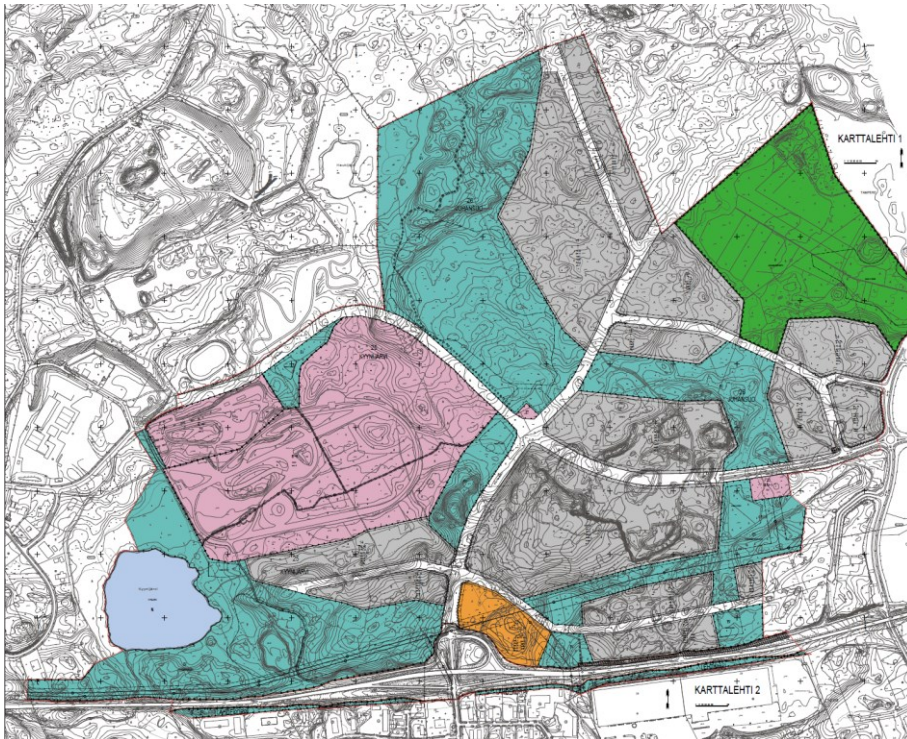
Lisäksi vireillä on Öljytien liittymän pohjoispuolisen alueen asemakaava (ns. Kolmenkulman keskiosan asemakaava), joka on ollut luonnoksena nähtävillä vuonna 2016. Asemakaavan ehdotus on ollut nähtävillä alkuvuodesta 2019. Asemakaavaehdotus noudattelee tämän yleiskaavan ratkaisuja.

Ote ajantasa-asemakaavasta. Osayleiskaavan rajausta punaisella.

Oljytien liittymän pohjoispuolisen alueen asemakaavan (ns. Kolmenkulman keskiosan asemakaava) nähtävillä ollut asemakaavaluonnos.

Oljytien liittymän pohjoispuolisen alueen asemakaavan (ns. Kolmenkulman keskiosan asemakaava) nähtävillä ollut asemakaavaehdotus.

Rakennusjärjestys

Nokian kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty valtuustossa 22.10.2001

Naapurikuntien kaavatilanne

Suunnittelualue rajautuu Tampereen rajaan.

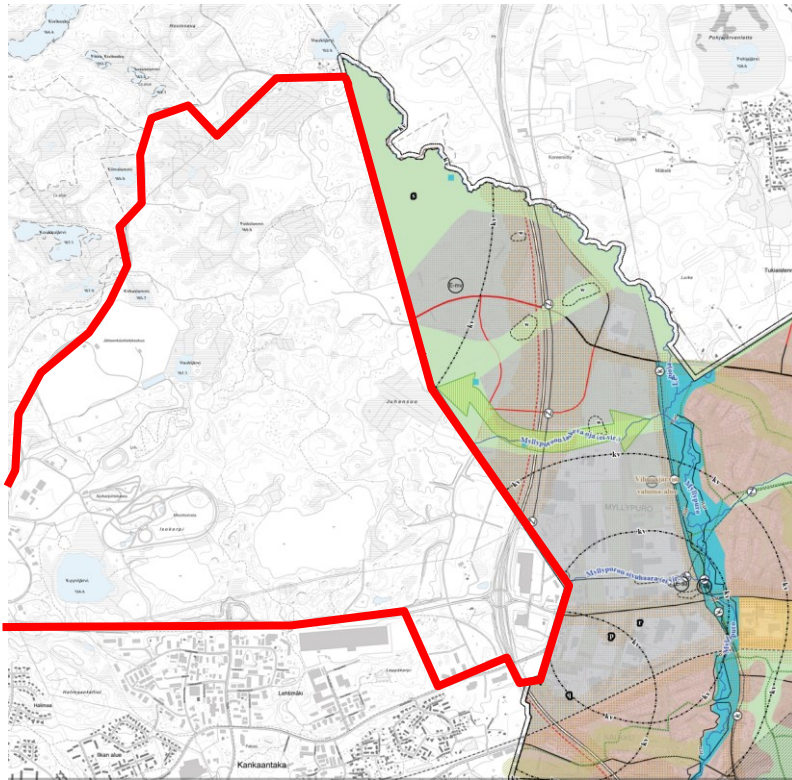
Tampereen puolella on voimassa Tampereen kantakaupungin yleiskaava 2040, jonka voimaantulosta päätettiin Tampereen kaupunginhallituksessa 17.9.2018. Yleiskaava kuulutettiin voimaan 20.9.2018.

Kantakaupungin yleiskaava 2040 koostuu neljästä erillisestä oikeusvaikutteisesta kartasta. Yleiskaavassa kokoojakatu ja viherverkosto on osoitettu jatkuvaksi Nokian puolelle.

Alueiden pääkäyttötarkoitus on työpaikkojen ja elinkeinojen alue, jonka määräyksen mukaan alue varataan teollisuus- ja tuotantotoiminnoille sekä logistisille toiminnoille ja palveluille. Alueita kehitetään tehokkaina ja hyvin saavutettavina tuotantotoiminnan alueina. Alueille ei tule sijoittaa sellaisia toimintoja, jotka häiriintyvät raskaasta liikenteestä, melusta, tärinästä ja päästöistä. Soveltuvilla osilla sallitaan lumenvastaanotto- ja maanvastaanotto-toiminta. Alueiden yhteyksiä seudullisille ja valtakunnallisille pääväylille parannetaan kehittämällä logistiikan ja tavaraliikenteen sujuvuutta.

Toinen keskeinen pääkäyttötarkoitus on keskuspuistoverkosto, jonka alueita ylläpidetään ja kehitetään yhtenäisinä, hyvin saavutettavina sekä toiminnoiltaan ja luonnon ympäristöltään monipuolisina virkistys- ja viheralueina. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muut näihin verrattavat toimenpiteet ovat luvanvaraisia kuten MRL 128 §:ssä on säädetty. Aluetta ja sen toimintoja tarkemmin suunniteltaessa ja lupamenettelyn yhteydessä tulee ottaa huomioon luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot, ja varmistaa virkistys- ja ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus. Alueelle voidaan sijoittaa pääkäyttötarkoitusta palvelevia rakennuksia sekä hulevesien hallintaan tarkoitettuja rakenteita tarkempien suunnitelmien mukaisesti. Alueella olevat rakennukset voidaan säilyttää. Rakennusten perusparantaminen, korjaaminen ja vähäinen laajentaminen sekä tuhoutuneen rakennuksen uudelleen rakentaminen ovat sallittuja.

Lisäksi Tampereen puolelle on osoitettu maan vastaanoton kohdealue sekä hulevesien viivytysrakenteita.

Ote Tampereen kantakaupungin yleiskaavasta 2040. Kyynijärvi-Juhansuo osayleiskaavan rajausta punaisella.

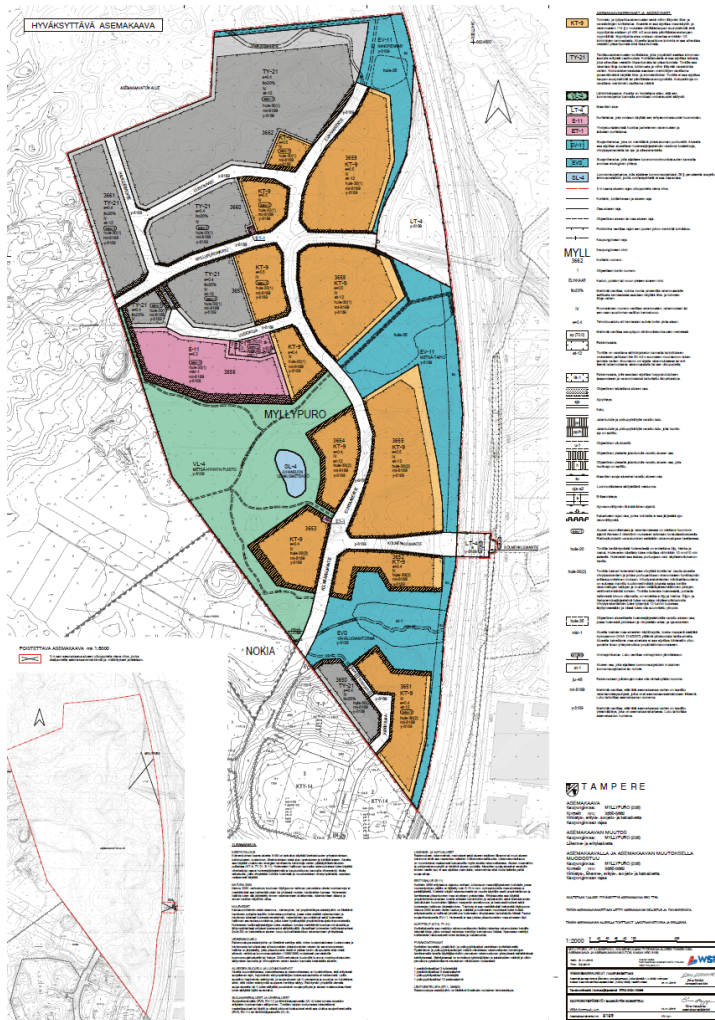
Tampereen asemakaava:

Tampereen puolella on voimassa asemakaava nro 8189, joka on tullut voimaan 9.8.2018.

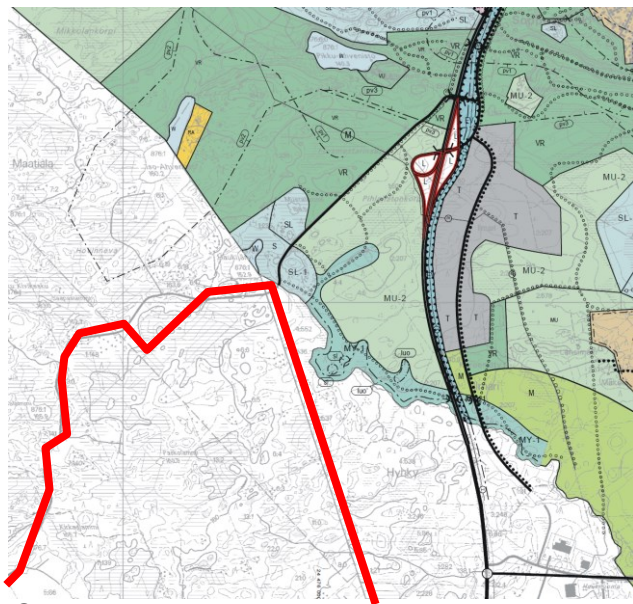
Asemakaavassa yleiskaavan aluevarauksia ja suojelumerkintöjä on tarkennettu. Asemakaavalla on muodostettu Myllypuron katualue valtatie 3 eritasoliittymästä Nokian rajalle ja Kolmenkulmantie.

NOKIAN KAUPUNKI

Tampereella voimassa oleva asemakaava 8189

Ote Ylöjärven taajamien yleiskaavayhdistelmästä. Kynnijärvi-Juhansuo osayleiskaavan raja-
rajaus punaisella.

4 OSAYLEISKAAVAN SUUNNITTELUN VAIHEET

4.1 Osayleiskaavan suunnittelun tarve

Yleiskaavan rajaus on muodostettu suunnitteilla olevien hankkeiden ja kaavoitusohjelman mukaisesti.

Valtaosalla suunnittelualueetta on voimassa noin 10 vuotta vanha Kyyinjärvi-Juhansuon osayleiskaava. Osayleiskaavan muuttaminen on tullut ajankohtaiseksi, koska se ei kaikilta osin vastaa nykyisiä maankäyttötavoitteita Kolmenkulman alueella.

Kaava-alueen pohjoisosassa on voimassa ranta-alueiden osayleiskaava, jota on tarpeen vähäisesti muuttaa seudullisen virkistys- ja viheryhteyden parantamiseksi ja alueella olevien erityisvarastoalueiden toiminnan turvaamiseksi.

Valtatien 11 eteläpuolella kaavarajaukseen on otettu yleiskaavoittamaton alue Rounionkadun ja Kolmekulmankadun väliseltä alueelta.

4.1 Osayleiskaavan tavoitteet

Kaavoituksen tavoitteet

Yleiskaava on tavoitteena laatia oikeusvaikutteisena. Kaavalla on tavoitteena muuttaa alueella voimassa olevien yleiskaavojen aluevarauksia sekä kaavamerkintöjä ja -määräyksiä tarpeellisilta osin.

Kaava-alueen pohjoisosaan suunnitellaan puu- ja biomassaterminaalin sijoittamista. Terminaalin sijoittaminen suunnitellulle alueelle on yksi keskeinen syy yleiskaavan laatimiselle. Puu- ja biomassaterminaalin sijoittuminen koko suunnitellussa laajuudessa edellyttää ulkoilureitin ja seudullisen virkistysalueen osoittamista nykyistä pohjoisemmaksi. Voimassa olevaa osayleiskaavaa on tarpeen muuttaa maa-ainesten läjittämiseen tarkoitettun alueen (E/V) sekä virkistysalueen (V-2) osalta.

Yleiskaava-alueen laajentaminen pohjoisen suuntaan on edellyttänyt luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista Natura-arviointimenettelyä.

Natura-alueiden suojelutavoitteiden turvaamiseksi kaavaan on tavoitteena osoittaa määräyksiä ja merkintöjä voimassa olevaa yleiskaavaa täsmällisemmin.

Yleiskaavan tavoitteena on kiertotalouden edistäminen. Jätevedenpuhdistamon ja biokaasulaitoksen toteuttamiseksi on laadittu asemakaava. Yleiskaavalla todetaan jätteenkäsittelyalueen osalta asemakaavoitettu tilanne, jossa voimassa olevan yleiskaavan suojaviheralue on muutettu teknisen huollon ja jätteenkäsittelyn korttelialueeksi.

Osayleiskaavalla tutkitaan myös mahdollisuudet valtatie 11 varren tehokkaampaan rakentamiseen ja alueen kokoojakatujen ja ulkoilureitistön uudelleen linjaukselle. Edellisessä maakuntakaavassa valtatie 11 varrella olleet viheralue-merkinnät on muutettu uudessa maakuntakaavassa työpaikka-alueiksi. Edellisen yleiskaavan aikaan valtatie varren suojaviheralueelle oli tarvetta myös maa-ainesten ottoalueiden takia. Nyt valtatie 11

varren maa-ainesten oton lähestyessä loppua, on valtatie varrelle tavoitteena sijoittaa rakentamista.

Voimassa olevassa osayleiskaavassa on useassa kohdassa vierekkäinen varaus kevyen liikenteen väylälle ja ulkoilureitille. Molempien toteuttaminen erillisinä ei ole tarkoituksenmukaista. Valtatie 11 alikululta tulevan nykyisen ulkoilureitin linjausta suunnitellaan uuteen paikkaan.

Maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteet

Maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteena on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästä kehitystä.

Lain tavoitteena on myös turvata jokaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun, suunnittelun laatu ja vuorovaikutteisuus, asiantuntemuksen monipuolisuus sekä avoin tiedottaminen käsiteltävinä olevissa asioissa.

Maankäyttö- ja rakennuslaki asettaa yleiskaavoitukselle sisältövaatimukset (MRL 39 §), jotka tarkentavat lain 5 §:n mukaisia alueiden käytön suunnittelun yleisiä tavoitteita yleiskaavatasolle.

MRL 39 § Yleiskaavan sisältövaatimukset:

Yleiskaavaa laadittaessa on maakuntakaava otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään.

Yleiskaavaa laadittaessa on otettava huomioon:

- yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys;
- olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö;
- asumisen tarpeet ja palveluiden saatavuus;
- mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestävällä tavalla;
- mahdollisuudet turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön;
- kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset;
- ympäristöhaittojen vähentäminen;
- rakennetun ympäristön, maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen; sekä
- virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

Edellä 2 momentissa tarkoitetut seikat on selvitettävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin laadittavan yleiskaavan ohjaustavoite ja tarkkuus sitä edellyttävät.

Yleiskaava ei saa aiheuttaa maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa.

Maakuntakaavan tavoitteet

Maakuntakaavan tavoitteena on mahdollistaa Kolmenkulman alueen kehittäminen seudullisesti merkittävänä ja hyvin saavutettavana teollisuuden, jätteenkäsittelyn, kierrätyksen ja biotalouden yritysalueena sekä turvata läheisten Natura-alueiden suojeluarvot ja seudullisesti tärkeiden virkistys- ja viheryhteyksien ja -alueiden jatkuvuus Nokialta Ylöjärvelle ja Tampereelle.

Maakuntakaavan suunnittelutavoitteita on avattu myös selostuksen kohdassa 3.6. *Suunnittelutilanne*.

Nokian kaupunkistrategiasta johdetut tavoitteet

Nokian kaupungin strategiassa 2017–2027 on missioksi eli ydintehtäväksi tai olemassa olon perustaksi määritetty ”Hyvinvoivat nokialaiset”, visioksi eli millaista tulevaisuutta tavoittelemme on määritetty ”Elinvoimainen ja ekologinen Nokia”.

Toimintaa ohjaavia periaatteita ovat ”palvelemme, välitämme, toimimme fiksusti (taloudellisesti) ja uudistumme”.

Strategisia tavoitteita ovat:

- aktiivinen ja hyvinvoiva nokialainen
- kasvu mahdollistava kaupunkirakenne ja liikenneverkko
- Pirkanmaan paras yritys kunta
- kestävä ratkaisu ja ekologiset teknologiat sekä
- rohkeat uudet toimintamallit

Kärkihankkeita ovat:

- elävä ja elinvoimainen keskusta
- rantojen kaupunki
- uudet yritysalueet ja kasvuyrittäjyys
- sujuvan ja nopean joukkoliikenteen kehittäminen

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja suunnittelua koskevat päätökset

27.1.2017

Osayleiskaavan vireilletulosta on ilmoitettu 27.1.2017 päivätyssä Nokian kaupungin kaavoituskatsauksessa.

15.8.2017 § 25

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja valmisteluaineisto on asetettu nähtäville kaupunkikehityslautakunnan päätöksellä.

26.6.2018 § 229

Osayleiskaavan kaavaehdotus on asetettu nähtäville kaupunkikehityslautakunnan päätöksellä.

20.12.2018

Pirkanmaan-ELY-keskus edellytti luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisen lausuntopyynnön vastauksessa, että kaavan hulevesiselvitystä on täydennettävä ennen kuin ELY-keskus voi antaa lausuntonsa.

29.3.2019

Pirkanmaan-ELY-keskus antoi myönteisen luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisen lausunnon Natura-arvioinnista.

16.4.2019 §

Osayleiskaavan kaavaehdotuksesta saatua palautetta ja niihin annettuja vastineita sekä kaavakaralle tehtyjä muutoksia ja Natura-arvioinnista annettua lausuntoa on käsitelty kaupunkikehityslautakunnassa ja päätetty esittää osayleiskaavan hyväksymistä.

___.2019 §

Osayleiskaavaa on käsitelty kaupunginhallituksessa ja päätetty esittää kaavan hyväksymistä kaupunginvaltuustolle.

___.2019 §

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt osayleiskaavan.

4.3. Osalliset

Osallisia ovat:

- Nokian kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta
- Pirkanmaan ELY-keskus
- Pirkanmaan liitto
- Pirkanmaan maakuntamuseo
- Liikennevirasto

- Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
- Tampereen kaupunki
- Ylöjärven kaupunki
- Kaava-alueen ja siihen rajoittuvan alueen maanomistajat tai vuokraoikeudenhaltijat, joita ovat Nokian ja Tampereen kaupunkien lisäksi mm. Pirkanmaan jätehuolto Oy, Nokian renkaat Oyj, NCC-Roads Oy, Rudus Oy, Nokian Pyry ry ja muut yksityiset maanomistajat.
- Energia- ja johtoyhtiöt: Caruna Oy, Elenia Oy, Leppäkosken sähkö Oy, Nokian Vesi.
- Yhdistykset: Nokian Luonto ry, Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ja Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys
- Lisäksi osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa: Tällaisia ovat mm. kaavan vaikutusalueen asukkaat sekä alueella toimivat yritykset, elinkeinonharjoittajat ja yritysten työntekijät.

4.3.1 Osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Osayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja alustava kaavaluonnos ovat olleet nähtävillä 18.8.-18.9.2017 välisen ajan. Nähtävillä olo aikana jätettiin kuusi lausuntoa ja kuusi mielipidettä.

Kaavatyön aikana on pidetty neuvotteluja maanomistajien, vuokraoikeuden haltijoiden ja hankekehittäjien kanssa.

Yleisötilaisuuksia tai julkisia tiedotustilaisuuksia ei valmisteluvaiheessa pidetty.

Osayleiskaavan ehdotus oli nähtävillä 5.7.-6.8.2018 välisen ajan. Nähtävillä olo aikana jätettiin kuusi lausuntoa. Yhtään muistutusta ei jätetty.

Yleisötilaisuuksia tai julkisia tiedotustilaisuuksia ei ehdotusvaiheessa pidetty.

Ehdotuksen nähtävillä pidon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu niitä koskevien maanomistajien ja vuokraoikeuden haltijoiden kanssa. Kaavaehdotusta ei nähty tarpeelliseksi asettaa uudelleen nähtäville.

4.3.2 Viranomaisyhteistyö

MRL 66.2 §:n ja MRA 18 §:n mukainen valmisteluvaiheen viranomaisneuvottelu pidettiin 27.4.2017 Pirkanmaan ELY -keskuksessa.

Kaavan valmisteluvaiheessa kaupunkikehityslautakunta pyysi lausunnot Nokian kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunnalta, Pirkanmaan ELY-keskukselta, Pirkanmaan liitolta, Pirkanmaan maakuntamuseolta, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta, Liikennevirastolta, Tampereen kaupungilta ja Ylöjärven kaupungilta.

21.3.2018 pidettiin viranomaisten työneuvottelu.

15.5.2018 pidettiin neuvottelu Natura vaikutusten arvioinnista ELY-keskuksen ja kaupungin välillä.

Kaavan ehdotusvaiheessa kaupunkikehityslautakunta pyysi lausunnot Nokian kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunnalta, Pirkanmaan ELY-keskukselta, Pirkanmaan liitolta, Pirkanmaan maakuntamuseolta, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta, Liikennevirastolta, Tampereen kaupungilta ja Ylöjärven kaupungilta.

Kaavaehdotuksen nähtävillä pidon jälkeen ei nähty tarpeelliseksi järjestää viranomaisneuvottelua.

Ehdotuksen nähtävillä pidon jälkeen tehdyistä muutoksista on neuvoteltu viranomaisten kanssa. Kaavaehdotusta ei nähty tarpeelliseksi asettaa uudelleen nähtäville.

Pirkanmaan ELY-keskukselta on 23.11.2018 pyydetty luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen lausunto. ELY-keskus edellytti täydennyksiä Natura-arviointiin 20.12.2018 antamallaan täydennyspyynnöllä.

Pirkanmaan ELY-keskukselta pyydettiin uusi luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen lausunto 1.3.2019. ELY-keskus antoi myönteisen lausuntonsa 29.3.2019.

4.3.3 Kaavaluonnoksesta saadut lausunnot ja mielipiteet sekä niihin annetut vastineet

Kyynijärvi-Juhansuo osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen valmisteluaineisto oli nähtävillä **18.8.-18.9.2017** välisen ajan.

Kaupunkikehityslautakunta pyysi lausunnot Nokian kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunnalta, Pirkanmaan ELY-keskukselta, Pirkanmaan liitolta, Pirkanmaan maakuntamuseolta, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta, Liikennevirastolta, Tampereen kaupungilta ja Ylöjärven kaupungilta.

Maanomistajille, vuokraoikeuden haltijoille ja rajanaapureille lähetettiin kirjeet

Lausunto	Kaavoituksen vastine	Toimenpiteet
<p>Nokian kaupunki Ympäristö- ja rakennuslautakunta 20.9.2017 Ympäristönsuojelupäällikkö Raimo Tuohisaari:</p> <p>Virkistysalueen supistuminen kaavan pohjois- ja keski-osissa EO/PT- ja EO/T-alueiden laajentuessa länteen tulee lisäämään kokonaismelukuormitusta Kaakkurijärvien Natura-alueella ja saattaa vaikeuttaa ympäristölupavollisten toimintojen sijoittumista koko yleiskaava-alueelle.</p>	<p>Natura-arvioinnin mukaan osayleiskaavan toteuttamisen seurauksena yhteismelu lisääntyy Natura-alueen pohjoisimmalla osa-alueella Kivikesku-järven alueella. Yli 45 dB:n melu ulottuisi mallinnuksen mukaan ilman meluntorjuntatoimenpiteitä Kivikesku-järven osa-alueen kaakkoisosaan ja lähes koko Koukkujärven osa-alueelle.</p> <p>Koukkujärven alueen etelä- ja itäosissa keskiäänitaso ylittää jo nykytilanteessa luonnonsuojelualueiden melulle asetun ohjearvon 45 dB.</p> <p>Kesäaikaan kiviainesten ottoa koskevien rajoitusten ollessa voimassa keskiäänitaso jää pääsääntöisesti alle 45 dB:n.</p>	

<p>Kaavan keskiosassa oleva suojaviheralue (EV) tulisi korvata voimassa olevan kaavan mukaisesti virkistys-aluemerkinnällä. Näin turvattaisiin katkeamaton virkistysmetsäalue kaavan itä- ja pohjoisosan välillä.</p> <p>Ekologinen yhteys-merkintä yhdistämässä taajamaa kaavan keskisiin viheralueisiin on yleiskaavatasolla liian epämääräinen verrattuna voimassa olevan kaavan suojaviheralueisiin ja virkistysalueisiin.</p> <p>Kyynijärven ympärillä oleva laajempi suojaviheralue tulee säilyttää ennallaan ja kokoojakadun yhteystarvemerkinä Kyynijärven pohjoispuolella tulee poistaa.</p> <p>Öljytien länsipuoleinen EO/TP-alue tulee poistaa toteuttamiskelvottomana ja sen pohjoispuolella olevaa T- aluetta supistaa Kyynijärven suojelemiseksi. Alueet tulee muuttaa suojaviheralueeksi</p> <p>Öljytien itäpuoleista TP-2- aluetta tulee supistaa länsiosaltaan. Alue tulee muuttaa suojaviheralueeksi.</p> <p>Hajuheinäesiintymä tulisi kaavan keskiosassa turvata ensisijaisesti suojelualuemerkinnällä (SL) ja toissijaisesti käyttää voimassa olevan kaavan suojaluomerkintää.</p> <p>Hajuheinäesiintymän turvaamiseksi on lisäksi otettava huomioon rakennus- ja ympäristölautakunnan 23.11.2016 kaavoitukselle Kolmenkulman alueen keskiosan asemakaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa esittämät seikat, joita olivat:</p> <p>”Hulevesiselvityksessä tulee selvittää kaavaluonnoksen vaikutus hajuheinäesiintymän vesitasapainoon ja pienilmastoon, ja kuinka niitä pystytään seuraamaan.</p>	<p>Melun rajoittaminen lintujen pesimäaikana on tarpeellista.</p> <p>Kaavaehdotukseen kirjattujen kaavamääräysten jälkeen merkittäviä heikentäviä vaikutuksia lintulajeille tai Natura-alueen eheyteen ei arvioida aiheutuvan.</p> <p>EO/T alueita on pienennetty luonnoksen mukaisesta ratkaisusta.</p> <p>EO/PT alue on muutettu merkinnälle E-PT. Merkintää koskee määräys, jonka mukaan alueelta ei saa aiheuttaa haitallista melun ja pölyn leviämistä alueen ulkopuolelle.</p> <p>Kaavan keskiosan viheralueet on osoitettu suojaviheralueina, koska virkistysalueita koskevat valtioneuvoston meluohjeet ylittyvät jo nykyisillä toiminnoilla. Teollisuustoimintojen lupamenettelyjen kohtuullistamiseksi suojaviheralue on oikeampi merkintä. Alueet ovat kaupungin omistuksessa.</p> <p>Kyynijärven pohjoispuolinen kokoojkatu on poistettu.</p> <p>Kyynijärven suojaviheralue on osoitettu nykyisessä laajuudessa. Lukuun ottamatta Myllypurontien liittymää, jossa suojaviheralue katkeaa. Kyynijärven rannalle on merkitty luvan mukainen maan vastaanottoalue.</p> <p>Öljytien länsipuolinen EO/PT alue on muutettu suojaviheralueeksi. Alueen poikki kulkee olemassa oleva voimalinja.</p> <p>Valtatien varren alueet olisi alueen näkyvyyden kannalta tärkeää saada rakentamiskäyttöön.</p> <p>Kaava-alueen keskiosassa oleva hajuheinäesiintymä on osoitettu voimassa olevan osayleiskaavan mukaisesti. Lisäksi esiintymän valuma-alue on osoitettu omalla merkinnällään. Muut aikaisemmat hajuheinäesiinty-</p>	
--	--	--

<p>Lisäksi tulee selvittää onko kaavanmukainen hajuheinäesiintymää ympäröivä metsäalue riittävän laaja suotuisan pienilmaston säilymiseksi.</p> <p>Mikäli hulevesiselvityksessä ei pystytä osoittamaan, että luonnoksen mukaisella kaavalla pystytään säilyttämään hajuheinän kannalta vaadittavat vesitasapaino ja pienilmasto-olosuhteet tulisi hajuheinäesiintymän suoja-alueetta laajentaa teollisuuskortteleiden 18 ja 19 kustannuksella.</p> <p>Hajuheinäesiintymän vuoksi kaavassa sl-merkitylle alueelle tulee antaa lisämääräys alueen vesitasapainon ja pienilmaston säilyttämiseksi.”</p>	<p>miltä ei ole seurannasta huolimatta tehty havaintoja.</p> <p>Teollisuusalue on rajattu pois kaava-alueen keskellä kaupungin maalla sijaitsevan hajuheinän esiintymisalueen valuma-alueelta. valuma-alueen pohjoisosan kautta on osoitettu kokoojakadun yhteystarve. Katu on mahdollista rakentaa nykyisen maan päälle, jolloin kadusta ei muodostu patoa eikä valuma-alue pienene.</p>	
<p>Pirkanmaan ELY-keskus 9.10.2017 Ylitarkastaja Elina Viitanen ja ylitarkastaja Soili Ingelin:</p> <p>Lausuntonaan ELY-keskus toteaa seuraavan:</p> <p>Kyynijärvi-Juhansuon osayleiskaavan muutoksesta ja laajennuksesta pidettiin aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu 27.4.2017.</p> <p>Maakuntakaavan ohjausvaikutus</p> <p>Suunnittelualueella on voimassa maakuntakaava 2040, jossa alueelle on osoitettu useita kehittämisperiaattemerkintöjä, aluevarauksia ja yhteystarpeita.</p> <p>Kyynijärvi-Juhansuon kaavamuutosalueen pohjoisosassa uutena kohdemerkintänä maakuntakaavassa on varaus puuterminaalille (pt), jonka suunnittelussa liikennejärjestelyjen toimivuus, asumisen ja muun maankäytön yhteensovittamisen tarpeet sekä lähellä sijaitsevien Natura-alueiden arvojen turvaaminen on otettava huomioon.</p> <p>Osayleiskaavan muutosluonnoksessa puuterminaali-alue on sijoitettu osittain maakuntakaavan seudullisesti merkittävälle virkistysalueelle (V) sekä alueelle, joka voimassa olevassa osayleiskaavassa on maa-ainesten läjityksen päätyttyä varattu virkistyskäyttöön (E/V).</p> <p>Ympäristöministeriön maakuntakaavan oikeusvaikutuksia käsittelevän oppaan mukaan "erityisesti silloin, kun maakuntakaavassa on osoitettu tietyn toiminnan maakunnallisesti merkittävät aluevaraukset tai maakunnallinen verkosto, ei kunnan kaavoituksessa voida katsoa mahdolliseksi hyväksyä maakuntakaavan periaatteita syrjäyttävää ratkaisua."</p> <p>ELY-keskus toteaa, että Kyynijärvi-Juhansuon osayleiskaavaa muutettaessa ja laajennettaessa on maakuntakaavan virkistysaluetta (V) koskevat maan-</p>	<p>Puuterminaalin aluetta on suunniteltu tarkemmin. Alueelle on osoitettu meluntorjuntatarve merkintä, jonka tarkoituksena on estää haitallisen melun leviäminen Natura-alueiden ja virkistysalueen suuntaan.</p> <p>Katuyhteys terminaalin alueelle on osoitettu Tampereen kaupungin puolelta Myllypuron eritasoliittymästä.</p> <p>Vaikutukset liikenteen toimivuuteen kokonaisuudessaan ovat vähäisiä, koska kadut ja liittymät on suunniteltu raskaalle liikenteelle.</p> <p>Terminaalin rakentamisella tai toiminnalla ei ole vaikutusta asumiseen eikä loma-asumiseen.</p> <p>Maanlajitys- ja -kierrätysaluetta suunnitellaan puuterminaali-alueen eteläpuolella olevalle maa-ainesten ottoalueelle.</p> <p>Virkistykseen ostetaan maata kaava-alueen pohjoisosasta. Osa maista on yksityisessä omistuksessa, mutta suurin osa virkistysalueesta ja suoja-</p>	<p>Ehdotuksesta pyydetään uusi lausunto.</p>

käyttöratkaisut otettava erityisesti huomioon. Lähtökohtana tulee olla, että maakuntakaavan tavoitteet turvataan samassa kaavassa, jossa maakuntakaavan ratkaisusta poiketaan.

ELY-keskus pitää hyvänä, että edellä mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi myös Nokian rantaosayleiskaavan alueita on otettu mukaan tarkasteluun.

Luontoselvitykset

Kaavaselvityksen mukaan osayleiskaavan muutos- ja laajennushanketta varten on laadittu Kolmenkulman laajennusalueen luontoselvitys, Kolmenkulman keskiosan alueen luontoselvitys, Kyynijärven alueen kasvilisuus selvitys ja Kyynijärven alueen liito-oravaselvitys.

Voimassa olevassa Kyynijärvi-Juhansuon osayleiskaavassa on Haukijärven itäpuolelle ja Juhansuon kaakkoispuolelle varattu suhteellisen laajat, luonnonympäristön arvot huomioon ottavat virkistysaluevaraukset. Ne perustuvat kaavaa varten vuonna 2003 laadittuun biotooppi- ja eliöstöselvitykseen.

Vuonna 2016 tehdyssä Kolmenkulman keskiosaa koskevassa luontoselvityksessä Haukijärven itäpuolisten metsälakikohteita ja metsäluonnon muita arvokkaita elinympäristöjä ei enää ole tunnistettu hajuheinäesiintymää lukuun ottamatta.

Osayleiskaavan muutosalueen itäosista ei ole tehty luontoselvitysten päivitystä, jolloin alueen mahdollisten luontoarvojen väistyminen mm. Juhansuon alueelta jää kaavamutoksessa epäselväksi.

ELY-keskus katsoo, että osayleiskaavan luonnoksessa esitetyn rakentamisalueiden laajentamisen tulee perustua ajantasaiseen tietoon luonnonoloista koko suunnit-

viheralueista on kaupungin omistuksessa.

Vaikutukset virkistykseen ovat kokonaisuudessaan suhteellisen vähäisiä. Merkittävin osa alueen virkistysreitistöä sijaitsee kaava-alueen ulkopuolella.

Keskiosan kautta kulkeva pohjois-eteläsuuntainen reitti muuttuu luonteeltaan kävelyreitiksi. Hiihtoreitti voi olla vaikea toteuttaa jatkossa. Osa reitistä on tehtävä kokonaan uudelleen Myllypuronkadun alikulun takia. Reitin rakentaminen kevyen liikenteen väylänä on kustannustehokkaampaa kuin hiihtoon soveltuvan reitin tekeminen.

Puuterminalin rakentamista ulkoilu-reitti siirretään uuteen paikkaan. Reitti kulkee melko etäällä tulevasta terminaalialueesta. Kuitenkin jonkin verran häiriötä voi ulottua reitille mm. melua ja pölyä.

Reitti kulkee kuitenkin kulkusuunnasta riippuen terminaalialueen jälkeen tai ennen valtatie 3 ali, joten meluvaikutus on suurta myös ilman terminalin toteuttamista.

Kaavan luonnosvaiheen aluevarauksia on muutettu kaavaehdotukseen.

Suurin osa avainbiotoopeista sijoittuu kaavaehdotuksessa osoitetulle virkistysalueelle.

Tehtyjen selvitysten mukaan avainbiotooppien arvot ovat muuttuneet, eikä niitä voida enää pitää erityisen arvokkaina ja suojelua edellyttävinä alueina.

Kaavaratkaisu ei perustu oletukseen, että Juhansuon luontoarvot olisivat väistyneet. Juhansuo on osoitettu virkistysalueeksi.

Juhansuon virkistysalueen suuntaan teollisuusaluevarausta on laajennettu joitakin kymmeniä metrejä, jotta siitä pohjoiseen sijoittuvat alueet olisi mahdollista viemäroidä viettoviemä-

<p>telualueen osalta.</p> <p>Kaavahankkeen vaikutuksia luonnonarvoihin on tarpeen arvioida myös kaavoitettavaa aluetta laajemmin. Selvitysten luettavuuden ja vaikutusten arvioinnin parantamiseksi ELY-keskus esittää, että eri alueita koskevat kartta-aineistot kootaan yhdeksi luontoarvokartaksi.</p> <p>Sen lisäksi, että luontotiedon on perusteltua olla ajan tasainen, ELY-keskus katsoo tarpeelliseksi tarkistaa myös suunnittelualueelle sijoittuvien hajuheinäesiintymien louhikoiden nykytilanne ja soveltuvuus lajille.</p> <p>Hulevesisuunnitelma</p> <p>Kaava-asiakirjojen mukaan alueelta on laadittu Kolmenkulman hulevesiselvityksen luonnos v.2017. Selvityksen mukaan tarkastelualueen hulevedet valuvat idässä Natura-alueeseen kuuluvaan Myllypuronojaan, etelässä Nokian vedenhankinnan kannalta tärkeään Vihnusjärveen sekä lännessä Kyyinjärveen, jonka lasuojaan nousee lohikaloja.</p> <p>Lisäksi tarkastelualueella sijaitsee kaksi hajuheinäesiintymää, joille maaperän kosteustasapainon säilyminen on tärkeää. Hulevesien johtamisen hallinta on hulevesiselvityksen mukaan pyritty suunnittelemaan siten, että alueen luontoarvot tulevat turvatuiksi. Nykytilassa kaavoitettavan alueen etelä- ja koillisosassa on kallioainesten louhintaa, mutta muuten alue on vielä rakentamatonta talousmetsää ja suota.</p> <p>Hulevesiselvityksen perusteella on nähtävissä, etteivät suunnittelualueen valuma-alueet jää kaavaa toteutettaessa ennalleen. Rakentamisesta johtuvat maastonmuokkaukset ja louhinnat muuttavat alueen korkeustasoja ja sen myötä hulevesien valumareittejä merkittävästi.</p> <p>ELY-keskus toteaa, että hulevesiselvitystä tulee täydentää edellä mainittu huomioon ottaen ja siten, että koko osayleiskaavan muutos- ja laajennusalue otetaan mukaan selvitykseen.</p> <p>Natura-alueiden huomioon ottaminen</p> <p>Kaavoitettava alue sijoittuu osittain Natura 2000-verkostoon kuuluvan Myllypuron valuma-alueelle sekä ulottuu lännessä Kaakkurijärvien Natura 2000-alueeseen.</p> <p>Alueella on voimassa oikeusvaikutteinen Kyyinjärvi-Juhansuon osayleiskaava, jonka vaikutuksia on aika-</p>	<p>rillä. Juhansuon alueelta inventoitu avainbiotooppi jää rakentamisalueiden ulkopuolelle.</p> <p>Juhansuon suoalueen eteläosassa teollisuusalueet on piirretty voimassa olevan asemakaavan mukaisesti.</p> <p>Luonnonarvoihin kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavoitettavaa aluetta laajemmin. Vaikutuksia on arvioitu Kaakkurijärvien ja Myllypuron Natura-alueisiin.</p> <p>Hajuheinäesiintymien louhikoiden nykytilaa ei ole tarkistettu osayleiskaavaa varten.</p> <p>Kaava-alueen keskiosassa oleva hajuheinäesiintymä on osoitettu voimassa olevan osayleiskaavan mukaisesti. Lisäksi esiintymän valuma-alue on osoitettu omalla merkinällään. Muut aikaisemmat hajuheinäesiintymiltä ei ole seurannasta huolimatta tehty havaintoja.</p> <p>Teollisuusalue on rajattu pois kaava-alueen keskellä kaupungin maalla sijaitsevan hajuheinän esiintymisalueen valuma-alueelta. Valuma-alueen pohjoisosan kautta on osoitettu kokoojakadun yhteystarve. Katu on mahdollista rakentaa nykyisen maan päälle, jolloin kadusta ei muodostu patoa eikä valuma-alue pienene.</p> <p>Kaavalla on määrätty hulevesien huomioon ottamisesta asemakaavatuksen ja tarkemman suunnittelun yhteydessä.</p> <p>Voimassa olevaan yleiskaavaan nähden ainoa muutos Myllypuron Natura-alueen valuma-alueella on puutermiinaali.</p> <p>Teollisuusaluevaraukset ovat edellisen yleiskaavan Natura-arvioinnin mukaan todettu olevan vaikutuksiltaan hallittavissa. Tätä periaatetta tai edellisen osayleiskaavan vaikutuksia valuma-alueisiin ei olla nyt muuttamassa.</p> <p>Puutermiinaalin alueella muodostuvat</p>	
--	--	--

<p>naan arvioitu luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisesti.</p> <p>ELY-keskus katsoo, että kaavamutoksen ja laajenuksen selostuksessa (10.8.2017, s. 55) esitettävän Natura-arvioinnin laatiminen on kuitenkin välttämätöntä mm. aiempaa yleiskaava-alueella laajemman suunnittelualueen sekä aiemmasta poikkeavien maankäyttösuunnitelmien vuoksi (esim. puuterminaali)</p> <p>Natura-arvioinnissa tulee arvioida kaavamerkintöjen ja -määräysten vaikutuksia Natura-alueen suojeluperustekohtaisesti, myös rakentamisaikaiset vaikutukset tulee arvioinnissa huomioida.</p> <p>Vaikutusten arviointi tulee ulottaa myös ns. Natura-tietokanta- täydennyksessä alueiden suojelun perusteiksi lisättäviksi ehdotettuihin lajeihin (Kaakkurijärvet, laulujoutsen, Myllypuro, liito-orava) ja luontotyyppiin (Myllypuron alue, pikkujouet ja purot).</p> <p>Huomiota tulee kiinnittää myös vireillä olevien hankkeiden ja toimintojen yhteisvaikutuksiin.</p> <p>Kaava-alueelta Kaakkurijärvien suojeluperusteisiin kohdistuvista vaikutuksista ELY-keskus pitää keskeisimpänä kesäaikaista meluvaikutusta, jonka lieventämiseen esim. toimintoja ajoittamalla tulee kiinnittää erityistä huomiota. Vaikutuksia saattaa syntyä myös mm. pölyn leviämisen, vesistövaikutusten tai lisääntyneen virkistyskäytön häiriö- ja kulumisvaikutusten kautta.</p> <p>Myllypuron Natura 2000-alueen valuma-alueelle sijoituvan kaava-alueen osan vaikutukset voivat puolestaan syntyä lähinnä hulevesivaikutusten kautta. Aiempien selvitysten ja arviointien perusteella hulevesivaikutusten lieventäminen on keskeisessä roolissa laadittavan kaavan toteuttamiskelpoisuuden kannalta.</p> <p>Hulevesiselvityksessä (2017) esitettyjen pumppauksen perustuvien hulevesien hallintaratkaisujen ELY-keskus katsoo olevan lieventämisen pitkäjänteisyyden ja toteuttamisvastuiden osalta epäluotettava keino. Kaavaratkaisussa tulee selkeästi kuvata ne menetelmät millä kaavamerkintöjen mahdollistamista toimista ja hulevesistä aiheutuvat haitalliset vaikutukset Natura-alueiden suojeluarvoille estetään.</p> <p>Nämä toimet tulee sitoa kaavamerkintöihin ja -määräyksiin. Myllypuron osalta tarvittavien hulevesien hallintajärjestelmien käyttöönotto tulee varmistaa jo ennen kaavan mahdollistamien rakentamista valmisteluvaiheen toimenpiteiden aloittamista.</p> <p>Hajuheinäesiintymien turvaaminen</p>	<p>hulevedet viivytetään alueella ja johdetaan Tampereen kaupungin alueelle toteutettavan hulevesijärjestelmän kautta Myllypuroon.</p> <p>Vaikutukset Myllypuron Natura-alueen vesitasapainoon tai veden laatuun eivät ole merkittäviä.</p> <p>Natura-arviointi on laadittu.</p> <p>Kaava-alueella on laajennettu pohjoiseen, jotta puuterminaalin pohjoispuolelle voidaan osoittaa riittävät virkistysaluevaraukset ja ulkoilureitti. Kaava-alueen laajennusosaan ei osoiteta uutta rakentamista.</p> <p>Virkistysalueen osoittamisella ei vaikuteta haitallisesti Natura-alueisiin. Ellei virkistyskäytön tuomaa häiriötä oteta lukuun.</p> <p>Puuterminaalin vaikutuksia on selvitetty tarkemmin.</p> <p>Meluvaikutus ei kaavalla määrättyjen meluntorjuntatoimenpiteiden jälkeen ulotu Kaakkurijärvien Natura-alueelle ja hulevesivaikutukset Myllypuroon ovat hallittavissa viivytyrakentein.</p> <p>Rakentamisen aikaisia vaikutuksia on arvioitu yleispiirteisesti. Tyypillisesti rakentamisen aikaiset vaikutukset ovat väliaikaisia, eivätkä ne siksi nouse merkittävyydeltään kovin suuriksi.</p> <p>Kaavalla annetaan määräys, joka edellyttää rakentamisen aikaisien vaikutusten selvittämisen tarkemman suunnittelun yhteydessä.</p> <p>Osa alueista on luvitettu muissa yhteyksissä, eikä kaava muuta luvan mukaista tilannetta.</p> <p>Yleiskaava edellyttää, että vaikutuksia Myllypuron Natura-alueelle ei saa muodostua.</p>	
---	--	--

<p>Hajuheinä on rauhoitettu, valtakunnallisesti silmälläpidettävä (NT) sekä luontodirektiivin liitteen IV b laji. Hajuheinän esiintymien kartoitus Nokian ja Tampereen rajalle sijoittuvalla Kolmenkulman alueella on Pirkanmaan ELY-keskuksen toimeksiantona tehty elosyyskuussa 2014. Kartoituksen yhteydessä on arvioitu hajuheinän säilymiseen vaikuttavia elinympäristömuutujia kuten lähiympäristössä tapahtuvat hakkuut, kunkin esiintymän osalta.</p> <p>Osayleiskaavan suunnittelun lähtökohtana tulee olla, että hajuheinäesiintymän yläpuolelta suuntautuvien hulevesien purkusunnat ja reitit pysyvät ennallaan.</p> <p>Esiintymän alla olevan polveilevan maaston korkeussuhteita ja virtausreitit on vaikea arvioida sen yläpuolelle kasautuneen louhikkoisen maaston vuoksi. Muuttuvassa ympäristössä vesien ohjautuvuutta tulisi tarkastella pintavalunnan ohella myös syvemmillä maakerroksissa. Lajin elinvoimaisuuden kannalta merkittävää on myös puuston säilyttäminen esiintymän lähiympäristössä varjoisuuden ja kosteustasapainon turvaamiseksi.</p> <p>Hulevesiselvityksen mukaan Myllypuronkadun eteläpuolen (Juhansuo) esiintymän valuma-alue pienenee noin 70 %. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan tällainen ratkaisu ei ole lajin suojelun kannalta mahdollinen, vaan se vaatisi arviota poikkeusluvan tarpeesta esiintymän hävittämiseksi.</p> <p>Erityisesti tämän kohteen osalta ELY-keskus edellyttää esiintymän nykytilan tarkistamista asianmukaisella maastokartoituksella.</p> <p>Hajuheinäesiintymien turvaamiseksi ELY-keskus katsoo, että osayleiskaavassa on määräyksiä varmistettava lajin säilymisen kannalta tärkeän vesitalouden luonnontilaisuus. Myllypuronkadun hajuheinäesiintymän (Juhansuo) osalta tämä tarkoittaa hulevesiselvityksen mukaista n. 4 hehtaarin valuma-aluetta ja Testiradankadun pohjoispuolen (Isokorpi) esiintymän osalta n. 15 hehtaaria jätettäväksi kokonaan rakentamiselta vapaaksi"</p> <p>Eritasoliittymän alueen muutokset ja niiden vaikutus kaupan kerrosalaan</p> <p>Voimassa olevassa Kyynijärvi-Juhansuon osayleiskaavassa valtateiden 11 ja 3 eritasoliittymässä sijaitsevat alueet on varattu työpaikka-alueiksi, joille saa sijoittaa liike- ja toimistotiloja sekä teollisuus ja varastotiloja (TP-2).</p> <p>Osayleiskaavan muutosluonnoksessa nämä alueet on muutettu kaupan ja toimitilojen alueeksi (KMT).</p> <p>Kaavamääräyksen mukaan alue on tarkoitettu pääasiassa tilaa vaativan kaupan alueeksi. Maakuntakaavan</p>	<p>Hulevesien reittejä ei muuteta voimassa olevasta yleiskaavasta.</p> <p>Ks. myös vastine Nokian rakennus- ja ympäristölautakunnalle.</p> <p>Myllypuronkadun eteläpuolinen hajuheinäesiintymä sijaitsee yksityisellä maalla ja sen selvittäminen kuuluu maanomistajalle. Alueelta on kerätty seurantatietoa elvyttämishankkeen yhteydessä. Vuosina 2014-2017 alueelta ei ole havaintoja hajuheinästä.</p> <p>Määräys TP-2 alueelle on osoitettu voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti.</p> <p>Tilaa vaativasta kaupasta on annettu</p>	
--	--	--

<p>mitoituksen mukaan alueelle voi sijoittua 45 000 k-m² kauppaa, josta on toteutunut noin 20 000 k-m². Voimassa olevaan osayleiskaavaan verrattuna myös työpaikka-alueita on laajennettu merkittävästi.</p> <p>Kaavaluonnoksessa työpaikka-alueille (TP-2) mahdollisesti sijoitettavasta liiketilojen kerrosalasta ei ole mainintaa.</p> <p>ELY-keskus esittää kaavamääräysten tarkentamista mm. siten, että liikekerrosalan yksilöinnissä otetaan huomioon kaupan jakautuminen erikoiskaupan osalta kahteen ryhmään: tilaa vaativaan erikoiskauppaan (huonekaluliikkeet, rautakaupat, autokaupat ym.) ja keskustahakuiseen erikoiskauppaan (urheilu- ja vaate-liikkeet ym.).</p> <p>Voimassa olevan maakuntakaavan KMT-alueelle saa sijoittaa yhteensä (nykyinen ja tuleva) 45 000 k-m² erikoiskauppaa. Tästä 3000 k-m² saa olla keskustahakuista erikoiskauppaa ja loput tilaa vaativaa erikoiskauppaa.</p> <p>Maakuntakaavamääräys mahdollistaa keskustahakuisen erikoiskaupan osuuden toteuttamisen myös tilaa vaativana erikoiskauppana. Päivittäistavarakauppaa Kolmenkulman KMT-alueella ei maakuntakaavan mukaan saa olla lainkaan. Muiden kuin KMT-korttelien alueelle kaupan palveluja ei osayleiskaavassa tulisi sijoittaa enempää kuin maakuntakaava mahdollistaa ja tämä tulisi huomioida osayleiskaavan yleismääräyksessä.</p> <p>Osayleiskaavassa kaupan merkinnät tulee toteuttaa maakuntakaavan mukaisesti sekä KMT-alueella että muiden aluevarausten osalta huomioon ottaen maakuntakaavan määräykset toteuttamisen edellytyksistä. Lisäksi kaavatyön yhteydessä on tarpeen selvittää maakuntakaavan salliman, seudullisen suuryksiön rajan (Tampereen ja Nokian keskustaajamissa 15 000 k-m²) alle sijoittuvan kaupan kerrosalan mahdollinen toteuttaminen osayleiskaavan työpaikka-alueilla.</p> <p>Kaavaehdotus tulee lähettää ELY-keskukselle lausuntoa varten.</p>	<p>yleismääräys.</p> <p>Kaavaehdotuksesta pyydetään uusi lausunto.</p>	
<p>Pirkanmaan maakuntamuseo 25.9.2017</p> <p>Yksikön päällikkö Tuija-Liisa Soininen ja tutkija Vadim Adel:</p> <p>Kaava-alueelta ei tunneta arkeologisia kohteita. Alueen rakentamattomilta metsäalueilta saattaa kuitenkin löytyä esimerkiksi elinkeinoihin tai muuhun historiallisen ajan toimintaan liittyviä kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita kaavassa huomioon otettavia kulttuuriperintökohteita.</p> <p>Tämän vuoksi arkeologisen inventoinnin tekeminen on perusteltua. Maakuntamuseolle on toimitettu kaava-</p>	<p>Osayleiskaava-alueelta on selvitetty muinaisjäännökset. Tehdyn selvityksen mukaan alueella ei ole muinaisjäännöksiä.</p>	

<p>alueen pohjoista laajennusaluetta ja Kolmekulmantien aluetta koskevat inventointiraportit. Myös kesken olevan muuta kaava-alueita käsittelevä inventointiraportti tulee toimittaa maakuntamuseoon. Tämän jälkeen maakuntamuseo voi kommentoida kaavasuunnitelmia arkeologisen kulttuuriperinnön osalta.</p> <p>Muun kulttuuriympäristön osalta ei ole tiedossa erityisiä suunnittelussa huomioon otettavia arvoja, ja niiltä osin maakuntamuseolla ei ole suunnitelmasta huomautettavaa.</p>		
<p>Pirkanmaan liitto 18.9.2017</p> <p>Maakuntahallitus päättää esittää lausuntonaan Nokian kaupungille Kyynijärvi-Juhansuo osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavaluonnoksesta seuraavaa:</p> <p>Pirkanmaan liitto toteaa, että maakuntakaavan näkökulmasta Nokian Kolmenkulman työpaikka- ja teollisuusalueella on merkittävä rooli osana valtatie 3 varrelle sijoitettavaa seudullista yritysalueiden kehittämis-työhyöhykekokonaisuutta.</p> <p>Puuterminaali ja maa-ainesten käsittely- ja kierrätysalue ovat molemmat maakunnallisesti merkittäviä maankäytön aluevarauksia, ja niiden toteutumisen edistäminen on tärkeää. Monipuolisen ja toimivan yhdyskuntarakenteen kannalta on myös oleellista, että Kolmenkulman alueelle maakuntakaavassa osoitetut teollisuusaluevaraukset varataan edelleen myös yksityiskohtaisemmassa maankäytön suunnittelussa raskaamman teollisuuden käyttöön. Pirkanmaan liiton näkemyksen mukaan näihin tarpeisiin osayleiskaavaluonnos vastaa hyvin.</p> <p>Maakuntakaavassa osayleiskaava-alueelle osoitetun ohjeellisen pääradan kaavamääräysten sisältö tulee ottaa huomioon yleiskaavamääräyksissä.</p> <p>Myös yleiskaavan KMT-aluevarauksen kaavamerkin-tää tulee täydentää keskustahakuisen erikoiskaupan osalta, maakuntakaavamääräyksen mukaiseksi.</p> <p>Niin ikään EO/T-, EO/TP-, T- ja TP-2-alueiden kaavamääräyksissä tulee ottaa huomioon maakuntakaavan työpaikka-alueita sekä teollisuus- ja varastoalueita (T) koskevat kaavamääräykset. Pirkanmaan liitto näkee tärkeänä, että osayleiskaavatyössä varmistetaan määräysten sisällön välittyminen myös yksityiskohtaisempaan maankäytönsuunnitteluun.</p> <p>Maakuntakaavan yhteydessä on laadittu ekologisen verkoston mallinnus, jossa korostui Kolmenkulman viherverkoston seudullinen merkitys. Suunnittelun pohjoisosa onkin maakuntakaavassa osoitettu maa- ja</p>	<p>Yleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa Kolmenkulman alueen kehittäminen uuden maakuntakaava 2040 mukaisesti seudullisesti merkittävänä ja hyvin saavutettavana teollisuuden, jätteenkäsittelyn, kierrätyksen ja biotalouden yritysalueena sekä turvata läheisten Natura-alueiden suojeluarvot ja seudullisesti tärkeät virkistys- ja viheryhdytykset Nokialta Ylöjärvelle ja Tampereelle.</p> <p>Osayleiskaava tukeutuu maakuntakaava 2040 ratkaisuihin. Alueelle on osoitettu valtatie 11 varrelle työpaikkojen ja toimitilojen alueita, valtatie 3 liittymän ympärille toimitilojen ja kaupan alueita ja etäämmäs alueen keskelle ja Koukkujärventien varrelle teollisuus- ja varastoalueita sekä jätteenkäsittelyn ja jätevedenpuhdistamon alueet. Alueen pohjoisosaan Tampereen rajalle osoitetaan puu- ja biomassaterminaalin alue.</p> <p>Alueen keskelle ja pohjoisosaan osoitetaan maakuntakaavan mukaisesti virkistyskäyttöön tarkoitettuja metsäalueita. Osayleiskaavan alueelle ei osoiteta asumista.</p> <p>Maakuntakaavaa koskevat selostuksen osat on tarkistettu.</p> <p>ks. myös vastineet Nokian kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnalle ja Pirkanmaan ELY-keskukselle.</p>	

<p>metsätalousvaltaiseksi alueeksi, joka on ekosysteemipalvelujen kannalta merkittävä (MK).</p> <p>Kaavaselistusta tulee täydentää ko. merkinnän osalta. Pirkanmaan liitto korostaa osayleiskaava-alueen pohjoisosan metsäalueiden merkitystä virkistysalueverkoston osana ja kannustaa Nokian kaupunkia huomioimaan erityisesti maakuntakaavan V-alueet maanhankintojen suunnittelussa.</p> <p>Maakuntakaavan erityismääräysten mukaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava siitä, etteivät Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alueet on sisällytetty Natura 2000-verkoston.</p> <p>Pirkanmaan liitto katsoo, että Kaakkurijärvien Natura-alueeseen ja Myllypuron Natura-alueeseen liittyvien selvitysten ja vaikutusten arvioinnin tulokset vaikuttavat merkittäväällä tavalla alueen jatkosuunnitteluun. Osayleiskaavan kaavamääräyksissä tuleekin ottaa huomioon maakuntakaavan Natura-alueisiin liittyvien kaavamääräysten sisältö.</p> <p>Koska yleiskaava on pitkän aikavälin maankäytön suunnitelma, on tarkoituksenmukaista kiinnittää huomiota kaavamääräyksiä muotoiluun.</p> <p>Määräysten kuvauksista on syytä karsia nykytilannetta kuvaavat määritykset, esim. toteutuneiden kerrosalämäärien ja maanomistajien/toimijoiden nimeämisen osalta.</p> <p>Pirkanmaan liitto puoltaa Nokian Kynnijärvi-Juhansuo osayleiskaavan jatkovalmistelua edellä esitetyin ohjeituksin.</p>		
<p>Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ei jättänyt lausuntoa eikä pyytänyt lisäaikaa lausunnon jättämiselle.</p>	<p>-</p>	<p>Ei toimenpiteitä</p>
<p>Ylöjärven kaupunki 13.10.2017 Timo Rysä, kaupunginarkkitehti</p> <p>Kaava-alueen koillisosalle on osoitettu EO/PT-alueen (Puu- ja biomassaterminaalien alue) läpi ulottuva, Nokian ja Ylöjärven kunnarajalle suuntautuva katuyhteystarve-merkintä. Kaava-alueen rajauksen vuoksi em. merkinnästä ei käy ilmi, tavoitellaanko merkinnällä ylikunnallista katuyhteyttä Ylöjärven suuntaan. Katuyhteyteen ei ole varauduttu Ylöjärven puolella vireillä olevan Kolmenkulman osayleiskaavan muutokseen liittyen laadituissa alustavissa luonnoksissa, eikä mahdollisen ylikunnallisen yhteyden muodostamiseen voida tässä vaiheessa sitoutua.</p> <p>Kunnarajalle sijoittuvan Myllypuron ylittävien, pohjois-eteläsuuntaisten katuyhteyksien toteutettavuuteen</p>	<p>Ylöjärven kaupunki pyysi lisäaikaa lausunnon antamiselle.</p> <p>Kaavaehdotuksen sisältöä on muutettu valmisteluvaiheesta.</p> <p>Luonnoksessa esitettyä katuyhteystarvetta puu- ja biomassaterminaalien läpi ei osoiteta yleiskaavatasolla.</p> <p>Alueen kehittämistä jatketaan yhteistyössä myös Ylöjärven kaupungin kanssa.</p>	

<p>liitty tarkasteluhetkellä yleisemmälläkin tasolla suurta epävarmuutta mm. alueelle sijoittuvien luontoarvojen asettamien reunaehtojen vuoksi.</p> <p>Lausunnon antajan näkemyksen mukaan Kolmenkulman alueen VT3:n länsipuolinen, pohjois-eteläsuuntainen rinnakkaisyyhteys olisi mielekkäintä järjestää Tampereen kaupungin valmistelemissa asemakaavassa nro 8189 osoitetun Elinkaarentien katualueen jatkeelta siitä riippumatta, ettei ko. rinnakkaisyhteyden ja alueellisen liikenneverkon jatkuvuutta ole huomioitu tyydyttävällä tavalla ko. asemakaavan tähänastisessa valmistelussa. Ellei rinnakkaisyhteyttä kyetä tai haluta ratkaista ja toteuttaa edellä kuvatulla tavalla, tulee Kolmenkulman alueen kehitettävyyden ja toimivuuden kannalta keskeistä, ylikunnallista katuyhteyttä tarkastella vaihtoehtoisten ratkaisujen ja aluevausten pohjalta.</p>		
<p>Tampereen kaupunki ei jättänyt lausuntoa</p>	-	Ei toimenpiteitä
<p>Liikennevirasto ei jättänyt lausuntoa eikä pyytänyt lisää aikaa lausunnon jättämiselle.</p>	-	Ei toimenpiteitä
<p>Mielipiteet ja huomautukset</p>	<p>Kaavoituksen vastine</p>	<p>Toimenpiteet</p>
<p>Kankaantaan kisa hiihdon tuki ry. 11.8.2017 sihteeri, Seppo Järvinen</p> <p>Yhdistys ylläpitää talkoovoimin Koukkujärven hiihtomajaa, siellä olevaa latukahvilaa ja tykkilumilataa (säilyttävä lumi). Majan alue toimii latureittien risteyskohtana ja on sen vuoksi erittäin suosittu lähtö ja taukopaikka. Maja on tykkiladusta johtuen avoinna päivittäin noin 15.11.-15.4. välisen ajan. Kesäaikaan majaa vuokrataan erillisiin yksityistilaisuuksiin, mutta kahvio ei ole avoinna. Kesäaikaan latureitit toimivat ulkoilu- ja maastopyöräilyreitteinä ja mahan alue ihanteellisena lähtöpaikkana.</p> <p>Yhdistyksen huolenaiheena on murskauksessa syntyvän kivipölyn kulkeutuminen latu-uralle. Siitä aiheutuu hengityshaittaa ja se vaikeuttaa merkittävästi suksien luistoa ja pelkäämme, että majan ja tykkiladun käyttäjämäärät vähenevät ja sitä kautta toimintamme kannalta tärkeät eurot voivat jäädä saamatta. Pitää muistaa, että viikkotasolla alueen laduilla on koululaisia ja kuntohiihtäjiä useita satoja.</p> <p>Myös mahdollisten hajuhaittojen lisääntyminen huolestuttaa ja voi vaikuttaa ihmisten päätökseen vuokrata hiihtomajaa omiin tilaisuuksiinsa.</p> <p>Yhdistys pyytää huomioimaan hiihtoharrastajat ja ulkoilureittien kesäkäyttäjät ja pyrkimään alueella mahdollisimman kattavaan pölynsidontaan sekä jätteenkäsittelystä aiheutuvien hajuongelmien hallintaan ja minimointiin.</p>	<p>Yhdistyksen ylläpitämät alueet ja rakennukset jäävät kaava-alueen ulkopuolelle.</p> <p>Koukkujärven majan läheisyydessä ei ole varsinaisia maa-ainesten ottoalueita.</p> <p>Kaava-alueella louhitaan ja murskataan kiviaineksia usealla maa-ainesten ottoalueilla sekä kaava-alueen muun esirakentamisen aikana.</p> <p>Koukkujärven majalta Tampereen ja Ylöjärven suuntaan sekä Koukkujärven majalta Kankaantaan alueelle kulkevien ulkoilu- ja hiihtoreittien varrella on maa-ainesten ottoalueita Tampereen rajan tuntumassa ja valtatie 11 pohjoispuolella. Molemmilla alueilla on voimassa maa-ainesten ottoluvat sekä ympäristöluvut. Hiihtokauden aikana on esiintynyt ajoittain pölyhaittaa, joka on ulottunut hiihtoladuille asti.</p> <p>Tulevissa ympäristöluvuissa (puuterminaali) on yleiskaavan määräysten</p>	

	<p>mukaan otettava huomioon myös pölyhaitan vähentäminen.</p> <p>Hajuhaittojen arvioidaan kokonaisuudessa vähenevän, koska tavanomaisen jätteen loppusijoitus loppuu ja ns. kaatopaikat maisemoidaan.</p>	
<p>Nokian luonto ry ja Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri 18.9.2017 Timo Lepistö, Kaija Helle Heikki toivonen, Juho Kytömäki</p> <p>Suunnittelualue sijaitsee kunnan koillisosassa Porintien (valtatie 11), Koukkujärventien ja valtatie 3:n rajaamalla Kolmenkulman alueella. Länsipuolella alue sivuaa Nokian Kaakkurijärvien Natura 2000 -alueen vaikutuspiiriä. Porintien eteläpuolella on pienteollisuutta ja asutusta ja itäpuolelle muodostuu maankäytön ja työpaikkojen toimintoja.</p> <p>Mielestämme kaava-alueen toimintojen vaikutuksia tulee tapauskohtaisesti tarkastella myös suunnittelualueen ulkopuolella sen vaikutuspiirissä.</p> <p>Suunnittelualueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040 (29.5.2017). Maakuntakaavassa alueelle on osoitettu alueet olemassa oleville ja suunnitelluille yhdyskuntatoiminnoille, muun muassa Nokian tulevalle jätevedenpuhdistamolle, jätteenkäsittelylle, teollisuudelle ja muille työpaikkatoiminnoille.</p> <p>Maakuntakaava ohjaa myös seudullista virkistys- ja luonnonsuojelualueiden sijoittumista. Vaikka maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteinen, mielestämme on tärkeää, että osayleiskaava-alue rajautuu Koukkujärventiehen ja sen länsipuoli on osoitettu merkinnällä V, virkistysalue.</p> <p>Porintien pohjoispuolella on voimassa Kyynijärvi-Juhansuon osayleiskaava, jossa alueelle on osoitettu toimintoja ja varauksia muun muassa jätteenkäsittelylle, teollisuudelle, maa-ainesten otolle. Työpaikka- ja maankäytön toiminnot lisääntyvät, mikä tuo tarvetta muuttaa, laajentaa ja täsmentää voimassa ollutta osayleiskaavaa.</p> <p>Kolmenkulman alueelle on rakentumassa teollisuutta ja työpaikkoja kiertotalouden ja cleantech-toiminnan ympärille. Pidämme tätä myönteisenä ja synergiaetuja tuovana asiana.</p> <p>Osa alueelle suunnitelluista teollisuus- ja työpaikkatoiminnoista sijoittuu aiemmin louhittujen kallioiden pohjille. Mielestämme tämä osoittaa kestävää maankäyttöä ja säästää luonnontilaisia alueita.</p> <p>Osayleiskaavassa on määritelty myös arvokkaat luontoalueet ja seudulliset virkistysalueet.</p>	<p>Kaavan vaikutusten arviointi oli luonnosvaiheessa keskeneräinen. Kaavan vaikutuksia on arvioitu ehdotusvaiheessa kaava-aluetta laajemmin. mm. vaikutukset virkistykseen ja luontoarvoihin sekä Natura-alueisiin.</p> <p>ks. myös vastineet Nokian kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnalle ja Pirkanmaan ELY-keskukselle sekä Pirkanmaan liitolle.</p>	

<p>Osayleiskaavaluonnos on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 63 § edellyttämällä tavalla.</p> <p>Kaavatyön pohjana on mittava aineisto, ja suunnittelualueella jo olemassa olevat toiminnot on merkitty asianmukaisesti.</p> <p>Kaavan vaikutusten arviointi näyttäisi olevan varsin hyvällä tasolla. Luonnonsuojelulain 65 § mukainen vaikutusten arviointi Kaakkurijärvien ja Myllypuron Natura-alueisiin on tarpeen ja toki jo lainkin edellyttämä asia. Kaavan vaikutukset alueen merkittävään virkistyskäyttöön tulee myös arvioida seikkaperäisesti.</p> <p>Täydennämme vielä mahdollisesti mielipidettämme.</p>		
<p>Metsähallitus 30.8.2017</p> <p>Jani Viisanen</p> <p>Kaava-alue rajautuu Metsähallituksen hallinnassa olevaan kiinteistöön 536-407-7-141. Metsähallitus on tutustunut kaavaluonnokseen ja toteaa, että Metsähallituksella ei ole huomautettavaa kaavaluonnoksesta.</p>	<p>Mielipide merkitään tiedoksi.</p>	<p>Ei toimenpiteitä.</p>
<p>Mika Hjort 14.9.2017</p> <p>Yhtiön omistamalla kiinteistöllä kaava-alueen pohjoisosassa sijaitsee varastorakennus ja varastokontti. Yhtiö haluaa varata luvan mukaisen toiminnan laajentamismahdollisuuden omistamalleen maalle.</p>	<p>Yhtiön omistaman kiinteistö osoitetaan osittain merkinnällä E-erityisalue. Osa kiinteistöstä osoitetaan merkinnällä V-2-virkistysalue.</p> <p>Erityisalueen ympärille on osoitettu 300 metrin suojavyöhyke (sv-1), jolle ei saa sijoittaa asutusta, rakennuksia tai pysyviä työpaikkoja.</p> <p>Yleiskaavassa alueille ei osoiteta rakennusoikeutta, mutta kaavan yleismääräyksellä sallitaan toimintaan liittyvien rakennusten rakentaminen erityisalueella (E).</p>	
<p>Forcit Oy 14.9.2017</p> <p>Yhtiön omistamalla kiinteistöllä kaava-alueen pohjoisosassa sijaitsee varastorakennuksia, jotka on tarkoitettu erityisvarastointiin.</p> <p>Yhtiö haluaa varata luvan mukaisen toiminnan laajentamismahdollisuuden omistamalleen maalle.</p>	<p>Yhtiön omistaman kiinteistö osoitetaan osittain merkinnällä E-erityisalue. Osa kiinteistöstä osoitetaan merkinnällä V-2-virkistysalue. Erityisalueen ympärille on osoitettu 680 metrin suojavyöhyke (sv-1), jolle ei saa sijoittaa asutusta, rakennuksia tai pysyviä työpaikkoja.</p> <p>Yleiskaavassa alueille ei osoiteta rakennusoikeutta, mutta kaavan yleismääräyksellä sallitaan toimintaan liittyvien rakennusten rakentaminen erityisalueella (E).</p>	
<p>Jaakko Hartman 24.8.2017</p> <p>Voimassa olevassa yleiskaavassa oli yhtenä ajatuksena suojaviheralueiden ja virkistysalueiden avulla ikään kuin osastoida erilaisia ympäristövaikutuksia tuottavia osa-alueita.</p>	<p>Vireillä olevan ja voimassa olevan</p>	

<p>Porantie, kaatopaikka, moottoriurheiluradat, ajoharjoit- telu- ja rengastestiradat samoin kuin paljolti louhintaakin edellyttävät työpaikka-alueet kaik- kine häiriötekijöineen kehystettiin omilla vihervyöhykkeillään.</p> <p>Tällöin niiden vaikutus toisiinsa sekä yhteisvaikutus mm. Koukkujärventien länsipuoliselle arvokkaalle Kaakkurijärvien metsäalueelle olisi mahdollisimman vähäinen.</p> <p>Vihervyöhykkeiden kautta turvattiin myös alueen vil- kaskäyttöisille ulkoilureitistöille suotuisa tulevaisuus.</p> <p>– Käsiteltävänä olevalla suunnitelmalla tätä ideaa ol- laan purkamassa. Tilanne nostaa huoleni erityisesti Kaakkurijärvien metsäalueen luontoarvojen puolesta.</p> <p>Toteutuuko siellä juuri voimaan tulleen maakuntakaavan tavoitteet täysimittaisesti ja millä keinoin?</p> <p>Metsäalueen yhtenäisyyden säilyttäminen nykyisenkal- taisena yhtenäisenä virkistysmetsänä ja nykyisissä rajoissaan tuntuu nyt entistäkin tärkeämmältä.</p> <p>Mihin toimiin Nokian kaupungin olisi tarpeen ryhtyä asian turvaamiseksi? - Ainakin esillä olleet hankkeet työpaikka-alueiden laajentamisesta Koukkujärventien länsipuolelle sekä NCC Roads oy:n louhintahanke siellä tulisi ehdottomasti torjua.</p> <p>Asian sinetöimiseksi esitän lisäksi pohdittavaksenne nyt vireillä olevan yleiskaavahankkeen laajentamista koskemaan myös Koukkujärventien länsipuolen vielä yleiskaavoittamattomia alueita. Kaavamerkin- nön ja määräyksen tulisi varmistaa maakuntakaavan virkistysaluetarkoituksen toteutuminen.</p>	<p>yleiskaavan välisiä eroja on arvioitu kaavaehdotuksen selostuksessa.</p> <p>Edellisen yleiskaavan ideaa ei olla purkamassa. Kaavaa on tarkennettu muuttuneiden maankäyttötavoitteiden (mm. maakuntakaava 2040) mukai- sesti.</p> <p>Peruseriaatteiltaan yleiskaava on hyvin paljon voimassa olevan yleis- kaavan mukainen.</p> <p>Kaupunginhallitus on vastannut aloit- teeseen, eikä yleiskaavan laatimista käynnistetty Koukkujärventien länsi- puolelle.</p>
--	--

4.3.3.1. Kaavaluonnokseen nähtävillä pidon jälkeen tehdyt muutokset

Nähtävillä olleeseen kaavaluonnokseen on tehty muutoksia aluevarauksiin, kaavamerkin-
töihin ja -määräyksiin sekä esitystekniikkaan.

Luonnosvaiheen kartta oli piirretty paikkatieto-ohjelmalla ja sen esitystekniikka poikkesi
voimassa olevasta Kynijärvi-Juhansuo osayleiskaavasta selvästi.

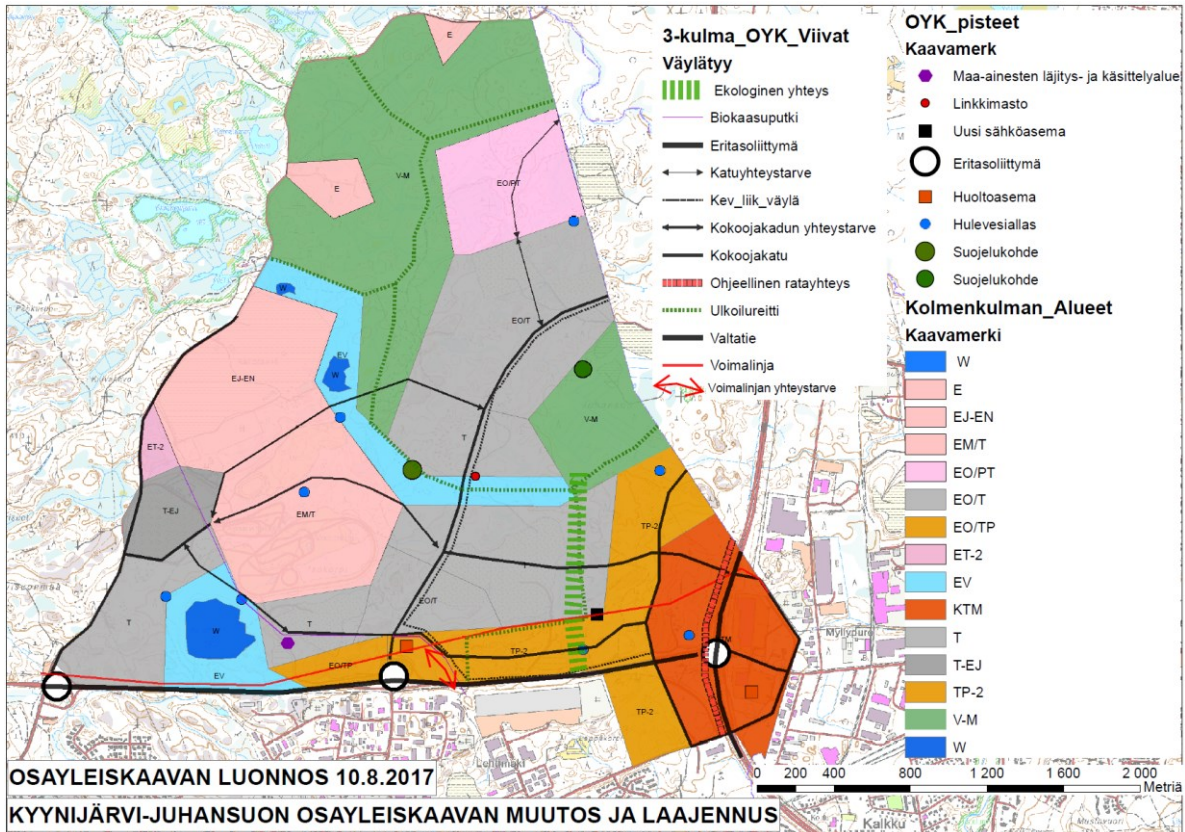
Kaavaehdotus on piirretty samalla ohjelmalla ja esitystekniikalla kuin voimassa oleva
osayleiskaava, jotta muutoksia on helpompi arvioida.

Aluevarauksiltaan kaavaehdotus on pitkälti kaavaluonnoksen mukainen. Kaavaehdotuksen
laadinnassa on otettu huomioon valmisteluaineistosta saadut lausunnot ja mielipiteet.

Suojaviheralueita ja virkistysalueita on osoitettu laajempina ja muutkin maankäyttövarauk-
set ovat tarkentuneet. Kokoojakatujen ja katuyhteystarpeiden linjauksia on muutettu.

Kaavamääräykset on laadittu voimassa olevien yleiskaavojen ja vaikutusten arvioinnin pohjalta. Määräyksillä pyritään ohjaamaan asemakaavoitusta tai lupamenettelyä siten, että kaavan haitalliset vaikutukset olisivat vältettävissä.

Nähtävillä ollut osayleiskaavan 10.8.2017 päivätty luonnoskartta.

4.3.4 Koosteet lausunnoista ja muistutuksista sekä vastaukset (kaavaehdotus)

Osayleiskaavaehdotus oli nähtävillä **5.7.-6.8.2018** välisen ajan.

Kaupunkikehityslautakunta pyysi lausunnot Nokian kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunnalta, Pirkanmaan ELY-keskukselta, Pirkanmaan liitolta, Pirkanmaan maakuntamuseolta, Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta, Liikennevirastolta, Tampereen kaupungilta ja Ylöjärven kaupungilta

Maanomistajille, vuokraoikeuden haltijoille ja rajanaapureille lähetettiin kirjeet.

Lausunto	Kaavoituksen vastine ja toimenpiteet
<p>Nokian kaupunki Ympäristö- ja rakennuslautakunta 22.8.2018 § 85</p> <p>Kaavaluonnokseen verrattuna suojaviher- ja virkistysalueita on laajennettu alueen keski- ja pohjoisosissa sekä Kyynejärven ympäristössä.</p>	

<p>Voimassa olevaan kaavaan verratessa osa virkistysalueista on muutettu suojaviheralueiksi. Kaava-alueen pohjoispuolelle on kaavoitettu uutta aluetta virkistyskäyttöön ja ulkoilureitti ohjattu kulkemaan sen kautta.</p> <p>Kaava-alueen kokonaismeluvaikutus on pyritty ottamaan huomioon alueen pohjoisosan kaavamääräyksissä.</p> <p>Kokonaismeluvaikutus Kaakkurijärvien Natura-alueelle saattaa kuitenkin vaikuttaa ympäristölupavelvollisten toimintojen sijoittumiseen alueelle.</p> <p>Alueen keskiosan hajuheinäesiintymää ympäröivää suojaviheraluetta on laajennettu kaavaluonnokseen verrattuna. Aluetta on laajennettu myös voimassa olevan kaavan virkistysalueeseen verrattuna.</p> <p>Alueen pohjoispuolelle merkitty tieliikenteen yhteystarve tulee toteuttaa niin, että sillä ei ole vaikutusta hajuheinäesiintymän valuma-alueen pinta-alaan eikä valuntaan.</p>	<p>Kaava-alueen keskellä olevat metsät on osoitettu suojaviheralueina, koska valtioneuvoston meluohjeavot ylittyvät alueella jo nykyisillä toiminnoilla.</p> <p>ks. vastine Pirkanmaan ELY-keskukselle ja Pirkanmaan liitolle.</p> <p>Tieliikenteen yhteystarve on poistettu. Voimassa olevan osayleiskaavan mukaista koojakatulinjausta ei muuteta.</p>
<p>Pirkanmaan ELY-keskus 31.8.2017</p> <p>Johtava asiantuntija Samuli Alppi ja ylitarkastaja Pekka Kinanen</p> <p>Lausuntonaan ELY-keskus toteaa seuraavan:</p> <p>Natura 2000 -alueet Pirkanmaan ELY-keskus antaa erikseen luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisen Natura-arviointilausunnon osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen vaikutuksista laaditusta Natura-arvioinnista. Olennaista on, että kaavassa on riittävin kaavamääräyksin ja -merkinnöin estetty läheisten Natura-alueiden suojeluperusteisiin kohdistuvien melu- ja hulevesivaikutuksien syntyminen.</p> <p>Pirkanmaan ELY-keskus on todennut kaavan valmisteluaineistosta antamassaan lausunossaan, että kaavaratkaisussa tulee selkeästi kuvata ne menetetyt, millä kaavamerkintöjen mahdollistamista toimista ja hulevesistä</p>	<p>Nähtävillä olleeseen 14.6.2018 päivättyyn kaavaehdotukseen on tehty muutoksia.</p> <p>Natura-alueiden suojeluperusteisiin kohdistuvien melu- ja hulevesivaikutuksien estäminen on sidottu kaavamerkintöihin ja -määräyksiin.</p> <p>Eryitysmääräys 1 (em-1) koskee merkintöjä EJ, ETJ, E-PT, E sekä osaa merkinnöistä T-2 ja V-2. Määräys on osoitettu kaavakartalla merkintäkohtaisesti.</p> <p>Eryitysmääräys 2 (em-2) koskee Myllypuron Natura-alueen valuma-aluetta. Määräys on osoitettu kaavakartalla rasterimerkinnällä.</p>

aiheutuvat haitalliset vaikutukset Natura-alueiden suojelu-perusteille estetään, lisäksi nämä toimet on edellytetty lausunnossa sidottavaksi kaavamerkintöihin ja -määräyksiin.

Kaavaehdotuksessa esitetyt yleismääräykset eivät Pirkanmaan ELY-keskuksen näkemyksen mukaan ole riittäviä turvaamaan Kaakkurijärvien ja Myllypuron Natura 2000 -alueiden suojeluarvojen säilymistä. Natura-arvioinnin mukaan kesäaikaisilla melurajoituksilla kaavan mahdollistamien toimintojen merkittävästi Kaakkurijärvien suojeluperusteita heikentävät melu-vaikutukset pystytään estämään. ELY-keskuksen mukaan nämä vaikutuksia lieventävät toimet tulee sitoa yleismääräysten sijaista aluevaraus- tai kaavamerkintä-kohtaisiin kaavamääräyksiin.

Kaakkurijärviä lähimpien alue-varausten ja kaavamerkintöjen määräyksiin tulee sisällyttää voimakasta melua aiheuttavien rakennustöiden tai alueilla toteutettavien muiden toimenpiteiden kieltä kaakkurin pesintäaikaan 15.4.-31.8.välisenä aikana. Riittävän yksityiskohtainen määräys tulee lisätä maakuntakaavan tapaan niihin kaavamerkintöjen määräyksiin, joiden meluvaikutukset voivat ulottua Kaakkurijärvien Natura 2000 -alueelle.

Yleiskaavan tulee ohjata maankäyttöä yksityiskohtaisemmin kuin maakuntakaavan, jolloin myös kaavamääräysten tulee olla vähintään maakuntakaavan tasolla eivätkä yleispiirteisempiä.

Myllypuron Natura 2000-alueeseen kohdistuvien merkittävästi heikentävien hulevesivaikutusten estämiseksi Myllypuronpuron valuma-alueella hulevesien hallinta tulee olla järjestetty jo ennen rakentamisen aloittamista, rakentamisen aikana ja ennen tonttien käyttöönottoa. Tämä tulee ottaa mukaan kaikkiin ko. valuma-alueen aluevaraus- ja kaavamerkintäkohtaisiin määräyksiin varmistamaan merkittävästi heikentävien vaikutusten synty-mättä jääminen kaava-alueen rakentuessa pidemmän ajan kuluessa.

Erityismääräys 1 (em-1) kuuluu:

Yksityiskohtaisessa suunnittelussa ja toteuttamisessa on varmistuttava siitä, etteivät Kaakkurijärvien (FI0333004) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää meluvaikutuksien ja linnustoon kohdistuvien vaikutusten ehkäisemiseen. Voimakasta melua aiheuttavat toimenpiteet ovat kielletty kaakkurin pesintäaikaan 15.4.-31.8.välisenä aikana.

Lupamenettelyiden yhteydessä on esitettävä hankkeen pohjalta laadittu meluntorjuntasuunnitelma, jossa tulee esittää rakentamisen ja toiminnan aikaiset melun torjuntamenetelmät, -rakenteiden suunnitelmat sekä melun torjunnan seurantasuunnitelma, jotka tulee hyväksyttävä ympäristönsuojeluviranomaisella.

Erityismääräys 2 (em-2) kuuluu:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on varmistuttava siitä, etteivät Myllypuron (FI0345001) Natura-alueen valuma-alueella suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden ja veden laadun säilymiseen.

Lupamenettelyiden yhteydessä on esitettävä hankkeen pohjalta laadittu hulevesisuunnitelma, jossa tulee esittää rakentamisen ja toiminnan aikaiset hulevesien hallintamenetelmät, hallintarakenteiden suunnitelmat sekä hulevesien hallinnan seurantasuunnitelma, jotka tulee hyväksyttävä ympäristönsuojeluviranomaisella.”

Natura-alueen suojeluarvoja turvaavien merkintöjen sisällyttäminen yleismääräysten sijaan kaavamerkintä- tai aluevarauskohtaisiin merkintöihin kohdistaa suojeluarvoja turvaavat toimet erityisesti niille kaava-alueen osille, joissa turvaavat toimet ovat tarpeen.

Puutermiinalin aluevarauksen kaava-alueen pohjoisosassa ELY-keskus toteaa olevan uusi aluevaraus voimassaolevaan osayleiskaavaan verrattuna.

Sekä termiinalin rakennusvaiheessa alueen tasoituksen ja louhinnan aikana että puutermiinalin toiminta-aikana vaikutukset voivat ulottua melun osalta Kaakkurijärvien ja hulevesivaikutusten osalta Myllypuron Natura 2000 -alueille. ELY-keskus katsoo, että ko. aluevarauksen määräykseen tulee sisällyttää tieto alueen sijoittumisesta näiden em. Natura 2000 -alueiden vaikutusalueelle sekä riittävän yksityiskohtaiset määräykset Natura-alueiden suojeluperusteiden turvaamiseksi sekä alueen rakentamisen että toiminnan aikana. Melun osalta aluetta koskevaan määräykseen on mm. mahdollista sisällyttää vaatimus erillisestä meluntorjunta-suunnitelmasta, jossa määritellään tarkemmin ne toimenpiteet, joilla melua rakentamis- ja toimintavaiheissa vähennetään juuri Kaakkurijärvien Natura-alueen suuntaan. Vähintään puutermiinalin aluetta koskevien määräyksien tulee sisältää vastaavat täsmennykset kuin muidenkin ko. Natura-alueiden vaikutus-alueilla sijaitsevien kaavamerkintöjen.

Luontoselvitysten riittävyys ja hajuheinäesiintymien turvaaminen

Kaavan valmisteluaineistosta antamassaan lausunnossa ELY-keskus on pitänyt perusteltuna kaavan tausta-aineistona käytettävän luontoarvotiedon ajantasaisuutta. Erityisesti ELY-keskus on katsonut tarpeelliseksi kaava-alueelle sijoittuvien rauhoitetun, valtakunnallisesti silmälläpidettävän (NT) ja luontodirektiivin liitteen IV b-lajin, hajuheinän, esiintymien louhikoiden nykytilanteen ja lajille soveltuvuuden tarkistamisen. ELY-keskus toteaa,

Puutermiinalin aluevarausta on pienennetty. Aluevarauksen E-PT pohjois- ja itärajoja ja on siirretty noin 150 metriä. Nähtävillä olleen ehdotuksen aluevaraus oli noin 35 hehtaaria. Hyväksymiskäsittelyyn menevän yleiskaavan aluevaraus on 20 hehtaaria.

Puutermiinalialueen itäpuolelle on jätetty voimassa olevan yleiskaavan mukainen maanvastaanottoalue (E/V), joka mahdollistaa Tampereen puolella sijaitsevan maanvastaanottoalueen laajentamisen tarvittaessa.

Molemmille alueille (E-PT ja E/V) on osoitettu osa-alue hulevesien viivyttämiseen tarkoitettulle altaalle tai kosteikolle (hule-1).

Terminiinalialueen E-PT määräys on muutettu muotoon:

”Erityisalue puu- ja biomassatermiinalia varten. Alueen yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee huomioida melun- ja pölyntorjunta, hulevesien hallinta, metsätuhojen estäminen sekä liikenteen toimivuus ja turvallisuus.”

Terminiinalialuetta koskevat lisäksi edellä mainitut erityismääräykset 1 ja 2 (em-1 ja em-2).

Terminiinalin toteuttaminen edellyttää virkistysreitin siirtämisen. Nähtävillä olleeseen kaavaehdotukseen verrattuna virkistysreitin ympärille jää enemmän metsää, jolloin puutermiinalialueen vaikutusten leviäminen reitille ovat paremmin hallittavissa.

Voimassa olevaa osayleiskaavaa varten tehtyjä luontoselvityksiä ja niihin vuosina 2016 ja 2017 tehtyjä täydennyksiä pidettiin kaavan laatimista ja sen vaikutusten arviointia varten riittävinä.

Hajuheinän osalta Isokorven esiintymä on tarkistettu kesällä 2016 ja todettu elinvoi-

ettei edellä mainittuja ajantasaisia selvityksiä ole ollut käytettävissä kaava-ehdotusta laadittaessa.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan kaava-alueen keskiosan (Isokorpi) hajuheinäesiintymän lisäksi Myllypuronkadun eteläpuolen (Juhansuo) haju-heinäesiintymä tulee turvata riittävällä kaavamerkinnällä ja -määräyksellä.

Lisäksi ELY-keskus katsoo, että hajuheinäesiintymiä koskevia määräyksiä tulee tämentää ehdotuksessa esitetystä, jotta määräykset turvaavat riittävällä tavalla lajin tarvitseman kosteuden säilymisen. Määräys tulee esittää muodossa: "Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisen EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainitun lajin esiintymisalueen suojavyöhyke, joka tulee säilyttää luonnontilaisena (erityisesti kosteusolosuhteet ja pienilmasto). Esiintymisaluetta koskevalla valuma-alueella tulee turvata lajin tarvitseman kosteuden säilyminen." Samoin kaavakarttaan merkinnällä ty-merkittyä alueen osan, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia, määräystä tulee tarkentaa seuraavasti: "Hajuheinän esiintymisaluetta koskevalla valuma-alueella tulee turvata lajin tarvitseman kosteuden säilyminen."

Valmisteluaineistosta antamassaan lausunnossa ELY-keskus on edellyttänyt kaava-alueen keskiosan (Isokorpi) hajuheinäesiintymän 15 hehtaarin laajuisen valuma-alueen jättämistä kokonaan rakentamiselta vapaaksi. Mikäli kaavaehdotuksessa esitetään Testirandankadun pohjoispuolen hajuheinäesiintymän valuma-alueelle tieliikenteen yhteystarve-merkintää, tulee ELY-keskuksen näkemyksen mukaan merkinnän sisältää hajuheinän säilymisen kannalta tärkeän vesitalouden luonnontilaisuuden turvaava määräys.

Kysymykseen voi esimerkiksi tulla tien rakentamista koskeva määräys, jolla hulevedet johdetaan tierakenteen läpi niin, että lajin kosteusolosuhteet turvaava valuma-alue voidaan säilyttää riittävänä.

maiseksi.

Juhansuon esiintymän alueella aloitettiin elvytystoimet vuonna 2014 (*NCC Roads Oy ja Villi Vyöhyke Ry*). Vuosien 2014-2017 maastotarkastuksissa sieltä ei ole löytynyt hajuheiniä. Kohteen seurannasta vastaa toiminnanharjoittaja. Tampereen rajalla oleva esiintymä on vahvistettu hävinneeksi, eikä sitä ole merkitty sen vuoksi kaavakartalle. Lisäksi kaava-alueella sijaitsevat potentiaaliset hajuheinän kasvupaikat on tarkistettu vuonna 2014, eikä muita esiintymiä löytynyt (*Kalliovirta M. 2014: Hajuheinäesiintymien kartoitus Nokian ja Tampereen rajalla*).

Isokorven ja Juhansuon hajuheinäesiintymät on merkitty kaavakartalle S4-rajauksilla, joiden laajuus on sama kuin voimassa olevassa osayleiskaavassa.

Niitä koskeva kaavamääräys on muutettu muotoon: "Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisen EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainitun lajin esiintymisalue, joka tulee säilyttää luonnontilaisena."

Isokorven hajuheinäesiintymälle on lisäksi rajattu valuma-alue (ty-1) hulevesiselvityksen mukaisella rajauksella. Sitä koskeva kaavamääräys on muutettu muotoon: "Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisen EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainitun lajin esiintymisaluetta koskeva valuma-alue, jolla tulee turvata lajin tarvitsemien pienilmasto- ja kosteusolosuhteiden säilyminen."

Juhansuon esiintymälle ei ole osoitettu vastaavaa valuma-aluetta, koska valuma-alue ulottuu voimassa olevan maa-ainesten ottoluvan alueelle. Luvan mukaisesti alue voidaan louhia, eikä alue säily pienilmasto ja kosteusolosuhteiltaan nykyisen kaltaisena.

Tieliikenteen yhteystarve-merkintä on poistettu yleiskaavakartalta.

Kaavaratkaisu supistaa myös seudullisesti merkittävää viheryhteyttä, johon liittyy myös maakuntakaavan ulkoilureitti. Jatkosuunnittelussa on tarpeen varmistaa jäljelle jäävän ekologisen yhteyden riittävyys ja laatu.

Yleiskaavalla ei supisteta viheralueiden ja yhteyksien muodostamaa kokonaisuutta.

Jollain kohdalla viheralueen ja rakennettavaksi tarkoitettun alueen rajoja on siirretty suhteessa voimassa olevaan yleiskaavaan, mutta siirtoa on tapahtunut molempiin suuntiin.

Viheryhteydet levenevät Isokorven kohdalla ja kaava-alueen pohjoisosassa merkittävästi.

Viheraluetta tai suojaviheraluetta osoitetaan yhteensä noin 297 hehtaaria. Voimassa olevassa yleiskaavassa niitä oli osoitettu yhteensä noin 240 hehtaaria.

Maakuntakaavassa osoitettu etelä-pohjoissuuntainen ulkoilureitti Kankaantaan alueelta kohti Koukkujärven majaa on nykytilanteessa menettänyt laatuaan, kun reitin varrelle on toteutettu 110 kV voimalinja.

Maakuntakaavan ulkoilureitti-merkintä kuitenkin toteutuu.

Reitti on osoitettu kaavakartalla pääosin ulkoilureittimerkinnällä.

Reitti kuitenkin risteää alueen pääkokoojakadun kanssa, jolloin se joudutaan rakentamaan tien ali. Tien alitus edellyttää merkittäviä muutoksia nykyiseen reittiin. Tältä merkittävästi muuttuvalta osaltaan reitti on osoitettu ulkoilureitti-merkinnän sijaista kevyen liikenteen yhteys-merkinnällä.

Reitti voidaan toteuttaa laadukkaana. Maakuntakaava ei edellytä, että reitti olisi hiihtokelpoinen.

Laadukas hiihtoreittien kokonaisuus alkaa Koukkujärven eritasoliittymän viereen toteutulta pysäköintialueelta. Reitit yhdistyvät Alisenjärven hiihtoreitteihin valtatie 11 ete-

Liikenne

Valtatiet 3 ja 11 palvelevat valtakunnallista ja maakuntien välistä pitkämatkaista liikennettä. 1.8.2018 voimaan tulleeseen Lakiin liikennejärjestelmästä ja maanteistä on sisällytetty (4 § 3 mom) pykälä valtakunnallisesti merkittävään runkoverkkoon kuuluvista maanteistä, jotka yhdistävät valtakunnallisesti ja kansainvälisesti suurimmat keskukset ja solmukohtat ja palvelevat erityisesti pitkänmatkaista liikennettä. Liikenne- ja viestintäministeriön asetuksella säädetään tarkemmin siitä, miltä osin maantiet kuuluvat runkoverkkoon. Valtatie 3 on suunniteltu sisällytettäväksi runkoverkkoon. Pääteillä kuten runkoteillä tavoitellaan liikenteellisesti korkeaa palvelutasoa maankäytön ohjauksen, liittymien määrän rajoittamisen sekä teiden parantamisen keinoin. Pääteillä on tavoitteena myös sujuva nopeustaso. Maankäytön kehittäminen pääteiden ympäristöissä ei saa aiheuttaa pitkämatkaiselle valtakunnalliselle liikenteelle liikenneturvallisuus- eikä sujuvuushaittoja.

Maankäyttöalueiden sisäinen niin ajoneuvo- kuin kevytkin liikenne on hoidettava rinnakkaiskatu-yhteyksien kautta. Pirkanmaan ELY-keskus korostaa Kyynejärvi-Juhansuon alueella jo voimassa olevassa osayleiskaavassa olevan yhtenäisen Koukkujärventien ja Kolmenkulman-tien välisen sekä tästä edelleen valtatie 3 ylittävän Kolmihaarankadulle jottavan kadun liikenteellistä merkittävyyttä etenkin valtateiden 3 ja 11 liikenteen toimivuuden ja turvallisuuden kannalta. ELY-keskus katsoo, että sujuva ja houkutteleva rinnakkaiskatu tulee toteuttaa maankäytön kanssa samassa aikataulussa, jotta voidaan estää lyhytmatkaisen paikallisen liikenteen ohjautuminen valtateille 3 ja 11.

Valtatiellä 11 oleva Koukkujärven eritasoliittymän pohjoinen ramppialue tulee esittää osayleiskaavassa esitettyä laajempänä jo rakennetun aluevarauksen mukaisena merkinnällä LT.

Osayleiskaavan hulevesien käsittelyä koske-

läpuolella. Nyt laadittavalla yleiskaavalla ei ole vaikutusta tähän olemassa olevaan laadukkaaseen ulkoilureittien verkostoon.

Valtatien 11 rinnakkaistie on osoitettu voimassa olevan osayleiskaavan mukaisesti.

Nähtävillä olleen kaavaehdotuksen tieliikenteen yhteystarve-merkinnät on poistettu.

Eritasoliittymä on osoitettu toteutuneen mukaan merkinnällä LT.

va määräys on asianmukainen valtateiden 3 ja 11 kannalta. ELY-keskus kuitenkin korostaa, että valtateiden kuivatusjärjestelmien mitoituksessa ei ole huomioitua maankäytön synnyttämien hulevesien määriä. Alueen rakentamisen aiheuttamien mahdollisten valtateiden kuivatusjärjestelmien, mm. laskuojien ja rumpujen, sekä tien muiden rakenteiden muutosten toteuttamien kuuluu alueiden maankäytön toteuttajalle. Pirkanmaan ELY-keskus ottaa tarkemmin kantaa alueen kuivatusjärjestelyihin, mainoksiin sekä muihin alueen rakenteen yksityiskohtiin asemakaavojen laadinnan yhteydessä.

Pirkanmaan ELY-keskus haluaa vielä tuoda esille, että jo olemassa olevaa maankäyttöä palvelevien, mutta ennen kaikkea maankäytön laajenemisesta ja kehittämisestä aiheutuvien liikenteeseen liittyvien selvitysten tekeminen sekä maantieverkon huomattavienkin investointien suunnittelu ja toteuttaminen ovat pääosin kuntien ja muiden tahojen vastuulla.

Kauppaa koskevien kaavamääräysten osalta tulisi huomioida, että 1.5.2017 voimaan tulleen maankäyttö- ja rakennuslain muutoksen jälkeen alle 4 000 k-m² myymälät eivät ole enää vähittäiskaupan suuryksiköitä elleivät ne muodosta lain 71 d §:ssä määriteltäviä myymäläkeskittymiä eikä niitä pääsääntöisesti tulisi yleiskaavan määräyksillä ohjata.

Ko. määräykset annetaan asemakaavoituksen yhteydessä.

Vähittäiskaupan suuryksiköiden sijaintia, määrä ja laatua ohjataan maakuntakaavamukaisesti.

Valtatien 3 eritasoliittymän ympärillä olevat alueet on osoitettu merkinnällä KM-1:

”Kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön. Alueelle saa sijoittaa yhteensä 45 000 k-m² erikoiskauppaa. Tästä 3000 k-m² saa olla keskustahakuista erikoiskauppaa ja loput tilaa vaativaa erikoiskauppaa.”

Teollisuus- ja varastoalueen (T-1) ja työpaikka-alueen (TP-2) määräykset ovat voimassa olevan yleiskaavan mukaisia, jolloin on ollut tarvetta kieltää päivittäistavarakauppan sijoittumista.

Kiertotaloustoiminnan kehittämiseksi Kyynijärven alueen ja kaava-alueen keskiosan teollisuus- ja varastoalueet on osoitettu merkinnällä T-2, jonka määräys kuuluu:

*”Teollisuus- ja varastoalue.
Alueelle saa sijoittaa kiertotalouteen ja jät-*

<p>Kaava-alue on erityisen merkittävä kehitettäessä kiertotalouden toimintaa kaupunkiseudun ja laajemminkin mittakaavassa. Pirkanmaan ELY -keskuksen näkökulmasta on kuitenkin välttämätöntä, että ennen kaavan hyväksymistä varmistetaan, että se ei ole ristiriidassa Natura 2000 -alueiden suojelutavoitteen kanssa.</p>	<p><i>teenkäsittelyyn liittyviä toimintoja. Liike- ja toimistotiloja voidaan rakentaa enintään 10 % rakennetusta kerrosalasta.”</i></p> <p>Yleiskaava ei tehtyjen muutosten jälkeen ole ristiriidassa Natura-alueiden suojelutavoitteen kanssa. Yleiskaava ohjaa varsin tiukasti huomioimaan suojelutavoitteet alueen jatkosuunnittelussa ja toteuttamisessa.</p>
<p>Pirkanmaan maakuntamuseo 3.8.2018</p> <p>Yksikön päällikkö Tuija-Liisa Soininen ja tutkija Vadim Adel:</p> <p>Kaavahanketta varten on suoritettu arkeologinen inventointi, josta on käytävissä kaksi raporttia - alueen pääosasta ja pohjoisesta laajennusalueesta (Mikroliitti Oy, 2017). Raporttien mukaan kaava-alueella ei ole kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä muita kulttuurihistoriallisia jäännöksiä.</p> <p>Maakuntamuseo huomauttaa, että kummas-takin raportista puuttuu kartta tarkastetuista alueista. Lisäksi raporteissa ei ole käytetty isojakokarttoja - vanhinta alueen maankäytön ja -omistuksen historiaa koskevaa aineistoa. Raportteja on täydennettävä näiltä osin.</p> <p>Historiallisen kartta-aineiston perusteella kaava-alueen koillis- ja pohjoisosassa on kulkenut kahden kylän välinen raja, johon liittyvään rajapisteeseen Paskolammen pohjoiskoillispuolella saattoi liittyä vanha rajamerkki. Historiallisia rajamerkkejä suojellaan kiinteinä muinaisjäännöksinä tai muina kulttuuriperintökohteina. Jos em. kohdetta ei ole tarkastettu, inventointia on täydennettävä myös sen osalta.</p> <p>Kaava-alueen itäraja noudattaa historiallista kahden jakokunnan - Kankaantaan ja Harjun - rajaa. Raportin mukaan siihen liittyviä rajamerkkejä on inventoitu Tampereen Kolmenkulman inventoinnin yhteydessä (Mikroliitti Oy, 2016). Tiedot tai kartta tuolloin tarkaste-</p>	<p>Arkeologista selvitystä on täydennetty lausunnon edellyttämällä tavalla.</p> <p>Rajamerkki on inventoitu. Se on osoitettu kaavakartalla suojelu/muinaismuistokohde-merkinnällä.</p>

<p>tuista historiallisen rajalinjan osuuksista/pisteistä on syytä lisätä nyt käsillä olevaan selvitysaineistoon sen riittävyden varmistamiseksi.</p> <p>Pirkanmaan maakuntamuseo voi ottaa kantaa kaavaehdotukseen saatuaan täydennetyt arkeologiset raportit alueesta. Muun kulttuuriympäristön osalta maakuntamuseolla ei ole hankkeesta huomautettavaa.</p>	
<p>Pirkanmaan liitto 18.9.2017 Pirkanmaan maakuntahallitus 20.8.2018 § 109</p> <p>Luonnosvaiheen lausuntoihin laadituissa vastineissa Nokian kaupunki toteaa mm, että maakuntakaavaa koskevat selostuksen osat on tarkistettu. Lisäksi todetaan, että meluvaikeus ei kaavalla määrättyjen meluntorjuntatoimenpiteiden jälkeen ulotu Kaakkurijärvien Natura-alueelle ja hulevesivaikutukset Myllypuroon ovat hallittavissa viivytyrakentein, ja että Nokian kaupungin tarkoituksena on ostaa virkistykseen maata kaava-alueen pohjoisosasta. Näiltä osin voidaan katsoa, että Pirkanmaan liiton luonnosvaiheen lausunnossa esittämät ohjeistukset on pääosin otettu huomioon.</p> <p>Maakuntakaavassa Kolmenkulman alueelle on osoitettu työpaikka- ja kaupallisten palveluiden aluetta, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön (KMt).</p> <p>Maakuntakaavamääräyksessä todetaan, että alue soveltuu työpaikkatoimintojen lisäksi seudullisesti merkittävän paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan alueeksi. Kyynejärvi-Juhansuon osayleiskaavaehdotuksen yleismääräyksistä selviää, että myös yleiskaavassa alueelle osoitetaan merkittävä määrä paljon tilaa vaativan erikoiskaupan kerrosalaa, ja siksi ko. alueella olisi tarkoituksenmukaista käyttää KM-merkintää. Vähintään tulee todeta mahdollisuus paljon tilaa vaativan vähittäiskaupan suuryksikön toteuttamiseen.</p>	<p>Valtatien 3 eritasoliittymän ympärillä olevat alueet on osoitettu merkinnällä:</p> <p><i>”Kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön. Alueelle saa sijoittaa yhteensä 45 000 k-m² erikoiskauppaa. Tästä 3000 k-m² saa olla keskustahtakuista erikoiskauppaa ja loput tilaa vaativaa erikoiskauppaa.”</i></p>

Puuterminaalien ja maa-ainesten kierrätysalueen osalta Pirkanmaan liitto korostaa, että tarve terminaaleille on jo olemassa. Myös osayleiskaavaselostuksessa todetaan puuterminaalien sijoittamisen olevan yksi keskeinen syy yleiskaavan laatimiselle. Kymmenen vuotta kestävä maanotto korostuu terminaali-alueen tavoitelaan nähden, puuterminaalitoiminnan jäädessä maanottoon verrattuna toissijaiseksi asiaksi.

Osayleiskaavan laadinnassa on tärkeää ottaa huomioon maakuntakaavassa osoitettujen teollisuus- ja varastoalueiden (T) merkitys seudullisesti merkittävänä teollisuuskeskittymänä. Näitä teollisuusaluevarauksia on koko maakuntakaavan alueella varsin harvalukuisen määrä, ja siksi niiden toteutumista teollisuusalueina tulee vaalia. Ko. aluevaraukset sijaitsevat pääosin taajamarakenteen ulkopuolella niiden teollisuustoiminnan laadun tai ympäristövaikutusten vuoksi.

Tästä syystä osayleiskaavan keskialueen EO/t-1 sekä viereisen T-1 –aluevarauksen kaavamääräyksissä liike- ja toimistotilojen suhde teollisuustoimintojen kerrosalaan tulee tarkistaa maakuntakaavan tavoitteen mukaiseksi.

Lisäksi E- ja T-1 –alueita sekä vaara-alueita koskevat kaavamääräykset olisi tarkoituksenmukaista kirjata yleismääräysten sijasta aluevarauskohtaisiin kaavamääräyksiin.

Maakuntakaavan ohjeellista päärataa koskevia, ympäristökysymyksiin ja radan toteutumiseen liittyviä suunnittelumääräyksiä ei ole kirjattu osayleiskaava-määräyksiin; tältä osin kaavamääräyksiä tulee täydentää.

Lisäksi yleiskaavasunnittelussa on hyvä ottaa huomioon, että Tampereen läntisen rautayhteyden selvitysten mukaisesti pohjoisen suunnasta yhteys Porin radalle erkanee länti-

Terminaalialuetta on pienennetty.

ks. vastine Pirkanmaan ELY-keskukselle.

Puuterminaalialue on mahdollista toteuttaa ilman merkittävää maa-ainesten ottamista.

Maakuntakaavan tavoite on otettu huomioon. Kiertotaloustoiminnan kehittämiseksi Kyynijärven alueen ja kaava-alueen keski-osan teollisuus- ja varastoalueet on osoitettu merkinnällä T-2, jonka määräys kuuluu:

”Teollisuus- ja varastoalue.

Alueelle saa sijoittaa kiertotalouteen ja jäteenkäsittelyyn liittyviä toimintoja.

Liike- ja toimistotiloja voidaan rakentaa enintään 10 % rakennetusta kerrosalasta.”

Käytössä olevat laajat maa-ainesten otto-alueet Tampereen rajan tuntumassa on osoitettu merkinnällä EO/T-2, jonka määräys kuuluu:

”Maa-ainesten ottoalue, joka ottamisen päätyttyä asemakaavoitetaan teollisuus- ja varastoalueeksi.

Alueelle saa sijoittaa kiertotalouteen ja jäteenkäsittelyyn liittyviä toimintoja.

Liike- ja toimistotiloja voidaan rakentaa enintään 10 % rakennetusta kerrosalasta.”

Vaara-alueen merkintä on muutettu muotoon:

va-2 *”Vaara-alue.*

Alueelle ei saa sijoittaa rakennuksia eikä pysyviä työpaikkoja. Lupamenettelyjen yhteydessä on pyydettävä turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausunto.”

Ohjeellisen pääradan merkintä on muutettu muotoon:

”Ohjeellinen päärata.

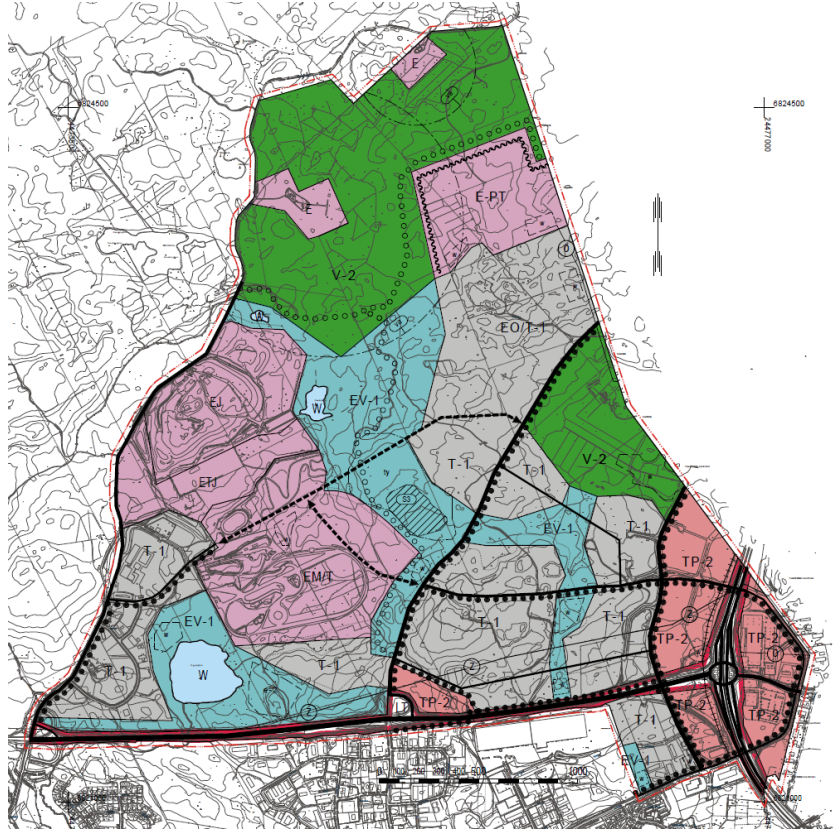
Maankäytön suunnittelulla tai toteutuksella ei saa estää varauksen myöhempää toteut-

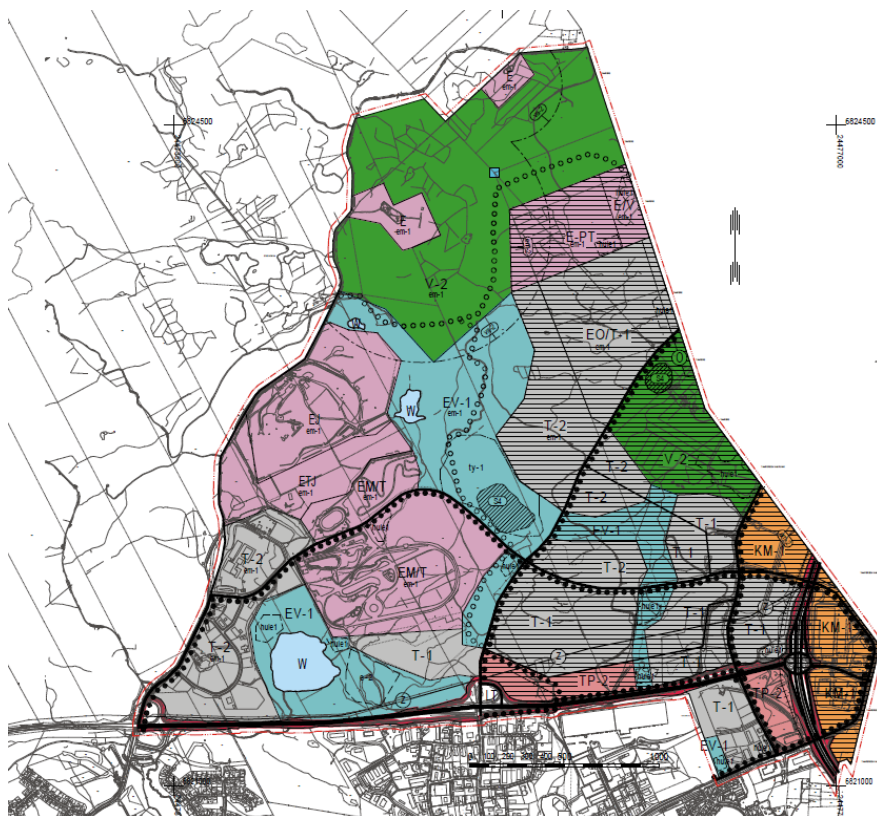
seltä radalta osayleiskaava-alueita rajaavan Rounionkadun eteläpuolella.	<i>tamista.”</i> Ratayhteys Porin radalle otetaan huomioon jatkosuunnittelussa. Yleiskaava-alueita ei laajenneta koskemaan lausunnossa esitettyä aluetta.
Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) Ylitarkastaja Hannu Kononen 5.7.2018 Ei huomautettavaa kaavaehdotuksesta.	Lausunto merkitään tiedoksi.
Ylöjärven kaupunki Kaupunginarkkitehti Timo Rysä 30.7.2018 Kaavan keskeiset tavoitteet ja suunnitteluratkaisut ovat tarkentuneet ehdotusvaiheessa loogisesti valmisteluvaiheen kaava-aineiston pohjalta. Kaava-alueen liikenneverkkoa on tarkistettu Tampereen puolella vahvistuneen asemakaavan nro 8189 katualueille esitettyjen aluevarausten ja Ylöjärven kaupungin valmisteluvaiheessa antamassa lausunnossa esille tuotujen näkökulmien pohjalta. Kaavakartan koillisosalta on jätetty ehdotusvaiheessa pois tieliikenteen yhteystarvetta koskeva merkintä, jonka ylikunnallisen jatkuvuuden haasteet tuotiin esille Ylöjärven kaupungin valmisteluvaiheessa antamassa lausunnossa. Lausunnon antajan näkemyksen mukaan kaavaehdotuksessa esitetyt suunnitteluratkaisut mahdollistavat alueen kehittämisen alueen erityispiirteet, kaava-aluekohtaiset ja ylikunnalliset tavoitteet huomioiden.	Lausunto merkitään tiedoksi.
Tampereen kaupunki ei jättänyt lausuntoa eikä pyytänyt lisäaikaa lausunnon jättämiselle.	-
Liikennevirasto ei jättänyt lausuntoa eikä pyytänyt lisäaikaa lausunnon jättämiselle.	-
Muistutukset	Kaavoituksen vastine
Kaavaehdotuksesta ei jätetty muistutuksia.	-

4.3.4.1 Kaavaehdotukseen nähtävillä pidon jälkeen tehdyt muutokset

Nähtävillä ollut 14.6.2018 päivätty osayleiskaavaehdotus.

Hyväksymiskäsittelyyn menevä 19.2.2019 päivätty yleiskaavaehdotus.

Nähtävillä olleeseen yleiskaavaehdotukseen on tehty lausuntojen mukaisia muutoksia. Muutoksia on tehty pääasiassa kaavan määräyksiin ja osa-aluemerkintöihin, mutta myös aluevarauksia on muutettu vähäisesti. (ks. myös vastineet ehdotuksesta saatuihin lausuntoihin)

Natura-alueita koskevat suojelutavoitteet on sidottu kaavamerkintöihin yleismääräyksen sijasta. Myllypuron Natura-alueen valuma-alueelle on osoitettu rasterimerkintä ja erityismääräys-2 (em-2). Kaakkurijärvien Natura-alueen suojelutavoitteita koskeva erityismääräys-1 on lisätty alueille, joiden meluvaikutus saattaa ulottua Natura-alueille asti.

Kyynijärven kaupunginosan ja kaava-alueen keskiosan teollisuus- ja varastoalueiden kaavamääräys on muutettu maakuntakaavan mukaisesti teollisuus- ja varastoalueeksi, jolle saa sijoittaa myös kiertotalouteen ja jätteenkäsittelyyn liittyviä toimintoja (T-2). Kyynijärven teollisuusalueen ja valtatie 11 välissä oleva suojaviheralue on osoitettu teollisuusalueeksi (T-2).

Valtatien 3 liittymän ympärille osoitetut työpaikka-alueet on muutettu Kaupallisten palvelujen alueeksi, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön. Alueille saa sijoittaa yhteensä 45 000 k-m² erikoiskauppaa. Tästä 3000 k-m² saa olla keskustahakuista erikoiskauppaa ja loput tilaa vaativaa erikoiskauppaa (KM-1).

Puu- ja biomassaterminaalin aluevarausta (E-PT) on kokonaisuudessa pienennetty noin kymmenellä hehtaarilla. Alueen pohjoisrajaa on siirretty noin 150 metriä etelämmäs, jolloin virkistysreitille jää enemmän etäisyyttä terminaalin alueeseen. Myös alueen itärajaa on siirretty noin 150 metriä, jolloin voimassa olevan yleiskaavan mukaiselle maa-ainesten läjitysalueelle jää tilaa Tampereen rajalla. Puuterminaalin aluetta on laajennettu vähäisesti länteen päin maaston muotojen mukaisesti. Terminaalialueelle on osoitettu hulevesien viivytysalue (hule-1).

Vanha rajamerkin paikka on osoitettu suojelu/muinaismuistokohde-merkinnällä.

Valtateiden 3 ja 11 alueet (LT) on osoitettu toteutuneen tilanteen ja kiinteistörajojen mukaisesti. Tieliikenteen yhteystarve-merkinnät on poistettu. Alueen pääkokoojakadut osoitetaan voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti.

5 OSAYLEISKAAVAN KUVAUS

5.1 Kaavan rakenne ja mitoitus

Osayleiskaava tukeutuu maakuntakaava 2040 ratkaisuihin. Alueelle on osoitettu valtatie 11 varrelle työpaikkojen ja toimitilojen alueita, valtatie 3 liittymän ympärille toimitilojen ja kaupan alueita ja etäämmäs alueen keskelle ja Koukkujärventien varrelle teollisuus- ja varastoalueita sekä jätteenkäsittelyn ja jätevedenpuhdistamon alueet. Alueen pohjoisosaan Tampereen rajalle osoitetaan puu- ja biomassaterminaali sekä maavastaanottoalue.

Alueen keskelle ja pohjoisosaan osoitetaan maakuntakaavan mukaisesti ekologisiksi yhteyksiksi ja virkistyskäyttöön tarkoitettuja metsäalueita. Yleiskaavalla annetaan Natura-alueiden suojelutavoitteiden turvaamista koskevat määräykset.

Osayleiskaavan alueelle ei osoiteta asumista.

Osayleiskaava-alueen kokonaispinta-ala on noin 836,9 hehtaaria. Siitä virkistykseen, suoja- viheralueiksi ja vesialueiksi osoitetaan yhteensä noin 307,7 hehtaaria eli noin 37 %.

Asemakaavoitettavaksi tonttimaaksi tarkoitettua aluetta (T-1, T-2, EO/T-2, TP-2 ja KM-1) osoitetaan yhteensä noin 312,4 hehtaaria eli noin 37,5 %.

Jätteenkäsittelyn ja teknisen huollon alueiksi ja muiksi erityisalueiksi (EJ, ETJ, EM/T, E-PT, E/V ja E) on osoitettu yhteensä 178,8 hehtaaria eli noin 21,5 %.

Liikennealueeksi (LT) osoitetaan valtateiden 3 ja 11 alueet, yhteensä 34,6 hehtaaria eli noin 4 %.

5.2 Palvelut

Kaavalla ei osoiteta erityisesti julkisille tai yksityisille palveluille tarkoitettuja aluevarauksia.

Alueelle osoitetaan kaupallisia palveluita valtatie 3 liittymän tuntumaan. Merkintä KM-1 mahdollistaa maakuntakaavan mukaiset 45 000 k-m² tilaa vaativan erikoiskaupan aluevarauksia. Valtatie 11 varrella olevalla työpaikka-alueella kaupalliseen toimintaan tarkoitettu rakentaminen voi sijaita alle 3000 k-m² yksiköissä.

Suurimalle osalle yleiskaava-aluetta on tavoitteena laatia asemakaava, jolloin niistä tulee Nokian Veden toiminta-aluetta.

5.3 Aluevaraukset ja muut merkinnät

em-1

Erityismääräys-1.

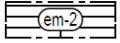
Yksityiskohtaisessa suunnittelussa ja toteuttamisessa on varmistuttava siitä, etteivät Kaakkurijärvien (FI0333004) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää meluvaikutuksien ja linnustoon kohdistuvien vaikutusten ehkäisemiseen. Voimakasta melua aiheuttavat toimenpiteet ovat kielletty kaakkurin pesintäaikaan 15.4.-31.8.välisenä aikana.

Lupamenettelyiden yhteydessä on esitettävä hankkeen pohjalta laadittu meluntorjuntasuunnitelma, jossa tulee esittää rakentamisen ja toiminnan aikaiset meluntorjunnan menetelmät, -rakenteiden suunnitelmat sekä -seurantasuunnitelma, jotka tulee hyväksyttävä ympäristönsuojeluviranomaisella.

Erityismääräys-merkintä on osoitettu Kaakkurijärvein Natura-aluetta lähellä oleville aluevarauksille, joilta selvityksen mukaan saattaa aiheutua meluvaikutuksia Natura-alueelle.

NOKIAN KAUPUNKI

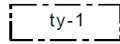
Erityismääräys-2.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on varmistuttava siitä, etteivät Myllypuron (FI0345001) Natura-alueen valuma-alueella suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden ja veden laadun säilymiseen. Lupamenettelyiden yhteydessä on esitettävä hankkeen pohjalta laadittu hulevesisuunnitelma, jossa tulee esittää rakentamisen ja toiminnan aikaiset hulevesien hallintamenetelmät, hallintarakenteiden suunnitelmat sekä hulevesien hallinnan seurantasuunnitelma, jotka tulee hyväksyttävä ympäristönsuojeluviranomaisella.

Erityismääräys-merkintä on osoitettu Myllypuron Natura-alueen valuma-alueella oleville aluevarauksille.

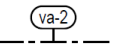

Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisen EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainitun lajin esiintymisalue, joka tulee säilyttää luonnontilaisena.

Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisen EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainitun lajin esiintymisaluetta koskeva valuma-alue, jolla tulee turvata lajin tarvitsemien pienilmasto- ja kosteusolosuhteiden säilyminen.

Merkinnöillä on osoitettu hajuheinän (*Cinna latifolia*) esiintymisalue (S3) ja esiintymän valuma-alue (ty). Alueen pääkäyttötarkoituksena on suojaviheralue (EV-1) ja virkistysalue (V).

Vaara-alue.

Alueelle ei saa sijoittaa rakennuksia eikä pysyviä työpaikkoja. Lupamenettelyjen yhteydessä on pyydettävä turvallisuus- ja kemikaaliviraston lausunto.

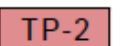
Merkinnällä on osoitettu turvallisuus- ja kemikaaliviraston edellyttämä suojavyöhyke kaava-alueen pohjoisosassa sijaitseville erityisvarastoalueille. Alueella tehtävistä toimenpiteistä on pyydettävä kemikaali- ja turvallisuusviraston lausunto. Alueen pääkäyttötarkoituksena on pääosin virkistysalue (V-2). Vaara-alue ulottuu osittain puu- ja biomassaterminaalin alueelle (E-PT) sekä pohjoisimpaan osaan teollisuus- ja varastoaluetta (T-2).

Kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön.

Alueille saa sijoittaa yhteensä 45 000 k-m2 erikoiskauppaa. Tästä 3000 k-m2 saa olla keskustahakuista erikoiskauppaa ja loput tilaa vaativaa erikoiskauppaa.

Merkinnällä on osoitettu valtatie 3 liittymän viereiset alueet, joille on asemakaavoitettu rakennusoikeutta kaupallisille toiminnoille.

Työpaikka-alue.

Alueelle saa sijoittaa liike- ja toimistotiloja sekä ympäristökuvallisesti näihin verrattavia teollisuus- ja varastotiloja.

Teollisuus- ja varastotiloja voidaan rakentaa enintään 50 % rakennetusta kerrosalasta.

Alueelle ei saa sijoittaa myyntipinta-alaltaan yli 400 m²:n suuruisia päivittäistavarakaupan myymälöitä.

Merkinnällä on osoitettu Kolmenkulmantien ja Öljytien liittymän viereinen alue valtatie 11 varrelta.

NOKIAN KAUPUNKI

T-1

Teollisuus- ja varastoalue.

Liike- ja toimistotiloja voidaan rakentaa enintään 50 % rakennetusta kerrosalasta.

Alueelle ei saa sijoittaa myyntipinta-alaltaan yli 400 m²:n suuruisia päivittäistavarakaupan myymälöitä.

Merkinnällä on osoitettu suurin osa Kolmenkulmantien länsipuolisista maankäyttövarauksista sekä valtatie 11 varrella olevat teollisuus- ja varastoalueet.

T-2

Teollisuus- ja varastoalue.

Alueella saa sijoittaa kiertotalouteen ja jätteenkäsittelyyn liittyviä toimintoja.

Liike- ja toimistotiloja voidaan rakentaa enintään 10 % rakennetusta kerrosalasta.

Merkinnällä on osoitettu Kyynijärven ns.Eco-3 alueen teollisuus- ja varastoalueet sekä suurin osa kaava-alueen pohjoisosan maankäyttövarauksista.

EO/T-2

Maa-ainesten ottoalue, joka ottamisen päätyttyä asemakaavoitetaan teollisuus- ja varastoalueeksi.

Alueelle saa sijoittaa kiertotalouteen ja jätteenkäsittelyyn liittyviä toimintoja.

Liike- ja toimistotiloja voidaan rakentaa enintään 10 % rakennetusta kerrosalasta.

Merkinnällä on osoitettu Myllypuronkadun pohjoispuoliset teollisuusalueeksi tarkoitetut alueet. Osalla alueella on voimassa maa-ainesten ottolupa. Alueet on tarkoitus tasata maa-aineksia ottamalla. Ottotoiminnan päätyttyä alueet asemakaavoitetaan. Alueelle voidaan sijoittaa kiertotalouteen liittyviä toimintoja.

V-2

Virkistysalue.

Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen, kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttötöyt tai niihin verrattavat toimenpiteet ovat alueella luvanvaraisia kuten MRL:n 128 §:ssä on säädetty. Alueella sallitaan vähäinen luonnonympäristön huomioonottava yleistä virkistystoimintaa palveleva rakentaminen.

Merkinnällä on osoitettu Juhansuon alue sekä kaavan pohjoisosan metsät. Vaara-alue-merkintä (va) rajoittaa virkistystoimintaa palvelevan rakentamisen sijoittumista kaavan pohjoisosassa.

Yleisen tien alue.

Merkinnällä on osoitettu valtateiden 3 ja 11 alueet.

E

E erityisalue.

Merkinnällä on osoitettu kaava-alueen pohjoisosassa olemassa olevat erityisvarastoalueet. Erityisalueille on määriteltä vaara-alueet (va-2).

NOKIAN KAUPUNKI

E/V

Maa-ainesten läjitysalue, joka läjityksen päätyttyä asemakaavoitetaan virkistysalueeksi.

Merikinnällä on osoitettu Tampereen puolella sijaitsevanseudullisen maavastaanottoalueen laajenemisalue.

E-PT

Erityisalue puu- ja biomassaterminaalia varten. Alueen yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee huomioida melun- ja pölyntorjunta, hulevesien hallinta, metsätuhojen estäminen sekä liikenteen toimivuus ja turvallisuus.

Merkinnällä on osoitettu uusi puuterminaalialue kaava-alueen pohjoisosaan. Aluetta ei ole tavoitteena asemakaavoittaa. Alueen lupamenettelyjä ohjataan yleiskaavan pohjalta.

EM/T

Moottoriajoneuvojen testaus- ja harjoittelualue, joka voidaan toiminnan päätyttyä asemakaavoittaa teollisuus- ja varastoalueeksi.

Merkinnällä on osoitettu toiminnassa olevat rengastestiradat, ajoharjoitteluradat sekä motocross ja speedway radat kaava-alueen keskiosassa. Alueet säilyvät pitkään nykyisessä käytössä. Mikäli toiminta muuttuu tai päättyy alueet voidaan asemakaavoittaa teollisuus- ja varastoalueiksi.

ETJ

Yhdyskuntateknisen huollon ja jätteenkäsittelyn alue.

Merkinnällä on osoitettu asemakaavoitettu jätevedenpuhdistamon alue sekä jätteenkäsittelykeskuksen rakentamisalue.

EJ

Jätteenkäsittelyalue.

Merkinnällä on osoitettu olemassa oleva jätteenkäsittelyalue ja jätteen loppusijoitusalue.

EV-1

Suojaviheralue.

Puiden kaataminen, kaivamis-, louhimis-, tasoittamis- ja täyttötöyt tai niihin verrattavat toimenpiteet ovat alueella luvanvaraisia kuten MRL:n 128 §:ssä on säädetty.

Merkinnällä on osoitettu valtatie 11 ja teollisuustoimintojen melualueella sijaitsevat viheralueet Kynnijärven ympärillä ja kaava-alueen keskellä.

W

Vesialue.

Merkinnällä on osoitettu olemassa olevat vesialueet.

Suojelu-/muinaismuistokohde.

Merkinnällä on osoitettu vanha rajapyykki kaava-alueen pohjoisosassa.

NOKIAN KAUPUNKI

 Moottoritie.

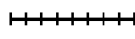
 Valtatie.

Merkinnöillä on osoitettu valtion tiet.

 Pääkokoojakatu.

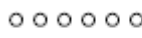
 Kokoojakatu.

Merkinnällä on osoitettu alueen pääkadut, joiden tarkempi linjaus määritellään asemakaavoituksen ja katusuunnitelmien yhteydessä.

 Ohjeellinen päärata.

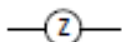
Maankäytön suunnittelulla tai toteutuksella ei saa estää varauksen myöhempää toteuttamista.

Merkinnällä on osoitettu maakuntakaavan mukainen ohjeellinen uusi päärata.

 Ulkoilureitti.

 Kevyen liikenteen reitti.

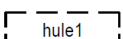
Merkinnällä on osoitettu alueelle kehitettävät ulkoilureitit ja kevyen liikenteen pääväylät.

 Johto tai linja.

z = voimalinja O = avo-oja, joka on merkittävä pintavalunnan purkureittinä toimiva avo-oja.

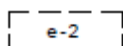
Merkinnällä voimalinja (z) on osoitettu olemassa oleva 110 kV voimajohto Melo-Kankaantaka ja sille johtava uusi voimajohto Lehtimäen sähköasemalta.

Merkinnällä avo-oja on osoitettu rakennettava hulevesiuoma, jota pitkin hulevesiä voidaan johtaa Tampereen puolelle. Hulevesiä on viivytettävä kiinteistökohtaisesti ennen Tampereen puolelle johtamista.

 Alueellinen hulevesien viivytysallas.

Alue tulee varata hulevesien käsittelyä varten toteutettavalle kosteikolle, laskeutusaltaalle tai lammikolle.

Merkinnällä on osoitettu ohjeelliset alueelliset hulevesien viivytykseen tarkoitetut hulevesialtaat. Altaiden sijainnit ja alustava mitoitus on määritelty hulevesiselvityksen pohjalta. Mitoitusta ei ole osoitettu yleiskaavakartalla. Altaiden sijainti ja mitoitus ratkaistaan asemakaavoituksen tai tarkemman suunnittelun yhteydessä. Osaa kaava-alueesta koskee erityismääräys-2, joka on otettava huomioon hulevesien hallinnan suunnittelussa ja altaiden rakentamisessa.

 Alueen osa, jota saa käyttää puhtaan maa-aineksen läjitysalueena.

Alueella tapahtuva toiminta ei saa aiheuttaa vesistön pilaantumista eikä likaantumista. Läjityksen loputtua alue maisemoidaan suojaviheralueeksi.

Merkinnällä on osoitettu Nokian kaupungin luvan mukainen käytössä oleva maa-ainesten vastaanottoalue Kyynijärven rannalla. Alueella on lupa myös käsitellä ja välivarastoida puhkaita maamassoja. Alue tulee maisemoida suojaviheralueeksi läjityksen loputtua.

Yleismääräyksen mukaan:

Alueella syntyvät hulevedet tulee hoitaa kiinteistökohtaisesti ja ohjata hallitusti alueelliseen sadevesijärjestelmään.

5.4 Kaavan vaikutukset

Maankäyttö ja rakennuslain mukaisesti vaikutukset on arvioitu koko siltä alueelta, jolla tarkasteltavalla kaavalla arvioidaan olevan olennaisia vaikutuksia. Lisäksi on arvioitu suhdetta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin ja maakuntakaavaan.

Luonnonympäristöön liittyvät vaikutukset kohdistuvat suurelta osin osayleiskaava-alueelle tai sen välittömään läheisyyteen. Myös liikenteelliset vaikutukset, kuten vaikutukset liikennemääriin, ovat merkittävimmät kaava-alueella ja sen läheisyydessä. Vaikutukset lievenevät, mitä etäämmälle tarkastelualueesta mennään. Sosiaaliset vaikutukset kohdistuvat lähi-alueiden asutukseen sekä mm. kaava-alueiden virkistyskäyttäjien kautta myös laajemmin. Myös jätehuoltoon ja jäteveden puhdistukseen liittyvät kehittämistoimet vaikuttavat koko kaupungin toimintaan ja asukkaiden arkeen.

Taloudellisten vaikutusten maantieteellistä kohdentumista on vaikea kuvata ja toisaalta myös arvioida. Välittömät taloudelliset vaikutukset kohdentuvat ensisijaisesti paikallisesti, sen sijaan välilliset vaikutukset ulottuvat hyvinkin laajalle jopa maan eri osiin.

Kaavatyötä varten on laadittu hulevesiselvitys, arkeologinen inventointi, luontokartoitusten tarkistukset, nykytilan melumallinnus, Lsl 65 §:n mukainen Natura-arviointi sekä vaihtoehtovertilu voimajohdon siirtämistä varten.

Alueesta on lisäksi laadittu selvityksiä voimassa olevan Kyynijärvi-Juhansuo osayleiskaavan sekä alueella laadittujen asemakaavojen yhteydessä. Kaavatyössä on hyödynnetty myös maakuntakaava 2040 yhteydessä tehtyjä selvityksiä, erityisesti puuterminaalin suunnittelun tukena sekä arvioitaessa seudullisia virkistykseen ja aluerakenteeseen kohdistuvia vaikutuksia.

5.4.1 Muutokset voimassa olevaan yleiskaavaan

Yleiskaava-alue käsittää koko voimassa olevan Kyynijärvi-Juhansuo osayleiskaavan alueen ja lisäksi pienen osan Nokian ranta-alueiden osayleiskaavasta. Voimassa olevien yleiskaavojen välissä on noin 80 hehtaaria kaavoittamatonta aluetta, jolle nyt laaditaan yleiskaava. Oikeusvaikutteista yleiskaavaa ei ole myöskään valtatie 3 eritasoliittymän eteläpuolisella alueella.

Yleiskaava-alueen pinta-ala on noin 218 hehtaaria aikaisempaa kyynijärvi-Juhansuo osayleiskaavaa laajempi. Suojaviher- ja virkistysalueita osoitetaan 57 hehtaaria enemmän kuin voimassa olevassa Kyynijärvi-Juhansuo osayleiskaavassa, mutta ranta-alueiden osayleiskaavan MU-alue huomioituna viheralueen määrä kasvaa vain noin 5 hehtaaria.

Rakentamiseen tarkoitettujen alueiden (T-1, T-2, TP-2 ja EO/T-2) pinta-ala kasvaa noin 68 hehtaaria. Erityisalueiden (E, EJ, ETJ, EM/T, E-PT) pinta-ala samoin noin 65 hehtaaria.

Voimassa olevassa yleiskaavassa on osoitettuna EO/T-1 ja EO/TP-2 alueita, jotka maan aineiden oton jälkeen kaavoitetaan teollisuus tai työpaikka-alueiksi.

Kyynijärven alueelle osoitetut alueet on nyt pääosin louhittu loppuun ja asemakaavoitettu teollisuuskäyttöön. Myös valtatie 11 pohjoispuolella oleva maa-ainesten ottoalue on päätymässä noin 5-7 vuoden kuluessa, eikä sitä enää ole tarve osoittaa yleiskaavatasolla maa-ainesten ottoalueeksi.

Sen sijaan pohjoisosan maa-ainesten ottoalue Tampereen rajalla on edelleen tarpeen osoittaa merkinnällä EO/T-2, koska alueen louhinta kestää vielä useita vuosikymmeniä.

Kyynijärven alueella TP-2 varaukset on muutettu T-2 alueiksi, koska alue on asemakaavoitettu teollisuusalueeksi. Alueelle on sijoittunut kiertotalouteen liittyviä toimintoja, eikä toimistorakentamisen tai ns. siistimmän työpaikkatoiminnan sijoittumiselle ole tarvetta Kyynijärven alueella.

Jätteenkäsittelyalue on osoitettu voimassa olevan yleiskaavan mukaisesti, mutta alueen eteläpuolinen suojaviheralue on muutettu yhdyskuntateknisen huollon ja jätteenkäsittelyn alueeksi (ETJ) voimassa olevan asemakaavan mukaisesti.

Voimassa olevan yleiskaavan moottoriurheilun alueen eteläosa on osoitettu teollisuusalueeksi. Alue on louhittu maa-ainesluvalla.

Valtatien 11 pohjoispuolinen suojaviheralue on muutettu osin työpaikka-alueeksi (TP-2) ja teollisuusalueeksi (T-1). Suojaviheralueita on jätetty hulevesien johtamisen kannalta tarpeellisiin paikkoihin. Suojaviheraluetta on laajennettu alueen keskellä olevan hajuheinän esiintymisalueen turvaamiseksi.

Kaava-alueen pohjoisosassa olevaa maan vastaanottoon tarkoitettu aluetta (E/V) on pienennetty. Alueelle on osoitettu puu- ja biomassaterminaalin alue (E-PT). Kaava-alueen pohjoisosaan on osoitettu myös kaksi erityisaluetta (E) toteutuneen tilanteen mukaisesti.

Ulkoilureittilinjauksia on muutettu. Alueen keskeltä kulkeva valtatie 11 alittava Kankaantaka-Koukun maja-reitti on osoitettu alikululta Myllypuronkadulle kevyen liikenteen väylänä. Myllypuronkadun jälkeen yhteys jatkuu ulkoilureittinä. Toinen voimassa olevan yleiskaavan ulkoilureiteistä on poistettu. Reittiä ei ole osoitettu alueella voimassa olevissa asemakaavoissa.

Voimassa olevan yleiskaavan yleismääräyksenä olleet Natura-alueiden suojelutavoitteet on määrätty merkintäkohtaisesti erityismääräyksillä em-1 ja em-2.

5.4.2 Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen

Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen

Yleiskaava mahdollistaa Kolmenkulman yritysalueen toteuttamisen maakuntakaavan tavoitteiden mukaisesti. Alueesta muodostuu seudullisesti merkittävä yritysaluekokonaisuus Tampereen kaupunkiseudulle.

Alueelle on tarkoitus sijoittaa erityisesti kiertotalouteen liittyviä toimintoja, jotka voivat hyötyä mm. jätteenkäsittelykeskuksen läheisyydestä. Toisaalta valtateiden 3 ja 11 varrelle on osoi-

tettu sijoituspaikkoja myös tilaa vaativalle erikoiskaupalle ja tavanomaisille työpaikkatoiminnoille.

Yleiskaavalla laajennetaan ja tiivistetään yhdyskuntarakennetta aikaisemmin osin rakentamattomalle alueelle. Aluetta on pitkään suunniteltu seudullisesti tärkeänä teollisuuden ja työpaikkojen sijoittumisalueena. Alueella on ollut lähes yhtä tehokas yleiskaava voimassa noin 10 vuotta, mutta alueen toteutuminen on kuitenkin ollut hidasta johtuen mm. suurista investointitarpeista. Myös voimassa olevan yleiskaavan pohjalta aloitettu maa-ainesten otto-toiminta on alueella jatkunut ja jatkuu arvioitua pidempään, mikä on hidastanut ja jatkossakin hidastaa alueen asemakaavoittamista ja muuta toteuttamista.

Vaikutukset yhdyskunta- ja energiatalouteen

Yleiskaava luo mahdollisuuksia kiertotalouden kehittämiseksi. Puu- ja biomassaterminaali ja jätteenkäsittelyyn ja muuhun kierrätykseen liittyvät toiminnot sijoittuvat yhdyskunta- ja energiataloudellisesti tarkoituksenmukaiselle alueelle.

Vaikutukset liikenteeseen

Alue on logistisesti hyvällä paikalla ja tukeutuu valtateiden 3 ja 11 eritasoliittymiin. Pääosa liikenteestä voi kulkea alueelle valtateiden eritasoliittymien kautta. Liikenteelliset vaikutukset kohdistuvat valtatie 11:een ja valtatie 3:een sekä nykyisen keskustajaman osalla lähinnä Koukkujärventien, Öljytien ja Rounionkadun liikenteeseen.

Alueelle sijoittuvasta toiminnasta aiheutuu raskasta liikennettä, mutta pääosa liikenteestä kulkee valtateiden kautta, jolloin vaikutuksen merkittävyys on pieni. Aikaisempaa yleiskaavaa varten tehdyn liikennemallitarkastelun (TALLI) perusteella yleiskaavan maankäyttö voi lisätä läpikulkuliikenteen määrää myös Kankaantaan alueella. Läpikulkuliikenne voi aiheuttaa parannustarpeita olemassa olevalle katuverkolle Kankaantaan alueella ja myös muualla. Läpiajoliikenne on todennäköisesti pääosin henkilöautoliikennettä.

Kaava-alueen läpiajoyhteyden sujuvoittaminen luo samalla mahdollisuuksia myös sujuvan joukkoliikenneyhteyden kehittämiseksi Tampereen ja Nokian suunnalta.

5.4.3 Vaikutukset ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön

Tarkasteltavan yleiskaavan toteuttamisella on monia ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön liittyviä vaikutuksia, joista suorat vaikutukset kohdistuvat pääosin kaava-alueelle, mutta välilliset vaikutukset laajemmin koko Nokian alueelle ja laajemmallekin.

Yleiskaavan toteuttaminen mahdollistaa uuden teollisen elinkeinotoiminnan sijoittumisen Nokialle, lisäksi jätteenkäsittelyn ja jätevedenpuhdistuksen toimintaedellytykset paranevat. Tältä osin yleiskaavan vaikutukset elinoloihin ja viihtyvyyteen voidaan lukea positiiviseksi, koska yleiskaava parantaa jätehuoltoon ja kierrätykseen liittyvien palveluiden tasoa ja edesauttaa työpaikkojen syntymistä sekä taloudellisen elinvoimaisuuden lisääntymistä.

Kaavan toteuttamisesta ja alueelle sijoittuvasta toiminnasta aiheutuu myös erilaisia ympäristöhäiriöitä kuten raskasta liikennettä, melua, pölyä, hajua ja muita päästöjä ilmaan ja veteen. Alue sijoittuu etäälle asutuksesta, joten elinympäristön viihtyvyyden osalta suorat vai-

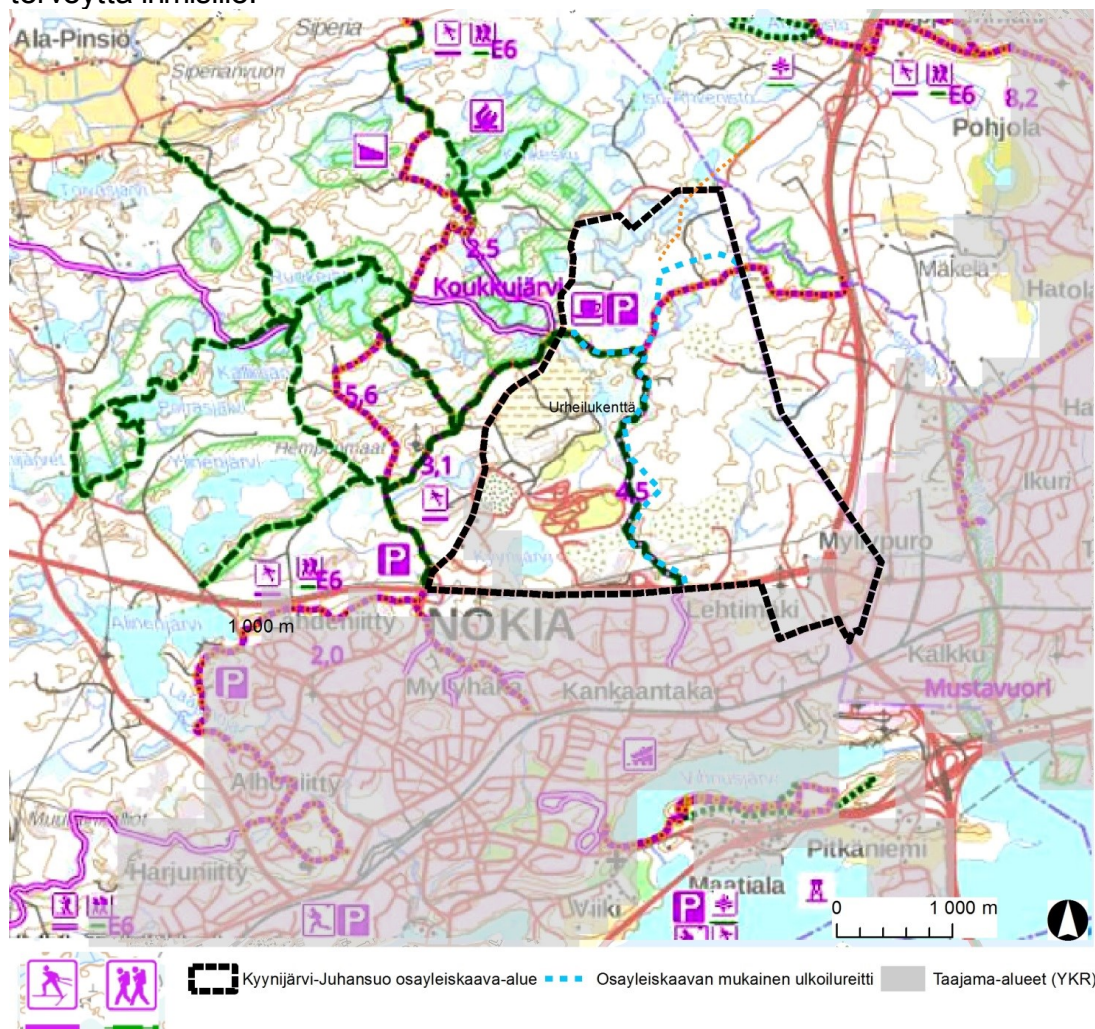

kutukset ovat melko vähäisiä. Alueen eteläpuolella sijaitsevat asuinrakennukset ovat jo nykyisin valtatie melualueella, eikä melu kaavan myötä lisäänty merkittävästi. Kaavassa osoitetuilla sijaintiratkaisuilla, suojavihervyöhykkeillä ja kaavamääräyksillä on ohjattu teollisen ja erityisalueiden laatua, jotta yhteensovittaminen eri maankäyttömuotojen kanssa olisi mahdollista. Kaavassa alueelle ei ole osoitettu asumisen aluevarauksia, jotta vältetään ristiriitaisten maankäyttömuotojen muodostumiselta.

Vaikutukset virkistyskäyttöön

Koukkujärven ympäristö on Tampereen kaupunkiseudun länsiosien merkittävin virkistysaluekokonaisuus. Alueen ulkoilukäyttö perustuu nykyisin lähinnä alueen ulkoilureitistön sekä moottoriajoneuvojen kilpailu- ja harjoitteluratojen käyttöön.

Pirkanmaan maakuntakaavan selvityksissä on tutkittu alueen ekologista verkostoa (Pirkanmaan liitto 2014). Kaava-alueen länsipuolella lähimmillään noin 500 metrin etäisyydellä sijaitseva Kaakkurinjärvien Natura-alue ympäröivine virkistys- ja metsäalueineen on luonnon ydinaluetta (pinta-ala > 800 ha), joka on osa Pirkanmaan ekologista verkostoa. Alue turvaa merkittäviä ekosysteemipalveluja ja luonnon monimuotoisuutta sekä tuottaa hyvinvointia ja terveyttä ihmisille.

Pirkanmaan Virkistysalueyhdistys ry:n virkistysreitistö, yleiskaava-alue sekä taajama-alueet. Lisäksi kuvaan on merkitty muuttuva virkistysreitti turkoosilla värillä.

Jätteenkäsittelyalueiden toiminnoista sekä niihin kytkeytyvistä viereisille teollisuus- ja työpaikka-alueille sijoittuvista toiminnoista aiheutuu haju- sekä meluhaittoja. Useat näistä toiminnoista ovat ympäristönsuojelulain mukaisten lupa- ja valvontamenettelyjen piirissä, jolloin erillisissä lupamenettelyissä lopullisesti ratkaistaan yksityiskohtaisesti toiminnan tekniset vaatimukset ja ympäristökuormituksen sallittavuus.

Meluhaitat johtuvat ensisijaisesti liikennöinnistä ja vaikutukset kohdistuvat lähiympäristössä ulkoileviin. Melu- ja hajuhaitat vaikuttavat heikentävästi ympäröivien metsäalueiden virkistyskäyttöarvoon ja luonnon kokemiseen. Haittoja voidaan lieventää toiminnan suunnittelulla, mutta niitä ei voida täysin estää esimerkiksi liikenteen osalta. Kaavamääräyksiin on ohjattu tarvittavat meluntorjunnan toimenpiteet.

Kaavan suurimmat elinympäristöön kohdistuvat vaikutukset liittyvät alueen virkistyskäyttöön. Kaakkurijärvien alueen laajaa reittiverkostoa käytetään virkistykseen sekä kesällä että talvella. Erityisen suurta käyttöä on hiihtokaudella, jolloin alueen laduilla käy tuhansia hiihtäjiä. Vaikutukset virkistykseen ovat kokonaisuudessaan kuitenkin suhteellisen vähäisiä. Merkittävin osa alueen virkistysreitistöstä sijaitsee kaava-alueen ulkopuolella ja suorien vaikutusten ulottumattomissa.

Kaavalla muutetaan käytössä oleva reitti Kankaantaan alueelta Koukun majalle siten, että se kulkee osittain kadun varrella. Reitin käyttömahdollisuudet hiihtoon ainakin osittain poistuvat. Kalliolouhinnasta aiheutuu talvisin lievää pölyhaittaa hiihtoladuille, erityisesti em. reitiosuudella alueen keskellä.

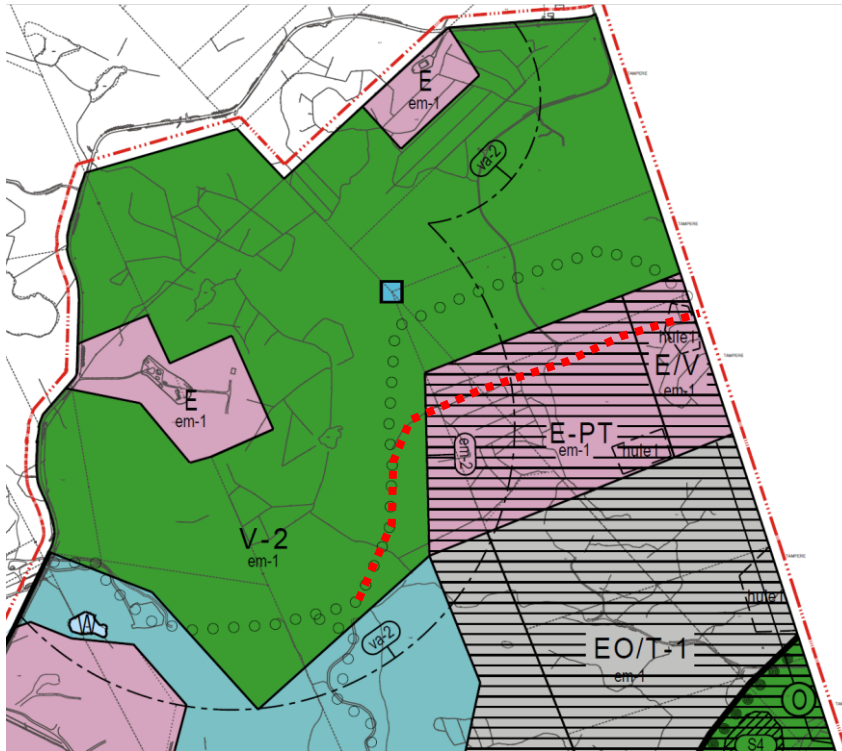
Keskiosan kautta kulkeva pohjois-eteläsuuntainen reitti muuttuu luonteeltaan kävelyreitiksi. Hiihtoreitti voi olla vaikea toteuttaa jatkossa. Osa reitistä on tehtävä kokonaan uudelleen Myllypuronkadun alikulun takia. Reitin rakentaminen kevyen liikenteen väylänä on kustannustehokkaampaa kuin hiihtoon soveltuvan reitin tekeminen.

Valtatien 11 alittava ulkoilureitti joudutaan katkaisemaan alueen toteuttamisen aikana. Ulkoilureitti on louhittava Myllypuronkadun ali, jotta katu voi toimia myös korkeiden kuljetusten reittinä. Asemakaavoituksen ja katusuunnitelmien yhteydessä on tarpeen suunnitella ulkoilureitin luonne tarkemmin ja määritellä onko sen tarpeen olla edelleen talvella hiihdettävissä.

Kaava-alueen pohjoisosassa olemassa olevaa koukun majalta Ikurin majalle kulkevaa ulkoilureittiä on siirrettävä puuterminaalin takia noin 1,5 kilometrin matkalta. Reitin siirtäminen uuteen paikkaan nykyisen tasoisena ennen terminaali-alueen rakentamista on ehtona kaupakirjassa. Terminaalien suunnittelussa on tarpeen huomioida uuden reitin viihtyvyys ja estää terminaali-alueen louhinnasta aiheutuva pölyhaitta hiihtokaudella.

Ulkoilureitin siirtämisen myötä reitti kulkee jatkossa melko etäällä tulevasta terminaali-alueesta, jolloin virkistysreitin ympärille jää enemmän metsää. Muutoksen myötä puuterminaalialueen vaikutusten leviäminen reitille ovat paremmin hallittavissa. Kuitenkin jonkin verran häiriötä voi ulottua reitille mm. melun ja pölyn muodossa.

Reitti kulkee kuitenkin kulkusuunnasta riippuen terminaali-alueen jälkeen tai ennen valtatie 3 ali, joten meluvaikutus on suurta myös ilman terminaalin toteuttamista.

Siirrettävä reitin osuus kaava-alueen pohjoisosassa. Nykyinen reitin osuus on piirretty punaisella katkoviivalla.

Varsinainen hiihtolatuverkosto kulkee kaava-alueen länsipuolella. Koukkujärven eritasoliittymän ja Koukkujärventien vieressä on pysäköintipaikkoja ulkoilureitin käyttäjille. Yleiskaava ei heikennä ulkoilun mahdollisuuksia tai virkistysalueiden viihtyvyyttä merkittävästi.

Maakuntakaavassa osoitettu etelä-pohjoissuuntainen ulkoilureitti Kankaantaan alueelta kohti Koukkujärven majaa on nykytilanteessa menettänyt laatuaan, kun reitin varrelle on toteutettu 110 kV voimalinja. Maakuntakaavan ulkoilureitti-merkinnän tavoite kuitenkin toteutuu.

Osayleiskaavalla on pyritty turvaamaan kaava-alueen ympäristön virkistyskäyttö ja ulkoilureitit myös jatkossa. Kaavaratkaisu muuttaa lyhyeltä matkalta seudullisesti merkittävää virkistysreittiä, johon liittyy myös maakuntakaavan ulkoilureitti. Ratkaisun vaikutus virkistysreitistön muutokseen arvioidaan kuitenkin vähäiseksi. Osittain viheralueen ja rakennettavaksi tarkoitetun alueen rajoja on siirretty suhteessa voimassa olevaan yleiskaavaan, mutta siirtoa on tapahtunut molempiin suuntiin.

Pohjoisosastaan mainittu luonnon ydinalue kytkeytyy luoteen-kaakon suuntaisiin ekologisiin yhteyksiin. Kaava-alueen pohjois- ja länsipuolella säilyy laaja ekologinen verkosto, jonka tarjoamat luonnon ja virkistysalueiden terveyshyödyt säilyvät. Nämä laajat yhteydet eivät kaavan myötä pirstoudu. Kaavan aiheuttamat haitat kohdistuvat alueen lähiympäristöön.

Kaava-alueella tapahtuvilla ulkoilureittien uudelleenlinjauksilla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia ympäröivien virkistysreittien käyttöön eikä käyttäjämääriin. Kankaantaka – Koukkujärven maja -reitti voi kuitenkin muuttua louhintojen ja rakentamisen takia ainakin

ajoittain hankalaksi tai epämiellyttäväksi kulkea, niin että osa sen käyttäjistä voi siirtyä Koukkujärventien länsipuolisille reiteille. Toisaalta sekä Kankaantaka–Koukkujärvi-reitille että Koukkujärvi–Ikuri- reitille kantautuu melua ja havaintojen mukaan paikoin louhosalueiden lähellä myös kivipölyä nykytilanteessakin.

Virkistyskäyttö voi Kyynijärvi-Juhansuo kaava-alueen lähiympäristössä lisääntyä tulevaisuudessa johtuen lähinnä kaupunkikeskustojen asukasmäärän ja sen seurauksena virkistyskäyttötarpeiden lisääntymisestä, mihin kyseessä olevalla osayleiskaavalla ei ole suoraa vaikutusta.

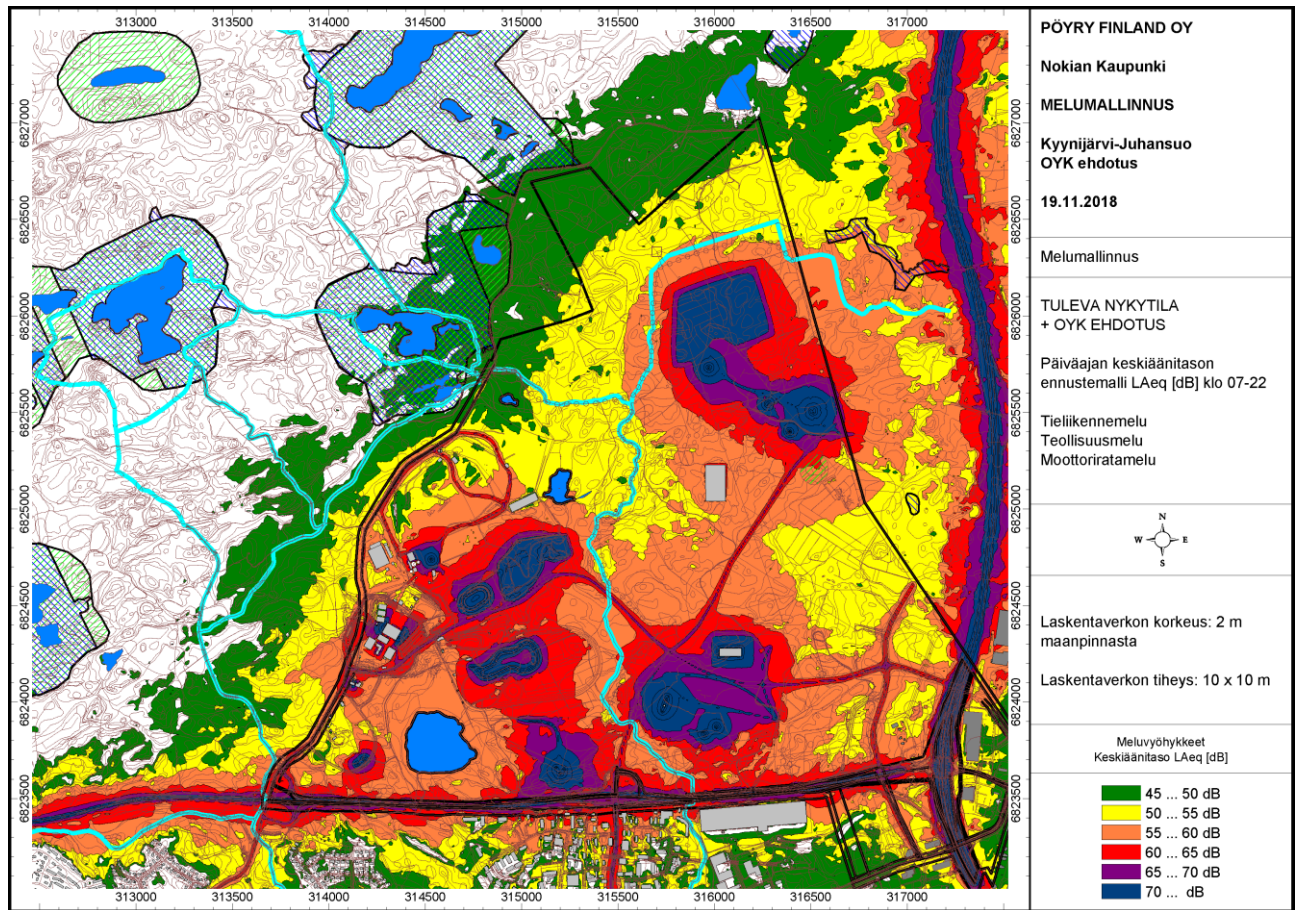
Meluvaikutukset

Yleiskaavan Natura-arvioinnin perusteella todettiin, että yleiskaavan meluvaikutukset aiheutuisivat erityisesti puutermiinali-alueen rakentamisen aikaisesta kivenlouhinnasta. Tämän hetken tiedon perusteella louhintaa ei kuitenkaan suoritettaisi, jolloin kaavan meluvaikutukset jäisivät ennakoitua pienemmiksi. Yleiskaava asettaa erityismääräyksen em-1 kautta toteuttamiselle kaavan toteuttamiselle ehtoja, joiden avulla on mahdollista suunnitella alueen Kaakkurijärvien Natura-alueiden puoleisia toimintoja siten, että melun Natura-alueisiin kohdistuva keskiäänitaso sekä melun häiritsevyystekijät (impulssimaisuus tai kapeakaistaisuus) pysyvät annettujen luparajojen mukaisina. Tämä toteutetaan yksittäisen hankkeen lupamenettelyn yhteydessä laadittavan meluntorjuntasuunnitelman avulla, jossa laitteiden melupäästöihin ja melua aiheuttavien toimintojen vaikutukset huomioidaan hankkeen yksityiskohtaisessa suunnittelussa jo ennalta. Kaavassa annettu erityismääräys em-1 koskee myös lintuihin kohdistuvia meluvaikutuksia, missä erityisesti kaakkurin pesintäaikana 15.4-31.8. voimakasta melua aiheuttavat toiminnot kielletään. Meluntorjuntasuunnitelma, johon tulee sisältyä myös seurantasuunnitelma, tulee hyväksyttävä ympäristönsuojeluviranomaisella.

Yleiskaava-alueen halki kulkevan virkistysreitit ja yleiskaavaan merkittyjen virkistysalueiden osalta toimintojen melua on mahdollista rajoittaa erityismääräyksen em-1 tukeutuen sekä muodostettavien suojaviheralueiden avulla. Virkistysalueita koskevat melun keskiäänitason ohjearvot ovat voimassa vain V-2 alueilla, minne ei ole kuitenkaan suunniteltu esim. telttailua mahdollistavia alueita, vaan virkistysalue toimisi ennen kaikkea Koukkujärvi-Ikuri ja Koukkujärven virkistysreittien suojana.

Kaavaehdotuksesta laadittiin päivitetty melumallinnus, jossa on huomioitu puutermiinali-alueen poistunut louhintatarve. Puutermiinali-alueen käyttövaihe koostuu kuitenkin mahdollisesti impulssimaista melua aiheuttavista toiminnoista, kuten kantojen kolahduksista. Lisäksi melua aiheuttavia toimintoja olisivat kantojen siirto- ja murskaustoiminnot, joiden meluvaikutuksia on arvioitu karkean arviomallin avulla yksityiskohtaisen suunnittelun vielä puuttuessa. Arvio perustuu kuitenkin realistiseen melun leviämistilanteeseen, jossa impulssimaisen melun +5 dB:n sanktio on jo huomioitu.

Alla olevassa melun leviämismallinnuskuvassa on esitetty tuleva nykytila sekä oyk:n mukaisia toimintoja. Mallinnus on tehty kaikille melulähteille (teollisuusmelu, tieliikennemelu sekä moottoriratamelu) päiväajan melutilannekartaksi keskiäänitasolla LAeq klo 07-22.

Melumallinnus tulevan nykytilan sekä OYK:n käytönajan toimintojen arviosta keskiäänitasolla LAeq päiväaikaan klo 07-22 .

Alla olevassa taulukossa on lisäksi arvioitu melutilannetta Kaakkurijärvien luonnonsuojelu-alueella, jossa MP1-MP5 laskentapisteeet vastaavat vuonna 2017 toteutetun pitkänajan mittauksen vastaavia pisteitä.

Melumallinnuksen tuloksia v.2017 suoritettun pitkänajan mittauspisteiden kohdilla Kaakkurijärvien Natura-alueiden eri osissa

Laskentapiste	Melun nykytila (2018), LAeq, klo 07-22	Vain oyk:n toiminnot, LAeq, klo 07-22	Tulevaisuuden ”nykytila” + oyk:n toiminnot, ennustemalli LAeq, klo 07-22	Oyk:n käyttöajan tilanne suhteessa v.2018 nykytilaan, LAeq, klo 07-22
MP1 (Koukkujärvi)	49 dB	38 dB	46 dB	-3 dB
MP2 (Koukkujärvi)	47 dB	38 dB	46 dB	-1 dB
MP3 (Ruokejärvi)	42 dB	30 dB	40 dB	-2 dB
MP4 (Yinenjärvi)	45 dB	29 dB	43 dB	-2 dB
MP5 (LIPAS-reitti)	51 dB	37 dB	48 dB	-3 dB
Kivikesku	44 dB	38 dB	45 dB	+1 dB

NOKIAN KAUPUNKI

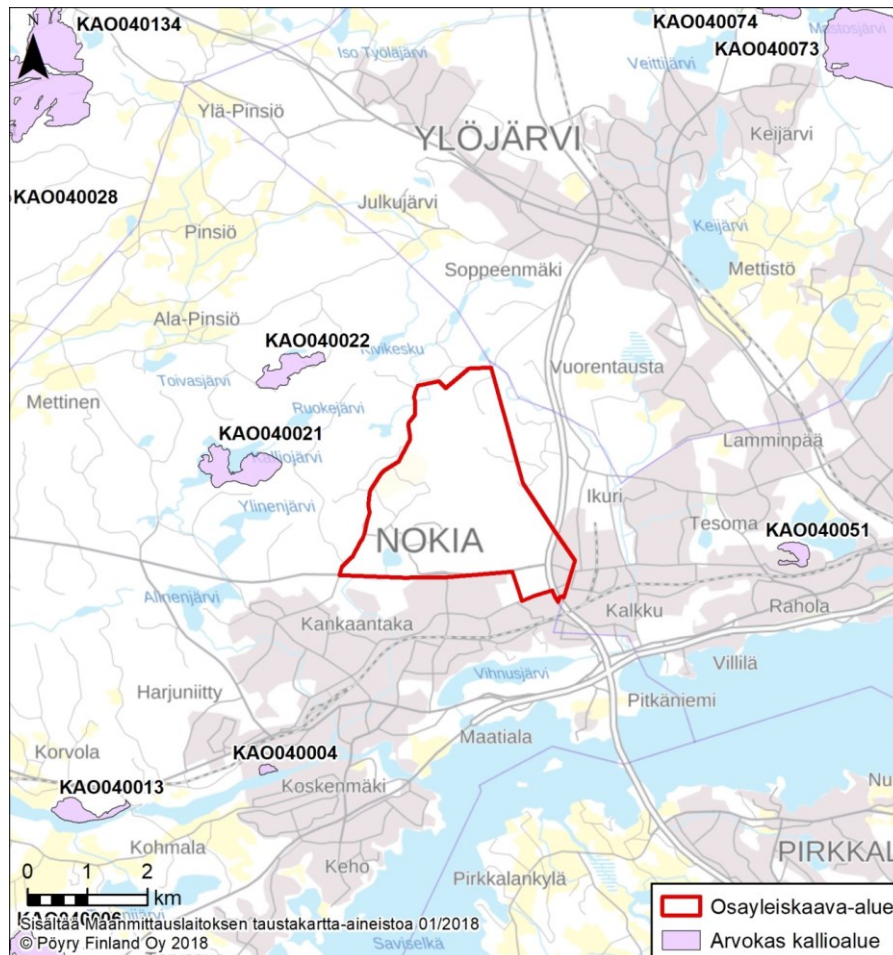
Mallinnustuloksista nähdään, että alueen kokonaismelutilannetta on mahdollista jopa parantaa tulevaisuudessa, sillä oyk:n meluvaikutus jäisi Kaakkujärvien Natura-alueella kaikkiaan vähäiseksi ja nykyisten toimintojen loppuessa. Melun vähentyminen nykytilasta olisi ennustelaskennan mukaan noin 1-3 dB. Kaava-alueita lähinnä olevan Kivikeskunnan Natura-alueella melu voi kuitenkin lisääntyä noin 1 dB, mutta vain aivan alueen kaakkoislaidalla.

Oyk:n melumallinnuksessa ei ole kuitenkaan otettu huomioon meluntorjuntatoimenpiteitä, joilla melun syntyä tai kulkeutumista voidaan edelleen estää. Mahdollisia toimenpiteitä olisivat mm. puuterminaalien käytönajan melua aiheuttavien laitteistojen kuten trukkien ja kuljettimien sijoittaminen puuaines- ja murskekasojen taakse sekä mahdollisten murskaustoimintojen sijoittaminen mahdollisuuksien mukaan sisätiloihin.

5.4.4 Vaikutukset maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon

Vaikutukset maa- ja kallioperään

Kaava-alueella ei sijaitse valtakunnallisesti arvokkaita moreenimuodostumia, valtakunnallisesti arvokkaita tuuli- tai rantakerrostumia tai valtakunnallisesti arvokkaita kallioalueita. Lähimmät valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet sijaitsevat noin 1,6 kilometrin etäisyydellä lännessä (KAO 040022, KAO 040021).

Valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet.

Yleiskaavalla on merkittäviä vaikutuksia maa- ja kallioperään, joskin muutos voimassa olevan yleiskaavan vaikutuksiin on suhteellisen pieni ja vaikutukset ovat paikallisia. Kaavan toteuttamisen takia alueen maaperä muokataan. Rakentamisen toteuttamiseksi aluetta on mm. louhittava. Alueella on useita maa-ainesten ottoalueita, joiden luvat on myönnetty nykyisen yleiskaavan pohjalta. Rakentamiseen tarkoitettuja alueita osoitetaan valtatie 11 varrelle nykyistä yleiskaavaa enemmän.

Alueelta on viimevuosina louhittu vuosittain noin miljoona tonnia kiviaineksia. Yhteensä otettavissa olevan kalliokiviaineksen määrä alueella on yli 3 miljoona kuutiometriä. Maa-ainesten ottotoiminnalla on merkittävä vaikutus alueen rakentumisen aikatauluun. Osalla alueista louhitaan vielä noin 20 vuotta riippuen kiviaineksen kysynnästä. Suurin louhinta-alue on Tampereen rajan tuntumassa, jossa on myönnetty luvat noin 40 hehtaarin alueelle. Valtatie 11 lähellä oleva louhinta-alue lähestyy lopullista tasoa ja toiminnan arvioidaan päättyvän noin 7 vuoden sisällä.

Alueella ei ole erityisiä geologisia muodostumia, joita pitäisi suojella. Kallion louhinta ja murskaus ovat suurimmat meluhäiriön aiheuttajat alueella ja toiminta vaikuttaa mm. virkistysreittien viihtyvyyteen. Talviaikaan louhinnasta ja murskauksesta voi aiheutua myös pölyhaittaa laduille.

Käytössä olevat ja laajennettavat jätteenkäsittelyalueet on perustettu ja perustetaan asianmukaisin valtioneuvoston asetuksen mukaisin pohjarakentein, joilla estetään haitallisten maaperävaikutusten muodostumista.

Puutermiinalin toteuttamisen mahdollistamiseksi voimassa olevan yleiskaavan varaus maa-ainesten läjitysalueeksi pienenee. Nähtävillä olleessa kaavaehdotuksessa varaus oli kokonaan poistettu, mutta hyväksyttävään kaavaan on jätetty Tampereen rajalle noin 150 metriä leveä alue, joka mahdollistaa Tampereen maaläjitysalueen laajentamisen nykyisestä. Kaupungin omiin tarpeisiin tarkoitettu ylijäämämaiden läjitysalue on jo aikaisemmin perustettu Kyynejärven rannalle. Alue on käytössä vielä joitakin vuosia.

Seudullisen tason maavastaanotto- ja kierrätysaluetta suunnitellaan myös Tampereen rajalla olevan laajan yksityisen maa-ainesten ottoalueen yhteyteen. Maavastaanotto toimintaan liittyvä ylijäämämaiden läjitys muuttaa luonnon olosuhteita ja topografiaa. Toiminnan toteuttamista tulisi ohjata siten, että alueet sopeutuvat toiminnan päätyttyä hyvin ympäröivään maankäyttöön.

Vaikutukset hulevesiin

Osayleiskaavassa on virkistys- sekä suojaviheralueita, joille on mahdollista sijoittaa alueellisia hulevesien hallintarakenteita. Osa alueellisista rakenteista joudutaan sijoittamaan puutermiinali- tai teollisuusalueille.

Ilman hulevesien hallinnan toimenpiteitä osayleiskaavan muutos ja laajennus tulee kasvatamaan alueella muodostuvien hulevesien kokonaismäärää ja virtaamahuippuja. Lisäksi ravinne ja kiintoainekuormitus sekä muiden haitta-ainepitoisuuksien, kuten metallien, kloridien ja hiilivetyjen, voidaan olettaa kasvavan. Erityisen suurta kuormitus on rakennusvaiheessa. Hulevesivirtaamien kasvusta aiheutuvia haittoja voidaan pienentää alueellisilla sekä kiinteistökohtaisilla hulevesirakenteilla.

Yleiskaavakartalla on osoitettu ohjeelliset sijainnit ja laajuus hulevesirakenteille (hule1), jotka mahdollistavat hulevesien viivytyksen lisäksi myös laadullisen hallinnan. Lisäksi kaavakartalla on osoitettu rasterimerkinnällä erityismääräys 2 (em-2), joka koskee Myllypuron Natura-alueen valuma-alueita. Kaavamääräyksen mukaan (em-2), *”Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on varmistuttava siitä, etteivät Myllypuron (FI0345001) Natura-alueen valuma-alueella suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden ja veden laadun säilymiseen. Lupamenettelyiden yhteydessä on esitettävä hankkeen pohjalta laadittu hulevesisuunnitelma, jossa tulee esittää rakentamisen ja toiminnan aikaiset hulevesien hallintamenetelmät, hallintarakenteiden suunnitelmat sekä hulevesien hallinnan seurantasuunnitelma, jotka tulee hyväksyttävä ympäristönsuojeluviranomaisella.”*

Osayleiskaava-alueella on kaksi hajuheinäesiintymää, jotka tulee huomioida hulevesien hallinnassa. Isokorven ja Juhansuon hajuheinäesiintymiä koskevat kaavamääräykset on esitetty kaavakartalla siinä laajuudessa kuin ne ovat olleet voimassa olevassa osayleiskaavassa (S4). Lisäksi kaavakartalla on esitetty Isokorven hajuheinäesiintymän valuma-alueita koskeva kaavamääräys (ty-1). Kaavamääräyksiin on näin turvattu lajin edellyttämän kosteuden ja kosteusolosuhteiden säilyminen. Kaavamääräysten mukaan:

S4, ”Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisen EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainitun lajin esiintymisalue, joka tulee säilyttää luonnontilaisena. Esiintymää koskevalla valuma-alueella tulee turvata lajin tarvitseman kosteuden säilyminen”

ty-1 ”Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisen EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainitun lajin esiintymisaluetta koskeva valuma-alue, jolla tulee turvata lajin tarvitsemien pienilmasto- ja kosteusolosuhteiden säilyminen.”

Osayleiskaavassa on esitetty ohjeellisia tilavarauksia alueelle tarvittavista hulevesien hallintarakenteista (Sweco Ympäristö Oy 2019).

Juhansuon puron kautta Myllypuron keskiosaan johdettavien hulevesien hallitsemiseksi Juhansuon alueelle esitetään kahta suolle toteutettavaa viivytyksrakennetta joiden väliin tulee pintavalutuskentän tapainen kosteikko. Osayleiskaava-alueen kaakkoisosaan on jo rakennettu 6 000 m³:n hulevesiallas valtatie 3 ali putkea pitkin purettaville hulevesille, jotka päättyvät Myllypuron eteläosaan. Viivytyks mahdollistaa kiintoaineen ja siihen sitoutuneiden epäpuhtauksien laskeuttamisen.

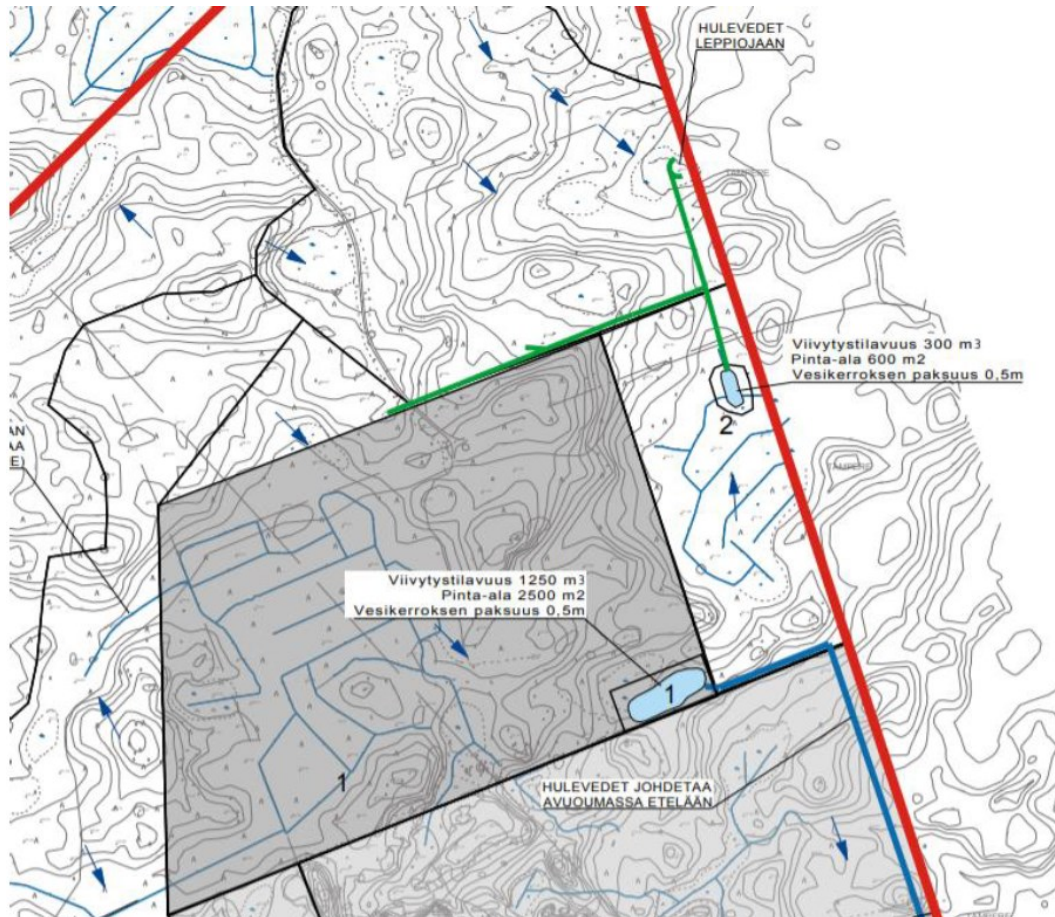
Puutermiinalialueen ja Myllypuronkadun pohjoispuolen teollisuusalueen hulevedet johdetaan Tampereen puolelle Myllypuroon Myllypuronkadun eteläpuolelta. Kaikille kolmelle alueelle on esitetty omia hallintarakenteita hulevesien viivyttämiseksi, koska alueet eivät tule rakentamaan samanaikaisesti ja alueiden tarkat korkeustasot eivät ole tiedossa.

Puutermiinalin itäpuolella on varaus maankaatopaikalle. Läjityksen päätyttyä alue on tarkoitettu asemakaavoittaa virkistysalueeksi. Nykytilanteessa osa puutermiinalin hulevesistä valuu koilliseen Leppiojaan ja osa teollisuusalueen hulevesistä Juhansuolle.

Puutermiinalin I-vaiheessa rakennetaan alueen pohjoisosa. Alueen hulevedet on suunniteltu johdettavaksi viivytysrakenteeseen numero 1 ja siitä avouomassa kohti etelää. Havainnekuva I-vaiheen hulevesirakenteesta ja johtamisesta on esitetty alla. Viivytys voidaan toteuttaa painannemaisena rakenteena, kosteikkona tai syvempänä lampena.

Tampereen maankaatopaikalle on suunniteltu 300 m³ hulevesien viivytysratkaisu viivyttämään hulevesiä sekä puhdistamaan mahdollisesti läjityksestä tulevaa suurta kiintoainemäärää. Alustava mitoitus on tehty arvioimalla alueelle tulevan 50 % läpäisemätöntä pintaa. Viivytyksestä hulevedet johdetaan kohti Leppiojan purkupistettä.

Ote Swecon hulevesiselvityksestä. Puutermiinalin ja maaläjäytysalueen hulevesialtaat.

Alueelle tulee rakentaa niin paljon viivytystilavuutta, että Tampereen suuntaan johdettava purkuvirtaama ei ylitä 150 l/s. Kun suunnitelmassa ja tässä vaikutusten arvioinnissa esitetyt järjestelmät toteutetaan, ei Myllypuroon ja Leppiojaan arvioida kohdistuvan osayleiskaava-alueelta haitallista hulevesikuormitusta.

Myllypuron virtausmalliselvityksen perusteella Leppiojan suojelualueen valuma-alueen pinta-ala on noin 3 km². Kaava-alueen rakentamisen myötä valuma-alueen arvioidaan pienenevän noin 0,1 km². Valuma-alueen pienentymisen ei arvioida vaikuttavan merkittävästi Leppiojan virtaamaan.

Suuri osa Kyynijärven kautta kulkevista hulevesistä johdetaan nykyistä Nokian Renkaiden testiradan läpi kulkevaa avo-ojaa mukailien järveen myös tulevaisuudessa. Kyynijärven johdettavia hulevesivirtaamia tasataan useilla viivytysrakenteilla. Alueen tulevan maankäy-

tön ja korkeustasojen tarkentuessa viivytyrakenteiden sijainnit ja toteutustapa voivat vielä muuttua. Esitetyjä viivytyrakenteita voidaan pitää riittävänä hulevesien määrälliseen ja laadulliseen hallintaan.

Alueellisten viivytyrakenteiden mitoituksessa käytetään keskimäärin kerran 10 vuodessa toistuvaa tunnin kestäväää rankkasadetilannetta, jonka aikana sataa vettä 22,6 mm. Mitoitussade on valittu aikaisempien selvitysten perusteella, koska sen aiheuttaman virtaaman on arvioitu olevan merkittävin Myllypuron Natura-alueelle.

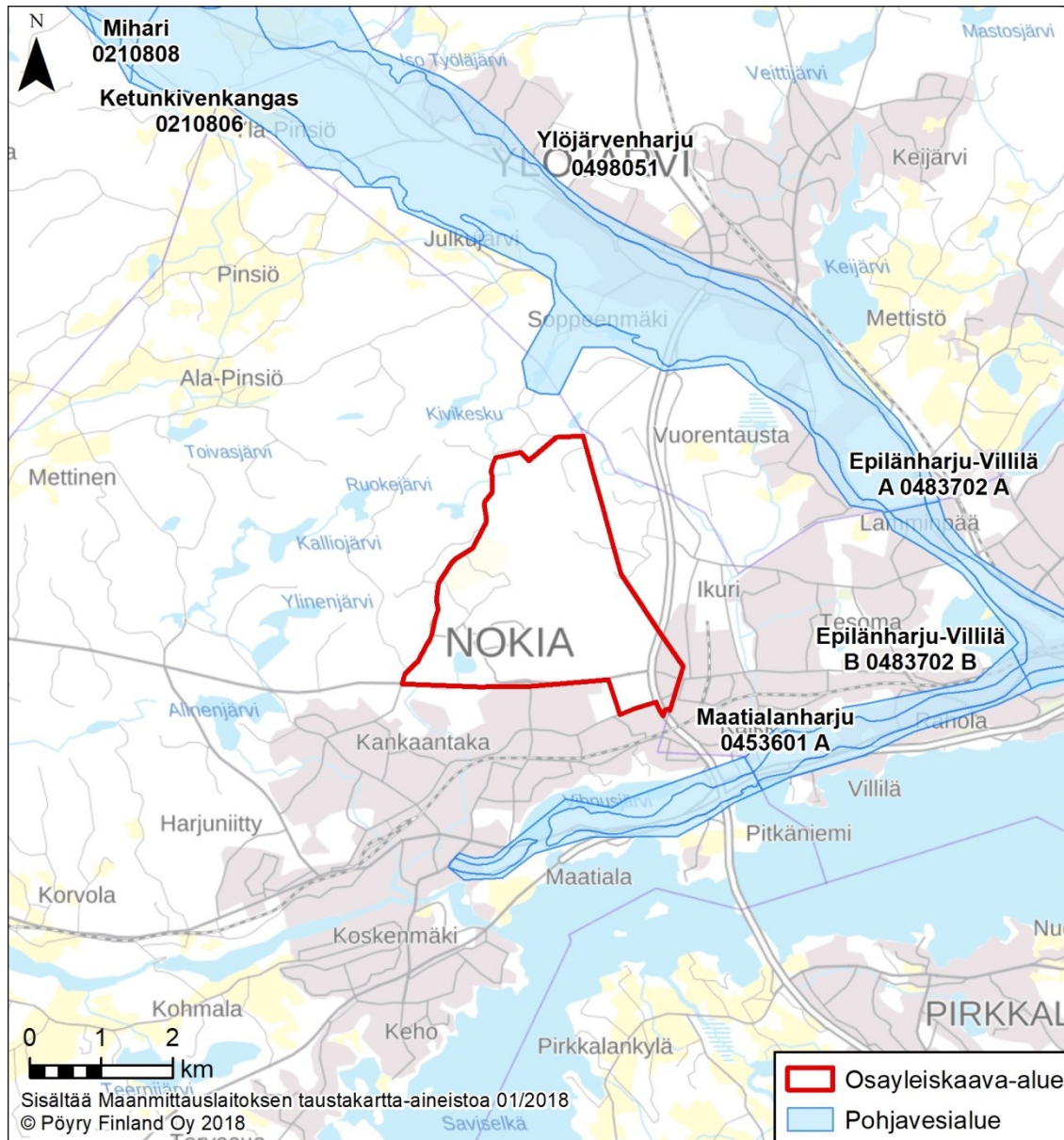
Kaavoitusta varten laaditussa Kolmenkulman alueen hulevesisuunnitelmassa (Sweco Ympäristö Oy 2018) on esitetty hulevesimääräyksiä kiinteistöille, joille tulee huomattavia määriä asfalttipintaa. Nämä ohjeistukset tulee huomioida alueen jatkosuunnittelussa ja luvituksessa.

Lisäksi hulevesisuunnitelmassa on esitetty, että hulevesien hallinnasta on laadittava tontti-kohtainen hulevesisuunnitelma, joka tulee liittää rakennusluvan liitteeksi. Rakentamisen aikaisesta hulevesien hallinnan toteuttamisesta tulee tehdä suunnitelma ennen rakentamiseen ryhtymistä ja suunnitelma tulee hyväksyttävä viranomaisella, joka myös valvoo rakentamisaikaista hulevesien hallintaa. Alueelliset hulevesijärjestelmät tulee toteuttaa ennen muun rakentamisen aloittamista.

Vaikutukset vesistöihin ja pohjavesiin

Suunnittelualueella ei sijaitse luokiteltuja pohjavesialueita. Lähimmät luokitellut pohjavesialueet ovat vajaan kilometrin päässä sijaitseva Ylöjärvenharju kaava-alueen pohjoispuolella ja Maatilanharjun kaava-alueen eteläpuolella.

Uusi jätevedenpuhdistamo mahdollistaa puhdistuksen keskittämisen. Pyhäjärnessä ja sen alapuolisella Kokemäenjoen reitillä veden laatu on kesäaikana ajoittain huono, mikä haittaa vesistön osan virkistyskäyttöä. Lisäksi Turun seutu ottaa raakavettä Huittisissa Kokemäenjoesta, mikä osaltaan myös asettaa lisävaateita vesistöhaittojen ehkäisemiseen. Näin ollen Nokian uusien puhdistamoiden osalta on tarve kiinnittää erityistä huomiota vesistövaikutusten ehkäisemiseen. Maakuntakaavaan on kirjattu yleismääräys vedenhankintaan käytettävistä vesistöistä. Vesiensuojelunäkökohdat tulee ottaa huomioon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, ettei näiden vesialueiden veden laatua heikennetä tai käyttöä vedenhankintaan vaaranneta. Määräys edistää vedenhankintaan käytettävien vesialueiden (Näsijärvi, Vihnusjärvi, Mallasvesi, Roine ja Kokemäenjoki) tilan huomioon ottamista yksityiskohdaisemmassa suunnittelussa ja siten osaltaan edistää vesien tilan paranemista.

Pohjavesialueet kaava-alueen läheisyydessä.

Vaikutukset ilman ja ilmastoon

Rakentamisen aikana ja toiminnassa käytettävistä raskaasta liikenteestä, työkoneista ja kuljetuskalustosta syntyy pakokaasupäästöjä, jotka sisältävät mm. typen oksideja, hiilidioksidia ja hiukkasia. Päästöihin vaikuttavat mm. käytettävän kaluston määrä, ikä, kunto ja käyttömäärät (riippuu ylijäämämassojen määristä). Pakokaasupäästöjen vaikutukset ovat paikallisia.

Maa-ainesten oton ja rakentamisaikaisissa louhintaräjähdyksissä ilmaan vapautuu typen oksideja, häkää ja hiukkasia sisältäviä savukaasuja. Savukaasupäästöihin vaikuttavat käytettävät räjähdysaineet sekä räjähdysainemäärät, jotka tulevat vaihtelevaan päivä- ja vuositasolla riippuen louhintamäärästä. Räjähdysten jälkeen räjähtyskaasut sekoittuvat ottoalueella nopeasti suuren ilmamäärään, eivätkä aiheuta alueen ilmanlaatuun merkittäviä muutoksia taikka haitallisia ympäristö- tai terveysvaikutuksia.

Toiminnan aikana yleiskaava-alueelta aiheutuvia ilmanlaatuhaittoja on vaikea arvioida, koska toimintojen laadusta ei kokonaisuudessa ole tietoa. Alueelle osoitetuista toiminnosta monet ovat ympäristölupavelvollisia, jolloin lupapäätöksen määräyksillä ohjataan lopullisesti toiminnan sallittavuutta.

Nykytilanteeseen verrattuna alueelta muodostuva hajuhaitta vähenee merkittävästi, kun aikaisemmin ulkotiloissa aumakompostoitu puhdistamoliete käsitellään biokaasulaitoksella ja katetussa kompostointitilassa. Koukkujärven hajupäästöä vähentää myös kaatopaikkakaasun talteenotto, koska hajupäästö on suoraan verrannollinen täytöstä vapautuvan kaasun määrään. Kaatopaikkakaasun purkautumista kaasunkeräysjärjestelmän ohi ehkäistään riittävän kattavalla kaatopaikan käytön aikaisella keräysjärjestelmällä ja täyttöalueen tiiviillä pintarakenteella

Kaatopaikkakaasujen tehokkaampi keräys ja biokaasun hyödyntäminen vähentävät metaani- ja hiilidioksidipäästöjä, millä on suotuisa vaikutus ilmastoon. Biokaasun tuottamisella kompensoidaan fossiilisia polttoaineita (diesel ja maakaasu) ja tuotetaan enemmän energiaa. Lisäksi mädätejäännöksen hyödyntäminen viherrakentamisessa vähentää turpeen ottoa. Puun ja biomassan hyödyntäminen energiatuotannossa auttaa ilmastotavoitteiden saavuttamista.

Jätevedenpuhdistus uudessa puhdistamossa resurssi- ja energiatehokkaasti BAT:n mukaisesti vaikuttaa myönteisesti luonnonvarojen käyttöön verrattaessa hankkeen tuomaa muutosta nykyiseen jätevedenpuhdistukseen Nokialla.

Yleiskaava-alueen kehittämistavoitteet ovat linjassa Pirkanmaan ravinnevision selvityksen kanssa ja edistävät osaltaan Pirkanmaan alueen ravinteiden kierrätyksen tehostumista.

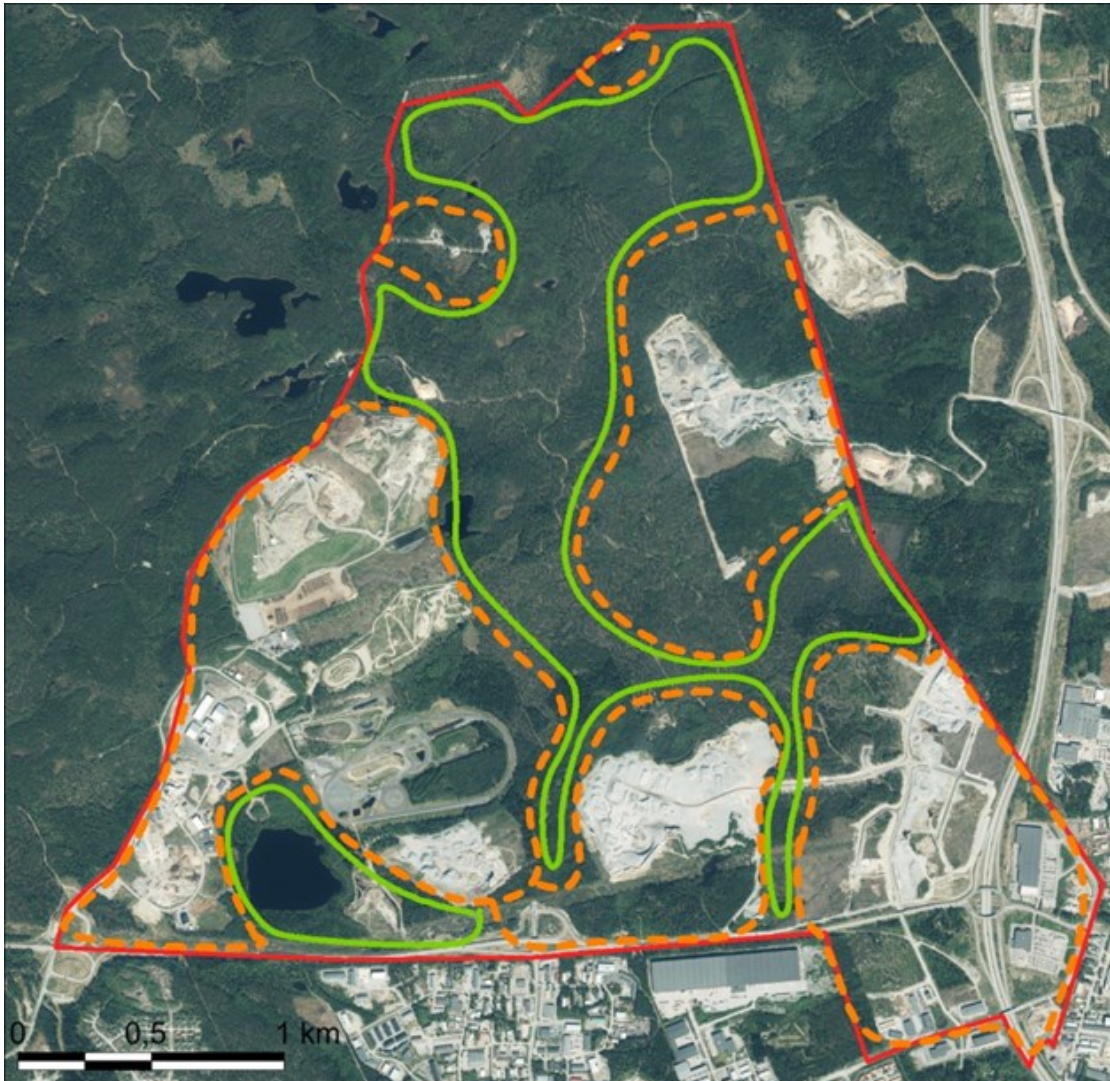
5.4.5 Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin

Vaikutukset kasvi- ja eläinlajeihin ja luonnon monimuotoisuuteen

Osayleiskaavan toteuttamisen seurauksena rakennetun ympäristön osuus kaava-alueella lisääntyy ja rakentamattomien metsäalueiden osuus vähenee nykytilanteeseen verrattuna. Voimassa olevaan yleiskaavaan verrattuna muutokset ovat melko vähäisiä. Kaava-alueen laajentuminen pohjoisessa mahdollistaa yhtenäisen metsäisen alueen säilymisen siellä virkistysalueena (V-2). Myös Juhansuo kaava-alueen itäosassa säilyy metsäisenä. Kaava-alueen eteläosassa virkistysaluekaistaleet muuttuvat osin suojaviheralueiksi, sillä tulevasta (ja jo nykyisestä) maankäytöstä kohdistuu niihin ajoittain melua. Rakentamisen tai sitä edeltävän maa-ainesten oton seurauksena nykyinen kasvillisuus ja eläimistö tulevat pääosin häviämään teollisuus- ja varastoalueilta (T-1, T-2), kaupallisten palveluiden alueilta (KM-1) ja työpaikka-alueilta (TP-2) sekä maa-ainesten ottoalueilta (EO/T-2) ja erityisalueilta (E, E-PT, EM/T, ETJ, EJ) niiltä osin, kuin ne eivät vielä ole asemakaavoitettuja ja toteutuneet. Kaikilla näillä alueilla vähintäänkin osa alueesta on kuitenkin jo nykytilanteessa intensiivisen maankäytön piirissä. Nykytilanteeseen verrattuna uutta rakentamista on tulossa eniten itäosaan, johon tulee teollisuus- ja varastoalueita ja puuterminaalialue (E-PT) nykyisen maa-ainesten ottoalueen ympäristöön. Maa-ainesten läjitysalueet (E/V itäosassa ja e-2 eteläosassa) tulee kaavamääräyksen mukaan maisemoida virkistys- ja suojaviheralueiksi läjitys-

toiminnan päätyttyä. Myös jätteenkäsittelyalue (EJ) maisemoidaan ajan mittaan ja on jo osin maisemoitu.

Osayleiskaavassa rakentamiseen osoitetut alueet (oranssi pistekatkoviiva) ja virkistys- ja suojaviheralueet (vihreä yhtenäinen viiva). Nykyiset intensiivisen maankäytön alueet erottuvat ilmakuvassa vaaleina.

Osayleiskaava-alueelle laadittujen luontoselvitysten mukaan alueen metsät ovat pääosin luontoarvoiltaan tavanomaisia talousmetsäkäytössä olevia tuoreen ja kuivahkon kankaan kangasmetsiä. Luontoselvityksissä todetut arvokkaat luontokohteet samoin kuin vesistöt ja niiden rannat ja Juhansuon alue on otettu kaavassa huomioon niin, että niihin tai niiden lähiympäristöön ei ole osoitettu rakentamista. Rakentaminen ja muu voimakkaasti ympäristöä muuttava toiminta aiheuttaa paitsi suoria vaikutuksia luontoon, myös rakentamisen ja toiminnan aikaisia välillisiä vaikutuksia. Näitä ovat esimerkiksi melu, vesistövaikutukset ja pienilmaston muuttuminen sekä liikkumisesta johtuva häiriö ja kasvillisuuden kuluminen. Vaikutukset voivat näkyä reunavaikutuksena tai esimerkiksi muutoksina alapuolisissa vesistöissä. Osayleiskaavassa on annettu kaavamääräyksiä, joilla lievennetään näitä vaikutuksia ja estetään luontoarvojen vaarantuminen. Määräykset ohjaavat yksityiskohtaisempaa maankäytön suunnittelua ja hankkeiden lupamenettelyjä.

Osayleiskaava-alueelle sijoittuvista luontokohteista arvokkaimpia ovat luontodirektiivin IV liitteen kasvilajeihin kuuluvan hajuheinän kasvupaikat. Niitä koskevat luonnonsuojelulain 49 §:n erityissäännökset lajisuojelusta, ja kaavalla pyritään turvaamaan niiden säilyminen. Kaksi kasvupaikkaa on merkitty kaavaan S4-rajauksella: *”Luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisen EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainitun lajin esiintymisalue, joka tulee säilyttää luonnontilaisena”*. Rajausten laajuus on sama kuin poistuvassa kaavassa, mutta kaavamääräystä on tarkistettu. Kaava-alueen keskiosassa (tulevan) Testiradankadun pohjoispuolen louhikkoisessa korpilaikussa sijaitsevan elinvoimaisen esiintymän ympärille on lisäksi rajattu lajin säilymisen kannalta tärkeä valuma-alue (ty-1), jossa tulee kaavamääräyksen mukaan *”turvata lajin tarvitsemien pienilmasto- ja kosteusolosuhteiden säilyminen”*. Valuma-alueen laajuus on noin 15 ha eli hulevesiselvityksessä mainittu esiintymän nykyinen valuma-alue. Valuma- on osoitettu kaavassa kokonaan suojaviheralueeksi (EV-1) samoin kuin sen pohjoispuolinen alue. Sen pohjoispuolelle suunniteltu tieliikenteen yhteystarve on poistettu, ja katu ja kevyen liikenteen reitti on osoitettu lounaispuolelle olemassa olevan ulkoilureitin viereen. Toinen kaavaan merkitty hajuheinän kasvupaikka sijaitsee Juhansuon virkistysalueella (V-2) Myllypuronkadun eteläpuolella, ja siellä on käynnissä lajin elinympäristön elvyttäminen. Juhansuon hajuheinäesiintymän valuma-alue on hulevesiselvityksen mukaan noin 4 ha, ja se pienenee maa-ainesten oton seurauksena, niin että jatkossa vettä joudutaan pumppaamaan, jos alue halutaan pitää hajuheinälle sopivana. Yksi poistuvassa yleiskaavassa merkitty hajuheinän kasvupaikka Tampereen rajan tuntumassa (EO/T-2 alueella) on todettu hävinneeksi, eikä sitä ole enää osoitettu kaavassa.

2000-luvulla tehdyissä luontoselvityksissä osayleiskaava-alueella ei todettu hajuheinän kasvupaikkojen lisäksi muita luontokohteita, joiden merkitseminen osayleiskaavaan olisi tarpeen. Osayleiskaava-alueen metsäisissä osissa on kuitenkin pienialaisia ja luonnontilaltaan vähintään osittain muuttuneita avainbiotooppikohteita kuten jäkäläkallioita, louhikoita, karuja vähäpuustoisia soita sekä muutamia pieniä lampia ja niiden lasku-uomia. Pääosa niistä säilyy kaavan virkistys- ja suojaviheralueilla (V-2 ja EV-1). Kaavamääräyksiin kirjatut Natura-alueita koskevat erityismääräykset meluntorjunnasta ja hulevesien käsittelystä turvaavat osaltaan myös kaava-alueen ja sen ympäristön tavanomaisten metsäisten alueiden ja pienten vesistöjen luontoarvojen ja lajiston säilymistä ja vähentävät mm. melusta johtuvaa häiriötä lintujen pesimäaikana. Lisäksi puuterminaalialueen (E-PT) yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee kaavamääräyksen mukaan huomioida mm. melun- ja pölyntorjunta, hulevesien hallinta ja metsätuhojen estäminen. Kaikkia hulevesiä koskee kaavan yleismääräys niiden käsittelystä tai ohjaamisesta hulevesijärjestelmään.

Eläimistön kannalta osayleiskaavan metsäiset osat eivät ole luontoselvitysten perusteella erityisen merkittäviä. Esimerkiksi luontodirektiivin IV liitteen eläinlajeihin kuuluvaa liito-oravaa alueella ei ole havaittu. Liito-oravia kuitenkin esiintyy alueen ympäristössä mm. Myllypuron Natura-alueella ja Nokian keskusta-alueella, ja aikaisemmin liito-orava on kuulunut myös Kaakkurijärvien Natura-alueen lajistoon. Osayleiskaava-alueen kautta säilyy liito-oravalle sopivia liikkumisyhteyksiä. Kaavassa osoitettu maankäyttö ei näin ollen aiheuta luonnonsuojelulain 49 §:ssä kiellettyä liito-oravan tai muiden liitteen eläinlajien lisääntymis- tai levähdyspaikkojen hävittämistä tai heikentämistä. Osa osayleiskaava-alueen nykyisestä metsäalueiden eläimistöstä joutuu väistymään rakentamisen ja muun intensiivisen maankäytön tieltä ja laji- ja yksilömäärät alueella voivat jonkun verran pienentyä. Lisäksi melu ja muu häiriö voi karkottaa joitakin lajeja. Pääosin eläimistö pystyy kuitenkin siirtymään kaava-alueen metsäisiin säilyviin osiin tai sen pohjois- ja länsipuolen metsäalueille. Koukujärven jätteenkäsittelyalueesta on todettu YVA- ja asemakaavaselostuksissa, että jät-

teenkäsittelyn tehostuminen alueella tulee vähentämään sen arvoa lokki- ja varislintujen sekä rottien ja niitä saalistavien petojen ravintolähteenä. Tällä ei arvioida olevan merkittävää vaikutusta lintu- ja petokantoihin, vaan niiden ravinnonhaku suuntautuu jatkossa muualle.

Osayleiskaavassa on otettu huomioon maakuntakaavan virkistysalueiden ja viheryhteyksien säilyminen. Maakuntakaavan kaavamääräyksen mukaan maakuntakaavassa on osoitettu virkistysalueina seudullisesti merkittävät taajamiin liittyvät virkistysalueet ja/tai taajamien ekologisen verkoston kannalta erityisen tärkeät alueet. Osayleiskaava-alueella tällaisia alueita ovat metsäalue kaava-alueen pohjoisosassa sekä Juhansuo kaava-alueen itäosassa. Ne on osoitettu kaavassa virkistysalueina (V-2). Juhansuolle on osoitettu maakuntakaavassa viheryhteydet eli yhteydet, joilla on erityistä merkitystä alueellisen virkistysverkoston ja/tai ekologisten yhteyksien kannalta. Osayleiskaavassa nämä yhteydet säilyvät sekä länteen että etelään päin. Ne on osoitettu suojaviheralueina (EV-1). Viheraluetta tai suojaviheraluetta osoitetaan yhteensä 297 hehtaaria. Voimassa olevassa yleiskaavassa niitä oli osoitettu yhteensä noin 240 hehtaaria.

Virkistys- ja suojaviheralueiden osoittaminen kaavassa turvaa niiden alueilla olevien luontoarvojen säilymistä (mm. hajuheinäesiintymät). Lisäksi ne toimivat paikallisesti ja seudullisesti tärkeinä ekologisina yhteyksinä, jotka mahdollistavat eliölajien liikkumisen Juhansuon ja kaava-alueen pohjoisosan välillä ja liittävät ne kaava-alueen länsi- ja pohjoispuolella oleviin laajempiin metsäalueisiin. Kaava-alueen pohjoisosassa alueet myös toimivat suojavyöhykkeenä Kaakkurijärvien Natura-alueen suuntaan. Virkistysalueita ja suojaviheralueita koskee osayleiskaavassa kaavamääräys, jonka mukaan mm. puiden kaatamiselle ja maanrakennustöille on haettava maisematyölupaa MRL 128 §:n mukaisesti. Pohjoisosan virkistysalueelle on osoitettu kaksi erityisaluetta (E) ja niille vaara-alueet (va-2). Kysymyksessä ovat olemassa olevat varastorakennukset, joiden käytöstä ei aiheudu vaaraa eikä vähäistä liikennettä lukuun ottamatta vaikutuksia luonnonympäristölle.

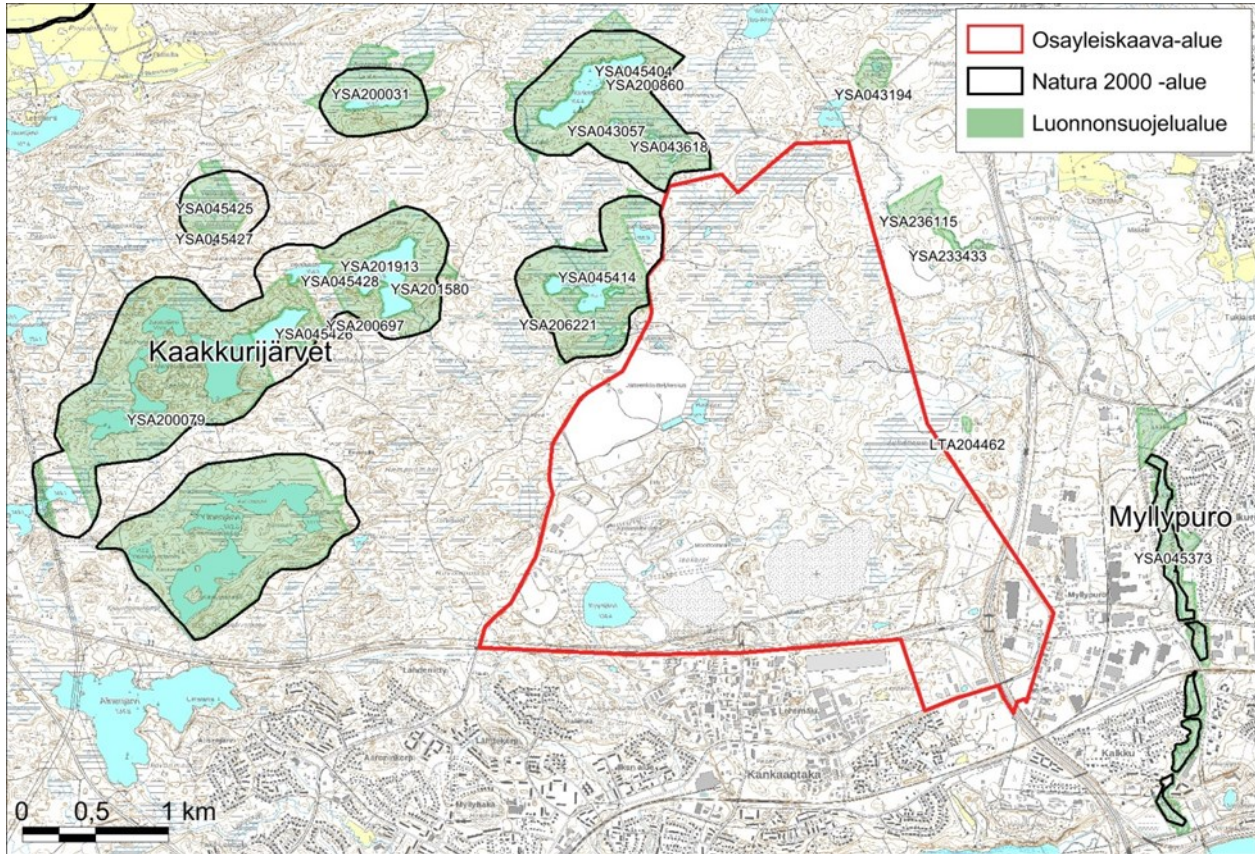
Vaikutukset luonnonsuojelualueisiin

Osayleiskaava-alueen lähiympäristössä sijaitsevista luonnonsuojelualueista luontoarvoiltaan merkittävimpiä ja vaikutusten arvioinnin kannalta olennaisimpia ovat Kaakkurijärvien ja Myllypuron Natura-alueiden luonnonsuojelualueet. Niihin kohdistuvat vaikutukset on arvioitu Natura-arvioinnissa, josta on tiivistelmä jäljempänä.

Muita alle kilometrin päässä kaava-alueesta sijaitsevia luonnonsuojelualueita ovat Mustammin luonnonsuojelualue (YSA043194) ja Leppiojan luonnonsuojelualueet (YSA236115 ja YSA YSA233433) koillisessa sekä luonnonsuojelulain suojeltuna luontotyyppinä suojeltu Juhansuon lehmusmetsikkö (LTA204462) idässä. Melumallinnuksen mukaan osayleiskaava-alueen melu voi ulottua niiden alueelle ajoittain. Niiden luontoarvoihin melulla ei arvioida olevan ole vaikutusta. Lappiojan luonnonsuojelualue sijoittuu melko lähelle osayleiskaavan puuterminaalialuetta ja teollisuusalueeksi asemakaavoitettavaa maa-ainestenottoaluetta. Hulevesiselvityksen mukaan maanpinnan tasauksien muutokset puuterminaalin ja Myllypuronkadun pohjoispuolen teollisuusalueella siirtävät hulevesivirtaaman purkupistettä Leppiojassa hieman nykyistä etelämmäksi. Luonnonsuojelualueen kohdalla Leppiojan valuma-alue pienenee noin 5 %, minkä ei arvioida vaikuttavan merkittävästi ojan virtaamiin. Hajuheinäesiintymän vesitaseeseen ei arvioida kohdistuvan merkittäviä vaikutuksia. Leppiojan

luonnonsuojeluarvot ja puronvarsilouhikkoon sijoittuvat hajuheinän kasvupaikat eivät näin ollen vaarannu.

Luonnonsuojelualueet ja Natura 2000 -alueet kaava-alueen lähiympäristössä.

Vaikutukset Natura 2000 -alueisiin

Osayleiskaavassa on otettu huomioon kaava-alueen sijoittuminen Kaakkurijärvien ja Myllypuron Natura 2000 -alueiden väliselle alueelle. Kaavatyön aikana laaditussa luonnonsuojelulain 65 §:n mukaisessa Natura-arvioinnissa on tunnistettu ne vaikutukset, joita kaava-alueelle sijoittuvalla maankäytöllä voisi olla Natura-alueille, ja arvioitu niiden merkittävyys. Lisäksi on tehty tarvittavat lisäselvitykset (pitkän aikavälin melumittaus, melumallinnus ja hulevesiselvitys), joissa vaikutukset Natura-alueelle on otettu erityistarkasteluun. Arviointi ja selvitykset sekä mm. viranomaislausunnot on otettu kaavassa huomioon maankäyttöva-
rausten sijoittelussa ja laajuudessa, niin että kaavan muut tavoitteet huomioon ottaen vaikutukset Natura-alueisiin jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Erityistä huomiota on kiinnitetty meluun ja hulevesivaikutuksiin, joiden haittojen ehkäiseminen ja lieventäminen on sidottu kaavassa kaavamerkintöihin ja -määräyksiin.

Osayleiskaavan toteuttamisen seurauksena melu lisääntyy Natura-alueen pohjoisimmalla osa-alueella Kivikesku-järven alueella. Yli 45 dB:n melu ulottuisi mallinnuksen mukaan ilman meluntorjuntatoimenpiteitä Kivikesku-järven osa-alueen kaakkososaan ja lähes koko Koukkujärven osa-alueelle. Koukkujärven alueen etelä- ja itäosissa keskiäänitaso ylittää jo nykytilanteessa luonnonsuojelualueiden melulle asetun ohjearvon 45 dB. Kesäaikaan ki-
viainesten ottoa koskevien rajoitusten ollessa voimassa keskiäänitaso jää pääsääntöisesti

alle 45 dB:n. Jatkossa melutaso alueella saattaa jopa hieman laskea, kun joitakin nykyisin melua aiheuttavia toimintoja kaava-alueen länsiosassa siirretään lähivuosina pois. Melu on voimakkainta teollisuusalueiden louhintavaiheessa (joka tosin on pitkäkestoinen) ja rakennusvaiheissa ja vähäisempää sen jälkeen toimintavaiheissa. Viimeisimpien suunnitelmien mukaan puuterminaalialuetta ei louhita maa-ainesluvalla nykyistä pintaa merkittävästi syvemmälle, vaan se tasataan. Melu jää näin ollen arvioitua vähäisemmäksi. Suojelun perusteena olevista lintulajeista melusta voisivat häiriintyä kaakkuri ja laulujoutsen, joiden pesimälampia Koukkujärven alueen järvet ja lammot ovat. Myös kurjen pesintä alueella on mahdollinen. Melun rajoittaminen lintujen pesimäaikaana on tarpeellista. Kaavassa on merkitty erityismääräyksellä (em-1) sen kaava-alueen osan (länsi- ja pohjoisosa) aluevaraukset, joihin sijoittuvat toiminnot voivat aiheuttaa Natura-alueelle ulottuvaa melua. Määräyksen mukaan ” *Eryistä huomiota tulee kiinnittää meluvaikutuksien ja linnustoon kohdistuvien vaikutusten ehkäisemiseen. Voimakasta melua aiheuttavat toimenpiteet ovat kielletty kaakkurin pesintäaikaan 15.4.-31.8.välisenä aikana. Lupamenettelyiden yhteydessä on esitettävä hankkeen pohjalta laadittu meluntorjuntasuunnitelma, jossa tulee esittää rakentamisen ja toiminnan aikaiset meluntorjunnan menetelmät, -rakenteiden suunnitelmat sekä -seurantasuunnitelma, jotka tulee hyväksyttävä ympäristönsuojeluviranomaisella*”. Kaavaan kirjattujen erityismääräysten jälkeen merkittäviä heikentäviä vaikutuksia lintulajeille tai Natura-alueen eheyteen ei arvioida aiheutuvan. Kaava-alueen pohjoisosaan osoitetut virkistysalue (V-2) ja suojaviheralue (EV-1) toimivat suojavyöhykkeenä Natura-alueen suuntaan estäen melun ja myös pölyn kantautumista. Niiden kautta säilyy myös ekologiaa yhteyksiä.

Natura-arvioinnin ja hulevesiselvityksen mukaan osayleiskaava-alueen hulevesien vaikutukset voivat ulottua Myllypuron Natura-alueelle, niin että ilman hallintatoimenpiteitä niillä voisi olla virtamaa- ja/tai vedenlaatu muutosten kautta jopa merkittävä haitallinen vaikutus suojelun perusteena oleviin luontotyyppeihin *pikkujoet ja purot ja lehdot*. Hulevesien hallintatoimien toteutus muuttuvan maankäytön alueella on välttämätöntä haitallisten hulevesivaikutusten ehkäisemiseksi. Kaavassa on merkitty erityismääräyksellä (em-2) se kaava-alueen osan (itä- ja eteläosa) aluevaraukset, joista valumavedet kulkeutuvat tai johdetaan hulevesijärjestelyillä Myllypuroon. Määräyksen mukaan ” *erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden ja veden laadun säilymiseen. Lupamenettelyiden yhteydessä on esitettävä hankkeen pohjalta laadittu hulevesisuunnitelma, jossa tulee esittää rakentamisen ja toiminnan aikaiset hulevesien hallintamenetelmät, hallintarakenteiden suunnitelmat sekä hulevesien hallinnan seurantasuunnitelma, jotka tulee hyväksyttävä ympäristönsuojeluviranomaisella*”.

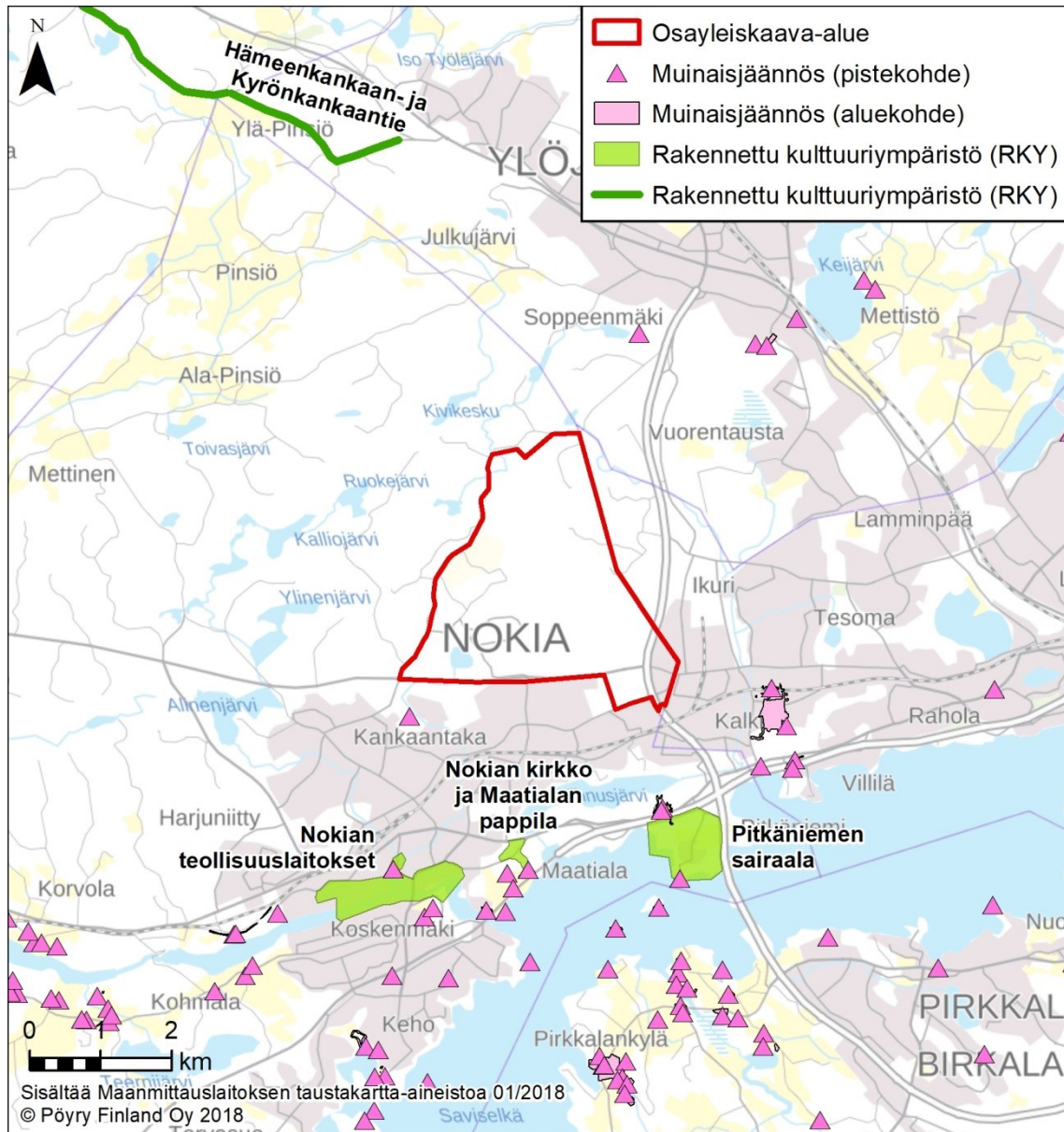
Kaavaan kirjattujen kaavamääräysten jälkeen kaavasta ei arvioida aiheutuvan merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Myllypuron Natura-alueen suojelun perusteille eikä Natura-alueen eheydelle. Hulevesien viivytysaltaat (hule1) on osoitettu kaavassa hulevesiselvityksen mukaisille paikoille, ja niille on varattu riittävästi tilaa.

5.4.6 Vaikutukset kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön;

Kaava-alueella ei sijaitse valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita tai valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä. Lähin valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön kohde (RKY) Pitkäniemen sairaala sijaitsee noin 2 kilometrin etäisyydellä etelässä.

NOKIAN KAUPUNKI

Valtalinnallisesti arvokkaat rakennetun kulttuuriympäristön alueet ja kohteet sekä tunnetut muinaismuistot.

Kaavaprosessin yhteydessä kaava-alueella toteutettiin arkeologinen inventointi. Inventoinneissa alueelta ei löydetty muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä muita kulttuurihistoriallisia jäännöksiä. Alueelle sijaitsee rajapiste, joka on osoitettu kaavassa SM-merkinnällä. Kaavassa alueelle ei ole osoitettu muuttuvaa maankäyttöä.

Yleiskaavan toteutumisen myötä alueen maisema muuttuu osin metsäisestä alueesta teollisuus- ja työpaikka-alueeksi. Muutos on ollut käynnissä jo parin vuosikymmenen ajan ja kaava-alueella itä-, länsi- ja eteläosa ovat vahvasti ihmistoiminnan muokkaamia. Maisemaltaan pohjois-osat ja alueen keskiosa ovat tavanomaista metsää, jollaisena ne säilyvät kaavan toteuttamisen jälkeenkin. Alueen hidas toteutuminen voinee heikentää alueen yleisilmettä ja voi vaikuttaa joidenkin yritysten sijoittumiseen alueelle. Vaikutuksia voidaan lieventää alueiden toteuttamisen vaiheittamisella ja reunavyöhykkeiden käsittelyllä. Kaavassa annettu määräys läjitäyttöalueiden maisemoinnista, lieventää kaavan toteuttamisen maisemavaikutuksia.

Jätteenkäsittely ja muut kiertotaloustoiminnat muodostavat kaupunkikuvaltaan helposti melko epäsiistiä ympäristöä. Lähimaisemaan kohdistuvia vaikutuksia on lievennetty jatkosuunnittelussa siten, että asemakaavoissa on edellytetty piha-alueiden aitaamista, jonka myötä alueen yleisilmeen laatu parantuu.

Kokonaisuutena tarkasteltuna osayleiskaavan maankäyttövarauksilla ei ole merkittäviä haitallisia vaikutuksia kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön tai rakennettuun ympäristöön, koska alueella tai lähivaikutusalueella ei sijaitse arvottuja alueita tai kohteita.

5.4.7 Vaikutukset talouteen ja elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittämiseen

Kyynijärvi-Juhansuon osayleiskaava luo merkittävässä määrin uusia yritystontteja Tampereen kaupunkiseudun länsiosiin, logistisesti hyvälle paikalle. Osoitetut aluevaraukset parantavat elinkeinoelämän sijoittumisedellytyksiä ja hyödyntävät alueen liikenteellisesti edullisen aseman.

Yleiskaavalla on osoitettu yhteensä 305 hehtaaria teollisuus tai työpaikka-aluetta. Siitä osa on jo asemakaavoitettu ja rakennettu. Kokonaan uutta vielä asemakaavoittamatonta tonttimaata muodostuu noin 236 hehtaaria. Yleiskaavan laskennallinen rakennusoikeus on noin 610 000 m². Laskennallisesta rakennusoikeudesta on kuitenkin Nokian teollisuusalueilla toteutunut noin puolet, yritysten jättäessä toiminnoilleen laajentumisvaraa. Työpaikkoja muodostuu arviolta noin 1000-3000 riippuen toimintojen työpaikkaintensiivisyydestä (n.200-120m²/työpaikka). Uudet työpaikat vaikuttavat myönteisesti myös lähikuntien työllisyystilanteeseen.

Kokonaan uusilla asemakaavoittamattomilla alueilla on noin 450 000 m² rakennusoikeutta. Uusien tonttialueiden asemakaavoittamisella ja myymisellä voidaan saada noin 35-35 miljoonaa euroa. Lisäksi alueelta saadaan liittymämaksut ja kiinteistövero. Nokian kaupunki saa osayleiskaava-alueen toteuttamisen myötä erilaisia verotuloja ja muita tuloja. Niiden kohdentumista ja merkitystä kaupungin talouden kannalta on vaikea arvioida.

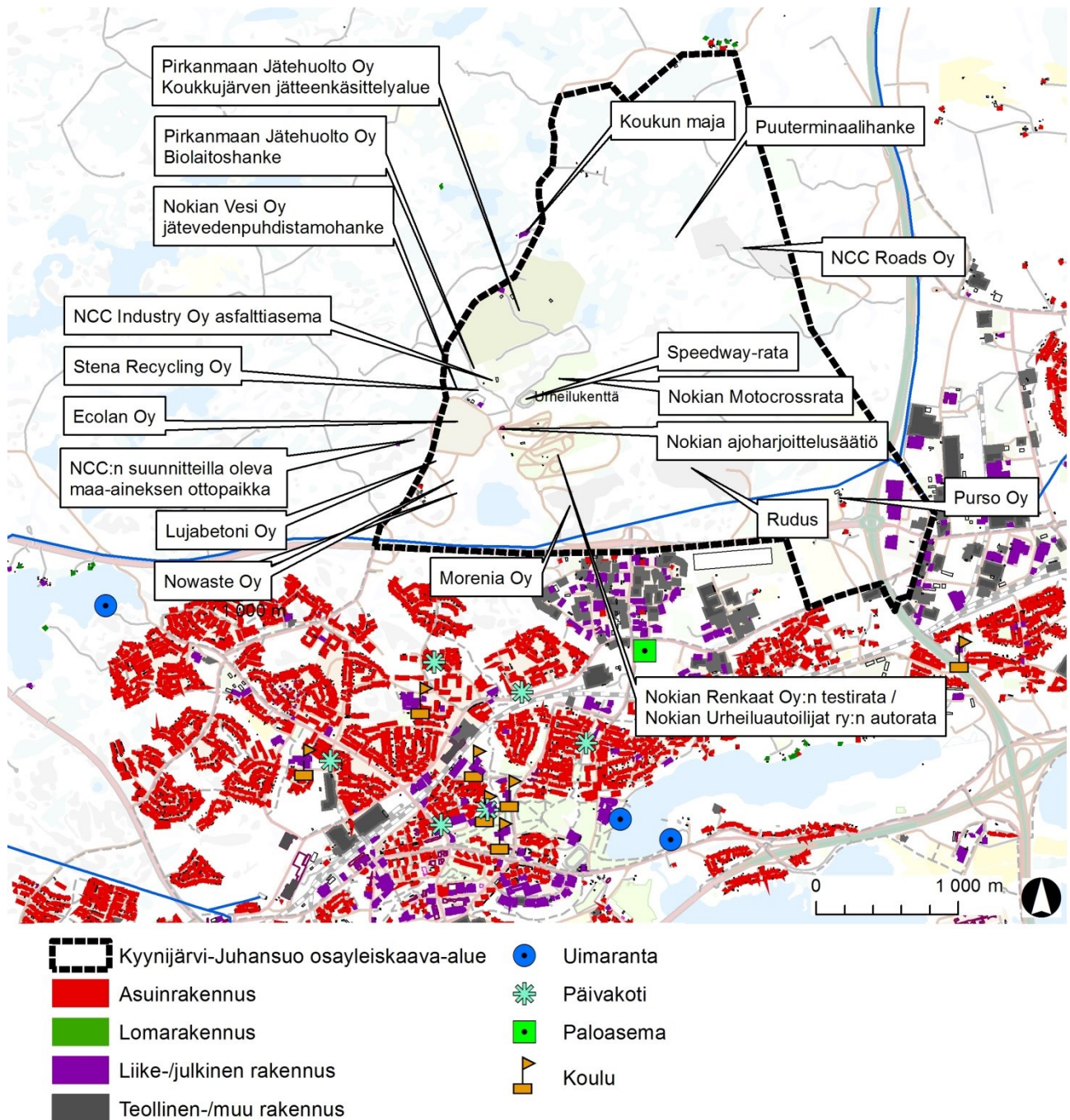
Kunnallistekniikan toteuttaminen osayleiskaava-alueelle edellyttää edellisen osayleiskaavan aikaan tehdyn katujen ja vesihuollon yleissuunnitelman mukaan noin 25-30 milj. euron investointeja. Katujen- ja vesihuollon yleissuunnitelman päivittämistä ei nähty yleiskaavatasolla tarpeelliseksi, koska aluevaraukset eivät ole muuttuneet niin merkittävästi voimassa olevasta yleiskaavasta. Katujen ja vesihuollon linjauksia suunnitellaan alueen asemakaavoituksen yhteydessä tarkemmin.

5.4.8 Yhteisvaikutukset

Kyynijärven-Juhansuon alueella on nykyisin runsaasti teollista toimintaa, kallioaineisten louhintaa sekä moottoriurheilun harjoittelu- ja testausalueita.

NOKIAN KAUPUNKI

Nokian alueen ympäristön nykyisiä ja suunniteltuja toimintoja sekä keskeinen rakennettu ympäristö herkkine kohteineen.

Osayleiskaava-alue sijaitsee Kolmenkulman Eco Industrial Park -alueella, joka on uusi cleantech- ja bio-/kiertotaloustoimijoille suunnattu alue Tampereen, Nokian ja Ylöjärven kaupunkien kulmassa. Alueelle rakentuu merkittävä, monialainen bio- ja kiertotalouden keskittymä (Verte Oy 2018), joka yhdessä jo rakennettujen yritysalueiden kanssa muodostaa yhteensä yli 850 ha yrityskeskittymän. Alueelle tavoitellaan syntyvän yli 7 000 työpaikkaa.

Kyynijärvi-Juhansuo osayleiskaavan alueelle sekä lähiympäristöön on suunnitteilla useita hankkeita. Hankkeet ovat teollisuus- ja infrastruktuurihankkeita, joten merkittävimmät yh-

teisvaikutukset liittyvät ilmanlaatuun, pölyyn, meluun, hulevesiin, liikennemääriin sekä liikenneturvallisuuteen.

Yhteisvaikutukset teollisuusalueen tällä hetkellä tiedossa ja suunnitteilla olevien muiden toimintojen kanssa eivät arvion mukaan aiheuta merkittäviä muutoksia tai vaikutuksia ympäristöön, vaan vaikutukset on arvioitu kohtalaisiksi.

Lähialueen maankäyttö on voimakkaassa muutoksessa Kolmenkulman alueen kehittyessä huomattavaksi työpaikkatoimintojen keskittymäksi. Maakuntakaava 2040 selvitysten mukaan kaupunkiseudun taajamaosien ja kaupunginosien käyttöön osoitettujen taajamaan kytkeytyvien virkistysalueiden käyttö tulee kasvamaan. Kolmenkulman työpaikka-alueen nykyisillä ja maakuntakaavoissa osoitetuilla toiminnoilla voi olla kohtalaisia yhteisvaikutuksia, joiden vuoksi esimerkiksi melu- ja hajuhaitat on huomioitu kaavoituksessa sekä kiinnitetty erityistä huomiota haittojen ehkäisyyn ja lieventämiseen.

Osayleiskaavassa on useita erityismääräyksiä, joilla pyritään ehkäisemään hankkeiden suorja ja epäsuoria vaikutuksia. Erityismääräyksiä on annettu mm. meluun, pölyyn, hulevesiin ja Natura 2000- alueisiin liittyen. Erityismääräyksiä mukaisten rajoitusten avulla sekä kiinnittämällä huomioita hankkeiden suunnitteluvaiheessa haittojen ehkäisy- ja lieventämiskeinoin voidaan vähentää merkittävästi toimintojen yhteisvaikutuksia ja mahdollistaa alueen kehittäminen turvaten luonnonsuojelu- ja virkistyskäyttöarvot.

5.5 Kaavan suhde maakuntakaavaan

Työpaikat (TP), teollisuusalueet (T)

Maakuntakaavassa alueelle on osoitettu laajat teollisuuden ja työpaikkojen aluevaraukset. Työpaikka- ja teollisuusalueiden osalta kaavaratkaisu tarkoittaa maakuntakaavan mukaista ratkaisua. Kaavaratkaisussa osa Porintien varren maakuntakaavan työpaikka-alueista toteutuu teollisuusalueina ja osa Kyynijärven läheisyydestä suojaviheralueena. Valtaosa teollisuusalueista on osoitettu kiertotalouteen ja jätteenkäsittelyyn liittyville toiminnoille tukien alueen kiertotalousliiketoimintaa. Teollisuusalueiden osoittamisella tuetaan maakuntakaavan tavoitetta turvata maakuntakaavassa osoitettujen teollisuus- ja varastoalueiden merkitys seudullisesti merkittävänä teollisuuskeskittymänä. Maakuntakaavan tavoitteiden mukaisesti kaavaprosessin aikana liike- ja toimistotilojen suhdetta teollisuustoimintojen kerrosalaan on kasvatettu. Kaavamääräyksen mukaan moottoriajoneuvojen testaus- ja harjoittelualue, voidaan toiminnan päätyttyä asemakaavoittaa teollisuus- ja varastoalueeksi. Maakuntakaavassa annetut suunnittelumääräykset on kaavassa huomioitu alueiden sijoittamisessa ja alueiden kaavamääräyksissä.

Jätteenkäsittely (EJ)

Maakuntakaavassa alueelle on osoitettu jätteenkäsittelyalue (EJ) ja teknisen huollon kehittämisen kohdealue, jätevesien ja lietteiden käsittely (tkj), jolla tulee varautua seudullisen kokoluokan jätevesien, lietteiden ja biojätteiden käsittelyyn. Maakuntakaavan varaukset on huomioitu yleiskaavaratkaisussa. Maakuntakaavan suunnittelumääräyksen mukaisesti merkittäviä ympäristöhaittoja on estetty kaavamääräyksin mm. Natura-alueeseen kohdistuvien haittojen osalta.

Kauppa (KM)

Maakuntakaavassa kaava-alueen kaakkoisnurkkaan on osoitettu työpaikka- ja kaupallisten palveluiden alue, jolle saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikön (KMt). Maakuntakaavamääräyksen mukaan alue soveltuu työpaikkatoimintojen lisäksi seudullisesti merkittävän paljon tilaa vaativan erikoistavaran kaupan alueeksi. Yleiskaavassa on osoitettu maakuntakaavan mukaisesti risteysalueelle kaupallisten palvelujen aluevaraus (KM-1), jonne voidaan kaavamääräyksen mukaan sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikkö. Kaavamääräyksellä osoitettu enimmäismitoitus (45 000 k-m²) on maakuntakaavan enimmäismitoituksen mukainen.

Virkistys (V) ja viheryhteydet

Yleiskaavassa on huomioitu maakuntakaavan mukaiset virkistysalueet ja viheryhteystarpeet siten, kuin ne ovat olleet sovitettavissa alueelle osoitettavien teollisuus- ja jätteenkäsittelytoiminnan kanssa. Osa maakuntakaavassa osoitetuista teollisuusalueista on osoitettu kaavalla suojaviheralueeksi, jotta on voitu turvata luonnonsuojelulain 49 §:n mukaisen lajin esiintymisalue tai esiintymisaluetta koskeva valuma-alue. Kaavamerkinnän muuttaminen virkistysalueesta suojaviheralueeksi ei tee merkittävää muutosta alueen maakäyttöön, mutta samalla turvataan viheryhteyden säilyminen ja ekologisen yhteyden riittävyys. Suojaviheralueelle on kaavassa annettu maankäyttö- ja rakennuslain mukainen maisematyöluvan tarve (MRL 128 §), jolloin maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai näihin verrattavaa toimintaa ei saa suorittaa ilman lupaa. Alueen olosuhteiden ja melutasojen vuoksi teollisuustoimintojen ja erityisalueiden väliin jäävää aluetta ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa virkistysalueeksi.

Maakuntakaavassa osoitettu ulkoilureitti säilyy kaavaratkaisun myötä, mutta sen linjaukseen on tehty tarkastuksia yksityiskohtaisempaan kaavoitukseen perustuen. Kaavassa esitetyllä ratkaisulla varmistetaan ulkoilureittiverkoston jatkuvuus ja säilyminen, joskin alueen luonne ja virkistyskokemus osin muuttuu kaavan toteuttamisen myötä.

Liikenne

Maakuntakaavassa on osoitettu ohjeellinen päärata –merkinnällä uusi ratayhteys välille Pirkkala-Ylöjärvi. Kaavassa yhteys on osoitettu maakuntakaavan mukaisena ja kaavamääräyksellä turvattu, ettei alueen suunnittelulla tai toteutuksella estetä varauksen myöhempää toteuttamista.

Aluetta koskeva erityismääräys

Kaavaratkaisussa ja kaavamääräyksissä on huomioitu erityisesti maakuntakaavassa alueelle osoitettu erityismääräys em7, jonka tavoitteena on turvata Kaakkurijärven Natura-alueen luonnonarvot. Laaditun Natura-arvioinnin mukaan kaavasta ei arvioida aiheutuvan merkittäviä heikentäviä vaikutuksia Natura-alueiden suojelun perusteille eikä Natura-alueiden eheydelle.

5.6 Kaavan suhde valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin

Valtioneuvosto päätti uusista valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017 ja ne tulivat voimaan 1.4.2018. Päätöksellä valtioneuvosto korvasi valtioneuvoston vuonna 2000

tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Uudet tavoitteet koskevat koko maata, eikä enää ole asetettu alueellisia erityistavoitteita. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa, kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa.

Uudistetut tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Alla olevassa taulukossa on esitetty, kuinka osayleiskaavaratkaisussa on huomioitu valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.

TAVOITE	TOTEUTUMINEN
Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen	
Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyvin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle.	Kaavan kokonaisratkaisulla tuetaan elinkeinoelämän ja etenkin ympäristöliiketoiminnan mahdollisuuksia tukeutuen alueen vahvuuksiin ja synergiaetuihin tukeutumalla.
Luodaan edellytykset vähähiiliselä ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä.	Alueen maankäytön tehostuminen tukee yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja alue tukeutuu olemassa olevaan yhdyskuntarakenteeseen.
Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä.	Kaavoitettavan alueen sijainti yhdyskuntarakenteessa tukee työpaikkojen saavutettavuutta. Kaavaratkaisussa on huomioitu kevyen liikenteen ja joukkoliikenteen edistäminen.
Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että	Koukkujärven jätteenkäsittelyalue ja kierrätysliiketoiminnan kehittämisen alueet sijoit-

ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.	tuvat taajama-alueiden läheisyyteen ja valtatien läheisyyteen tukien alueiden saavutettavuutta.
Tehokas liikennejärjestelmä	
Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä varmistamalla edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle.	Kaavalla mahdollistettavan puuterminaalien toteuttaminen edistää puukuljetusten logistista sujuvuutta, kustannustehokkuutta ja toimintavarmuutta.
Terveellinen ja turvallinen elinympäristö	
Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin.	Kaava-alue ei sijoitu tulvariskialueelle. Huulevesien suunnittelussa on varauduttu sään ääri-ilmiöihin ja ilmastonmuutoksen vaikutuksiin.
Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja.	Kaava mahdollistaa maankäyttömuotojen toteutumisen, joista välttämättä aiheutuu myös ympäristöhaittoja. Kaavan mahdollistamista toiminnoista aiheutuva pöly ja melu eivät aiheuta merkittävää haittaa asutukselle. Merkittävin meluvaikutus kohdistuu alueen virkistyskäyttöön. Toimintojen sijoittamisella ja kaavamääräyksillä on pyritty ehkäisemään ja lieventämään haittoja.
Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin.	Kaavassa on jätetty riittävät suojaetäisyydet onnettomusriskejä aiheuttaville toiminnoille välille ja osoitettu vaara-alue, jonne rakentamista on rajoitettu kaavamääräyksellä.
Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat	
Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.	Alueella ja lähivaikutusalueella ei sijaitse arvotettuja kulttuuriympäristöjä.
Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologis-	Kaava-alueen luontoarvot on selvitetty ja huomioitu kaavaratkaisussa niin, ettei kaavan toteuttaminen merkittäväällä tavalla hei-

ten yhteyksien säilymistä.	kennä alueen suojeltuja luonnonarvoja.
Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta.	Kaavaratkaisulla on pyritty säilyttämään ja osin siirtämään alueella entuudestaan olleita virkistysreittejä ja ratkaisulla turvataan viheralueverkoston jatkuvuus. Melu- ja pölyvaikutusten osalta alueisiin ja reitistöön on tehty joitakin muutoksia.
Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsäalueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.	Yleiskaavan toteuttaminen edistää kiertotalouden ja biotalouden kehittämistä ja maanvastaanottoa luonnonkiviaineiden säästämistä
Uusiutumiskykyinen energiahuolto	
Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetyksi usean voimalan yksiköihin.	Puuterminaalin toteuttaminen tukee biopolttoaineisiin perustuvien energialaitosten raaka-aineen saantia.
Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.	Kaavassa on osoitettu alueella kulkeva voimajohtolinja.

5.7 Yleiskaavalle asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kaavoitukselle asetetut tavoitteet toteutuvat pääpiirteissään hyvin. Yleiskaava täyttää sille laissa asetetut sisältövaatimukset. Kaava on toteuttamiskelpoinen. Toteuttamisesta johtuvat haitalliset ympäristövaikutukset ovat hallittavissa kaavassa määrättyin lieventämistoimenpitein. Yleiskaava ja siinä annetut määräykset eivät aiheuta maanomistajille tai oikeuden haltijoille kohtuutonta haittaa.

Maakuntakaavaa on tarkennettu ja eroja on joiden maankäyttövarausten sijainnissa ja rajoituksissa. Peruseriaatteiltaan maakuntakaavan suunnittelutavoitteet toteutuvat lain edellyttämällä tavalla. Yleiskaava voidaan toteuttaa siten, että luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää kehitystä.

Yleiskaava parantaa kunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ilman, että heikennetään mahdollisuuksia turvalliseen, terveelliseen ja eri väestöryhmien kannalta tasapainoiseen elinympäristöön.

Kaavaratkaisussa on otettu huomioon yhdyskuntarakenteen toimivuus, taloudellisuus ja ekologinen kestävyys ja olemassa olevan yhdyskuntarakenteen hyväksikäyttö. Alue tukeutuu valtakunnalliseen liikenneverkkoon, suunniteltu katu- ja vesihuoltoverkosto on toteutettavissa tavanomaisin toimenpitein. Kaava luo mahdollisuudet liikenteen, erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen, sekä energia-, vesi- ja jätehuollon tarkoituksenmukaiseen järjestämiseen ympäristön, luonnonvarojen ja talouden kannalta kestäväällä tavalla.

Kaavan aluevarausten sijoittelulla ja kaavamääräyksillä turvataan maiseman ja luonnonarvojen vaaliminen ja virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys sekä ympäristöhaittojen vähentämisen huomioon ottaminen lupamenettelyiden yhteydessä.

6 OSAYLEISKAAVAN TOTEUTUS

6.1 Toteuttamisen ajoitus

Osayleiskaava voidaan toteuttaa sen saatua lainvoiman. Osayleiskaava toteutetaan pääosin asemakaavoituksella. Osayleiskaava on ohjeena myös toimenpiteille, joita tehdään yleiskaavan pohjalta ilman asemakaavoitusta.

Maa-ainesten ottoon tarkoitetut alueet asemakaavoitetaan vasta maa-ainesten ottotoiminnan päätyttyä. Maa-ainesluvut voidaan myöntää yleiskaavan pohjalta.

Puu- ja biomassaterminaalin alueelle on tarkoitus hakea suunnittelutarvelupa sekä ympäristölupa toimintaa varten. Puuterminaalialuetta ei ole tavoitteena asemakaavoittaa. Alueelle voidaan myöntää tarvittavat luvat yleiskaavan pohjalta.

Osalla alueesta on voimassa asemakaavat. Niillä alueilla voidaan toteuttaa voimassa olevaa asemakaavaa, vaikka se poikkeaisi tästä yleiskaavasta. Yleiskaava ohjaa alueen suunnittelua vain, jos asemakaavaa on hankkeen toteuttamiseksi muutettava tai siitä on haettava poikkeamislupaa.

6.2 Toteuttamista ohjaavat suunnitelmat

Osayleiskaavan toteuttamista ohjataan asemakaavoituksella ja lupamenettelyjen yhteydessä.

Nokiassa 1.4.2019

Hannu Eerikäinen
kaavoitusarkkitehti

Mikko Nieminen
kaupunkikehitysjohtaja

NOKIAN KAUPUNKI

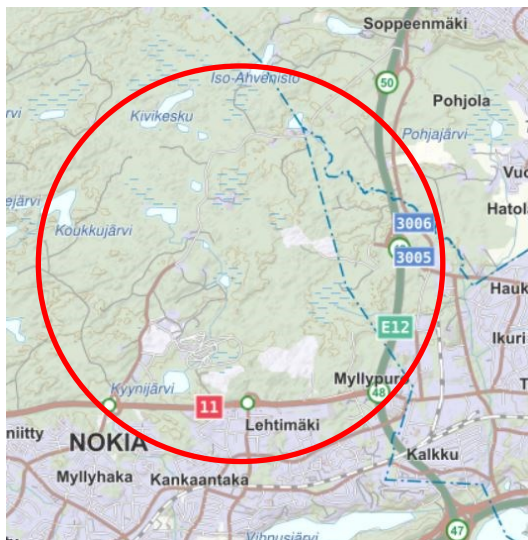
7 LIITTEET

LIITE 1.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

LIITE 2.

LSL 65 §:n mukainen lausunto, Pirkanmaan ELY-keskus

Osayleiskaava-alueen sijainti ja selvitysalueen alustava raja (punainen ympyrä). Kaavan rajausta tarkentuu kaavatyön aikana.

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee ns. Kolmenkulman alueella valtatie 11 pohjoispuolella noin 3 km Nokian keskustasta pohjoiseen. Kaava-alueen sijainti on esitetty yllä olevassa karttakuvassa. Osayleiskaavan rajausta tarkentuu suunnittelun aikana.

Suunnittelualueella on teollista toimintaa Kyynejärven alueella, jossa sijaitsee Pirkanmaan jätehuolto Oy:n jätteenkäsittelyalue ja muita kiertotalouden yrityksiä. Niiden lisäksi Kyynejärven alueella sijaitsee Nokian renkaat Oy:n testirata, ajoharjoittelurata sekä Pyry ry:n motocross ja speedway-radat. Valtatie 3 liittymän ympärillä on toimitilojen ja kaupan alueita Rounionkadun ja Juhansuonkadun varrella.

Suunnittelualue on keski- ja pohjoisosaltaan pääosin kalliosta metsää ja pienialaisia suopainanteita. Alueella on useampia toiminnassa olevia kalliokiviaineksen ottoalueita.

Suunnittelualueen poikki etelä-pohjoissuuntaisesti kulkeva olemassa oleva ulkoilureitti, Kankaantaka-Koukkujärven maja, joka on talvisin hiihtolatuna. Reitti yhtyy suunnittelualueen pohjoisosassa Tampereen ja Ylöjärven ulkoilureitteihin.

Suunnittelualueen länsi- ja luoteispuolella on Natura-2000 verkostoon kuuluvat Kaakkurijärvien luonnonsuojelualueet. Osa suunnittelualueesta on lisäksi Natura-2000 verkostoon kuuluvan Myllypuron valuma-alueella.

Maanomistus

Suunnittelualue on etelä- ja keskiosalta pääosin Nokian kaupungin omistuksessa. Valtio omistaa valtateiden 11 ja 3 liikennealueet.

Yksityistä maanomistusta on alueen pohjoisosassa, Tampereen rajan tuntumassa, valtatie 11 eteläpuolella sekä voimassa olevien asemakaavojen alueella.

Suunnittelualueen pohjoisosassa Koukkujärventien varrella Haukijärven rannassa on kaksi vapaa-ajan asuntoa Nokian puolella ja yksi Tampereen puolella rajaa. Valtatie 11 eteläpuolella valtatie 3 tuntumassa sijaitsee kaksi asuinrakennusta.

Kaavalliset lähtökohdat

Alueella on voimassa Pirkanmaan maakuntakaava 2040. Maakuntakaava tukee alueen kehittämistä seudullisesti tärkeänä työpaikka-alueena. Maakuntakaavassa on osoitettu jätteenkäsittelyn, teollisuuden, työpaikkatoimintojen ja kaupan aluevarauksia sekä seudullisesti tärkeät viheralueet ja yhteydet, jotka tulee huomioida tarkemmassa suunnittelussa. Kohdemerkinnöillä on osoitettu moottoriurheilun, seudullisen puuterminaalien ja Nokian uuden jätevedenpuhdistamon sijoittumisalueet.

Lähes koko suunnittelualueella valtatie 11 pohjoispuolella on voimassa oikeusvaikutteinen Kyynejärvi-Juhansuon osayleiskaava. Osayleiskaavassa alueelle on osoitettu jätteenkäsittelyn, teollisuuden, työpaikkatoimintojen, maaneston ja moottoriurheilun aluevarauksia sekä arvokkaat luontoalueet ja virkistysyhteydet. Osayleiskaavan pohjalta on asemakaavoitettu Juhansuon ja Kyynejärven asemakaavat.

Valtatie 3 liittymän eteläpuoliselta alueen osalla ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Suunnittelualueen pohjoisosassa on voimassa Nokian rantaosayleiskaava. Rantaosayleiskaavassa Koukkujärventien eteläpuolelle on osoitettu maa- ja metsätalousaluetta, jolla on ulkoilun ohjaamistarvetta. Rantaosayleiskaavassa on osoitettu Natura-alueita Koukkujärventien pohjois- ja länsipuolella oleville järville. Lähimmät rantaosayleiskaavan mukaiset kolme lomarakennuspaikkaa sijaitsevat Haukijärven rannalla Tampereen ja Ylöjärven rajan tuntumassa.

Suunnittelualueen reunoilla idässä (Juhansuo) on voimassa asemakaavoja, joissa alue on osoitettu pääosin työpaikkatoimintojen ja kaupan alueeksi. Lännessä (Kyynejärvi) on voimassa pääosin teollisuus- ja varistorakennusten ja jätteenkäsittelytoimintojen asemakaavoja. Valtatie 11 eteläpuolella Kankaantaan työpaikka-alueella ja Lähdeniityn asuinalueella on voimassa asemakaavoja.

Tavoitteet

Yleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa Kolmenkulman alueen kehittäminen maakuntakaava 2040 mukaisesti seudullisesti merkittävänä teollisuuden, jätteenkäsittelyn, kierrätyksen ja biotalouden yritysalueena sekä turvata seudullisesti tärkeät virkistys- ja viheryhteydet Nokialta Ylöjärvelle ja Tampereelle.

Voimassa olevaa osayleiskaava on tarpeen muuttaa erityisesti alueen pohjoisosassa. Pohjoisosassa yleiskaava-alueita pitää myös laajentaa maakuntakaavan tavoitteiden toteuttamiseksi ja yhteensovittamiseksi.

Yleiskaava laaditaan huomioiden MRL 39 §:n sisältövaatimukset.

Suunnitelmat, selvitykset ja vaikutusten arviointi

Osayleiskaavan vaikutukset arvioidaan MRL 9 §:n ja MRA 1 §:n edellyttämällä tavalla.

Alueesta on laadittu selvityksiä maakuntakaava 2040 yhteydessä. Lisäksi hyödynnetään voimassa olevan Kynnijärvi-Juhansuon osayleiskaavan sekä alueella laadittujen asemakaavojen selvitysaineistoa.

Kaavatyötä varten laaditaan hulevesiselvitys, arkeologinen inventointi, luontokartoitusten tarkistukset, meluselvitys, kaatujen sekä vaihtoehtovertailu voimajohdon siirtämistä varten. Lisäksi laaditaan LSL 65 §:n tarkoittama Natura-arviointi Kaakkurijärven ja Myllypuron Natura-alueisiin kohdistuvista vaikutuksista. Kaupallisia vaikutuksia arvioidaan osana keskeisten palveluverkkoselvitystä.

Osalliset

- Nokian kaupungin eri hallintokunnat
- Pirkanmaan ELY-keskus
- Pirkanmaan liitto
- Pirkanmaan maakuntamuseo
- Liikennevirasto
- Tukes
- Tampereen kaupunki
- Ylöjärven kaupunki
- Kaava-alueen ja siihen rajoittuvan alueen maanomistajat tai vuokraoikeudenhaltijat, joita ovat Nokian kaupungin lisäksi mm. Pirkanmaan jätehuolto Oy, Nokian renkaat Oy, NCC-Roads Oy, Rudus Oy, Nokian Pyry ry ja muut yksityiset maanomistajat.
- Energia- ja johtoyhtiöt: Caruna Oy, Elenia Oy, Leppäkosken lämpö Oy, Nokian Vesi.

- Yhdistykset: Nokian Luonto ry, Pirkanmaan luonnonsuojelupiiri ja Pirkanmaan lintutieteellinen yhdistys, Nokian seudun riistanhoitoyhdistys, Kankaantaan kisa hiihdon tuki ry
- Lisäksi osallisia ovat kaikki ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa: Tällaisia ovat mm. kaavan vaikutusalueen asukkaat sekä alueella toimivat yritykset, elinkeinonharjoittajat ja yritysten työntekijät.

Osayleiskaavan vaihe

ALOITUS	VALMISTELU	EHDOTUS	VALMIS
---------	------------	---------	--------

Osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt

Mielipiteitä ja muistutuksia ei enää oteta vastaan. Valtuuston hyväksymispäätöksestä voi valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen.

Aloitukset, vireilletulo ja valmistelu

Osayleiskaavan vireilletulokoolutus on julkaistu Nokian Uutiset-lehdessä 27.1.2017.

Aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu (MRL 66 § ja MRA 26 §) on järjestetty 27.4.2017.

Kaupunkikehityslautakunta päätti kokouksessaan 15.8.2017 § 25 osallistumis- ja arviointisuunnitelman ja osayleiskaavan luonnoksen nähtäville asettamisesta ja pyysi viranomaislausunnot.

Valmisteluaineisto kuulutettiin nähtäville 18.8.–18.9.2017.

Valmisteluvaiheessa pidettiin viranomaisten työneuvotteluja.

Ehdotus.

Kaupunkikehityslautakunta päätti kokouksessaan 26.6.2018 § 229 osayleiskaavaehdotuksen nähtäville asettamisesta ja pyysi tarvittavat viranomaislausunnot.

Osayleiskaavaehdotus sekä kaavaan liittyvät selvitykset ja vaikutusten arvioinnit kuulutettiin nähtäville 5.7.–6.8.2018. Nähtävillä olo aikana ei jätetty muistutuksia.

Ehdotuksen nähtävillä olon jälkeen ei nähty tarvetta viranomaisneuvottelulle.

Valmis.

Kaupunkikehityslautakunta päättää ehdotusvaiheen palautteeseen annettavista vastineista ja esittää kaupunginhallitukselle osayleiskaavan hyväksymistä.

Osayleiskaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Osalliset voivat hakea muutosta kaupunginvaltuuston päätökseen valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen ja edelleen hakea valituslupaa Korkeimmalta Hallinto-oikeudelta.

Tiedottaminen ja yhteystiedot

Aineistojen nähtävillä pidosta tiedotetaan kuulutuksilla, jotka julkaistaan Nokian Uutiset-lehdessä, kaupungin virallisella ilmoitustaululla (kaupungintalo Harjukatu 23) ja kaupungin Internet-sivuilla osoitteessa <http://www.nokiankaupunki.fi/kuntainfo/ajankohtaista/ilmoitustaulu/>

Nähtävillä olevaan kaava-aineistoon voi tutustua kaupungin virastotalon (Harjukatu 21) 3. krs ilmoitustaululla tai kaupungin Internet-sivuilla osoitteessa http://www.nokiankaupunki.fi/palvelut/asuminen-ja-ymparisto/kaavat_ton-tit_ja_kartat/kaavoitus/kaavat_nahtavilla_olevat/

Mielipiteet, muistutukset ja lausunnot:

Nokian kaupunki, Kirjaamo, kaupungintalo Harjukatu 23, 2. kerros 37100 Nokia

Sähköpostiosoite: kaupunkikehityspalvelut@nokiankaupunki.fi

Kaavoitusviranomaisen:

Kaavatyötä ohjaa Nokian kaupungin kaupunkikehityslautakunta. Osayleiskaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Kaavan laatija ja yhteyshenkilö:

Nokian kaupunki, kaupunkikehityspalvelut, kaavoitusyksikkö
Kaavoitusarkkitehti Hannu Eerikäinen
040-1334266, hannu.eerikainen@nokiankaupunki.fi

29.3.2019

Nokian kaupunki/ Kaupunkikehityspalvelut

kirjaamo@nokiankaupunki.fi
hannu.eerikainen@nokiankaupunki.fi

Viite: Lausuntopyyntö 1.3.2019; Natura-arviointi, päiväys 28.2.2019

LUONNONSUOJELULAIN 65 §:n MUKAINEN LAUSUNTO KYYNIJÄRVI- JUHANSUON OSAYLEISKAAVAN MUUTOKSEN JA LAAJENNUKSEN NATURA- ARVIOINNISTA, Kaakkurijärvien ja Myllypuron Natura 2000 -alueet

Nokian kaupungin Kaupunkikehityspalvelut on pyytänyt 1.3.2019 Pirkanmaan ELY-keskukselta luonnonsuojelulain 65 §:n mukaista lausuntoa 28.2.2019 päivätystä Kyynejärvi-Juhansuon osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen Natura-arvioinnista. Natura-arviointia on täydennetty ELY-keskuksen 20.12.2018 esittämän pyynnön mukaisesti. Natura-arvioinnin liitteenä on 18.2.2019 päivätty osayleiskaavakartta, johon on tehty 15.2.2019 päivätyn hulevesiselvityksen pohjalta vähäisiä muutoksia.

Natura-arvioinnissa arvioidaan osayleiskaavan mahdolliset vaikutukset Kaakkurijärvien (FI0333004) ja Myllypuron (FI0345001) Natura 2000 -alueiden suojelun perusteisiin. Osayleiskaava-alue rajoittuu lännessä Kaakkurijärvien Natura-alueeseen ja sen itäosa sijoittuu Myllypuron valuma-alueelle. Arvioinnin on laatinut Pöyry Finland Oy.

Pirkanmaan ELY-keskus on todennut 9.10.2017 osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen valmisteluaineistosta antamassaan lausunnossa (PIRELY/6555/2017) Natura-arvioinnin laatimisen välttämättömäksi mm. voimassa olevan Kyynejärvi-Juhansuon osayleiskaavan aluetta laajemman suunnittelualan sekä aiemmasta poikkeavien maankäyttösuunnitelmien vuoksi (esim. puutermiini).

Arvioitavan osayleiskaavan tavoitteet ja keskeinen sisältö

Kaava-alue sijaitsee valtatie 11 pohjoispuolella ns. Kolmenkulman alueella Nokian ydinkeskustasta koilliseen. Kaava-alue rajautuu lännessä ja pohjoisessa Koukkujärventiehen ja idässä Tampereen rajaan. Etelässä kaava-alueen raja kulkee pääosin valtatiessä 11. Kaava-alueen laajuus on noin 830 hehtaaria.

Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa Kolmenkulman alueen kehittäminen maakuntakaavan mukaisesti seudullisesti merkittävänä teollisuuden, jätteenkäsittelyn, kierrätyksen ja biotalouden yritysalueena sekä turvata seudullisesti tärkeät virkistys- ja viheryhteydet Nokialta Ylöjärvelle ja Tampereelle. Voimassa olevaa osayleiskaava on tarpeen muuttaa erityisesti alueen pohjoisosassa, jossa maa-ainesten läjittämiseen tarkoitettu alueelle on suunniteltu maakuntakaavan mukaisesti puu- ja biomassatermiinialin sijoittamista. Termiinialin sijoittuminen koko suunnitellussa laajuudessa edellyttää ulkoilureitin ja seudullisen virkistys- ja viheryhteyden osoittamista nykyistä pohjoisemmaksi. Lisäksi osayleiskaavalla tutkitaan

mahdollisuudet valtatie 11 varren tehokkaampaan rakentamiseen ja alueen kokoojakatujen ja ulkoilureitistön uudelleen linjaukselle.

Osayleiskaava-alueelle on osoitettu valtatie 11 varrelle työpaikkojen ja toimitilojen alueita, valtatie 3 liittymän ympärille toimitilojen ja kaupan alueita. Kaava-alueen keskivaiheille ja Koukkujärventien varrelle on osoitettu teollisuus- ja varastoalueita sekä jätteenkäsittelyn ja jätevedenpuhdistamon alueet sekä pohjoisosaan, Tampereen rajalle puu- ja biomassaterminaalin alue. Kaava-alueen keskellä ja pohjoisosassa sekä itäreunalla, Juhansuon alueella on virkistyskäyttöön osoitettuja metsäalueita, myös ulkoilureittilinjaus on kaavassa. Osayleiskaavan alueelle ei ole osoitettu asumista.

Natura 2000 -alueet

Kaakkurijärvien Natura 2000 -alue (FI0333004)

Osayleiskaava-alue rajoittuu tai ulottuu lähelle Kaakkurijärvien Natura 2000 -aluetta noin kahden kilometrin matkalla kaava-alueen luoteisreunalla.

Kaakkurijärvien Natura 2000 -alue on 574 hehtaarin laajuinen sekä luonto- että lintudirektiivin perusteella (SAC ja SPA) Natura 2000 -verkostoon kuuluva kohde. Alueen suojelun perusteena ovat Valtioneuvoston 5.12.2018 tekemän päätöksen mukaisesti seuraavat luontodirektiivin liitteen I luontotyypit: humuspitoiset lammet ja järvet, pikkujouet ja purot, vaihettumissuot ja rantasuot, boreaaliset luonnonmetsät ja puustoiset suot sekä lintudirektiivin liitteen I lintulajeista kehrääjä, kuikka, kaakkuri, kurki, laulujoutsen sekä uhanalainen lintulaji. Liito-orava poistettiin em. päätöksellä alueen suojelun perusteista.

Myllypuron Natura 2000 -alue (FI0345001)

Myllypuron Natura 2000 -alue sijaitsee kaava-alueen itäpuolella, vähimmillään etäisyyttä kaava-alueen ja Myllypuron Natura 2000 -alueen välillä on noin 800 metriä. Osayleiskaava-alueen itäosa sijaitsee Myllypuron valuma-alueella. Osayleiskaava-alue kattaa noin 15 % Myllypuron koko valuma-alueesta.

Myllypuron Natura 2000 -alue on 20 hehtaarin laajuinen luontodirektiivin mukainen, erityisten suojelutoimien alue (SAC -alue). Se sijaitsee Tampereen kaupungin länsiosassa, eteläisimmiltä osin Nokian kaupungin puolella ja rajautuu mm. teollisuus- ja asutusalueisiin. Kohteen suojelun perusteena ovat Valtioneuvoston 5.12.2018 tekemän päätöksen mukaisesti luontodirektiivin liitteen I luontotyypeistä boreaalisten lehtojen, lähteiden ja lähdesoiden, pikkujokien ja purojen sekä boreaalisten luonnonmetsien luontotyypit sekä liitteen II -laji liito-orava.

Natura-arvioinnin sisältö

Natura-arvioinnissa käytetyt selvitykset

Natura-arviointiraportissa on luetteloitu arvioinnissa käytettyjä aineistoja: mm. erilaisia tietolähteitä Natura-alueiden luontoarvoista, Natura-alueita koskeneita aikaisempia vaikutusten arviointeja, laadittavana olevan kaavan aineistoja taustaselvityksineen, kartta- ja ilmakehu-aineistoja jne. Natura-arvioinnin laatija on tehnyt myös yleispiirteisen maastokäynnin Kaakkurijärvien itäosassa.

Kaavan keskeisiksi vaikutustavoiksi tunnistettujen melu- ja hulevesivaikutusten arvioinnin mahdollistamiseksi on tehty seuraavia selvityksiä: meluvaikutusten arvioimiseksi on laadittu kaksi melumallinnusta, ensimmäinen kaavaehdotuksen mukaiseen tilanteeseen ja toinen lopullisen kaavan tilanteeseen, jossa puu- ja biomassaterминаalin alue on pienentynyt ja toteutussuunnitelmat muuttuneet vähemmän melua aiheuttavaksi. Lisäksi alueella on tehty kesän-syksyn 2017 aikana pitkänajan ympäristömelumittauksia. Mallinnustuloksia on esitetty Natura-arviointiraportissa. Kaavatyön pohjaksi on laadittu myös erillinen hulevesiselvitys (Sweco Ympäristö Oy, 15.2.2019), jonka lähtökohtana on hulevesien hallittu johtaminen niin, että alueen luontoarvot, mm. Myllypuron Natura 2000 -alueella turvataan hulevesiä viivytämällä, sekä kiinteistökohtaisilla järjestelmillä että keskitetyillä rakenteilla.

Natura-arvioinnin epävarmuustekijät

Natura-arviointiraportin mukaan Natura-alueiden luonnonarvoista käytössä olleet tiedot olivat riittäviä vaikutusarviointia varten. Epävarmuutta kuitenkin osayleiskaavatasolla tehtyyn arviointiin todetaan liittyvän alueelle suunniteltujen toimintojen ja muuttuvan maankäytön osalta, mm. osa arvioinnissa mukana olleista aluevarauksista saattaa jäädä toteutumatta, aluevaraukset voivat toteutua eriaikaisesti, mikä voi vaikuttaa syntyviin vaikutuksiin. Melumallinnukseen liittyy normaalin mallinnusepä tarkkuuden lisäksi myös useita epävarmuustekijöitä, mm. tulevat melulähteet ja niiden äänipäästöt ovat arvioita, vaikka nykytilanteen osalta mallinnuksessa on pystytty hyödyntämään pitkänajan mittaustietoja. Hulevesiselvityksen tarkasteluihin katsotaan Natura-arvioinnissa liittyvän myös epävarmuutta esim. kuormitusarviointien osalta. Myös ilmastonmuutoksen sääoloja äärevöittävä vaikutusta ei pystytä tarkasti ennakoimaan, vaikkakin suunnitellut hulevesijärjestelyt auttavat ilmastonmuutokseen varautumisessa.

Arvioidut vaikutukset Kaakkurijärvien Natura 2000 -alueen suojeluperusteisiin

Vaikutukset kaakkuriin ja vaikutusten lieventäminen

Natura-alueen kaakkureiden tärkein pesimäalue on Koukkujärven osa-alue, jossa sijaitsevat Natura-alueen tärkein pesimäjärvi Koukkujärvi sekä vakiintuneet pesimäpaikat Kiimalampi ja Pikku-Koukkujärvi. Koukkujärvi on tärkeä myös kaakkureiden loppukesäisenä ja syksyisenä kerääntymisalueena.

Vuonna 2017 tehtyjen pitkänajan melumittausten perusteella keskiäänitaso ylittää kaikilla kolmella kaakkureille tärkeällä järvellä luonnonsuojelualueiden melulle asetetun ohjearvon 45 dB lintujen pesimäajan ulkopuolella, mutta pääsääntöisesti jää kuitenkin sen alle alueen kiviaineisten ottoa koskevien kesäaikaisten rajoitusten ollessa voimassa. Kaavaan uutena melua tuottavana toimintona osoitettu puuterminaalialue sijoittuu noin 1-1,5 km päähän lähimmistä kaakkurin pesimäpaikoista itään. Melumallinnuksen tulosten mukaan lintujen pesimäaikaisten toimintarajoitusten voimassa ollessa keskiäänitaso jää kuitenkin puuterminaalialueen melutaso huomioiden kaikissa osissa Kaakkurijärvien Natura-aluetta alle 45 dB:n. Natura-arvioinnin mukaan keskiäänitason säilyminen nykyisellään ei vaarantaisi Koukkujärven osa-alueen kaakkureiden pesintöjä eikä Kaakkurijärvien kaakkurikantaa, sillä kaakkurit ovat pesineet alueella pääosin onnistuneesti viime vuosinakin nykyisestä melusta huolimatta.

Keskiäänitasoa enemmän merkitystä kaakkurin pesintöjen onnistumiselle katsotaan Natura-arvioinnissa olevan pesintäaikaisilla ja erityisesti sen alkuvaiheeseen ajoittuvilla äkillisillä, voimakkailla äänillä. Kaava-alueen toiminnoista voimakkaita ääniä Natura-arvioinnin mukaan aiheuttavat mm. kiviainesten otto, teollisuusalueiden sekä puutermiinaalin rakentaminen ja toiminta. Natura-arvioinnin mukaan pahimmillaan toimintojen pitkäaikaisuudesta johtuva pesintöjen jatkuva epäonnistuminen Koukkujärven osa-alueella tai lintujen siirtyminen sieltä pois voisi pitkällä aikavälillä heikentää yksin tai yhdessä virkistyskäytöstä aiheutuvan häiriön kanssa Kaakkurijärvien kaakkurikantaa ilman lieventäviä toimenpiteitä jopa merkittävästi. Natura-arvioinnin mukaan kaakkurit eivät todennäköisesti kuitenkaan kokonaan häviäisi alueelta, koska ne pesivät siellä jo nykyisten meluvaikutusten alaisina, lisäksi osa pesimäjärvistä ja -lammista sijaitsee osayleiskaavan melualueen ulkopuolella.

Natura-arvioinnin mukaan kaava-alueella tapahtuvilla ulkoilureittien uudelleenlinjauksilla ei arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia Natura-alueelle sijoittuvien reittien käyttöön eikä käyttäjämääriin, joten virkistyskäytöstä johtuvan häiriön Natura-alueella ei katsota osayleiskaavan takia lisääntyvän. Virkistysreittien merkitseminen osayleiskaavaan katsotaan Natura-arvioinnissa osaltaan auttavan ohjaamaan Natura-alueen virkistyskäyttöä reiteille ja vähentämään haitallisia häiriövaikutuksia kaakkureille.

Osayleiskaavan toteuttaminen lisää rakennettujen alueiden pinta-alaa osayleiskaava-alueella, mutta sillä ei Natura-arvioinnissa oleteta olevan merkittäviä vaikutuksia kaakkuriin pesimä- ja ruokailualueiden ja niiden välisten liikkumismahdollisuuksien säilyessä. Osayleiskaava-alueen toiminnot kaava-alueen pohjoisosassa laajenevat lähemmäksi Koukkujärven osa-alueelle sijaitsevia kaakkureiden pesimäpaikkoja. Toimintojen väliin jää kuitenkin virkistys- ja suojaviheralueeksi kaavoitettua aluetta, joka toimii suojaavana tekijänä toimintojen ja pesimäalueiden välissä.

Kaikkia Kaakkurijärvien Natura-alueita lähimpiä kaavan aluevarausmerkintöjä (E, V-2, E-PT, E/V, EO/T-1, T-2, EV-1, EJ, ETJ, EM/ T) koskemaan on asetettu meluvaikutuksia ehkäisevä ja lieventävä erityismääräys 1 (em-1), jonka mukaan "Yksityiskohtaisessa suunnittelussa ja toteuttamisessa on varmistuttava siitä, etteivät Kaakkurijärvien (FI0333004) Natura-alueen läheisyydessä suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää meluvaikutuksien ja linnustoon kohdistuvien vaikutusten ehkäisemiseen. Voimakasta melua aiheuttavat toimenpiteet ovat kielletty Kaakkurin pesimäaikaan 15.4. -31.8. välisenä aikana. Lupamenettelyiden yhteydessä on esitettävä hankkeen pohjalta laadittu meluntorjuntasuunnitelma, jossa tulee esittää rakentamisen ja toiminnan aikaiset meluntorjunnan menetelmät, -rakenteiden suunnitelmat sekä seurantasuunnitelma, joka tulee hyväksyttävä ympäristöviranomaisella.". Lisäksi puu- ja biomassatermiinaalia (E-PT) koskee myös kaavamääräys meluntorjunnan huomioimisesta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa.

Osayleiskaavaan kirjattujen melun torjuntaa koskevien määräysten jälkeen kaavan toiminnoilla ei Natura-arvioinnissa katsota olevan merkittävästi heikentävää vaikutusta kaakkuriin. Vaikutusten arvioidaan olevan korkeintaan vähäisesti heikentäviä.

Kaakkureihin kohdistuvia vaikutuksia voidaan Natura-arvioinnin mukaan lieventää kaavamääräysten lisäksi tekosaarekkeita rakentamalla. Kaakkureiden pesimämenestyksen seuraaminen jatkossa katsotaan Natura-arvioinnissa myös tarpeelliseksi.

Vaikutukset muihin suojeluperusteena oleviin lintulajeihin ja vaikutusten lieventäminen

Natura-arvioinnissa ei arvioida osayleiskaavan toteuttamisella olevan haitallisia vaikutuksia kehrääjään, sillä lajin tunnetut pesimäpaikat sijaitsevat 0,5-2 kilometrin etäisyydellä osayleiskaava-alueesta, eikä keskiäänitaso muutu pesimäalueella osayleiskaavan toteuttamisen seurauksena.

Kuikkien pesimäjärvien, Ylisenjärvi ja Porrassjärven-Kalliojärven-Ruocejärven alue todetaan Natura-arvioinnissa sijoittuvan 1,3-3 km etäisyydelle osayleiskaava-alueesta länteen. Osayleiskaava ei Natura-arvioinnin mukaan lisää Ylisenjärven alueelle kohdistuvaa melua, vaan kaava-alueen länsiosan toimintojen siirron jälkeen melu saattaa jopa vähentyä. Suunniteltujen jätevedenpuhdistamon ja biokaasulaitoksen rakentamisen aikainen melu voisi ulottua Natura-arvioinnin mukaan Ylisenjärven itäosaan, mutta sitä voidaan vähentää meluntorjunnalla ja ajoittamalla rakentamisvaiheet lintujen pesimäkauden ulkopuolelle. Muut kuikkajärvet ovat kaava-alueen melualueen ulkopuolella.

Kurkien pesimäalueiden tiedetään sijaitsevan samalla järvialueella kuin kuikalla ja myös vaikutusmekanismien todetaan arvioinnissa olevan samoja. Natura-arvioinnissa ei katsota osayleiskaavalla olevan vaikutuksia kurkeen. Mutta mikäli kurki pesii Kiimalammilla, kuten kesän 2016 havainnot antavat viitettä, kaava-alueen toimintojen vaikutukset ilman lieventäviä toimia olisivat kurkeen kohtalaisia. Kaavaan sidotuilla melurajoituksilla vaikutus olisi lievennettävissä vähäisesti heikentäväksi.

Laulujoutsenen pesimäalueet sijoittuvat puolestaan samalla alueelle kaakkurien keskeisten pesimäalueiden kanssa, jolloin voimakkaat äänet voisivat häiritä myös niiden pesintää aiheuttaen kohtalaisen tai vähäisen heikentävän vaikutuksen. Kaavaan sidotut melarajoitukset lieventävät vaikutuksen korkeintaan vähäisesti heikentäväksi.

Natura-tietolomakkeessa, lajinsuojelullisista syistä uhanalaiseksi lajiksi merkityn lajin pesimäpaikat sijoittuvat 1,3- 2,4 kilometrin etäisyydelle osayleiskaava-alueen rajalta, joten lajin pesäpaikat eivät sijoitu osayleiskaavan melualueelle, eikä kaavalla ole Natura-arvioinnin mukaan lajiin sen vuoksi haitallisia vaikutuksia.

Vaikutukset suojelun perusteena oleviin luontotyyppeihin

Kaakkurijärvien suojelun perusteena oleville luontodirektiivin liitteen I luontotyypeille: humuspitoiset lammet ja järvet, pikkujouet ja purot, vaihettumissuot ja rantasuot, boreaaliset luonnonmetsät ja puustoiset suot ei Natura-arvioinnissa arvioida kohdistuvan osayleiskaavan toteuttamisen seurauksena suoria tai edes epäsuoria vaikutuksia. Kaava-alueen hulevedet eivät päädy Kaakkurijärvien Natura-alueelle eikä kaava-alueen toteuttaminen vaikuta kaava-alueen ulkopuolelle sijoittuvien suoluontotyyppien vesitalouteen. Myöskään merkittävimpien kaava-alueen pölyävien toimintojen, kuten puuaineksen käsittely puutermiinalialueella, jätteenkäsittely tai kiviaineksen otto, pölyvaikutuksien ei katsota Natura-arvioinnissa ulottuvan suojelun

perusteena oleville luontotyypeille. Puutermiinalialueelle on annettu lisäksi määräys pölyntorjunnan huomioimisesta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Pitkän etäisyyden vuoksi (yli 3 km) kaava-alueen toimintojen vaikutukset eivät ulotu luonnonmetsien luontotyypille. Natura-alueen suojeluperusteluontotyypeille ei arvioida kohdistuvan osayleiskaavan toteuttamisen seurauksena nykyisestä poikkeavia virkistyskäytön aiheuttamia vaikutuksia.

Arvioidut yhteisvaikutukset

Natura-arvioinnissa on tarkasteltu yhteisvaikutuksina Kaakkurijärvien alueelle melua aiheuttavia tie- ja lentoliikennettä, lisäksi lähinnä paikallisia ja talvikauteen keskittyviä häiriö- ja meluvaikutuksia aiheuttavia metsätaloustoimia, myös Natura-alueen suoalueiden ennallistamistoimia ja reittien parantamista. Maakuntakaavan osayleiskaava-alueen läheisten toimintojen yhteisvaikutuksia on tarkasteltu, lisäksi myös Natura 2000 -alueen länsipuolelle sijoittuvan kiviainesottohankkeen vaikutuksia. Natura-arvioinnissa näillä ei ole todettu olevan yhteisvaikutuksia kaavan toimintojen kanssa.

Vaikutukset Natura-alueen eheyteen

Natura-arvioinnin mukaan ilman asianmukaisia meluntorjuntatoimenpiteitä osayleiskaavan toteuttaminen voisi aiheuttaa kohtalaisen kielteisen vaikutuksen alueen eheyteen vaikuttamalla merkittävästi heikentävästi alueen suojeluperusteina olevista lajeista kaakkuriin, laulujoutseneen sekä mahdollisesti kurkeen. Merkittävästi heikentävät vaikutukset voidaan kuitenkin estää kaavamääräyksiin ja -merkintöihin sidotulla meluntorjuntatoimenpiteillä, jolloin kielteinen vaikutus eheyteen jää vähäiseksi.

Natura-arvioinnin johtopäätökset

Lieventävien toimenpiteiden jälkeen osayleiskaavalla arvioidaan olevan vähäinen kielteinen vaikutus Natura-alueelle, koska meluntorjuntatoimenpiteistä huolimatta melua kantautuu Natura-alueen itäosaan.

Arvioidut vaikutukset Myllypuron Natura 2000 -alueen suojeluperusteisiin

Vaikutukset pikkujoet ja purot -luontotyyppiin ja vaikutusten lieventäminen

Hulevesistä johtuva virtaamien äärevöityminen, voimakkaiden virtaamien aiheuttama eroosio, suuret kiintoainemäärät tai muut vedenlaadun muutokset kuten haitalliset aineet voisivat Natura-arvioinnin mukaan muuttaa luontotyypin ominaispiirteitä. Haitallinen vaikutus voisi olla jopa luontotyyppiä merkittävästi heikentävä, sillä luontotyyppi on kokonaisuudessaan hulevesien vaikutusten alaisena.

Myllypuron Natura-alueelle kohdistuvien vaikutusten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi Myllypuron valuma-alueeseen kuuluvan kaava-alueen kaikille aluevarauksille on osoitettu erityismääräys em-2: "Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteuttamisessa on varmistuttava siitä, etteivät Myllypuron (FI0345001) Natura-alueen valuma-alueella suoritettavat toimenpiteet yksin tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesitalouden ja veden laadun säilymiseen. Lupamenettelyiden yhteydessä on

esitettävä hankkeen pohjalta laadittu hulevesisuunnitelma, jossa tulee esittää rakentamisen ja toiminnan aikaiset hulevesien hallintamenetelmät, hallintarakenteiden suunnitelmat sekä hulevesien hallinnan seurantasuunnitelma, jotka tulee hyväksyttävä ympäristönsuojeluviranomaisella." Lisäksi puu- ja biomassaterminaalia (E-PT) koskee myös kaavamääräys hulevesien hallinnan huomioimisesta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Kaavassa on myös yleismääräys, jonka mukaan alueella syntyvät hulevedet tulee hoitaa kiinteistökohtaisesti ja ohjata hallitusti alueelliseen sadevesijärjestelmään.

Keskitetty hulevesirakenteet on osoitettu kaavakartalla alueellisina hulevesien viivytysaltaina (hule1). Kaikki suunnitellut uudet rakenteet sijoittuvat kaavan viheralueille tai uusille rakennettaville alueille, joten niiden rakentamiselle ja tarkemmassa suunnittelussa tehtäville muutoksille oletetaan Natura-arvioinnissa olevan kaava-alueella riittävästi tilaa, myös vesien johtamiselle on varattu kaavaratkaisussa tilaa. Hulevesiselvityksen mukaan kiinteistökohtaisilla ja keskitetyillä rakenteilla pystytään viivyttämään hulevesiä niin, että Myllypuron Natura-alueelle purkautuva virtaama ei aiheuta haittoja. Viivytys mahdollistaa kiintoaineksen ja siihen sitoutuneiden epäpuhtauksien laskeutumisen ja siten parantaa myös Myllypuroon päätyvien vesien laatua.

Edellä kuvatun kaltaisten kaavamerkintöihin ja -määräyksiin sidottujen lieventävien toimenpiteiden jälkeen kaavan toimintojen aiheuttama heikentävä vaikutus pikkujokien ja purojen -luontotyyppiin katsotaan Natura-arvioinnissa korkeintaan vähäiseksi.

Vaikutukset lehto -luontotyyppiin ja vaikutusten lieventäminen

Lehto -luontotyyppiä esiintyy Myllypuron molemmilla rannoilla lähes koko Natura 2000 -alueen matkalta. Puronvarressa lehtokasvillisuus on sopeutunut luontaisiin tulviin, ja tulvien tuomat ravinteet ovat tarpeellisia lehtokasvillisuuden säilymiselle. Suuren osan luontotyyppiin pinta-alasta sijaitessa purovesien vaikutusalueella hulevesistä johtuva virtaamien äärevöityminen, voimakkaiden virtaamien aiheuttama uomaeroosio, suuret kiintoainemäärät tai muut veden laadun muutokset, kuten haitalliset aineet voisivat muuttaa uoman reunoilla sijaitsevien lehtojen ravinne- ja kosteusolosuhteita ja vaurioittaa kasvillisuutta. Natura-arvioinnin mukaan ainakin pitkällä aikavälillä seurauksena voisi olla muutoksia luontotyyppiin ominaispiirteissä ja lajistossa. Haitallinen vaikutus voisi olla jopa luontotyyppiä merkittävästi heikentävä. Kaavamerkintöihin ja määräyksiin sidottujen hulevesivaikutuksia lieventävien toimenpiteiden (kuvattu edellä: hulevesien hallintaa koskevat kaavamääräykset ja merkinnät) jälkeen vaikutus lehto -luontotyyppiin katsotaan Natura-arvioinnissa korkeintaan vähäiseksi.

Vaikutukset lähteen ja lähdesuot -luontotyyppiin ja vaikutusten lieventäminen

Natura-arvioinnin mukaan osayleiskaavan toteuttamisella ei ole suoria tai välillisiä vaikutuksia kaava-alueesta noin kilometrin etäisyydellä, purouoman toisella puolella sijaitsevaan lähdeluontotyyppiin. Kaavan ei arvioida vaikuttavan pohjaveden purkautumiseen lähteestä eikä purovesi yllä yli metrin sen pintaa ylempänä sijaitsevaan lähteeseen. Natura-arvioinnin mukaan kaavaan sisällytetyllä hulevesien hallinnalla varmistetaan, ettei vaikutuksia luontotyyppiin synny.

Vaikutukset luonnonmetsät -luontotyyppiin ja vaikutusten lieventäminen

Luontotyyppiä esiintyy Myllypuron Natura-alueella sekä alueen pohjois- että eteläosissa muutaman sadan metrin matkalla purooman varressa. Hallitsematon hulevesivaikutus voisi aiheuttaa näillä alueilla suoraan tai purotörmien eroosion kautta puiden vaurioitumista, kaatumista tai kuolemia. Vaikutus luontotyyppiin ei kuitenkaan olisi Natura-arvioinnin mukaan merkittävästi heikentävä, sillä pääosa luontotyypin pinta-alasta on purovesien vaikutusalueen ulkopuolella. Natura-arvioinnin mukaan kaavamerkintöihin ja -määräyksiin sidotuilla hulevesien hallintatoimilla varmistetaan, ettei vaikutuksia luontotyyppiin synny.

Vaikutukset liito-oravaan ja vaikutusten lieventäminen

Hulevesistä johtuva puron virtaamien voimakas vaihtelu voisi Natura-arvioinnin mukaan teoriassa vaikuttaa myös liito-oraviin, jos tärkeitä pesä-, ruokailu tai liikkumisyhteyspuita uoman varressa vaurioituisi virtauksen tai eroosion vuoksi. Riski vaikutusten syntymiseen on kuitenkin Natura-arvioinnin mukaan hyvin pieni, sillä pääosa puustosta on vaikutusalueen ulkopuolella, ja kaavamerkintöihin ja -määräyksiin sidotuilla hulevesivaikutusten lieventämistoimilla varmistetaan, ettei vaikutuksia synny.

Yhteisvaikutukset

Myllypuron valuma-alueella on paljon maankäytön suunnitelmia ja erilaisia hankkeita. Natura-arvioinnin mukaan viimeaikaisten suunnitelmien ja hankkeiden suunnitteluratkaisut perustuvat valuma-alueitasoihin hulevesienhallinnan suunnitelmiin ja -selvityksiin. Kynijärvi-Juhansuon osayleiskaava-alueelta Myllypuroon johtavien virtausreittien varrella sijaitsevien kaava-alueiden hulevesijärjestelyt ovat osin yhteisiä. Samalla virtausreitillä sijaitsevat Natura-arvioinnin mukaan Tampereen puolen kaavat nro 8189 ja nro 8702. Natura-arvioinnin mukaan yhteisvaikutuksia näiden kaavojen kanssa ei synny hulevesiratkaisujen ollessa riittäviä. Yhteisvaikutuksia ei katsota Natura-arvioinnissa syntyvän Tampereen Haukiluoman ja Tesoman alueiden yleissuunnitelma-alueelle suunniteltujen toimintojen tai Ylöjärven, Myllypuron valuma-alueen pohjoisosissa sijaitsevan kaava-alueen toimintojen kanssa, kun riittävät hulevesiratkaisut toteutetaan. Maakuntakaava 2040 on osoitettu joitakin uusia taajamatoimintojen, teollisuus- ja varastoalueiden ja työpaikka-alueiden varauksia ja läntisen ratayhteyden varaus, jotka saattavat joko yksin tai yhdessä muiden toimintojen kanssa vaikuttaa Myllypuron virtaamiin ja veden laatuun. Niiden osalta on varauduttava tarkemman suunnittelun vaiheessa arvioimaan vaikutuksia ja tarvittaessa estämään haitalliset vaikutukset.

Vaikutukset Natura-alueen eheyteen

Ilman lieventäviä toimia osayleiskaava-alueen toiminnot voisivat aiheuttaa virtaama- ja /tai vedenlaatumuutosten kautta jopa merkittävästi heikentävän vaikutuksen pikkujokien ja purojen sekä lehtojen -luontotyyppisiin, ja siten myös merkittävän kielteisen vaikutuksen Natura-alueen eheyteen Myllypuron ollessa keskeinen luontotyyppien toimintaa ylläpitävä ja niihin vaikuttava tekijä. Yhteisvaikutukset muiden toimintojen kanssa voisivat voimistaa vaikutuksia ja ne voisivat ulottua puroon ja sen reunoille koko Natura-alueen pituudelta. Edellä kuvattujen, kaavaan sidottujen lieventävien toimien jälkeen vaikutuksen katsotaan olevan korkeintaan vähäinen.

Natura-arvioinnin johtopäätökset

Natura-arvioinnin mukaan kaavaan sidottujen hulevesijärjestelyiden toteuttamisen jälkeen Myllypuron luontotyypeille, lajeille tai Natura-alueen eheydelle ei arvioida aiheutuvan merkittävästi heikentäviä vaikutuksia.

Seuranta

Natura-arvioinnissa esitetään jatkettavaksi kaakkureiden pesimämenestyksen seuranta, erityisesti kiinnittäen huomiota osayleiskaavan toteuttamisen mahdollisiin vaikutuksiin lajin pesimämenestyksessä Koukkujärven ja sen lähilampien alueella. Lisäksi arvioinnissa suositellaan toistettavan pitkän aikavälin melumittaus noin 3-5 vuoden kuluttua lisäten mittauspisteisiin Kivikeskujärven osa-alueen kaakkoisosa. Natura-arvioinnin mukaan Myllypuron valuma-alueella tulee tarkkailla hulevesijärjestelyiden toimivuutta, lisäksi Myllypuron vedenlaatua ja mahdollisesti Natura-alueen luontotyyppien tilaa ja niissä mahdollisesti tapahtuvia muutoksia.

PIRKANMAAN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN LAUSUNTO

ELY-keskus katsoo, että Kyynejärvi-Juhansuon osayleiskaavan muutoksen ja laajennuksen todennäköiset vaikutusmuodot ja vaikutusalue on Natura-arvioinnissa tunnistettu, ja arvioinnit kohdennettu vaikutusten näkökulmasta oikein Kaakkurijärvien ja Myllypuron Natura-alueiden suojeluperusteena oleviin lajeihin ja luontotyypeihin. Natura-arviointi on tehty asiantuntija-arviona, ja se perustuu riittäviin tietoihin ja selvityksiin. Arvioinnissa on tarkasteltu kaavaratkaisun vaikutuksia myös niihin Natura-alueiden suojeluperusteisiin, joiden päivittämisestä Valtioneuvosto teki päätöksen 5.12.2018.

Arviointiraportissa on avattu arviointiin liittyviä epävarmuuksia, joista ELY-keskus pitää merkittävimpänä yleiskaavatasolla laaditun melumallinnuksen yleisluontoisen ennusteen tasoa. ELY-keskus kuitenkin katsoo, että mallinnus antaa riittävän kuvan kaavan toteuttamisen suurimmista meluvaikutuksista, sillä mallinnuksessa ei ole otettu huomioon meluntorjuntatoimenpiteitä, joilla melun syntyä ja kulkeutumista voidaan estää.

Arvioinnissa on kiinnitetty huomiota myös yhteisvaikutuksiin muiden tiedossa olevien hankkeiden ja suunnitelmien kanssa. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan yhteisvaikutustarkastelussa olisi ollut tarpeen tarkastella syvällisemmin kaavaratkaisun ja kaupunkiseutujen asukasmäärien kasvusta johtuvien alueelle suuntautuvien virkistyskäyttöpaineiden yhteisvaikutusta. Kaavaratkaisu voi johtaa virkistyskäytön suuntautumiseen yhä enenevässä määrin Kaakkurijärvien Natura-alueelle, mikä voi lisätä suojeluperusteisiin kohdistuvia häiriöitä yhdessä meluvaikutusten kanssa, vaikka toisaalta kaava-alueella säilyy edelleen virkistysalueita ja -reittejä.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan vaikutuksia on Natura-arvioinnissa kuitenkin selvitetty tavalla, joka täyttää luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitetut asianmukaisuuden vaatimukset ja sen pohjalta voidaan tehdä johtopäätöksiä vaikutusten merkittävydestä.

ELY-keskuksen näkemyksen mukaan keskeiseksi kysymykseksi Kaakkurijärvien osalta nousee alueen keskeisten suojeluperustelajien elinympäristöjen säilyttäminen lajeille suotuisana. Ilman kaavamerkintöihin ja -määräyksiin sidottuja lieventämistoimia kaavaratkaisun meluvaikutukset voisivat vaikuttaa merkittävästi heikentävästi alueen suojeluperusteina olevista lajeista kaakkuriin, laulujoutseneen sekä mahdollisesti kurkeen. Merkittävästi heikentävät vaikutukset voidaan Natura-arvioinnin mukaan kuitenkin estää kaavamerkintöihin ja -määräyksiin sidotulla meluntorjuntatoimenpiteillä, jolloin kielteisen vaikutuksen odotetaan jäävän vähäiseksi. ELY-keskus yhtyy Natura-arvioinnissa esitettyyn johtopäätökseen merkittävästi heikentävien vaikutusten syntymättä jäämisestä, kun kaavaan sidotut lieventämiskeinot ovat käytössä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan Natura-arvioinnissa esitetyt lieventämiskeinot myös tekopesien rakentamisesta ovat perusteltuja ja niillä voidaan vähentää lisääntyvän virkistyskäytön aiheuttaman häiriön vaikutuksia kaakkureille.

Osayleiskaava-alueelta Myllypuroon päätyvät hulevedet voisivat aiheuttaa puron virtaamien äärevöitymistä, eroosiota, kiintoaineksesta johtuvaa samentumista ja liettymistä sekä ravinteiden ja haitallisten aineiden päätymistä puroon. Ne voisivat yksin tai yhdessä muualta Myllypuron valuma-alueelta tulevien hulevesien kanssa merkittävästi heikentää Natura-alueen suojelun perusteena olevista luontotyypeistä etenkin pikkujoet ja purot ja lehdot -luontotyyppejä ja vähäisemmässä määrin myös luonnonmetsien luontotyyppiä tai liito-oravan elinympäristöä. Natura-arvioinnin mukaan kaavaan sidottujen hulevesien hallintatoimien toteuttaminen on välttämätöntä merkittävästi heikentävien vaikutusten estämiseksi. ELY-keskus yhtyy Natura-arvioinnissa esitettyyn johtopäätökseen merkittävästi heikentävien vaikutusten syntymättä jäämisestä kaavaan sidottujen hulevesien hallintatoimien toteutuessa. ELY-keskus kuitenkin näkee, että riittävät hulevesijärjestelyt tulee olla jo käytössä rakennusvaiheessa, kun hulevesikuormitus on erityisen suurta.

ELY-keskus pitää tärkeänä, että Natura-arvioinnissa esitetyt seurannat toteutetaan kattavasti, jotta voidaan varmistua suunniteltujen lieventämiskeinojen riittävydestä. Erityisesti on syytä kiinnittää huomiota kaavan toteuttamisen (varsinkin uudet melua tuottavat toiminnot) ja lisääntyvän virkistyskäytön vaikutuksien seurantaan keskeisillä kaakkureiden pesimäalueilla. Myös pitkänajan melumittausten avulla on mahdollista päästä kiinni arvioinnissa ennakoimattomiin meluvaikutuksiin, ja tarvittaessa lieventää niitä.

Yhteenveto

ELY-keskus katsoo, että kaavaratkaisu ei yksistään tai yhdessä muiden tiedossa olevien hankkeiden tai suunnitelmien kanssa merkittävästi heikennä Kaakkurijärvien (FI0333004) ja Myllypuron (FI0345001) Natura 2000 -alueiden suojelun perusteena olevia luonnonarvoja, kun kaavaan sidotut lieventämiskeinot toteutuvat.

Yhdyskunnat ja luonto -yksikön
päällikkö

Mari Rajala

Ylitarkastaja

Marita Saksa-Lapikisto